

การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์(การศึกษาพิเศษ)

ธันวาคม 2558

การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ)

ธันวาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์(การศึกษาพิเศษ)
ธันวาคม 2558

อนุชา ภูมิสิทธิพร. (2558). การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท ปร.ด.

การวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ อาจารย์ ดร. ชนิตา มิตรานันท์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อสร้างรูปแบบการสอน 3) เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน 4) เพื่อปรับปรุงรูปแบบการสอน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูประจำ รือนนอน ผู้ปกครอง ของโรงเรียนโสตศึกษา และอาจารย์สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และใช้วิธีเดียวกันในการเลือก กลุ่มเป้าหมายในการสร้างรูปแบบการสอน จำนวน 5 คน การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน จำนวน 3 คน และการปรับปรุงรูปแบบการสอน จำนวน 8 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) แบบแผนการทดลองเป็นการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ Multiple-Baseline Design across Subjects การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน โดยการพิจารณาด้วยสายตา (Visual Inspection)

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า (1) แบบสัมภาษณ์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.90 (2) ผลการศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เนื้อหาประกอบด้วย การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหาร 2) ด้านสุขอนามัย เนื้อหาประกอบด้วย การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง 3) ด้านพฤติกรรม เนื้อหาประกอบด้วย การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา 4) ด้านความปลอดภัย เนื้อหาประกอบด้วย การใช้ของมีคม การข้ามถนน /ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร

2. การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า รูปแบบ การสอน ๗ ประกอบด้วย 1) แนวคิดพื้นฐาน 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 6) การวัดและประเมินผล

3. การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ระดับคะแนนความสามารถทาง ทักษะชีวิตของนักเรียน สูงขึ้นในระดับดีมาก และความพึงพอใจ หลังการสอนโดยใช้ รูปแบบการสอน อยู่ใน ระดับมาก

4. การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อรูปแบบ การสอนร้อยละ 95

THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL FOR ENHANCING LIFE SKILLS OF
GRADE 1 STUDENTS WITH HEARING IMPAIRMENT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Doctor of Philosophy
Program in Research and Development on Human Potentials degree (Special Education)
at Srinakharinwirot University
December 2015

Anucha Phoommisittiporn. (2015). **The Development of an Instructional Model for Enhancing life skills of Grade 1 Students with Hearing Impairment**. Dissertation, Ph.D. Research and Development on Human Potentials (Special Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Parpimpong Wattanarat, Dr. Chanida Mittranan.

The purpose of this study was to develop an instructional model for enhancing life skills of grade 1 students with hearing impairment. The study had four objectives: (1) to study the components of life skills of first grade students with hearing impairment; (2) to develop research instruments for the instructional model; (3) to try out and evaluate the instructional model; and (4) to revise and improve the instructional model. Subjects in the study of the components of life skills were 10 people, including administrators, teachers, dormitory teachers, parents of students with hearing impairment from a school for the deaf, and special education lecturers. Five experts were recruited as subjects in the instrument development phase; three students in the evaluation phase; and eight experts in the revision phase. All subjects were selected by purposive sampling. Instrument used in this study was the instructional model for enhancing life skills of grade 1 students with hearing impairment. Content analysis was employed and a multiple baseline design across subjects was used. The data were analyzed using visual inspection and presented in the form of graphs.

Findings showed that the interview form which was used to determine the components of life skills of first grade students with hearing impairment yielded a reliability value of 0.90. Life skills comprised four components: (1) Daily living with sub-components of house cleaning, dressing, washing and eating; (2) Personal hygiene with sub-components of teeth, nail, hair and body cleaning; (3) Behavior with sub-components of etiquette in walking, making queue, saying thank you and making an apology and conversation etiquette; and (4) Safety with sub-components of using sharp objects, crossing streets and bridges and waiting for traffic lights. The Instructional Model consisted of six components: (1) basic concepts; (2) rationale; (3) objectives; (4) contents; (5) teaching steps; and (6) measurement and evaluation. The results showed an increase score of the subjects in life skills after the treatment. The improvement was in the very good level. For the satisfaction scale, student subjects ranked the Instructional Model in the highest level. Upon the revision of the Instructional Model, experts revealed their satisfaction to the Instructional Model at a mean score of 95%.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ของ

อนุชา ภูมิสิทธิพร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ)

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขฎิ โยเหลา)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ที่ปรึกษาหลัก

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์)

(อาจารย์ ดร.ลินดา เยห์)

..... ที่ปรึกษาร่วม

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์)

(อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วย ดี เป็นเพราะได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร. ชนิตา มิตรานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์ร่วม ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำ งานวิจัยนี้ อีกทั้งทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัย ระดับปริญญาเอก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณาของท่านอาจารย์ทั้งสอง และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ลินดา เยห์ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเป็นประธาน คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย) และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สกล วรเจริญศรี เป็นอย่างสูงที่ได้ กรุณาเป็น คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ (กรรมการบริหารหลักสูตร) รวมถึงขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. กนกพร วิบูลย์วัฒนวงศ์ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณา เป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาสอบ ค่าโครงปริญญานิพนธ์พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้อง ทุกท่านที่ให้ความกรุณา พิจารณาตรวจและให้คำแนะนำ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการ ท่านรองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ คณะครู นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้ปกครอง ทุกท่านของโรงเรียน โสตรศึกษาอนุสรสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนโสตรศึกษาจังหวัดตาก และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม รวมถึงขอ กราบขอบพระคุณคณาจารย์จากสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เกี่ยวข้อง และให้ความอนุเคราะห์สถานที่เก็บรวบรวม ข้อมูลวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการศึกษา และ กราบขอบพระคุณ ดร. สว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ส่งเสริมและ สนับสนุนให้ได้รับการศึกษาในระดับนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ รองศาสตราจารย์ ดร. กุลยา ก่อสุวรรณ คุณยายมาลี บุษบา คุณย่าละมุด ภูมิสิทธิพร และขอมอบเป็นกตัญญูตาคุณบิดา มารดา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

อนุชา ภูมิสิทธิพร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์.....	13
ทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	79
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	92
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	93
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต.....	95
ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต.....	100
ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน.....	116
ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอน.....	122
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	126
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต.....	126
ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต.....	133
ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน.....	140
ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอน.....	180

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	192
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	192
วิธีดำเนินการวิจัย.....	192
สรุปผลการวิจัย.....	195
อภิปรายผลการวิจัย.....	198
ข้อเสนอแนะ.....	209
บรรณานุกรม.....	211
ภาคผนวก.....	234
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	235
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์.....	240
ภาคผนวก ค หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	245
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	253
ภาคผนวก จ เครื่องมือประเมินความสอดคล้อง.....	264
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	279
ภาคผนวก ฉ 1 แบบสัมภาษณ์.....	280
ภาคผนวก ฉ 2 คู่มือผู้สอน.....	284
ภาคผนวก ฉ 3 แผนการสอน.....	297
ภาคผนวก ฉ 4 แบบประเมินพฤติกรรม.....	309
ภาคผนวก ฉ 5 แบบประเมินความพึงพอใจ.....	318
ภาคผนวก ฉ 6 แบบสัมภาษณ์.....	322
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	328

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน.....	17
2 แสดงการวิเคราะห์แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์.....	28
3 ขั้นตอนระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	99
4 เกณฑ์การตัดสินความพึงพอใจต่อของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	109
5 ขั้นตอนระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	114
6 ขั้นตอนระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	122
7 ขั้นตอนระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	125
8 ค่าดัชนีความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ ได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	127
9 จำนวนและความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์.....	128
10 จำนวนและความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาของทักษะชีวิต ที่มีผลต่อ กระหนทางการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	129
11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่	133
12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1.....	134
13 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	135

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกต แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	137
15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	138
16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	139
17 ตารางแสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	179
18 จำนวนและความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์	180
19 ความพึงพอใจโดยรวมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	188
20 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการปรับปรุงรูปแบบการสอน	190

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 วงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของ Kolb (1984)	25
2 กรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อการพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	92
3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยทั้ง 4 ระยะ เพื่อการพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1	94
4 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบของทักษะชีวิต และแนวทาง ในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	98
5 ขั้นตอนการสร้างแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	103
6 ขั้นตอนการสร้างคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	105
7 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	108
8 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1	111
9 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อ เสริมสร้าง ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1	113
10 กราฟแสดงทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน ..	118
11 กราฟระยะเส้นฐานแสดงข้อมูลระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ของนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3	142
12 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 ..	144

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
13 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	146
14 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	148
15 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การรับประทานอาหาร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	150
16 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3...	152
17 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดเล็บ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3...	154
18 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3...	156
19 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผิวหนัง ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	158
20 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	160
21 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเข้าแถวเพื่อรับของ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	162
22 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การขอโทษ การขอบคุณ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	164
23 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง มารยาทในการสนทนา ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	166
24 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	168

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
25 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามถนน/ทางม้าลาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3..	170
26 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	172
27 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	174
28 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3.....	176
29 รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ ได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	191

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน หลายๆ ด้าน อาทิ การเปลี่ยนแปลงด้านกฎกติกาใหม่ของโลก ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2555) ส่งผลกระทบต่อระบบต่างๆ อย่างมีความหมายทั้งในทางการพัฒนาและนำมาซึ่งความถดถอยทางคุณภาพของระบบ ระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงย่อมมีความสัมพันธ์กับตัวบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อมตั้งแต่ระบบขนาดใหญ่และระบบย่อย (ระบบประเทศและระบบทางสังคม) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้หลายๆ ประเทศทั่วโลก ให้ความสนใจ และให้ความสำคัญกับการเตรียมรับมือโดยการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชากรของประเทศ เพื่อไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสร้างอิทธิพลทางความคิดและการดำรงชีวิตซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ขณะที่ประเทศต่างๆ ได้พยายามพัฒนาวิธีการในการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดความเสี่ยงในการที่จะได้มาซึ่งประชากรที่ขาดคุณภาพอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลง สิ่งสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันคือ การทำให้ประชากรสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและอยู่ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพ

ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงซึ่งส่งผลต่อระบบของประเทศและสังคม ทำให้ประชากรที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีลักษณะเกิดความสับสนและไม่สามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงได้ดีมากนัก ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการที่ประชากรขาดการสร้างภูมิคุ้มกันที่ถูกต้องและเพียงพอ การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลา พ .ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน ผู้นำประเทศตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบประเทศ และระบบสังคม ได้ให้ความสำคัญในการที่จะกระตุ้นภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันของประชากรภายในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นผ่านนโยบาย และแนวทางของหน่วยงานต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับประชากรโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2555) การสร้างภูมิคุ้มกันที่จะช่วยรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การสร้างทักษะชีวิต การเตรียมความพร้อมคนโดยการสร้างภูมิคุ้มกัน “ทักษะชีวิต ” จะช่วยให้

ประชากรของประเทศนั้นๆ รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น การพัฒนาทักษะชีวิต จึงมีความจำเป็นในการสร้างในประชากรทุกระดับหรือช่วงอายุ เพื่อให้เติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพ โดยผ่านกระบวนการ และรูปแบบที่หลากหลาย ทักษะชีวิตในตัวบุคคลสามารถเกิดขึ้นใน 2 ลักษณะ ได้แก่ เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรง และเกิดจากการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 5) มาตรา 6 กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ” ดังนั้นภารกิจของผู้จัดการศึกษา คือการพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขนั่นเอง การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดภูมิคุ้มกันหรือทักษะชีวิต นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 10 ยังได้กล่าวถึง การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันใน การรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือผู้ด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และเนื่องจากเด็กกลุ่มพิเศษดังกล่าวได้รับการจัดการศึกษาในระบบและรูปแบบเดียวกันกับเด็กปกติทั่วไปย่อมสะท้อนให้เห็นภาพของความจำเป็นใน การสร้างภูมิคุ้มกันหรือทักษะชีวิตให้ครอบคลุมเด็กกลุ่มดังกล่าวด้วย

ผู้เรียนที่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันหรือพัฒนาทักษะชีวิตจากวัยอนุบาลมาเป็นนักเรียนในระดับประถมศึกษา ย่อมรู้จักเหตุและผล มีความคิดเป็นของตนเอง สามารถแก้ไขปัญหา พร้อมเรียนรู้โลกกว้าง ครอบของระเบียบวินัย จึงทำให้สามารถมองเห็นพัฒนาการด้านสติปัญญาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน โดยอายุ 6 ขวบ เริ่มต้นวัยประถมศึกษา นักเรียนวัยนี้มีความสนใจกิจกรรมและงานของตนเองมากขึ้น มีความกระตือรือร้น สนใจของแปลกใหม่ แต่หากมีสิ่งที่น่าสนใจกว่า อาจหันไปสนใจของอีกอย่าง ได้ทันที สามารถอธิบายความหมายของคำ และบอกความแตกต่างของ 2 สิ่งได้ ส่วนนักเรียนอายุ 7 ขวบ วัยประถมศึกษาเต็มตัว เมื่อนักเรียนมีความสนใจสิ่งใดแล้ว จะพยายามทำให้สำเร็จ มีความอยากรู้อยากเห็น เข้าใจเรื่องเหตุและผลมากขึ้น สามารถจดจำระยะเวลา อดีตและปัจจุบันได้ มีความสนใจที่ยาวนานขึ้น แต่ยังไม่สามารถทำอะไรหลายอย่างได้พร้อมกัน และนักเรียนอายุ 8 ขวบ วัยแห่งการเรียนรู้ นักเรียนวัยประถมศึกษาจะสนใจและจดจ่อกับงานที่ได้รับมอบหมาย และหมกมุ่นจนกว่างานนั้นจะ

สำเร็จ เข้าใจคำสั่งและตั้งใจทำงานให้ดีกว่าเดิม นักเรียนวัยนี้วาดรูปสิ่งที่พบเห็นเป็นสัดส่วนและมีรายละเอียด เขียนตัวหนังสือถูกต้อง เป็นระเบียบ บอกเดือนของปีได้ สะกดคำง่าย ๆ ได้ ฟังเรื่องราวแล้วเข้าใจเนื้อหาและขั้นตอนได้ เปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน และสามารถเข้าใจปริมาตร ส่วนนักเรียนอายุ 9 ขวบ ซึมซับความรู้ วิธีการพูดของนักเรียนจะเปลี่ยนแปลงไป มีการใช้ภาษาที่ซับซ้อนขึ้น รู้จักถามตอบอย่างมีเหตุผล เต็มไปด้วยความรู้รอบตัว สามารถหาคำตอบเองได้จากการสังเกต นักเรียนจะต้องการเป็นส่วนตัวมากขึ้น มีของสะสม และเลียนแบบการกระทำของคนโตกว่า นักเรียนวัยนี้สามารถวาดรูปทรงกระบอกมีความลึกได้ บอกเดือนถอยหลังได้ เขียนเป็นประโยค เริ่มอ่านในใจ เริ่มคิดเลขในใจ บวกลบหลายขั้นและคูณขั้นเดียว ดังนั้นนักเรียนวัยประถมศึกษา เป็นช่วงที่นักเรียนไปโรงเรียน ตั้งแต่เช้าถึงบ่ายหรือเย็นแล้วจึงกลับบ้าน จึงเกิดการเรียนรู้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน นักเรียนวัยนี้มีความสามารถที่จะมองเหตุการณ์ในภาพรวม และมองรายละเอียด รวมทั้งเลือกที่จะสนใจจุดย่อยๆ ได้ นักเรียนจะมีความคิดเรื่องความคงที่ของวัตถุ ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนภาชนะไป มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล สามารถคิดแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ของตนเองต่อโลกกว้าง รู้จักแยกสิ่งของออกเป็นกลุ่ม เป็นหมวดหมู่ คิดกลับไปกลับมา และคิดในใจได้ ซึ่งเป็นก้าวสำคัญของการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์และมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในวัยนี้ คิดและมองโลกในมุมมองของผู้อื่น ได้มากขึ้น ทำให้การปรับตัวเข้ากับคนอื่นทำได้ดีขึ้น (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร. 2558: ออนไลน์) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนวัยประถมศึกษาตอนต้นเป็นวัยที่เหมาะสมที่จะส่งเสริมให้มีพัฒนาการที่ดีในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะชีวิต เนื่องจากการปลูกฝังให้เขาได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ระดับของการสูญเสียการได้ยินจะมีผลต่อการดำรงชีวิตของนักเรียน ซึ่งหากนักเรียนมีการสูญเสียการได้ยินในระดับรุนแรงหรือหูหนวก นักเรียนจะมีปัญหาที่หนักขึ้น อาทิ ปัญหาทางภาษา อารมณ์ สังคม การปรับตัว ปัญหาทางทักษะชีวิต ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีวิตของนักเรียน(ศิริวิมล ใจงาม. 2549: 45) การสูญเสียการได้ยินจะส่งผลให้นักเรียนขาดโอกาสในการรับรู้ ทำให้มีจุดอ่อนต่อการรับรู้และการพัฒนาความคิดในด้านนามธรรม นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นเสียเปรียบในด้านความคิด จินตนาการจิตสำนึก ความมีเหตุผล การแก้ปัญหา ความจำ และการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม การดำเนินชีวิตจึงด้อยกว่าคนปกติ เพราะเนื่องจากมาจากความคิดด้านนามธรรม อาจเกิดความกดดัน คับข้องใจในการติดต่อกับผู้อื่นมีความต้องการขัดแย้งกับความเป็นจริง บางครั้งต่อต้านสังคม บางครั้งเจ้าอารมณ์ เมื่อไม่ได้ยินคนพูดก็เป็นสาเหตุให้กลายเป็นคนขี้อายได้ (พูนพิศ อมาตยกุล; และคณะ. 2549: 59) และความบกพร่องทางการได้ยินจะส่งผลให้เกิด ข้อจำกัดในความสามารถ ทางสติปัญญา การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และข้อจำกัดในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Hyatt, Filler. 2007: 221) การจัดการศึกษาส่วนใหญ่ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักมุ่งเน้นการ

พัฒนาการพูด และการพัฒนาภาษา ส่วนด้านคุณภาพของชีวิตความเป็นอยู่ หรือทักษะชีวิต รวมทั้ง การยอมรับนับถือในตนเองยังน้อย (Huber. 2005: 1) ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับระดับของการสูญเสียการได้ยิน และอายุของนักเรียนที่เริ่มการสูญเสียการได้ยิน รวมถึงระดับสติปัญญาของนักเรียน ซึ่ง ลักษณะของปัญหาอาจแตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ข้างต้น (R. Patton. 2004) รวมถึงจากการศึกษาถึงวัฒนธรรมของคนหูหนวก (Deaf Culture) เราจะพบว่า คนหูหนวกจะมีการสื่อสาร การเข้าสังคม และการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ในรูปแบบของการเล่นกีฬา การท่องเที่ยว สโมสรกลุ่มนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และกิจกรรมอื่นๆ กับคนหูหนวกด้วยกัน ผ่านการใช้ภาษามือ (Matthew Moore. 2009: 8) ซึ่งวัฒนธรรมของคนหูหนวกจะมีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่ง ผ่านคำนิยาม บรรทัดฐานของสังคม มีประวัติศาสตร์ และเป็นประเพณีที่อุดมไปด้วยการเล่นกีฬา และ บทกวีส่งผ่านจากรุ่นสู่รุ่น (Jason Zinza. 2009: 8) ซึ่งจากการศึกษาวัฒนธรรมของคนหูหนวกเราก็จะพบว่ามักมีการถ่ายทอดความรู้สึก การปฏิบัติตน การสื่อสาร การเข้าร่วมสังคม ผ่านนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินด้วยกัน จึงส่งผลให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจขาดทักษะชีวิต ที่ถูกต้องเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในสังคมปกติ

จากการศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในหลายๆ ประเทศ เช่น การศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแอฟริกาใต้ หลัง 12 ปีที่ผ่านมา อยู่ในสภาพที่ขาดประสิทธิภาพ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังคงต่อสู้ กับปัญหาการอ่านและเขียน รวมถึงทักษะชีวิตที่จะช่วยให้สามารถเริ่มต้นการใช้ชีวิตเป็น คนหนุ่มสาวที่มีประสิทธิภาพ ทักษะชีวิตที่สำคัญ คือ การแก้ปัญหาทักษะชีวิต หรือพฤติกรรมที่จำเป็น รวมถึงการ จัดการกับปัญหาในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ถึงแม้ว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะได้รับการสอน ผ่านหลักสูตรอย่างเป็นทางการของโรงเรียน แต่การเรียนการสอนก็ยังล้มเหลว การศึกษาควรจะมีลักษณะ การถ่ายโอนความรู้จากครูกับนักเรียน และ ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความหวัง หรือตระหนักในการ เรียนรู้ (Simangele mabena. 2012: Online) สำหรับในประเทศไทย จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักมีปัญหาทักษะชีวิต ในประเด็นที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย (ผดุง อารยะวิญญู. 2542; ศรียา นิยมธรรม. 2544; ไสรัจ พิศวนชม. 2543; วารี ธีระจิตร. 2544; พูนพิศ อมาตยกุล. 2548; วรวรรณ คงคล้าย. 2542) ซึ่งจากปัญหาต่างๆ เหล่านี้ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่มีโอกาสรับการพัฒนา อย่างเต็มตามศักยภาพ เนื่องจากบุคลากรไม่มีความพร้อมในการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เช่น ไม่เข้าใจธรรมชาติ และวัฒนธรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในวัยที่กำลังศึกษาจำเป็นต้องได้รับความสนใจ ใส่ใจ จากผู้ปกครอง พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อน และบุคคลใน

สังคม ช่วยส่งเสริมการพัฒนาการด้านต่างๆ ให้กับนักเรียน และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนในระดับต่อไป ประกอบกับรายงานการวิจัยทางจิตวิทยา และการพัฒนาทักษะทางสังคม พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีการพัฒนาทางบุคลิกภาพที่แตกต่างจากนักเรียนปกติทั่วไป (Asher; & Taylor. 1983: 237) และมีความเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางสุขภาพจิตมากกว่าคนปกติ (Hindley; & McGuigan. 1994: 917) ส่งผลให้มีปัญหาทักษะชีวิต

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดทักษะชีวิต เป็นสมรรถนะสำคัญ ที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ ความรู้สึกรู้สีกคิด ให้รู้จักสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล รู้จักจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ปกป้องตนเองในภาวะคับขัน และจัดการกับชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวัฒนธรรมและสังคม ดังนั้นเพื่อให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีแนวทางในการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้แก่ นักเรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตร และองค์ประกอบทักษะชีวิตที่องค์การอนามัยโลกกำหนด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดความหมายและองค์ประกอบทักษะชีวิต ไว้ว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน . 2551) ซึ่งทักษะชีวิตมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ได้ส่งผลกระทบต่อ นักเรียนวัยเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางกระแสเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาศาต่อของบุตรหลาน ตลอดจนการเผชิญสิ่งยั่วยุ หรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ รอบตัว ที่ก่อให้เกิดปัญหานักเรียนและเยาวชนทวิความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น นักเรียนและเยาวชนที่มีทักษะชีวิตในระดับต่ำหรือ ขาดภูมิคุ้มกันทางสังคม เมื่อ พ้นวัยการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้ว มีแนวโน้มไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาเรื่องการปรับตัว และการดำเนินชีวิตในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาและสร้างทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ครูนำไปพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันให้รอดปลอดภัยจากการครอบงำของสื่อ และเทคโนโลยี และตั้งรับต่อการก้าวรุกรังทางสังคมอย่างรู้เท่าทัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี พุทธศักราช 2555-2559 ผลลัพธ์ที่คาดหวังสูงสุดของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ คือ คนพิการได้รับโอกาสการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะสังคม และทักษะวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้ มีเจตคติที่ดี เห็นคุณค่าวิถีวัฒนธรรมไทยและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีส่วนร่วม

กระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียนจากการศึกษาทักษะชีวิต แสดงให้เห็นว่าทักษะชีวิตสามารถส่งเสริมการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนและวัยรุ่น (J. Maghsoudi, N. Hashemisabour, M. Yazdani; & T. Mehrabi. 2010) องค์การอนามัยโลกบ่งชี้ว่า ทักษะชีวิต เป็น "ความสามารถในการปรับตัวเชิงบวก และการจัดการของแต่ละบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ" ความหมายของ ทักษะชีวิตอาจแตกต่างกันวัฒนธรรมและประเทศ อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าทักษะเหล่านี้ มีความจำเป็นสำหรับการส่งเสริม สุขภาพและความเป็นอยู่ของนักเรียน (WHO. 1997; H. Kingsnorth, S. Healy; & C. Macarthur. 2007)

การพัฒนาทักษะชีวิตในหลักสูตร ตระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองในด้านความรู้ทักษะและเจตคติในการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาการจัดการกับอารมณ์และความเครียด และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวการป้องกันตนเองในสถานการณ์ต่างๆ จัดการกับชีวิตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนา โดยสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. 2558: ออนไลน์) การพัฒนาทักษะชีวิต จึงนับได้ว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของผู้เรียน จากข้อมูลจะพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นนักเรียนที่สูญเสียการได้ยินจะมีลักษณะการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการเรียนรู้ผ่านการมองเห็น และการใช้ภาษามือในการถ่ายทอดแทนการสื่อสารด้วยวาจา ประกอบกับอาศัยการเรียนรู้ผ่านอวัยวะที่ยังคงหลงเหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีประสิทธิภาพ นั่นคือ สายตา และมือ โดยใช้กระบวนการสอนผ่าน “การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์” ซึ่งคอลป์ (Kolb. 1984) ได้บัญญัติวงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์นี้ขึ้น โดยเริ่มจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ไปสู่ การสะท้อนความคิด การสรุปความคิดรวบยอด และการทดลองในสถานการณ์ใหม่ จนเกิดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่อง โดย แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์นี้ เป็นวิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการกระทำมีความเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการกระทำจริง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่โดยเริ่มจากการรับรู้ปัญหา คิดหาแนวทางแก้ไข ลงมือปฏิบัติจนเกิดประสบการณ์จากการปฏิบัติ ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ของตนเอง เกิดการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมให้เป็นความรู้ใหม่ ซึ่งจะเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดและการกระทำจนก่อให้เกิดการเรียนรู้

จากการศึกษาสภาพปัญหา ความสำคัญ และเหตุผลดังกล่าวในข้างต้น จะเห็นได้ว่าการสอนทักษะชีวิตกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจากนักเรียนกลุ่มดังกล่าวมักประสบปัญหาในด้านทักษะชีวิต การสอนนักเรียนระดับประถมศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นจึงนับได้ว่าเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรมที่ดีแต่เริ่มต้น การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นวิธีการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะชีวิตอย่างมาก เพราะจะทำให้ให้ผู้เรียนมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะชีวิต ผ่านกระบวนการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนโสตศึกษา หรือแม้กระทั่งผู้ปกครองนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อันจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของ ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ
2. หน่วยผลิตและพัฒนาครูที่สอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ไปใช้เป็นแนวทางในการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3. ได้แนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อ เสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับโรงเรียนโสตศึกษา

4. ได้แนวทางใน การจัดการศึกษาเพื่อ เสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

5. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้รับการพัฒนาความสามารถ ทางทักษะชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. ได้แนวทางสำหรับกระทรวงศึกษาธิการในการนำไปสู่การกำหนดนโยบายในการพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ของโรงเรียนโสตศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาแบบแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยผ่านการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ซึ่งผู้วิจัยต้องการให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านแบบแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอบเขตของการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษา องค์ประกอบของ ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 2 การสร้างแบบแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินแบบแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 4 การปรับปรุง แบบแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. เนื้อหาในการศึกษา คือ ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการดำรงชีวิต ประจำวัน ด้านสุขอนามัยด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย

3. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษา องค์ประกอบของ ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน ผู้ปกครอง ของโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการได้ยิน ตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป และไม่มีคามพิการซ้อน กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการได้ยิน ตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป และไม่มีคามพิการซ้อน กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

ระยะที่ 4 การปรับปรุง รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ หรือ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาพิเศษ จำนวน 8 ท่าน ผู้จัดบันทึก จำนวน 2 คน และผู้จัดการกลุ่ม จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียความสามารถในการรับรู้เสียง และมีระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป กำลังศึกษาใน โรงเรียนโสตศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และไม่มีคามพิการซ้อน

2. รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มุ่งเน้นเสริมสร้างทักษะชีวิต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประกอบด้วยเครื่องมือจำนวนทั้งสิ้น 4 ชนิด ได้แก่ 1) คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยในรูปแบบการสอนจะประกอบไปด้วย แนวคิดพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา และการประเมินผล ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ประกอบด้วย ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการที่เป็นรูปธรรม ขั้นการสะท้อนความคิด ขั้นสรุปความคิดรวบยอด และขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่

3. ทักษะชีวิตสำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อการจัดการปัญหาโดยรวมของบุคคล ที่มีต่อทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันนั้นๆ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติ โดยทักษะชีวิต แบ่งองค์ประกอบออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามขั้นตอนเกี่ยวกับการกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหาร

3.2 ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามขั้นตอนเกี่ยวกับการดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง

3.3 ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามขั้นตอนเกี่ยวกับการเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา

3.4 ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามขั้นตอนเกี่ยวกับการใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร

4. ผลของการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง ผลที่เกิดตามความมุ่งหมายของ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย ความสามารถทาง ทักษะชีวิต และความพึงพอใจต่อการ ใช้ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ดังนี้

4.1 ความสามารถทางทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามขั้นตอนทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.1.1 ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ความสามารถของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการปฏิบัติตามขั้นตอน เกี่ยวกับการกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหาร

4.1.2 ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย หมายถึง ความสามารถของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการปฏิบัติตามขั้นตอน เกี่ยวกับการดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแล ความสะอาดผิวหนัง

4.1.3 ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม หมายถึง ความสามารถของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการปฏิบัติตามขั้นตอน เกี่ยวกับการเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการ สันทนาการ

4.1.4 ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย หมายถึง ความสามารถของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการปฏิบัติตามขั้นตอน เกี่ยวกับการใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร

4.2 ความพึงพอใจต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต หมายถึง ความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อ เสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใน ประเด็นประโยชน์ของรูปแบบการสอน และกระบวนการเรียนการสอนว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับใด วัตถุประสงค์โดยผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกเป็นเนื้อหาต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์

1.1 รูปแบบการสอน

1.1.1 ความหมายของรูปแบบการสอน

1.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

1.1.3 การพัฒนารูปแบบการสอน

1.2 การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

1.2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

1.2.2 ความสำคัญของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

1.2.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

2. ทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.1 ทักษะชีวิต

2.1.1 ความหมายของทักษะชีวิต

2.1.2 ความสำคัญของทักษะชีวิต

2.1.3 องค์ประกอบของทักษะชีวิต

2.1.4 การสร้าง และพัฒนาทักษะชีวิต

2.1.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิต

2.2 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.1 ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.2 สาเหตุของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.3 ประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.4 ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.5 พัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.6 การสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2.2.7 หลักและวิธีการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.8 ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน
- 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์
- 3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทักษะชีวิต
- 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยแบบ Single Subject Design

1. รูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์

รูปแบบการสอน รูปแบบการเรียนการสอน หรือระบบการสอน คือโครงสร้างองค์ประกอบ การดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่ รูปแบบนั้นยึดถือและได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้นๆ โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าวมัก ประกอบด้วย ทฤษฎีหลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือ และกระบวนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะอันจะนำ ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะรูปแบบนั้นกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่าง ในการจัดและดำเนินการสอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ความหมายของรูปแบบการสอน องค์ประกอบของรูปแบบการสอน และการพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอน ดังนี้

1.1 รูปแบบการสอน

1.1.1 ความหมายของรูปแบบการสอน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของรูปแบบการสอนไว้ ดังนี้

Saylor and Others (1981: 271) กล่าวว่า รูปแบบการสอน (Teaching Model) หมายถึง แบบ หรือ แผน (Pattern) ของการสอนที่มีการจัดกระทำพฤติกรรมขึ้นจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีความแตกต่างกัน เพื่อจุดหมาย หรือจุดเน้นเฉพาะเจาะจงอย่างหนึ่งอย่างใด

Gunter, Estes and Schwab (1996: 75) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการสอน ว่าหมายถึง รูปแบบการสอนเปรียบเสมือน พิมพ์เขียวหรือต้นแบบที่ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน หลักๆ ซึ่งจะทำให้เกิดผลตามที่ต้องการ การจัดการเรียนการสอนต้องเรียงตามลำดับขั้น ตอนที่เสนอไว้ และรูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบจะต้องตอบสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างที่แตกต่างกัน

Anderson (1999: 521) ให้ความหมายของรูปแบบการสอนว่าเป็นกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่ออกแบบขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลที่วางไว้ ประกอบไปด้วยหลักการวัตถุประสงค์และข้อมูลอื่นๆ ที่สนับสนุนให้รูปแบบการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

Arends (1999: 144) ให้ความหมายว่ารูปแบบการสอนว่าเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวหรือต้นแบบที่ประกอบด้วยขั้นตอนการสอนหลักๆ ซึ่งจะเป็นตัวทำให้เกิดผลลัพธ์ตามที่เรากำลังต้องการการจัดการเรียนการสอนจะต้องเรียงตามลำดับขั้นตอนที่มีการเสนอไว้ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบจะตอบสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างที่แตกต่างกัน

Joyce and Weil (2000:7) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการสอนว่าหมายถึงแผนหรือแบบแผนที่สามารถใช้เพื่อการสอนในห้องเรียนหรือการสอนที่เป็นกลุ่มย่อย รูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบจะให้แนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้

ทิตินา เขมมณี (2554: 10) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่าหมายถึง แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีหลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นเชื่อถือและได้รับการพิสูจน์ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้น โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าว มักประกอบด้วยทฤษฎี หลักการที่รูปแบบนั้น ยึดถือ และกระบวนการสอนเฉพาะอันจะนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้น กำหนดไว้ ซึ่ง สามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบการสอนที่กล่าวมา อาจสรุปได้ว่ารูปแบบการสอน หมายถึง แบบแผน หรือโครงสร้างการดำเนินการสอนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ในการสอนซึ่งได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดและมีประสิทธิภาพ

1.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบการสอนไว้ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

Kemp, Morrison and Ross (1998: 82) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วย สภาพปัญหา หลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

Anderson (1999: 521-522) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการสอน ประกอบด้วย

1. หลักการของรูปแบบการสอน กล่าวถึงความเชื่อ และแนวคิดทฤษฎีเป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน โดยหลักการของรูปแบบการสอนจะเป็นตัวชี้้นำการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบการสอน
2. เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ได้แก่ การวางเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน หรือเป็นการระบุเป้าหมายในการทำงานของผู้เรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ
3. สารการเรียนรู้ ประกอบด้วยเนื้อหา และกระบวนการในการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
4. การสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ช่วยให้การปฏิบัติแต่ละขั้นตอนของการใช้รูปแบบการสอนประสบผลสำเร็จ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง และตรงตามทีรูปแบบการสอนนั้นๆ ได้กำหนดไว้
5. การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และทราบประสิทธิผลของรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้ และกระบวนการทั้งหมดของรูปแบบการสอน

Arends (1999: 7) กล่าวว่า รูปแบบการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่

1. หลักการตามทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ
2. ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ
3. วิธีสอนที่จะทำการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ
4. สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนที่จะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ

Joyce and Weil (2004: 100) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. แนวคิด และหลักการของรูปแบบ ซึ่งจะเป็นตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการสอนนั้น ซึ่งจะอาศัยความเชื่อ แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการสอน

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เป็นความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

3. เนื้อหา เป็นเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่จะใช้ในการเรียนการสอน

4. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรม วิธีการ และขั้นตอนของการปฏิบัติในการนำรูปแบบการสอนไปใช้

5. การวัดและประเมินผล เป็นส่วนสำคัญที่จะตัวบอกถึงผลการดำเนินการตามรูปแบบการสอนที่บรรลุเป้าหมาย

ทิตนาแซมมณี (2554:11) ได้อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบการสอนว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบนั้น

2. การบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ

3. การจัดระบบ คือ การจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น

4. การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนเทคนิคการสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการสอนนั้น จะต้องประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

จะเห็นได้ว่า จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการสอนของนักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ Kemp, Morrison and Ross (1998); Anderson (1999); Arends (1999); Joyce and Weil (2004); และทิตนา แซมมณี (2554) ผู้วิจัยได้นำแนวคิดหรือสาระที่สอดคล้องกันมากำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการสอนโดยมีรายละเอียดดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

แนวคิดของ	องค์ประกอบของรูปแบบการสอน							
	1. หลักการ	2. แนวคิดพื้นฐาน	3. วัตถุประสงค์	4. สาระการเรียนรู้	5. เนื้อหา	6. ขั้นตอนการจัด การเรียนการสอน	7. สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ	8. การวัดและประเมินผล
Anderson (1999)	/	/	/	/	/	/	/	/
Arends (1999)	/	/	/		/		/	
Kemp, Morrison and Ross (1998)	/	/	/		/	/		/
Joyce and Weil (2004)	/	/	/		/	/		/
ทิตินา แซมมณี (2554)	/	/	/		/	/		/
ผู้วิจัย	/	/	/		/	/		/

จากตาราง สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

1.1.3 การพัฒนารูปแบบการสอน

นักการศึกษาได้อธิบายถึงการพัฒนารูปแบบการสอนไว้ดังนี้

Leshin, Pollock and Reguluth (1992: 23) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลัก 4 ประการของการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ ความต้องการประกอบด้วยการวิเคราะห์ปัญหาและการวิเคราะห์ขอบข่ายของปัญหาตลอดจนความต้องการในการจัดการเรียนการสอน
2. การเลือกและจัดลำดับเนื้อหา ประกอบด้วย การวิเคราะห์งานและการจัดลำดับของงานว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้น ควรจะนำสาระใดไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นอันดับแรก สาระใดควรจะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในอันดับต่อไป
3. การพัฒนาบทเรียน ประกอบด้วย การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้ง แล้วจึงทดลองใช้รูปแบบที่ได้ออกแบบไว้
4. การประเมินผลการสอน เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำหลังจากได้ทดลองใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

Mcgriff and Other (2000) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมากำหนดกรอบของการเรียนการสอนที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพ

Joyce and Weil (2004:21) ได้เสนอหลักการพัฒนารูปแบบการสอน ไว้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้
2. เมื่อพัฒนารูปแบบการสอนแล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลายจะต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

3. การพัฒนารูปแบบการสอน อาจออกแบบให้ได้ใช้ได้อย่างกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

4. การพัฒนารูปแบบการสอน จะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นหลักในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้นำรูปแบบการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลักก็จะทำให้เกิดผลสูงสุด แต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้น ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมแต่ก็อาจได้ผลสำเร็จลดน้อยลงไป

ทิตินา แคมมณี (2554:15) กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนว่ามีขั้นตอน 10 ขั้นตอนไว้ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนารูปแบบการสอน
2. การศึกษาหลักการหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบ
3. การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ค้นพบองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้รูปแบบการสอนมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง
4. การกำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบ
5. การจัดกลุ่มองค์ประกอบ
6. การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
7. การจัดผังรูปแบบ โดยแสดงลำดับขั้นตอนของรูปแบบและแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
8. การทดลองใช้รูปแบบการสอนเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น
9. การประเมินผลรูปแบบการสอน
10. การปรับปรุงรูปแบบการสอน

ศศิธร จันทมฤก (2554: 39-42) กระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนั้นต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยศึกษา สภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎีหรือความเชื่อที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน กำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการประเมินประสิทธิภาพว่าสามารถทำให้เด็กบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

จะเห็นได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนารูปแบบการสอนที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบการสอนนั้นต้องทำอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาสภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอน และทำการศึกษาลักษณะ แนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบให้สอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ จากนั้นจึงกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการเรียนการสอน แล้วจึงนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบการสอนที่มี คุณภาพสูงสุด อีกทั้งการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมากำหนดกรอบของการเรียนการสอนที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากผู้เรียนเหล่านี้มีปัญหาและความต้องการจำเป็นพิเศษที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสอนดังกล่าวข้างต้นมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

1.2 การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

1.2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

ประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาของการเรียนรู้และเป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำต่างๆ การเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ (Johnson; & Johnson. 1974: 7) โดยความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์นั้นผู้กล่าวถึงหลายท่าน ดังนี้

Chickering (1973: 43) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่าหมายถึงการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของการตัดสินใจ ความรู้สึก และทักษะ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่บุคคลได้รับประสบการณ์จากการใช้ชีวิตผ่านเหตุการณ์ต่างๆ

Dewey (1974: 57) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่าหมายถึงการเรียนรู้ที่ผู้เรียนนำความรู้ต่างๆ ที่ได้รับเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ มีการจัดระเบียบประสบการณ์ต่างๆ เพื่อสามารถนำไปใช้กับประสบการณ์ใหม่ในอนาคตได้

Boydell (1976: 74) ได้ระบุว่าคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ คือ การเรียนรู้ด้วยการค้นพบอย่างมีความหมาย (meaningful-discovery learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เด็กได้ค้น พบด้วยตนเองและปรับความเข้าใจของตนกับสิ่งที่เกิดขึ้น

Kolb (1984:34) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่าหมายถึง กระบวนการที่ความรู้ถูกสร้างขึ้นจากการเปลี่ยนผ่านของประสบการณ์ จากความหมายนี้แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นจากสิ่งต่างๆ ที่บุคคลได้รับจากประสบการณ์

Jackson (1994: 44) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่า หมายถึง วงจรการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ หรือวงจรของการลงมือทำ เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการกระทำจะเกิดการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมเป็นความรู้ใหม่

Burnard (1996: 83) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่า หมายถึง การเรียนรู้โดยการกระทำ การคิดทบทวนเกี่ยวกับการกระทำ หรือการเรียนรู้โดยการเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ หรือโดยการสังเกตผู้อื่น ซึ่งอาจเกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต การทำงาน และการศึกษา

นอกจากนี้ Luckner and Nadler (2002) กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มีประสิทธิภาพสูง มีดังนี้

- 1) ความเท่าเทียม การเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนจะมีโอกาสอย่างเท่าเทียมในประสบการณ์ที่เป็นสิ่งใหม่และเป็นปกติในชีวิต
- 2) การพัฒนาความสัมพันธ์อย่างรวดเร็ว ผู้เข้าร่วมการเรียนรู้แบบเน้นมีการปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดขณะทำงาน การสื่อสาร การร่วมมือ และพยายามมุ่งไปสู่สิ่งที่ต้องการจะช่วยพัฒนาความสัมพันธ์อย่างรวดเร็ว
- 3) ความไม่สมดุล (Disequilibrium) อุปสรรคที่ท้าทายและปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลในภาวะไม่สมดุล จะทำให้เกิดการปรับกระบวนการและหน้าที่เพื่อให้สามารถจัดระบบได้
- 4) เทคนิคที่เป็นโครงการ ความไม่สมดุลจะทำให้เกิดทักษะการแก้ปัญหาความสามารถในการจัดการ ความเป็นผู้นำ
- 5) การลดวงจรของเวลา ช่องว่างระหว่างความท้าทายและผลลัพธ์จะถูกย่อลง ความสามารถในการจัดระบบจะง่ายขึ้น
- 6) เป็น Meta learning ห้องปฏิบัติการการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการฉายภาพของการทำงานเป็นทีม กลุ่มจะถูกทบทวนการทำงาน การประเมินผลงาน ได้ทบทวนเกี่ยวกับตนเองความเป็นผู้นำ ทักษะการแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงการจัดการ
- 7) ความสับสนและวิกฤตการณ์ในสภาพแวดล้อม ที่ปลอดภัย กลุ่มจะสามารถพัฒนากลยุทธ์และการกระทำที่ดีที่สุดที่ในสภาพแวดล้อมนั้น

8) เป็นรอยประทับในการทำงานของสมอง การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์การหยั่งรากของสติปัญญา ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ทางสมองจากการเรียนรู้ของร่างกาย ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับร่างกาย สมองและพฤติกรรม

9) ประสบการณ์จะจัดเตรียมภาษาทั่วไป ประสบการณ์และเรื่องราว ซึ่งสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ประสบการณ์จะจัดเตรียมทางลัดไปสู่การสื่อสารที่จะแปรผันความคิดเห็นอย่างรวดเร็ว

10) การให้กำลังใจต่อการเสี่ยง ประสบการณ์จะปล่อยให้ผู้เรียนสร้างความเสี่ยงพยายามกับกฎเกณฑ์และทำความเข้าใจผลผลิตที่ไม่อันตรายและไม่เสียหาย

11) ความหลากหลายของความเข้มแข็ง ผู้เรียนต้องการให้ผลลัพธ์ของมาดีทุกคนจึงพยายามทำบทบาทของตนเองให้ดีที่สุด

12) ความสนุก การเรียนรู้ที่เป็นการพัฒนาทักษะกระบวนการจะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สนุกสนานทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

Beard and Wilson (2006: 54) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่าหมายถึง ความเข้าใจอย่างชัดเจนลึกซึ้ง (insight) จากการผ่านกระบวนการภายในตน (internalization) ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว (conscious or unconscious) เป็นประสบการณ์ที่สร้างขึ้นจากพื้นฐานประสบการณ์เดิมที่เคยได้รับหรือความรู้นั้นเอง

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2548: 13) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่าหมายถึง การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์หรือการเรียนรู้โดยการลงมือกระทำ โดยการดึงเอาประสบการณ์จากตัวผู้เรียน แล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้นออกมาเพื่อพัฒนาความคิด เจตคติและทักษะใหม่ ไปสู่ความรู้ใหม่

ทิตินา แคมมณี (2554: 11) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่าหมายถึง การดำเนินการใดๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายโดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ ก่อน แล้วให้ผู้เรียนสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น นำสิ่งที่เกิดขึ้นมาพิจารณาไตร่ตรองร่วมกันจนสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานต่างๆ แล้วจึงนำความคิดหรือสมมติฐานเหล่านั้นไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นต่อไป

ศศิธร จันทมฤก (2554: 45) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้ว่าหมายถึง การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือกระทำหรือการสังเกต ผ่านการทบทวนไตร่ตรอง และสะท้อนคิด จนเกิดความเข้าใจและนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการเผชิญสถานการณ์ใหม่ เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถใหม่ๆ เพื่อการพัฒนา ทักษะ เจตคติ และวิธีคิดใหม่ๆ

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือกระทำ ผ่านการทบทวน ไตร่ตรอง และสะท้อนความคิดจนเกิดความเข้าใจ และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการเผชิญสถานการณ์ใหม่ เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ใหม่

1.2.2 ความสำคัญของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ตรงเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กมีโอกาสได้เรียนรู้จากชีวิตและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตอีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจให้เด็กเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอให้ผู้ใดมาบอกหรือสั่งให้เรียนรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประสบการณ์จะเป็นตัวเชื่อมระหว่างข้อมูลภายนอกที่เด็กได้รับกับความคิด ความรู้สึกของตนเอง สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กหล่อหลอมความเป็นตัวของตัวเองและรู้จักตัวตนของตนเองจุดหมายหลักของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ คือ การให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของประสบการณ์ในชีวิตจริงซึ่งนำไปสู่ การเรียนที่มีชีวิตชีวา ประสบการณ์ภาคสนามจะเชื่อมโยงการเรียนรู้ ความคิด และการกระทำเข้าด้วยกัน (The Association for Experiential Education: AEE, 2010) สอดคล้องกับ Kolb (1984) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มีความแตกต่างจากการเรียนการสอนแบบเดิมที่มีครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เนื่องจากการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ได้ทบทวน สังเกตอย่างลึกซึ้งถึงประสบการณ์ที่ได้รับ สะท้อนความคิด สรุปเป็นความคิดรวบยอด และนำไปประยุกต์หรือทดลองใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

Luckner and Nadler (1999) ระบุถึงความสำคัญของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ว่าการเรียนรู้เช่นนี้เด็กจะได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในประสบการณ์ที่ถือว่าเป็นสิ่งปกติในชีวิต เป็นการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน อีกทั้งยังช่วยให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกันในการทำงานอย่างใกล้ชิด ประสบการณ์ต่างๆ ถือเป็นอุปสรรคที่ท้าทายทำให้เกิดภาวะความไม่สมดุล(dis-equilibrium) ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และเกิดทักษะการแก้ปัญหา

ศศิธร จันทมฤก (2554: 76) ระบุถึงความสำคัญของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ว่าการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนการที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ล้วนเป็นประสบการณ์ตรงที่ได้รับ ทำให้การเรียนรู้มีชีวิตชีวาและสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก เด็กจะได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในประสบการณ์ที่ถือว่าเป็นสิ่งปกติในชีวิต เป็นการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน อีกทั้งยังช่วยให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกันในการทำงานอย่างใกล้ชิดประสบการณ์ต่างๆ ถือเป็นอุปสรรคที่ท้าทาย ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และเกิดทักษะการแก้ปัญหา

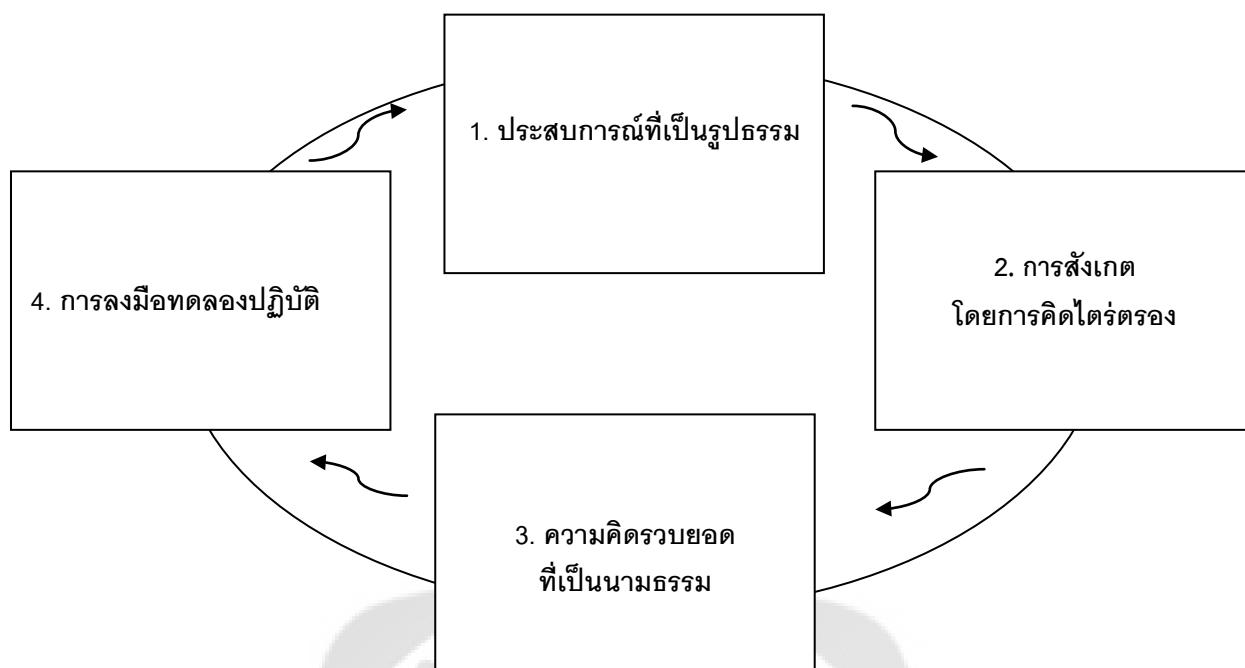
1.2.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

จากการศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ จะพบว่า นักวิชาการ ได้แบ่งองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ไว้อย่าง หลากหลายตามทัศนะของนักวิชาการเหล่านั้น โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

วงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของ Kolb (1984) เป็นวงจรรูปแบบ 4 ขั้นตอน มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์ของผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ที่ทำทหายอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมตลอดเวลาที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียน ทำให้เกิดการขยายตัวของความรู้ที่ผู้เรียนทำให้เกิดการขยายตัวของความรู้ที่ผู้เรียนทุกคนที่อยู่กว้างขวางยิ่งขึ้น และเป็นการเรียนที่อาศัยการสื่อสารในรูปแบบที่หลากหลายเช่น การพูด อ่าน เขียน ดู ที่ทำให้ง่ายต่อการแลกเปลี่ยนความรู้และการนำไปวิเคราะห์ Kolb เสนอแนวคิดและรูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ในปี ค.ศ. 1984 ว่า “ประสบการณ์เป็นแหล่งของการเรียนรู้และการพัฒนา ” วงจรการเรียนรู้ของ Kolb หรือ Kolb's model เป็นวงจรที่ประกอบขึ้นจากองค์ประกอบที่เป็นกระบวนการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม โดยครูเป็นผู้ช่วยให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมของตน มาพัฒนาเป็นองค์ความรู้
2. การสะท้อนความคิดและอภิปราย โดยครูช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง ซึ่งผ่านกระบวนการสังเกตโดยการคิดไตร่ตรอง
3. ความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด อาจเกิดขึ้นโดยผู้เรียนเป็นฝ่ายริเริ่มแล้วครูช่วยเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ หรือครูเป็นผู้นำทาง และผู้เรียนเป็นผู้สานต่อจนความคิดนั้นสมบูรณ์เป็นความคิดรวบยอด
4. การทดลองหรือการประยุกต์แนวคิด ผู้เรียนได้นำการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์อื่นๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของนักเรียนเอง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ประการจะเป็นไปอย่างพลวัต โดยอาจเริ่มจากจุดใดจุดหนึ่งและเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างองค์ประกอบ ดังนั้นในการสอนสามารถเริ่มต้นที่จุดใดก่อนก็ได้ ที่สำคัญคือ ต้องจัดกระบวนการให้ครบทุกองค์ประกอบ Kolb (1984)

วงจรของ Kolb เป็นวงจรการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ ได้รับองค์ความรู้ ทัศนคติ และทักษะ และสามารถนำแนวคิดนี้มาใช้เป็นหลักการสอนการพัฒนาทักษะชีวิตได้

ภาพประกอบ 1 วงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของ Kolb (1984)

ดীন (Dean.1993: 12) ได้แบ่งการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ออกเป็น 5 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ ขั้นปฏิบัติ ขั้นสะท้อน ขั้นความคิดรวบยอด ขั้นทดลอง และขั้นประเมิน

ทฤษฎีและการค้นพบการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ได้ช่วยขับเคลื่อนความคิดทางการศึกษาจากการให้ความสำคัญกับผู้สอน กลับมาสู่การให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน และประสบการณ์เพียงครั้งหนึ่งได้นำไปสู่ประเด็นของการอภิปรายได้ โดยแบ่งขั้นตอนการเรียนรู้ออกเป็น 5 ขั้น โดยทุกขั้นแบ่งเช่นเดียวกับ คอลบ มีเพิ่มอีกหนึ่งขั้นที่แตกต่างจากคอลบ คือ ขั้นปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในขั้นที่ 2 (Kemp; et al. 1996: 4)

การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของคอลบ เป็นการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง (Tynjala. 1998: 1) และได้เสนอขั้นตอนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ออกเป็น 5 ขั้น โดย 4 ขั้น มีขั้นตอนเช่นเดียวกับ Kolb เพิ่มขั้นตอนอีกหนึ่งคือ ฝึกปฏิบัติ เอนเดอเวล และวายเอ็มซีเอ (Endeavour; & YMCA, Site in Greenway. 2002) ได้แบ่งการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นรับประสบการณ์ จากสิ่งที่ได้เห็นหรือสิ่งที่ได้เรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนคิด เป็นการสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ และขั้นสุดท้ายคือ ขั้นเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่ได้รับหรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้

มูน (Moon. 2004: 122) แสดงความเห็นว่ ความตั้งใจหรือเจตนาที่จะเรียนรู้ (intention to learn) ทำให้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มีแบบเฉพาะของการเรียนรู้ที่ต่างไปจากการเรียนรู้จากสถานการณ์ (incident learning) หรือการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน (everyday learning) ซึ่งการเรียนรู้บางอย่างไม่ได้ตั้งใจหรือไม่รู้ตัว (unconscious) การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์จึงมีลักษณะดังนี้

1. สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้เป็นประสบการณ์ตรง (direct experience)
2. มีการสะท้อนการเรียนรู้ (reflection) เข้ามาเกี่ยวข้อง
3. มีการเรียนรู้แบบตื่นตัว (active)
4. มีลักษณะเป็นกระบวนการ และมีการทบทวนการเรียนรู้ (feedback)

การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นรูปแบบที่จะเข้าใจกระบวนการของการทำงาน ซึ่งวงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ มักจะถูกใช้เพื่อช่วยในการฝึกการมีประสบการณ์และช่วยในเรื่องการเรียนรู้ เหตุผลที่ต้องแบ่งกระบวนการเป็นลำดับขั้นก็เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจที่ดีกว่า การทดสอบ และการใช้เป็นองค์ประกอบหลัก อย่างไรก็ตามนักศึกษาที่ใช้รูปแบบที่มีอยู่จำเป็นต้องคำนึงถึงผู้เรียน หากเลือกไม่เหมาะสมก็จะก่อให้เกิดปัญหามากกว่าการแก้ปัญหา วงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ มีฐานคิดจากปรัชญาการศึกษาของ John Dewey ซึ่งเป็นวงจรที่เน้นธรรมชาติของประสบการณ์ที่เป็นฐานสำคัญของการศึกษา โดยเกี่ยวข้องกับควมมีอิสระที่จะก้าวข้ามกิจกรรมและประสบการณ์ ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้น มีความหลากหลายตั้งแต่เป็นวินาที นาที ชั่วโมง หรือเป็นวัน แต่ส่วนใหญ่วงจรมักจะถูกนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมสั้นๆ ตั้งแต่ 10 – 60 นาที (Neill. 2004)

การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดได้ทั้งแบบเดี่ยว กลุ่ม องค์กรให้กับหนุ่มสาวและผู้ใหญ่โดยการใช้การปฏิบัติ การสะท้อนคิด และการถายโอน และเป็นความเข้าใจอย่างแจ่มชัด ที่ได้รับผ่านกระบวนการภายในทั้งที่รู้ตัว หรือไม่รู้ตัวเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ที่ได้พบหรือเกิดขึ้นเอง ที่สร้างบนพื้นฐานประสบการณ์และความรู้เดิม (Beard; & Wilson. 2006: 1, 16) ซึ่งมีขั้นตอนเช่นเดียวกับ Tynjala

เคลลี (Kelly. 2007: 1, 5) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ยังใช้ในการสอนภาษาที่สอง เพราะการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นทฤษฎีที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางปัญญา นอกจากเป็นกระบวนการเรียนรู้ตามสถานการณ์ชีวิตจริงแล้วยังให้ความสำคัญกับการคิดไตร่ตรองอย่างวิพากษ์วิจารณ์ในการเรียนรู้ และหลักการสำคัญของการสะท้อนความคิดของทฤษฎีและ

การค้นพบการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของ Kolb แบ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกันคือ

- 1) การรับรู้แล้วเข้าใจและการทำตามกระบวนการได้ และ 2) ความคิดรวบยอดที่สรุปได้ คือ ความคิดและความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล นอกเหนือจากความรู้สึกที่จะเข้าใจปัญหาหรือสถานการณ์ต่างๆ และแนวคิดสำหรับการประยุกต์ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นไปได้และได้ปฏิบัติ
- จริงนอกเหนือจากการได้สรุป 4 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ที่เป็นวัฏจักรที่พัฒนาดังภาพ คือ 1) ประสบการณ์ (Experience) 2) การคิดไตร่ตรองอย่างวิพากษ์วิจารณ์ (Critical reflection) 3) ความคิดเชิงนามธรรม (Abstract) 4) การทดลองใช้ในสถานการณ์ใหม่ (Active experiment)

การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ คือ การดำเนินการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายโดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ (Experience) ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้อีก่อนแล้วจึงให้ผู้เรียนย้อนไปสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น และนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกัน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานต่างๆ ในเรื่องที่เรียนรู้แล้วจึงนำความคิด หรือสมมติฐานเหล่านั้นไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ในสถานการณ์ใหม่ๆ ต่อไป โดยมี 6 ตัวบ่งชี้ (ทศนา เขมมณี. 2554: 131 – 132) คือ

1. ผู้สอนมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (learning experience) ที่เป็นรูปธรรมในเรื่องที่เรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้ไปประสบด้วยตนเอง
2. ผู้เรียนมีการสะท้อนความคิด (reflect) และอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ประสบมาหรือเกิดขึ้นในสถานการณ์การเรียนรู้
3. ผู้เรียนมีการสร้างความคิดรวบยอด หลักการ สมมติฐานต่างๆ จากประสบการณ์ที่ได้รับ
4. ผู้เรียนมีการนำความคิดรวบยอด หลักการ สมมติฐานต่างๆ ที่สร้างขึ้นไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ
5. ผู้สอนมีการติดตามผลและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนผลการทดลองประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ความรู้ เพื่อขยายขอบเขตของการเรียนรู้ หรือปรับเปลี่ยนความคิด หลักการ สมมติฐานต่างๆ ตามความเหมาะสม
6. ผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผล โดยใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองของผู้เรียน ประกอบกับการวัดผลและประเมินผลของผู้สอนด้วย

ตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

ทฤษฎีของ	ขั้นตอนการเรียนรู้					
	ประสบการณ์รูปธรรมหรือตามสภาพจริง	ฝึกปฏิบัติ	สะท้อนคิดและอภิปราย	ความคิดรวบยอดหรือสรุปเป็นหลักการ	การทดลองในสถานการณ์ใหม่	วัดและประเมินผล
คอล์บ (Kolb. 1984)	/		/	/	/	
ดีน (Dean. 1993)		/	/	/	/	/
เคมพ์ทและคณะ (Kempt; et al. 1998)	/	/	/	/	/	
ทินยาลา (Tynjala. 1998)	/	/	/	/	/	
เบียร์ด และวิลสัน (Beard; & Wilson. 2006)	/	/	/	/	/	
เอนเดอล และวายเอ็มซีเอ (Endeavour and YMCA, Site in Greenway. 2002)	/		/		/	
มูน (Moon. 2004)	/		/	/	/	
เคลลี Kelly. 2007)	/		/	/	/	
ทิสนา เขมมณี (2554)	/		/	/	/	/
ผู้วิจัย	/		/	/	/	

จากตาราง 2 จะเห็นได้ว่าจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการ จัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของ คอล์บ (Kolb, 1984); ดีน (Dean, 1993); เคมพ์ทและคณะ (Kempt; et al., 1998); ทินยาลา (Tynjala, 1998); เบียร์ด และวิลสัน (Beard and Wilson, 2006); เอนเดอล และวายเอ็มซีเอ (Endeavour and YMCA, Site in Greenway, 2002); มูน (Moon, 2004); เคลลี Kelly, 2007); และทิสนา เขมมณี (2554) สามารถสรุปขั้นตอน การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2) ขั้นการสะท้อนความคิด 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด 4) ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้สังเกตสะท้อนความรู้ สรุปความคิดรวบยอด และทดลองปฏิบัติ โดยครูให้การสนับสนุน เชื่อมโยง และเสริมแรงการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น จากข้อมูลข้างต้นพบว่า วงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน เป็นวงจรการเรียนรู้ที่ทำให้ นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2) ขั้นการสะท้อนความคิด 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด 4) ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน และการเรียนรู้ แบบเน้นประสบการณ์ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอน โดยอาศัยแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรูปแบบการสอนประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยอาศัยแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2) ขั้นการสะท้อนความคิด 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด 4) ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ขั้นตอนดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยในแต่ละขั้นตอนผู้วิจัยใช้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษามือ อในการสื่อสารทุกขั้นตอน และในขั้นตอนที่ 3 ขั้นความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด ผู้วิจัยใช้วิธีการในการศึกษาความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนวาดภาพประกอบการอธิบายด้วยภาษามือ เพื่อให้การวิจัยสอดคล้องตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนกลุ่มที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.1 ทักษะชีวิต

ทักษะชีวิต (life skill) เป็นความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554) เป็นความสามารถของบุคคลที่จะคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และปรับตัวเพื่อให้มีพฤติกรรมที่เป็นไปในทางที่ถูกต้อง สามารถจัดการกับความ ต้องการ ปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ งามเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ให้มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ผู้วิจัยศึกษาในประเด็น ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ การสร้างและพัฒนาทักษะชีวิต ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิต หลักการจัดกิจกรรมและการสอน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1.1 ความหมายของทักษะชีวิต

ทักษะการดำเนินชีวิต ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการรู้ชีวิต และทักษะชีวิต เป็นความหมายที่สอดคล้องกับคำว่า Life skill ซึ่งองค์การอนามัยโลก (WHO. 1997) เป็นผู้บัญญัติศัพท์นี้ และให้ความหมายว่า หมายถึง ความสามารถทางสังคม ความคิดวิเคราะห์ ความพยายามเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ของตนกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมให้ประสบความสำเร็จ เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์วิกฤตที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ตลอดจนเป็นความสามารถที่จะส่งเสริมสุขภาพของบุคคลและชุมชน

ยูนิเซฟ (UNICEF. 2001: Online) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการใช้ความรู้ เจตคติ และทักษะต่างๆ ซึ่งจะช่วยในการสนับสนุนพฤติกรรมของบุคคลในการที่จะสามารถรับมือกับตนเองสำหรับการดำเนินชีวิต โดยมีการสร้างทางเลือกที่ดี การต่อต้านความกดดันจากกลุ่มเพื่อน และการจัดการกับสิ่งที่เข้ามาคุกคามชีวิต เพื่อที่จะสามารถเผชิญปัญหาต่างๆ ที่อยู่รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โบรลิน (Brolin. 2011) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า ทักษะชีวิตเป็นทักษะ (Skills) และความรู้ (Knowledge) ที่จำเป็นและมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตของบุคคล

เฮนดริกส์ (Hendricks. 2011) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะสามารถเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือตนเองในการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ตลอดจนความสมบูรณ์และความพึงพอใจในชีวิตได้

กระทรวงสาธารณสุข (2541: 1) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า หมายถึง ความสามารถอันประกอบด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะที่จะจัดการกับปัญหารอบๆ ตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ สารเสพติด บทบาทชาย-หญิงชีวิตครอบครัว สุขภาพ อิทธิพล สื่อ สิ่งแวดล้อม จริยธรรม ปัญหาสังคม ฯลฯ

กรมวิชาการ (2543: 6) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะคิด ตัดสินใจแก้ปัญหาและปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้อง สามารถจัดการกับความต้องการ ปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ให้มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ร่วมสร้างสรรค์สังคมให้เป็นสังคมที่มีสุขภาพดี

วนิดา ขาวมงคล (2546: 13) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิต ไว้ดังนี้

1. ความสามารถของมนุษย์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ความสามารถของมนุษย์ที่สามารถเรียนรู้จากตนเองและผู้อื่นซึ่งรวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น

3. ความสามารถที่ประกอบด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะการจัดการกับชีวิตของตนเอง กับปัญหา กับสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้

4. ความสามารถที่มนุษย์ควรจะพัฒนาได้จนบรรลุจุดสูงสุดในชีวิต คือ ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

โดยสรุปทักษะชีวิต เป็นความสามารถของบุคคลในการจัดการปัญหา โดยรวมของ บุคคลที่จะคิด ตัดสินใจแก้ปัญหาและปรับตัว เพื่อให้มีพฤติกรรมที่เป็นไปทางที่เหมาะสม ถูกต้อง สามารถจัดการกับความต้องการ ปัญหา และสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่าง เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปให้มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2.1.2 ความสำคัญของทักษะชีวิต

ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อความสามารถในการคิด การปรับตัว และการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์กับจิตของมนุษย์ 3 ด้าน คือ ด้านการฝึกฝนด้านสติปัญญา (IQ) ด้านอารมณ์ (EQ) และ แรงจูงใจด้านการหล่อหลอมบุคลิกภาพในด้านมโนธรรมและคุณธรรม (MQ) ซึ่งรวมถึงการพัฒนา ผู้เรียนให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันปัญหาต่าง ๆ รอบตัว ทั้งในปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับ อนาคต สามารถจำแนกผลของการฝึกฝนทักษะชีวิต ดังนี้

1. มีความเป็นเลิศทางปัญญาหรือความเก่ง พัฒนาสติปัญญาในด้านความจำ การคิด หาเหตุผลการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. ดำรงตนเป็นคนดี มีเจตคติที่ดีที่เกิดจากการเรียนรู้ทางด้านอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

3. มีความสุขในการดำเนินชีวิตมีความมั่นคงทางจิตใจ มีบุคลิกภาพดี มีการปรับตัว มี ทักษะในการสื่อสารกับผู้อื่น เป็นต้น

องค์การอนามัยโลก (WHO. 1997: 3-4) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะชีวิตว่า เป็น เสมือนตัวเชื่อมระหว่างความรู้ เจตคติ และค่านิยม ของบุคคลกับความสามารถทางจิต สังคม โดยเป็น ตัวถ่ายทอดความรู้ เจตคติและค่านิยมออกมาว่าจะทำอะไร และจะทำอย่างไร หากนักเรียนมีทักษะ ชีวิตแล้วย่อมมีโอกาสในการเกิดความสามารถทางจิตสังคมเร็วขึ้นทักษะชีวิตจึงเปรียบเสมือนตัวกระตุ้น หรือแรงจูงใจความสามารถทางจิตสังคม นั่นคือความสามารถในการจัดการกับ สิ่งท้าทายรอบๆ ตัว ทักษะชีวิตมีความสำคัญ ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความจำเป็น ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการและความจำเป็นด้านเด็กและเยาวชน ในสภาพความเป็นจริงพบว่า วัยรุ่นจำนวนมากนั้นแนวโน้มจะมีปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ การใช้สารเสพติด การติดเชื่อเอดส์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การฆ่าตัวตายและการกระทำผิด ในการป้องกันและแก้ปัญหาเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เยาวชนไม่มีความกระฉับกระเฉงในความคิดของตนเองเกี่ยวกับโอกาสในชีวิตข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไรร บ้างจึงทั้งหมดจึงชักนำให้เยาวชนมีความอ่อนแอ ดังนั้นการนำทักษะชีวิตมาส่งเสริมให้เกิดขึ้นในตัว เยาวชนย่อมเป็นแนวทางที่สามารถช่วยแก้ปัญหาเยาวชนมีความเข้มแข็งขึ้น สามารถพัฒนาปรับ ตนเองให้อยู่ในสถานการณ์ที่ยั่งยืนและช่วยให้เยาวชนปรับเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม

2. ความต้องการและความจำเป็นด้านสังคม บุคคลทุกคนมีส่วนรับผิดชอบต่อความ เจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น เด็กและ เยาวชนต้องมีความสามารถเพียงพอในการมีชีวิตอยู่ในสังคม ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็น บริบทสำคัญ ถ้าหากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นไปอย่างราบรื่นและมั่นคง ย่อมส่งผลให้เด็ก และเยาวชนมองเห็นคุณค่าในตนเองมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ไม่เกิดปัญหา ในทางตรงกันข้ามหาก ความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัวอยู่ในสภาวะกดดันไม่มีความสุข ย่อมส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ดี ไม่มีคุณค่า ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่น อาจมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เป็นปัญหากับสังคม ดังนั้นการส่งเสริมทักษะชีวิตจึงมีความสำคัญ และมีความจำเป็นในการเสริมสร้าง พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความสามารถในการปรับตัวดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความ เชื่อมั่นในตนเอง สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

3. ความต้องการ และความจำเป็นด้านการศึกษา การเรียนการสอนในปัจจุบัน ควรมี ลักษณะที่แตกต่างจากการให้ความรู้แบบเดิมโดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่น มีความต้องการความ เป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่บังคับสั่งสอน ที่สำคัญเป็นวัยที่ยึดติดเพื่อนมาก จึงต้องเน้นการ เรียนการสอนที่ให้เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้เด็กแบบอย่างของเจตคติ และ ทักษะต่างๆ ที่สำคัญเป้าหมายสำหรับการสอนทักษะชีวิตจะต้องเน้นการสร้างให้เด็กและเยาวชนเกิด ทักษะคิดหรือเปลี่ยนทัศนคติไปในทางที่ถูกต้องสามารถผ่านเหตุการณ์ที่ยั่วๆ โดยมีพฤติกรรมอันพึง ประสงค์ ดังนั้นจึงต้องให้ความสำคัญของการศึกษาที่จะต้ องมีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้นด้วย เพราะมี ความสัมพันธ์ต่อการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

กระทรวงยุติธรรม (2549: 6) ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อบุคคล อันจะสามารถนำไปใช้ ได้กับทุกเรื่องในชีวิต รวมทั้งการพัฒนาตัวบุคคลและอาชีพ สุขภาพ และความสัมพันธ์

ปณิชา จีรพรชัย (2553: 47) ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อเยาวชนมาก เพราะทักษะชีวิตนั้นเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำหน้าที่เป็นภูมิคุ้มกันที่จะเหนี่ยวรั้งเยาวชนให้ออกห่างสิ่งไม่ดี อีกทั้งยังเป็นตัวเชื่อมระหว่างความรู้ เจตคติ และค่านิยมของบุคคลกับความสามารถทางจิตสังคม จึงควรส่งเสริมทักษะชีวิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความจำเป็นใน 3 ด้าน คือ ด้านเด็กและเยาวชน ด้านสังคม และด้านการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2554: 7) กล่าวว่า ทักษะชีวิตมีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพเยาวชน ทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยเสนอแนวคิดของทักษะชีวิตไว้ดังนี้ คือ

1. การรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง และเห็นคุณค่าตนเอง
2. การรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์
3. การรู้จักตัดสินใจ และแก้ปัญหา
4. การรู้จักแสวงหา และใช้ข้อมูลความรู้
5. การสื่อสาร และสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น
6. การจัดการภาวะอารมณ์ และความเครียด
7. การปรับตัวท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง และริเริ่มสิ่งใหม่
8. การตั้งเป้าหมาย การวางแผน และดำเนินการตามแผน
9. ความเห็นใจผู้อื่นความรับผิดชอบต่อสังคม และซาบซึ้งในสิ่งที่ได้มารอบตัว

โดยสรุปทักษะชีวิต เป็นความสำคัญต่อบุคคลในการจัดการปัญหา โดยรวมของบุคคลที่จะคิด ตัดสินใจแก้ปัญหาและปรับตัว เพื่อให้มีพฤติกรรมที่เป็นไปทางที่เหมาะสม ถูกต้อง สามารถจัดการกับความต้องการ ปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ให้มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และควรส่งเสริมทักษะชีวิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล

2.1.3 องค์ประกอบของทักษะชีวิต

องค์ประกอบของทักษะชีวิตมีการแบ่งจำแนกออกเป็นหลายประเภทตามแนวคิดที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละประเภทต่างมีความสำคัญจำเป็นกับบุคคลทั้งสิ้น

องค์การอนามัยโลก (WHO. 1997) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิต ซึ่งสามารถจัดแบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยที่เป็นองค์ประกอบรวมคือ

1.1 ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) หมายถึงความสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว

1.2 ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) หมายถึงความสามารถในการคิด ออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดในกรอบ

2. ด้านจิตพิสัย หรือเจตคติ องค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยหรือเจตคติ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 คู่ คือ

2.1 ความตระหนักรู้ในตนและความเห็นใจผู้อื่น

ความตระหนักรู้ในตนเอง (Self Awareness) หมายถึง ความสามารถในการค้นหา และเข้าใจในจุดดีจุดด้อยของตนเอง และความแตกต่างจากบุคคลอื่น ไม่ว่าจะในแง่ความสามารถเพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น สุขภาพ ฯลฯ

ความเห็นใจผู้อื่น (Empathy) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกและ เห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างกับตนเอง ไม่ว่าจะเป็นในด้านเพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา สีผิว ท้องถิ่น สุขภาพ ฯลฯ

2.2 ความภูมิใจในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ความภูมิใจในตนเอง (Self Esteem) หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า เช่น ความมั่นใจ รู้จักให้ รู้จักรับ ค้นพบและภูมิใจในความสามารถด้านต่างๆของตนเอง เช่นความสามารถ ด้านสังคมดนตรี กีฬา ศิลปะ ฯลฯ โดยมีได้มุ่งสนใจอยู่แต่ในเรื่องรูปร่างหน้าตา เสื้อผ้า หรือความสามารถ ทางเพศ การเรียนเก่ง ฯลฯ เท่านั้น

ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อความเจริญ หรือความเสื่อมของสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับความภูมิใจในตนเอง เพราะหากคนเรามีความภูมิใจในตนเอง บุคคลเหล่านี้ก็มีแรงจูงใจที่จะทำดีกับผู้อื่นและสังคม

3. ด้านทักษะพิสัย มีองค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 คู่ คือ

3.1 การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร (Interpersonal Relationship and Communication Skill) หมายถึง ความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทางเพื่อสื่อสาร ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย ไม่ว่าจะในการแสดงความต้องการ ความชื่นชม การปฏิเสธ การสร้างสัมพันธภาพ ฯลฯ

3.2 ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหา (Decision Making and Problem Solving Skill) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก ประเมินทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมและลงมือแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.3 ทักษะการจัดการกับอารมณ์ และความเครียด (Coping with Emotion and Stress Skill) หมายถึง ความสามารถในการประเมินอารมณ์ รู้เท่าทันอารมณ์ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล เลือกใช้วิธีจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้เหมาะสม และเป็นความสามารถที่จะรู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมระดับของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายและหลีกเลี่ยงสาเหตุ พร้อมทั้งมีการแสดงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

จากการศึกษาโครงการวิจัยนำร่อง เรื่อง Need Assessment and Documentation of Life skills Training and Education Experiences in Thailand มีดังนี้ (ภูมิภัทร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. 2547: 43)

1. ทักษะในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์
2. ทักษะในการประเมินศักยภาพของตนเองในสถานการณ์เฉพาะหน้า
3. ทักษะในการคิดหาทางเลือกและการวิเคราะห์จัดลำดับ
4. ทักษะในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเลือกทางที่เหมาะสมที่สุด
5. ทักษะในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความคิดการตัดสินใจของตนเอง
6. ทักษะในการปฏิเสธต่อรองเพื่อรักษาน้ำใจและผลประโยชน์ของตนเอง
7. ทักษะในการควบคุมอารมณ์ ความคิดเห็นและพฤติกรรม ภายใต้แรงกดดัน
8. ทักษะในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง และผู้เกี่ยวข้อง
9. ทักษะในการใช้เหตุผลโน้มน้าวใจผู้อื่นให้คล้อยตาม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 8) ได้กำหนดองค์ประกอบของทักษะชีวิต ระดับประถมศึกษา 4 ด้าน คือ

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้ความถนัดความสามารถ จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิตและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์ วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์

3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล รู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายหลักเลียงและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี

4. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โดยสรุปองค์ประกอบของทักษะชีวิต แต่ละองค์ประกอบต่างมีความ สำคัญต่อบุคคลในการจัดการปัญหาโดยรวมของบุคคล เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมในปัจจุบัน

2.1.4 การสร้าง และพัฒนาทักษะชีวิต

การสอนทักษะชีวิตก็เหมือนกับทักษะโดยทั่วไปที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถที่จะพัฒนาได้ เพื่อส่งเสริมให้สามารถป้องกันโดยการวางรากฐานที่ดีโดยใช้ทักษะชีวิต ดังจะเห็นได้จากผล การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนทักษะชีวิตได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษากันอย่างกว้างขวางในการป้องกัน ปัญหาตั้งแต่ระยะเริ่มแรกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เจตนิพิฐ สมมาตรย์, 2550: 23)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กล่าวถึงการสร้าง และพัฒนา ทักษะชีวิตทักษะชีวิต ไว้ว่า การสร้าง และพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่เกิดในตัว ผู้เรียนได้ด้วยวิธีการสำคัญ 2 วิธี คือ

1. เกิดเองตามธรรมชาติ เป็นการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการมีแบบอย่างที่ดี แต่การเรียนรู้ตามธรรมชาติจะไม่มีทิศทางและเวลาที่แน่นอน บางครั้งกว่าจะเรียนรู้ ก็อาจสายเกินไป
2. การสร้างและพัฒนาโดยกระบวนการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ร่วมกันในกลุ่ม ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมคิดอภิปรายแสดงความคิดเห็น ได้ แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้สะท้อนความรู้สึกรู้สึกนึกคิด มุมมอง เชื่อมโยงสู่วิถี ชีวิตของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และปรับใช้กับชีวิต

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตจึงสามารถเกิดขึ้น ในตัวผู้เรียนได้ด้วย วิธีการสำคัญ 2 วิธี คือ เกิดเองตามธรรมชาติ และการสร้างและพัฒนาโดยกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งวิธีการที่เกิดเองตามธรรมชาติ เป็นการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการมีแบบอย่างที่ดีแต่ การเรียนรู้ตามธรรมชาติจะไม่มีทิศทางและเวลาที่แน่นอน บางครั้งกว่าจะเรียนรู้ ก็อาจสายเกินไป ซึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงเป็นเด็กกลุ่มที่มีความบกพร่อง จึงส่งผล ให้การเรียนรู้ช้ากว่าเด็กปกติทั่วไป และควรได้รับการส่งเสริมการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย

วิธีการสร้างและพัฒนาโดยกระบวนการเรียนการสอน ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่ม ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมคิดอภิปรายแสดงความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้สะท้อนความรู้สึกรู้สึกนึกคิด มุมมอง เชื่อมโยงสู่วิถีชีวิตของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และปรับใช้กับชีวิต

2.1.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิต

วิธีการพัฒนาทักษะชีวิตนั้นอาจใช้แนวคิด ทฤษฎีที่หลากหลาย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ ของสกินเนอร์ เป็นต้น ทฤษฎีเหล่านี้ไม่ได้แยกออกเป็นส่วนตัวส่วนใดส่วนหนึ่งแต่ทฤษฎีทั้งหมดจะมีส่วนสนับสนุนต่อวิธีการจัดการเรียนรู้ ที่จะพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

1) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development Theory)

นักจิตวิทยาชาวสวิสผู้เชี่ยวชาญในทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ผลงานของเขาเกี่ยวข้องกับความรู้เจริญเติบโตและพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก เน้นถึงความสำคัญของความเป็นมนุษย์ ที่มนุษย์มีความสามารถในการสร้างความรู้ผ่านการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมซึ่งปรากฏอยู่ในตัวเด็กตั้งแต่แรกเกิด เพียเจท์ ได้อธิบายไว้ว่า พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลพยายามปรับตัวให้อยู่ในสภาวะสมดุลด้วยการใช้กระบวนการดูดซึมและกระบวนการปรับให้เหมาะสม จนทำให้เกิดการเรียนรู้โดยเริ่มจากการสัมผัส ต่อมาจึงเกิดความคิดทางรูปธรรมและพัฒนาไปเรื่อยๆ จนเกิดความคิดที่เป็นนามธรรมซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลำดับ (ทิตินา แชมมณี, 2554) และเชื่อว่าเด็กทุกคนตั้งแต่เกิดมาพร้อมที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์นี้ ทำให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญา เพียเจท์แบ่งองค์ประกอบที่มีส่วนเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญาไว้ 4 องค์ประกอบ คือ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552: 43)

1. วุฒิภาวะ เป็นสภาพร่างกายที่มีความพร้อมต่อการพัฒนาการทางสติปัญญา ดังนั้นครูผู้สอนควรจัดประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน

2. ประสบการณ์ ทุกครั้งที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมก็จะเกิดประสบการณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประสบการณ์ คือ ประสบการณ์ที่เนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการคิดหาเหตุผลทางตรรกศาสตร์ซึ่งมีความสำคัญในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะทางวิทยาศาสตร์

3. การถ่ายทอดความรู้ทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลรอบข้างถ่ายทอดความรู้แก่เด็ก โดยผ่านกระบวนการดูดซึมประสบการณ์และกระบวนการปรับโครงสร้างทางสติปัญญา

4. กระบวนการพัฒนาความสมดุลหรือการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง (self regulation) ซึ่งอยู่ในตัวของแต่ละบุคคล เพื่อจะปรับความสมดุลของพัฒนาการเชาวน์ปัญญาขึ้นต่อไปอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งสูงกว่า โดยใช้กระบวนการดูซึมประสบการณ์และการปรับโครงสร้างทางสติปัญญาองค์ประกอบเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างทางสมอง

นอกจากนี้ เพียเจท์ เน้นเรื่องการเรียนรู้จะเกิดได้ เมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้ใหญ่ในการเข้าสังคมนั้นๆ อิทธิพลของทฤษฎีนี้ มีบทบาทในการจัดแนวประสบการณ์ ให้กับนักเรียน คือ ให้นักเรียนเรียนรู้โดยให้โอกาสในการเล่น สำรวจ ทดลอง มีโอกาสเลือก ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองความสามารถทางสติปัญญาของมนุษย์ในการเรียนรู้ตามแนวคิดของเพียเจท์

ขั้นพัฒนาการทางสติปัญญา

การจัดระบบและรวบรวมกระบวนการต่างๆ ภายในโครงสร้างทางสติปัญญาและมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นสาเหตุให้เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญา เพียเจท์ เชื่อว่าพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์จะเป็นไปตามลำดับขั้นเปลี่ยนแปลงข้ามขั้นไม่ได้ จึงแบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็น 4 ขั้น แต่ละขั้นของพัฒนาการเป็นการก่อรูปแบบของพฤติกรรมซึ่งจะสำเร็จในตัวเอง แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นจุดเริ่มต้นของขั้นต่อไป ขั้นต่างๆ มีดังนี้ (สุรงค์ ไคว้ตระกูล, 2552: 44)

1. ขั้นการใช้การประสาทสัมผัส (Sensori-Motor Stage) เป็นขั้นทารกแรกเกิด ถึง 2 ปี มีการพัฒนาการทางความรู้เป็นไปตามแบบแผน (Scheme) ซึ่งเกี่ยวข้องกับโลกของวัยเด็ก ดังนั้นพัฒนาการของเด็กวัยนี้สามารถสัมผัสกับโลกรอบตัวได้มากขึ้นเป็นผลให้เกิดการสร้างความรู้เข้าใจใหม่โดยการใช้ประสาทสัมผัส และการเคลื่อนไหว เช่น การดูด การคลำ การเปิดปาก การดูดนิ้ว การตีการมีปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งรอบตนเองการเลียนแบบเป็นต้น สามารถแก้ปัญหาได้แม้ว่าจะไม่สามารถที่อธิบายได้

2. ขั้นก่อนการคิดเป็นรูปธรรม (Preoperational Thought Stage) ตั้งแต่ 2-7 ปี เรียนรู้ที่จะคิด รู้จักใช้สัญลักษณ์แทนวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบ ๆ ตัวได้ และรูปลักษณะภายใน ระดับของการคิดยังไม่เป็นระบบ และไม่มีเหตุผล ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของสังคมจึงเอาแต่ใจตนเอง ขาดความมีเหตุผล ความรู้จักผิดชอบชั่วดี เป็นขั้นเตรียมการทางสมองที่จะเริ่มมีเหตุผล ไม่สามารถคิดย้อนกลับได้

3. ขั้นการเรียนรู้สิ่งที่เป็นรูปธรรม (Concrete Operations Stage) อายุ 7-11 ปี เด็กจะเกิดการพัฒนาความสามารถที่คิดอย่างเป็นระบบ จะกระทำได้โดยเฉพาะสิ่งที่เป็นรูปธรรม มีความคิดอย่างเป็นเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ทักษะความคิดทางสังคม และมีการพัฒนาทางจริยธรรม แตกต่างกับเด็กในขั้นก่อนการคิดเป็นรูปธรรมมาก สามารถที่จะเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความคงตัวของสิ่งต่างๆ (Conservation) ลักษณะเด่นของเด็กวัยนี้ คือความสามารถคิดย้อนกลับได้ (Reversibility) สามารถจัดระบบส่วนประกอบเป็นลำดับหรือการเรียงลำดับได้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการแบ่งหมวดหมู่โดยมีเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นหลัก

4. ขั้นเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรม (Abstract Operations Stage) อายุ 11 ปีจนถึงผู้ใหญ่ เป็นการพัฒนาการทางความคิดอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่การคิดอย่างเป็นนามธรรม การคิดแบบเด็กจะสิ้นสุดลง สามารถคิดหาเหตุผลนอกเหนือไปจากข้อมูลที่มีอยู่และตั้งข้อสมมุติฐานได้ รวมถึงการวางแผนแก้ปัญหา ช่วงวัยนี้กระบวนการคิดเชื่อมโยงประสบการณ์และกระบวนการปรับโครงสร้างทางสติปัญญายังคงทำงานต่อไป เพื่อพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญาของแต่ละคน

สรุปพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์เป็นการจัดระบบโครงสร้างทางปัญญาเมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วยกระบวนการคิดเชื่อมโยงประสบการณ์และกระบวนการปรับโครงสร้างทางสติปัญญา อันจะก่อให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง ตามวุฒิภาวะประสบการณ์ และการถ่ายทอดความรู้ทางสังคม กระบวนการพัฒนาทางสติปัญญานี้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเปลี่ยนแปลงข้ามขั้นไม่ได้ ซึ่งสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้ได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการเรียนรู้ได้ตัวเองและเกิดเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาด้วยการแสดงพฤติกรรมและลงมือกระทำ ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละวัย

2) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมและการปฏิสัมพันธ์ นักจิตวิทยาที่สำคัญ คือ โรเบิร์ต แบนดูรา (Robert Bandura) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2549; ธีราพร กุลนันทน์. 2544; สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2554) มีแนวคิดว่าการเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากบุคคลหรือจากต้นแบบ ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านปัญญาซึ่งไม่ได้เกิดจากปัจจัยภายนอกอย่างเดียว แต่เกิดจากตัวแปรภายในบุคคล การเรียนรู้จึงต้องรวมถึงสิ่งที่เป็นตัวแปรภายในบุคคลด้วยแบบดูราได้อธิบายว่าการเรียนรู้ทางสังคมเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในสังคม ซึ่ง ทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน ด้วยการสังเกตจากต้นแบบ สัญลักษณ์และทุกสิ่งทุกอย่างในสังคม จากการทดลอง พบว่า ผู้เรียนจะต้องเลือกสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้โดยเฉพาะและต้องมีการเข้ารหัสในความทรงจำระยะยาวได้อย่างถูกต้องสามารถที่จะประเมินได้ว่า ตนเลียนแบบได้ดีหรือไม่ดีอย่างไรและจะต้องควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ ซึ่งมีขั้นตอนของการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือเลียนแบบ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการได้รับมาซึ่งการเรียนรู้ ทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ และขั้นการกระทำซึ่งอาจจะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้แบบดูรา ได้อธิบายกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบว่ามี 4 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการความใส่ใจ (Attention) บุคคลไม่สามารถเรียนรู้ได้มากจากการสังเกต ถ้าเขาไม่มีความตั้งใจหรือใส่ใจและรับรู้ได้อย่างแม่นยำถึงพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออก กระบวนการใส่ใจจะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะสังเกตอะไรจากตัวแบบนั้น

2. กระบวนการการจดจำ (Retention) บุคคลจะไม่ได้รับอิทธิพลมากนักจากตัวแบบ ถ้าเขาไม่สามารถจะจดจำได้ถึงลักษณะของตัวแบบ บุคคลจะต้องแปลงข้อมูลจากตัวแบบเป็นรูปแบบของสัญลักษณ์และจัดโครงสร้างเพื่อให้จำได้ง่ายขึ้นและจะยังขึ้นกับความสามารถทางปัญญาและโครงสร้างทางปัญญาของผู้สังเกตอีกด้วย

3. กระบวนการการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวอย่าง (Reproduction) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ที่จดจำไว้นั้นมาเป็นการกระทำ ซึ่งจะกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จดจำได้ในการสังเกตการกระทำของตนเอง การให้ข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเอง และการเทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้

4. กระบวนการการจูงใจ (Motivation) การที่บุคคลที่เกิดการเรียนรู้แล้วจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจูงใจ กระบวนการจูงใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งล่อใจจากภายนอก สิ่งนั้นจะต้องกระตุ้นการรับรู้ เป็นสิ่งของที่จับต้องได้ เป็นที่ยอมรับของสังคมและพฤติกรรมที่กระทำตามตัวแบบนั้นสามารถที่จะควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ได้

ทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูราเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่อยู่ในกลุ่มปฏิสัมพันธ์เช่นเดียวกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ว่าด้วยพฤติกรรมกระบวนการทางสมองและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ การสร้างการเรียนรู้ให้เด็กต้องเปิดโอกาสให้เด็กลงมือปฏิบัติมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนได้สัมผัสและตอบสนองกับประสบการณ์จริงกุลยา ตันติผลาชีวะ. 2547: 76)

นอกจากนี้แบนดูรายังเน้นเกี่ยวกับความเชื่อในความสามารถแห่งตน (Self-Efficacy) โดยได้ให้ความหมายของความเชื่อในความสามารถแห่งตนไว้ว่า ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองที่จะแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ความเชื่อในความสามารถแห่งตนนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้และรักษาพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเผชิญกับความกดดันทางสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมมีประเด็นสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต จำเป็นที่จะต้องจัดขึ้นด้วยกระบวนการที่เป็นธรรมชาติที่จะให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งวิธีการส่วนใหญ่ที่ใช้ในการจัดการพัฒนาทักษะชีวิต เพิ่มเติมนอกจากการใช้วิธีการสอน ได้แก่ การสังเกต การใช้บทบาทสมมติ และกลุ่มเพื่อน (Ladd; & Mize. 1988)

3) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning Theory) ของสกินเนอร์ (Skinner)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 89) ได้อธิบายว่า จริยธรรมในแง่ของพฤติกรรมที่พึงงามที่บุคคลพึงปฏิบัติในสังคมนั้น สามารถพัฒนาขึ้นได้โดยอาศัยหลักการปรับพฤติกรรม ซึ่งหมายถึงการนำหลักการพฤติกรรมมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ ในการเปลี่ยนพฤติกรรมในสถานการณ์ใด

สถานการณ์หนึ่ง แนวคิดในเรื่องการเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม กับผลการกระทำในสภาพแวดล้อมนี้ ได้ยึดหลักการเสริมแรงว่า บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเดิม ถ้าการแสดงผลของเขาได้รับความพึงพอใจ ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พึงพอใจก็มีแนวโน้มลดลงหรือยุติไป จากทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner. 1953) สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการ สร้างเสริมทักษะชีวิตได้ ด้วยการปรับพฤติกรรมตามขั้นตอนดังนี้

1) การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจน โดยครูจะกำหนดลงให้แน่นอนว่าจะสอนอะไรให้นักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาการในด้านนั้น และกำหนดออกมาในรูปของพฤติกรรมให้ชัดเจน

2) ให้เรียงความสำคัญของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม แล้วจึงพัฒนาพฤติกรรมที่เห็นว่าสำคัญก่อน แล้วจึงพัฒนาไปที่ละพฤติกรรม แต่ถ้าเกี่ยวข้องกัน พัฒนาไปที่ละหลาย ๆ พฤติกรรมในเวลาเดียวกัน

3) สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่ต้องการจะพัฒนา ว่าเกิดบ่อยหรือนานแค่ไหน เพื่อจะเป็นข้อมูลว่าควรนำพัฒนาหรือไม่ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบถึงผลของการใช้วิธีการปรับพฤติกรรม

4) ให้การเสริมแรง โดยมีการเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบคือ การให้รางวัลและการลงโทษ สอบถาม สังเกต ถามผู้เรียนเพื่อให้แน่ใจว่าการเสริมแรงนั้นได้ผล

5) ถ้าพฤติกรรมใดยังไม่เกิด ครูอาจจะให้เกิดก็สามารถที่จะทำให้เกิดขึ้นได้โดยการชี้แนะ พร้อมทั้งให้การเสริมแรงทันทีที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้น

6) ขณะที่ดำเนินการปรับพฤติกรรม จะต้องสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาตลอดเวลา เพื่อที่ดูว่าแนวโน้มของการเกิดพฤติกรรมที่ต้องการจะพัฒนานั้นอยู่ในลักษณะใด หากมีแนวโน้มในทางที่ไม่พัฒนายาก็ต้องปรับปรุงวิธีการใหม่

7) เพื่อให้ผู้แสดงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ที่ต้องการจะพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ครูอาจใช้การเสริมแรงเพื่อให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่นาน

8) หากการปรับพฤติกรรมนั้น ไม่ดีขึ้นหรือเลวลงควรเปลี่ยนวิธีการใหม่ ทั้งนี้อาจเกิดจากพฤติกรรมเป้าหมายที่กำหนดไม่ชัดเจน การเสริมแรงไม่เหมาะสม เป็นต้น

9) การจะให้การปรับพฤติกรรมได้ผล ต้องคำนึงถึงความสม่ำเสมอ และทำให้เป็นระบบและระเบียบ มิใช่ทำตามอารมณ์

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552: 79) ได้สรุปเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ ในการปรับพฤติกรรม ไว้ดังนี้

1. การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มีการเสริมแรงแนวโน้มจะหายไปในที่สุด
2. การเสริมแรงที่แปรเปลี่ยนทำให้เกิดการตอบสนองกว่าการเสริมแรงที่ตายตัว
3. การลงโทษทำให้เรียนรู้ได้เร็วและลืมเร็ว
4. การให้แรงเสริมหรือให้รางวัลเมื่อมีการแสดงพฤติกรรมที่ต้องการสามารถช่วยปลูกฝังนิสัยที่ต้องการได้ การนำทฤษฎีนี้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างเสริมทักษะชีวิตให้กับนักเรียนนั้น อาจทำได้โดย

1) การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) เมื่อมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมจิตสาธารณะอาจใช้ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ เช่นอาหาร ของที่เล่นได้ และสิ่งของต่างๆ ตัวเสริมแรงทางสังคม คือ คำพูด ได้แก่คำชมเชย เช่น ดีมาก น่าสนใจ เป็นต้น

2) การเสริมแรงทางลบ(Negative Reinforcement) เป็นการทำให้ความถี่ของพฤติกรรมคงที่หรือเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผู้สอนควรปฏิบัติ คือ ทำทันทีหรือเร็วที่สุด เมื่อพฤติกรรมที่ไม่ต้องการเกิดขึ้นควรให้ ผู้ถูกลงโทษรู้ว่าพฤติกรรมใดที่ถูกลงโทษและเพราะเหตุใด ควรใช้เหตุผล ไม่ใช่อารมณ์สำหรับการจัดการศึกษา/การสอนของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ในการสอนการให้เสริมแรงหลังการตอบสนอง ที่เหมาะสมของเด็กจะช่วยเพิ่มอัตราการตอบสนองที่เหมาะสมนั้น

2. การเว้นระยะการเสริมแรงอย่างไม่เป็นระบบ หรือเปลี่ยนรูปแบบการเสริมแรง จะช่วยให้การตอบสนองของผู้เรียนคงทนถาวร เช่น ถ้าครูชมว่า “ดี” ทุกครั้งที่นักเรียนตอบถูกอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนจะเห็นความสำคัญของแรงเสริมน้อยลง ครูควรเปลี่ยนแปลงแรงเสริมแบบอื่นบ้าง เช่น ยิ้มพยักหน้าหรือบางครั้งอาจไม่ให้แรงเสริม

3. การลงโทษที่รุนแรงเกินไปมีผลเสียมาก ผู้เรียนอาจไม่ได้เรียนรู้หรือจำสิ่งที่เรียนได้เลยควรใช้วิธีการงดการเสริมแรงเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น เมื่อนักเรียนใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ แม้ได้บอกและตักเตือนแล้วยังใช้อีก ครูควรงดการตอบสนองต่อพฤติกรรมนั้น เมื่อไม่มีใครตอบสนอง ผู้เรียนจะหยุดพฤติกรรมนั้นในที่สุด

4. หากต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือปลูกฝังนิสัยให้แก่ผู้เรียน การแยกแยะขั้นตอนของปฏิกริยาตอบสนองออกเป็นลำดับขั้น โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เช่น หากต้องการปลูกฝังนิสัยในการรักษาความสะอาดห้องปฏิบัติการและเครื่องมือ สิ่งสำคัญประการแรกคือต้องนำพฤติกรรมที่ต้องการจำแนกเป็นพฤติกรรมย่อยให้ชัดเจน เช่น การเก็บ การกวาด การเช็ดถูการล้าง การจัดเรียง เป็นต้น ต่อไปจึงพิจารณาแรงเสริมที่จะให้แก่ผู้เรียน เช่น คะแนน คำชมเชย การให้เกียรติ การให้โอกาสแสดงตัว เป็นต้น เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็ให้การเสริมแรงที่เหมาะสมในทันที

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิต ผู้วิจัยดำเนินการใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ของเพียเจต์ เพียเจต์อธิบายไว้ว่าพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดประสบการณ์ หรือสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยคำนึงถึงสภาพของความบกพร่อง และความต้องการจำเป็นพิเศษร่วมด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยดำเนินการจัดแนวประสบการณ์ ให้กับนักเรียน คือ ให้นักเรียนเรียนรู้โดยให้โอกาสในการเล่น สำรวจ ทดลอง มีโอกาสเลือก ตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ตามแนวคิดของเพียเจต์ ส่วนทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ของแบนดูรา โดยมีแนวคิดว่าการเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากบุคคลหรือจากต้นแบบทำให้เกิดการเรียนรู้ แบนดูราได้อธิบายว่าการเรียนรู้ทางสังคมเกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในสังคม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน ด้วยการสังเกตจากต้นแบบ สัญลักษณ์ และทุกสิ่งทุกอย่างในสังคม โดยผู้วิจัยนำทฤษฎีนี้ไปใช้ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยอาศัยแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2) ขั้นการสะท้อนความคิด 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด 4) ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่ โดยเฉพาะในขั้นตอนที่ 1 ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม โดยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้สังเกต จากบุคคล หรือจากต้นแบบ ของพฤติกรรมทักษะชีวิตที่ถูกต้อง ก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอนในขั้นตอนต่อไป และทฤษฎีสุดท้าย ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ ของสกินเนอร์ โดยผู้วิจัยนำหลักการ วางเงื่อนไขแบบการกระทำ มาดำเนินการใช้กับนักเรียน โดยใช้หลักการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) เมื่อนักเรียนมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ทักษะชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม หรือมีความกล้าแสดงออกในการแสดงความคิดเห็นผ่านการสื่อสารทางภาษามือ ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ เช่น อาหาร ของที่เล่นได้ และสิ่งของต่างๆ ตัวเสริมแรงทางสังคม คือ คำพูด ได้แก่ คำชมเชย เช่น ดีมาก น่าสนใจ เป็นต้น

2.2 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.1 ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินอาจจะเป็นเด็กหูตึงหรือเด็กหูหนวกก็ได้ (ผดุง อารยะวิญญู, 2549: 21) ซึ่งเป็นสภาพที่อวัยวะเกี่ยวกับการได้ยินไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์เป็นปกติ ทำให้บุคคลไม่สามารถรับรู้เสียงต่างๆ ได้เป็นปกติ และจะไม่สามารถควบคุมเส้นเสียงให้สั่นสะเทือนหรือไม่สะเทือนตามลักษณะเสียงที่ต้องการทำให้เด็กที่มีความ

บกพร่องทางการได้ยินไม่สามารถออกเสียงพูดได้หรือพูดได้ไม่ชัดเจน เป็นผลทำให้การเรียนรู้และการพูดบกพร่องในลักษณะการเปล่งเสียงไม่เป็นภาษาเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเด็กหูตึงและเด็กหูหนวกให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นักการศึกษาจึงได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียความสามารถในการได้ยินแต่ไม่ถึงกับสูญเสียทั้งหมด หากใช้เครื่องช่วยฟังแล้วจะสามารถได้ยินเสียง โดยสามารถได้ยินเสียงที่มี ความดังตั้งแต่ 26 เดซิเบล ถึงเสียงที่มีความดัง 89 เดซิเบล เมื่อวัดโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่าซึ่งสอดคล้องกับ (ผดุง อารยะวิญญู. 2549: 21) และการที่ได้ยินไม่มากพอจึงไม่อาจพัฒนาทักษะทางภาษาได้ในวัยสำคัญที่กำลังอยู่ในช่วงการเรียนรู้ภาษา (ศรียา นิยมธรรม. 2544: 25)

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบล ขึ้นไป วัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ความถี่ที่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่า เด็กเหล่านี้ไม่สามารถใช้การได้ยินให้เป็นประโยชน์ในการฟังอย่างเต็มประสิทธิภาพ อาจเป็นผู้ที่สูญเสียการได้ยินมาตั้งแต่เกิด หรือในช่วงที่กำลังมีพัฒนาการทางภาษาจนทำให้ไม่อาจเรียนรู้ ไม่เข้าใจ ไม่สามารถแสดงออกทางภาษาได้ตามปกติคนที่ประสาทหูไม่ทำงานตามปกติตามจุดประสงค์ของชีวิตโดยทั่วไปมีอยู่ 2 ประการ คือ ผู้ที่หูหนวกแต่กำเนิดกับผู้ที่เกิดมาปกติแต่เกิดหูหนวกภายหลังอันเนื่องมาจากเจ็บไข้ หรือ อุบัติเหตุบางประการ

อนุชา ภูมิสิทธิพร (2554: 6) เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงระดับหูหนวก ซึ่งการสูญเสียการได้ยิน มีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างอย่างปกติ รวมถึงส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต และทักษะชีวิต อันเนื่องมาจากการสูญเสียการได้ยิน

สรุปได้ว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงระดับหูหนวก ซึ่งการสูญเสียการได้ยิน มีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างอย่างปกติ มีความล่าช้าในพัฒนาการทางภาษา รวมถึงส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต และทักษะชีวิต อันเนื่องมาจากการสูญเสียการได้ยิน

2.2.2 สาเหตุของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

สาเหตุของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เกิดจากปัจจัยหลายประการ ซึ่ง ผดุง อารยะวิญญู (2549: 10) ได้กล่าวถึงสาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน ไว้ว่า

1. หูหนวกก่อนคลอด (Congenital Deafness) หมายถึง ทารกที่จะเกิดมานั้นมีความพิการของอวัยวะรับเสียง ตั้งแต่ออยู่ในครรภ์มารดา เมื่อคลอดออกมาแล้วก็ปรากฏอาการหูหนวกแต่แรกเกิดทีเดียว ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 หูหนวกตามกรรมพันธุ์ ทารกมีความพิการสืบเนื่องจากบิดา หรือมารดาหรือ บรรพบุรุษ เช่น พ่อแม่หูหนวก ลูกอาจหูหนวกหรือหลานหูหนวก

1.2 หูหนวกที่ไม่ใช่กรรมพันธุ์ มีหลายสาเหตุคือ

1.2.1 หูหนวกจากอันตรายของทารก เช่น ขณะมารดาตั้งครรภ์บังเอิญหกล้มถูก กระแทบกระแทกอย่างแรง ทารกที่อยู่ในครรภ์และกำลังเจริญเติบโต อาจถูกกระแทกหรือเลือดไปหล่อเลี้ยงไม่สะดวกทำให้อวัยวะในการได้ยินพิการได้

1.2.2 หูหนวกจากการคลอด คือ ถูกบีบศีรษะขณะคลอดเนื่องจากกระดูกเชิงกรานเล็กหรือคิบบีบศีรษะทารกไม่ถูกที่ เป็นต้น

1.2.3 หูหนวกจากการเติบโตของอวัยวะผิดปกติ

1.2.4 หูหนวกจากพิษยาต่อมารดาขณะตั้งครรภ์ เช่น ยา ควินิน ยาแอสไพริน ยา สเต็ปโตมัยซิน และยาเพนิซิลิน เป็นต้น หญิงมีครรภ์ควรระมัดระวังในการใช้ยาให้มากที่สุด โดยเฉพาะระยะ 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์

1.2.5 หูหนวกจากโรคติดต่อขณะตั้งครรภ์ เช่น โรคหัดเยอรมัน

2. หูหนวกหลังคลอด (Acquired Deafness) หมายถึง ทารกที่เกิดมีอวัยวะประสาทหู ปกติ แต่ต่อมาภายหลังปรากฏว่าหูหนวกขึ้น โอกาสที่จะทำให้หูหนวกจึงมีหลากหลายอย่างดังนี้ คือ

2.1 หูหนวกจากโรคระบบประสาท เช่น ป่วยเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบ

2.2 หูหนวกจากโรคติดต่อ เช่น ภายหลังจากการป่วยด้วยโรคหัด ไข้หวัดใหญ่ คางทูม หัดเยอรมัน อาจหูหนวกได้

2.3 หูหนวกจากพิษยาและสารเคมี เมื่อผู้ป่วยได้รับยาที่เป็นพิษต่ออวัยวะหูส่วนใน และประสาทหู เช่น ควินิน นาเสตีปโตมัยซิน และยาคานามัยซิน เป็นต้น

2.4 หูหนวกจากโรคหู คอ จมูก อวัยวะของหู คอ จมูก ติดต่อกันและอยู่ใกล้เคียง กันมาก เมื่ออวัยวะดังกล่าวเกิดโรคมักกระทบกระทั่งถึงกันและกันจะทำให้หูหนวกได้

2.5 หูหนวกจากภัยอันตรายต่ออวัยวะหู และประสาทหู เช่น การตกเปลง ตกบันได ถูก ตบหูอย่างรุนแรง ศีรษะได้รับกระทบกระทั่งรุนแรง อาจทำให้หูหนวกได้ นอกจากนั้นเสียงดังต่างๆ เช่น เสียงฟ้าผ่า เสียงระเบิด เสียงเครื่องจักรในโรงงาน ถ้าหากได้ยินอยู่เสมอและเป็นเวลานานจะทำให้หู พิการได้

พจนัน์ปริชา คำมี (2552: 10) ได้แบ่งออกเป็น 4 สาเหตุ คือ

1. ความบกพร่องของหูส่วนนำเสียง

1.1 ความพิการแต่กำเนิด

1.2 การติดเชื้อ

1.3 การบาดเจ็บ

1.4 สิ่งแปลกปลอมอุดตันรูหู

1.5 เนื้องอก

สาเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้เสียงผ่านส่ว นนำเสียงไปไม่ได้หรือผ่านได้น้อย ทำให้ได้ยินเสียงไม่ชัด

2. ความบกพร่องของประสาทหูเสีย แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

2.1 ประสาทหูเสียแต่กำเนิด ซึ่งเกิดจากกรรมพันธุ์ ภาวะผิดปกติขณะตั้งครรภ์ ภาวะผิดปกติขณะคลอด

2.2 ประสาทหูเสียภายหลังเกิด เกิดจากการติดเชื้อ การบาดเจ็บ ได้รับสารที่เป็นพิษต่อประสาทหู การเสื่อมสภาพของหูตามวัย เป็นต้น

3. ความบกพร่องจากหูเสียเฉียบพลัน

4. ความบกพร่องจากสมองส่วนกลางเสีย

5. ความบกพร่องประเภทไม่มีพยาธิสภาพ เช่น ความผิดปกติทางจิตใจ การแกล้งทำ

2.2.3 ประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มี 2 ประเภท คือ

1. เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินถึงขนาดที่ทำให้มีความยากลำบากจนไม่สามารถเข้าใจคำพูด และการสนทนา แต่ไม่ถึงกับหมดโอกาสที่จะเข้าใจภาษาพูดจากการได้ยินด้วยหูเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีหรือมีเครื่องช่วยฟัง แบ่งตามระดับการได้ยิน ซึ่งอาศัยเกณฑ์การพิจารณาอัตราความบกพร่องของหู โดยใช้ค่าเฉลี่ยการได้ยินที่ความถี่ 500 1000 และ 2000 รอบต่อวินาที (เฮิร์ท : Hz) ในหูข้างที่ดีกว่า จำแนกได้ 4 กลุ่ม คือ

1.1 เด็กหูตึงระดับน้อย มีการได้ยินเฉลี่ยระหว่าง 26–40 เดซิเบล (dB) เด็กจะมีปัญหาในการรับฟังเสียงเบาๆ เช่น เสียงกระซิบ หรือเสียงจากที่ไกลๆ

1.2 เด็กหูตึงระดับปานกลาง มีการได้ยินเฉลี่ยระหว่าง 41–55 เดซิเบล (dB) เด็กจะมีปัญหาในการรับฟังเสียงพูดคุยที่ตั้งในระดับปกติที่มีระยะห่าง 3–5 ฟุต และไม่เห็นหน้าผู้พูด ดังนั้นเมื่อพูดคุยด้วยเสียงธรรมดาจะไม่ได้ยิน หรือได้ยินไม่ชัด จับใจความไม่ได้ และมีความยากลำบากในการพูดเล็กน้อย เช่น พูดไม่ชัด ออกเสียงเพี้ยน พูดเสียงเบา หรือเสียงผิดปกติ

1.3 เด็กหูตึงระดับมาก มีการได้ยินเฉลี่ยระหว่าง 56–70 เดซิเบล (dB) เด็กจะมีปัญหาในการรับฟังและเข้าใจคำพูด เมื่อพูดคุยกันด้วยเสียงดังเต็มที่ก็ยังไม่ได้ยิน มีปัญหาในการรับฟังเสียงหลายเสียงพร้อมกัน มีพัฒนาการทางภาษา และการพูดช้ากว่าปกติ พูดไม่ชัด เสียงเพี้ยน บางคนไม่พูด

1.4 เด็กหูตึงระดับรุนแรง มีการได้ยินเฉลี่ยระหว่าง 71–90 เดซิเบล (dB) เด็กจะมีปัญหาในการรับฟังเสียง และการเข้าใจคำพูดอย่างมาก เด็กจะสามารถได้ยินเฉพาะเสียงที่ดังใกล้หูในระยะ 1 ฟุต การพูดคุยด้วยต้องตะโกน หรือใช้เครื่องขยายเสียงจึงจะได้ยิน เด็กจะมีปัญหาในการแยกเสียง เด็กมักพูดไม่ชัด และมีเสียงผิดปกติ บางคนไม่พูด

2. เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินมาก ถึงขนาดที่ทำให้หมดโอกาสที่จะเข้าใจภาษาพูดจากการได้ยินด้วยหูเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีหรือมีเครื่องช่วยฟัง จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าใจ หรือใช้ภาษาพูดได้ หากไม่ได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ ถ้าวัดระดับการได้ยินแล้วจะมีการได้ยินตั้งแต่ 91 เดซิเบล (dB) ขึ้นไป (สุรินทร์ ยอดคำแบ่ง. 2547: 62-63)

ระดับการสูญเสียการได้ยิน

ศรียา นิยมธรรม (2544: 75) ได้แบ่งระดับการได้ยินจำแนกไว้กว้างๆ คือ

- น้อยกว่า 25 เดซิเบล เป็นระดับการได้ยินของคนปกติ
- 26–40 เดซิเบล เป็นการได้ยินของพวกที่หูตึงเล็กน้อย แต่ถ้าไม่สังเกตก็มักไม่รู้เป็น เพียงแต่ฟังเสียงพูดเบาๆ ไม่ถนัดและอาจพูดไม่ชัดบ้าง
- 41–55 เดซิเบล เป็นระดับการได้ยินของคนหูตึงปานกลาง พวกนี้จะเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูดได้ ครึ่งๆ กลางๆ นอกจากผู้พูดจะอยู่ในระยะใกล้ หรือไม่ไกลกว่า 3-5 เมตร
- 56–70 เดซิเบล เป็นระดับการได้ยินของคนหูตึงค่อนข้างมาก จนฟังภาษาพูดไม่ค่อยรู้เรื่อง
- 70–90 เดซิเบล เป็นพวกหูตึงขนาดหนักคือแม้แต่เสียงตะโกน ก็ไม่ได้ยิน
- 91 เดซิเบลขึ้นไป เป็นพวกหูหนวก บางครั้งอาจฟังเสียงดังๆ ได้บ้าง แต่มักเป็นการรับรู้ทางการสั่นสะเทือนเสียงมากกว่า

ผดุง อารยะวิญญู (2549: 13) กล่าวว่า ในวงการแพทย์ทั่วไปจัดระดับการสูญเสียการได้ยินไว้ 6 ระดับดังนี้

1. การได้ยินปกติ 0-25 เดซิเบล
2. สูญเสียการได้ยินเล็กน้อย 26-40 เดซิเบล
3. สูญเสียการได้ยินปานกลาง 41-55 เดซิเบล
4. สูญเสียการได้ยินค่อนข้างมาก 56-70 เดซิเบล
5. สูญเสียการได้ยินมาก 71-90 เดซิเบล
6. สูญเสียการได้ยินมากอย่างยิ่ง 91 เดซิเบล หรือมากกว่า

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ระดับการสูญเสียการได้ยินแบ่งได้ 6 ระดับ คือ ระดับ 1 การได้ยินปกติ อยู่ในช่วง 0-25 เดซิเบล ระดับ 2-5 เรียกว่า คนหูตึง อยู่ในช่วง 26-89 เดซิเบล สามารถฟังเสียงระดับเบาไปจนถึงเสียงตะโกนได้ แต่มีความยากลำบากในการฟังและเข้าใจ ในบางรายอาจต้องอาศัยเครื่องช่วยฟัง ส่วนผู้สูญเสียการได้ยินระดับ 6 เรียกว่าคนหูหนวก อยู่ในช่วง 90 เดซิเบลขึ้นไป ไม่สามารถได้ยิน เสียงคนอื่นแม้แต่เสียงตะโกน นอกจากจะอาศัยเครื่องช่วยฟังที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติ เด็กกลุ่มนี้มักสื่อสารโดยใช้ภาษามือ

2.2.4 ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านร่างกายเป็นไปตามลำดับขั้น แต่จะมีลักษณะพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากเด็กปกติ

สุชา จันทรเอม (2540: 23) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. มีการพูดการฟังไม่ชัดเจน ชอบยกมือป้องหู จ้องหน้าคู่ สนทนาตลอดเวลาเข้าใจคู่สนทนา มากกว่าปกติมีการเคลื่อนไหวเร็วอยู่ไม่สุข สนมากกว่าคนปกติ บางคนมีการทงตัวผิดปกติในรายที่มีโรคแทรกซ้อน
2. มักจะหลีกเลี่ยงการสนทนากับคนทั่วไป ชอบถามซ้ำๆ และบ่อยๆ เสียงพูดเพี้ยน แปลงลีลาการพูดไม่เป็นไปตามธรรมชาติมักพูดผิดเสมอๆ จังหวะการพูดไม่ดี บางรายติดอ่าง
3. มักเข้าใจเรื่องราวต่างๆ คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงเสมอ เพราะฟังไม่ชัดและไม่เข้าใจคำพูด ใช้ภาษาสั้นมาก ชอบใช้ภาษามือแทนภาษาพูด
4. มักชอบระแวงสงสัย อารมณ์ร้าย โกรธง่าย จุนเจียว บางทีไม่มีเหตุผล ปรับตัวเข้ากับคนอื่นค่อนข้างยาก ไม่ชอบเข้าสังคม บางรายขี้อาย เข้ากับเพื่อนไม่ได้

วรวรรณ คงคล้าย (2542: 20-21) กล่าวถึงปัญหาในการสื่อสารของคนหูหนวกในชีวิตประจำวัน และข้อควรปฏิบัติ ข้อควรหลีกเลี่ยงสำหรับผู้ที่มีโอกาสติดต่อกับคนหูหนวกไว้ ดังนี้

1. ควรเรียกชื่อคนหูหนวกโดยใช้ภาษามือ
2. ให้เกียรติและเคารพในสิทธิความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับคนทั่วไป
3. ถามคนหูหนวกว่า จะติดต่อสื่อสารกับเข้าด้วยวิธีใดจึงจะสะดวกที่สุด
4. ควรเตรียมกระดาษและปากกาพร้อมที่จะใช้เขียนได้ตอบเมื่อสื่อสารกับคนหูหนวก
5. ถ้าคนหูหนวกไม่เข้าใจคำที่ใช้สื่อสารควรหาคำอื่น ทำทางอื่นที่สามารถสื่อความหมายแทนได้
6. ควรดูสีหน้าของคนหูหนวกด้วยในกระบวนการสื่อสาร เพราะความหมายข้อมูลต่าง ๆ นั้นจะส่งผ่านทางใบหน้า แสดงออกมาทางใบหน้ามาก

7. ควรมีการทดลองใช้วิธีการในการสื่อสารแบบต่างๆ เช่น เขียน แสดงท่าทาง ทำท่ามือ เพื่อหาวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมและเข้าใจซึ่งกันและกันได้ง่ายที่สุด

8. ควรมีความอดทนที่จะสื่อความหมายที่ต้องการส่งไปสู่คนหูหนวกซ้ำๆ ในกรณีที่เป็นซ้ำ เช่น เรื่องที่ซ้ำซ้อนเข้าใจยาก

9. ควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อความที่สนทนากัน ด้วยการให้คนหูหนวกทำท่าภาษามือว่ารู้ตามความหมายที่ได้พูด หรือสื่อสารไปแล้ว

10. การใช้เวลา อดทน เป็นมิตร และทำตามสบาย ขณะสื่อสารกับคนหูหนวก

11. ควรเรียนรู้การใช้ภาษามือเพื่อที่จะทำการสื่อสารกับคนหูหนวกโดยเฉพาะในกรณีสมาชิกในครอบครัว ญาติหรือเพื่อนที่เป็นคนหูหนวก

12. ควรใช้สมาธิอย่างเต็มที่ และมองไปยังคนหูหนวกตลอดเวลาขณะสนทนา

13. ควรระวังเรื่องการเข้าใจผิดในการสื่อสาร เช่น การพยักหน้า อาจไม่จำเป็นต้องหมายถึงว่า “เข้าใจ” เสมอไป เพราะที่แท้จริงหมายถึง “ไม่ยอมทำให้อาย” หรือ “ไม่ยอมได้รับความอับอาย”

14. ถ้าการสื่อสารที่ใช้ อยู่ลุ่มเหลว และไม่อาจสื่อความหมายที่ต้องการส่งไปสู่อีกฝ่ายหนึ่ง ควรพยายามหาวิธีการอื่นที่จะสื่อสารให้ได้

15. ควรสนับสนุนให้คนหูหนวกได้รับการศึกษาให้มากที่สุด และมีการเข้าร่วมสังคมและการศึกษาสิ่งต่างๆ รอบตัวให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

โลว์ จี พิตซวอนชม (2543: 15) ได้สรุปถึงลักษณะบ่งชี้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. มีปัญหาในการปฏิบัติตามคำสั่ง อาจเป็นเพราะไม่ได้ยินคำสั่ง
2. พูดไม่ชัด พูดไม่ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินว่ามากน้อยเพียงใด
3. มีความลังเลที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการพูด
4. อาศัยเพื่อนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะเด็กต้องคอยดูเพื่อนๆ ว่าเขาทำอะไรกัน เพราะไม่ได้ยินเสียงคำสั่ง
5. ขาดความสนใจ ซึ่งจะเป็นเพราะไม่สามารถรับฟังสิ่งต่างๆ ได้
6. มีการหันหรือเอียงศีรษะบ่อยๆ เมื่อรับฟังเสียงจากผู้อื่น
7. มักจะมีการขอร้องให้ผู้พูดที่พูดด้วย ให้พูดซ้ำๆ อยู่เสมอ เพราะไม่ได้ยินเสียงชัดเจน
8. มีพฤติกรรมอยู่ไม่สุข อยากรู้ อยากเห็น
9. การเรียนรู้ภาษาเป็นไปได้ลำบาก การเรียงประโยคไม่ถูกหลักไวยากรณ์
10. ชอบเลียนแบบบุคคล

11. มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย
12. ไม่มีปฏิกิริยาต่อเสียงดัง
13. พุดเสียงดังเกินความจำเป็น

ศรียา นิยมธรรม (2544: 178) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมเด็กที่มี ความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กหูตึงมากๆ หรือเด็กหูหนวกนั้น จะมีความบกพร่องหลายๆ ทาง เช่น พัฒนาการทางภาษา การพูดจะล่าช้าและผิดปกติ เด็กหูหนวกมักมีพฤติกรรม ที่มีปัญหาด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กรู้สึกโดดเดี่ยวและคับข้องใจ การที่เด็กไม่เข้าใจว่ามีอะไรเกิดขึ้น หรือใครๆเขาจะทำอะไรกันทำให้เด็กรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง เด็กหูหนวกหลายๆ คน มีสติปัญญาเป็นปกติ อย่างไรก็ตามเด็กเหล่านี้มักจะถูกเข้าใจว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อน เพราะเขาไม่ได้ยินจึงไม่ทราบว่าควรทำอะไร

พูนพิศ อมาตยกุล (2545: 34) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่คนหูหนวกแต่กำเนิดว่า คำว่าบุคลิกภาพ (Individuality) มีความหมายหลายอย่างในเชิงจิตวิทยาแล้วแต่ว่าจะเป็นทฤษฎีของนักจิตวิทยาท่านใดบางท่านแปลว่าเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัว ซึ่งบางท่านอธิบายว่าเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล โดยทั่วไปแล้วบุคลิกภาพนี้มี 2 อย่าง คือ บุคลิกภาพภายนอก และบุคลิกภาพภายใน

บุคลิกภาพภายนอก หมายถึง การแสดงออก การกระทำ หรือพฤติกรรมของมนุษย์ที่ปรากฏหรือแสดงออกบ่อยๆ หรือเป็นลักษณะประจำ ในคนนั้น หรือหมายถึงการแสดงออกของกลุ่มชน โดยองค์รวม เช่น บุคลิกของคนหูหนวกทั้งกลุ่มซึ่งพูดไม่ได้ บุคลิกของกลุ่มชนในชาติ บุคลิกของกลุ่มชนที่ร่วมอยู่ในวัฒนธรรมเดียวกัน เช่น คนหูหนวกแต่กำเนิดที่อยู่ในวัฒนธรรมของคนหูหนวก (Deaf Culture) สรุปแล้วเป็นสิ่งที่แสดงออกมาจนคนทั่วไปมองเห็นได้

บุคลิกภาพภายในนั้นมองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้ด้วยการสังเกตเป็นรายบุคคล เช่น ลักษณะที่แสดงออกของควมมีสติปัญญา ความรู้ ความถนัด อารมณ์ประจำตัว ค่านิยม ปรัชญาชีวิต ความเชื่อ ความสนใจ ดังนั้น บุคลิกจึงไม่ใช่ว่าเป็นหนึ่งเดียว แต่มีองค์ประกอบหลายอย่างผสมกันติดต่อกันเหมือนลูกโซ่ และที่สำคัญคือ บุคลิกนั้นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามกาลเวลา สิ่งแวดล้อม การศึกษา สังคมโดยรอบและวัฒนธรรม

บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่มีการพัฒนาและมีหลายขั้นตอนในการพัฒนาที่สำคัญมีองค์ประกอบหลากหลายที่สลับซับซ้อนกันเช่นเกี่ย วยกับสัญชาตญาณ (Instinct) จิตใต้สำนึก (Subconscious) ความหวาดกลัว (Fear) ความวิตกกังวล (Anxiety) การป้องกันตัว (Self Defense Mechanism) การทำตัวให้เหมือน (Identification) การสัมผัสรับรู้ (Sense) การชดเชย (Compensation) การเก็บกด (Repression) การปรปักษ์ (Opposition) วิถีชีวิต (Life Style) รวมทั้งเรื่องของปมด้อย (Inferiority Complex) และปมเด่น (Striving for Superiority) เป็นต้น องค์ประกอบเหล่านี้ อาจจะพบได้ในคนหูหนวกแต่กำเนิดทุกคนเพียงแต่ว่าในแต่ละรายนั้นจะแสดงลักษณะใดเด่นกว่ากันเท่านั้นเอง

วารี ธีระจิตร (2545: 47– 48) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่า

1. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาทางภาษามาก เพราะขาดการสื่อความหมาย ด้านภาษาพูด ต้องใช้มือแทนภาษาพูด เวลาพูดเสียงจะเพี้ยน ทำให้ติดต่อกับผู้อื่นได้น้อย คนหูหนวก มักเขียนหนังสือผิด เขียนกลับคำ รู้ศัพท์น้อย การใช้ภาษาเขียนผิดพลาด

2. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านอารมณ์ เพราะสาเหตุของภาษาทำให้การสื่อความเพื่อทำความเข้าใจเป็นไปได้ยากลำบาก ถ้าหากไปอยู่ในสังคมที่ไม่เป็นที่ยอมรับ แล้วย่อมเพิ่มปัญหามากขึ้น ทำให้เด็กสุขภาพจิตเสื่อม มีปมด้อย ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ เช่น โกรธง่าย เอาแต่ใจตนเอง ขาดความรับผิดชอบ

3. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านครอบครัว หากครอบครัวของเด็กหูหนวกไม่ยอมรับเด็ก ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความอบอุ่นทางใจ น้อยเนื้อต่ำใจ เพราะไม่สามารถจะระบายกับใครได้ เนื่องจากความบกพร่องทางการสื่อความหมายด้านการพูด

4. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านสังคม ถ้าหากอยู่ในสังคมที่ไม่ยอมรับ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาด ความเข้าใจ มักถูกกลั่นแกล้ง ล้อเลียน ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กหูหนวกเกิดความคับข้องใจ น้อยเนื้อต่ำใจและบางครั้งอาจตกเป็นเครื่องมือของพวกมิจฉาชีพ กลายเป็น อาชญากร เป็นต้น

5. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านความมืด เพราะเด็กหูหนวกจะใช้มือ แทนการฟังเสียง ต่างๆ ถ้าขาดแสงสว่างก็ขาดการมองเห็น จะไม่สามารถสื่อความหมายได้

6. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านการประกอบอาชีพ บุคคลที่หูหนวกจะเสียสิทธิใน การประกอบอาชีพไม่เท่าเทียมกับคนปกติ

พูนพิศ อมาตยกุล และคณะ (2548: 57) ได้กล่าวเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกายใจและพฤติกรรม การที่คนคนหนึ่งเกิดมาหูหนวกแต่กำเนิดนั้น นอกจากทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อม นานาประการแล้ว สิ่งที่สำคัญ คือ วัฒนธรรม จะหล่อหลอมให้คนหู หนวกแต่กำเนิดมีพฤติกรรม แตกต่างไปจากคนปกติโดยทั่ว เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะขาดโอกาสในการรับรู้ ทำให้มี จุดอ่อนต่อการรับรู้และการพัฒนาความคิดในด้านนามธรรม คนหูหนวกเสียเปรียบในด้านความคิด จินตนาการ จิตสำนึก ความมีเหตุผลและความจำ การดำเนินชีวิตจึงด้อยกว่าคนปกติ เพราะเนื่องจาก ความคิดด้านนามธรรม อาจจะเกิดความกดดัน คับข้องใจในการติดต่อกับผู้อื่นมีความต้องการขัดแย้ง กับความเป็นจริง บางครั้งต่อต้านสังคม บางครั้งเจ้าอารมณ์ เมื่อไม่ได้ยินคนพูดก็เป็นสาเหตุให้กลายเป็น คนขี้ระแวงได้ ทั้งนี้ได้สรุปเกี่ยวกับคนหูหนวกไว้บางประการ เช่น

1. ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ เพราะไม่สามารถเรียนภาษาในระดับที่ใช้เหตุผล จึงมักจัด ไม่เข้าใจ กฎระเบียบและไม่สามารถโต้เถียงในเหตุผลที่ซับซ้อนเท่าที่ควร

2. มักเอาแต่ใจตนเอง มองโลกแคบยึดตัวเองและชอบอ้างคนหูหนวกด้วยกันเป็นศูนย์กลาง
3. ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ยากมักไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้ากับบุคคลรอบข้าง จึงมักมีค่านิยมที่จะติดอยู่กับคนหูหนวกด้วยกัน และเชื่อคนหูหนวกด้วยกันมากกว่าจนเชื่อคนหูปกติ
4. ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ โดยเฉพาะเรื่องที่เข้าใจยากเมื่อไม่เข้าใจมักจะแสดงภาษามือว่า “ปวดหัว”

5. ขาดความเชื่อมั่นในตัวเองนอกจากจะเรียนรู้ในเรื่องนั้นจนชำนาญ

อันที่จริง พฤติกรรมที่มีผู้กล่าวไว้ในลักษณะเป็นลบในคนหูหนวกนั้น ในปัจจุบัน พฤติกรรมเหล่านั้นได้เปลี่ยนไปในทางดีขึ้นเป็นอันมากไม่เหมือนแต่ก่อน เป็นเพราะการติดต่อสื่อสารกันระหว่างคนหูหนวกกับคนปกติดีขึ้น เช่น การที่สามารถสื่อถึงกันด้วยภาษามือ และการใช้บริการล่ามภาษามือ และยังได้รับความช่วยเหลือจากสังคม มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่คอยให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้ได้รับการศึกษา มีกฎหมายรองรับสิทธิและหน้าที่ที่เด่นชัด มีการจ้างงาน ทำให้พวกเขาารู้สึกว่า มีความสะดวกสบายใจขึ้น รู้สึกว่าตนมีประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคม ดังนั้น พฤติกรรมในแนวลบที่อ้างไว้ในอดีตจึงค่อยเปลี่ยนไปในทางดี

พูนพิศ อมาตยกุล (2548: 35) ซึ่งมีประสบการณ์ในเรื่องการให้บริการแก่คนหูหนวกมานานกว่า 27 ปี ได้กล่าวถึง เรื่องพฤติกรรมของคนหูหนวกแต่กำเนิดไว้หลายประเด็น ด้วยกันคือ

1. ในการสื่อสารคนหูหนวกตั้งแต่เล็กก่อนวัยเรียนจนโต จนใช้การจ้องหน้า และสังเกตสีหน้าและท่าทางของผู้ที่เข้ามาสื่อสารด้วยอย่างสม่ำเสมอและตั้งใจจดจ่อ (Communication with Projection of Sight) จนเป็นพฤติกรรมเฉพาะกลุ่มของคนหูหนวกแต่กำเนิด
2. การเรียนรู้ ถ้าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เข้าใจยาก คนหูหนวกแต่กำเนิดมักไม่เข้าใจ หากไม่ใช้ภาษามือช่วย และมักตอบด้วยภาษามือว่า “ปวดหัว” ที่ใช้คำว่าปวดหัว เพราะเขาไม่มีคำหรือภาษาที่ชัดเจนกว่านี้ที่จะสื่อกับคนหูปกติ คือแทนที่จะใช้คำว่าไม่เข้าใจ กลับไปใช้คำว่าปวดหัวแทน
3. คนหูหนวกแต่กำเนิด มีพฤติกรรมที่ชอบการเลียนแบบอย่างชัดเจนมาก จึงคล่องแคล่วในการใช้ภาษาท่าทางด้วยการเลียนแบบซึ่งกันและกัน การเรียนภาษาท่าทางจากคนหูหนวกด้วยกันเร็วกว่าเรียนจากหูปกติ เมื่อเป็นเด็กในชั้นเรียนประถมศึกษา ในการเขียนหนังสือ เป็นคนที่มีลายมือสวย เพราะเลียนแบบโดยการคัดลายมือจากข้อความที่ครูเขียนบนกระดาน หรือจากหนังสือในห้องเรียนได้ดีและถูกต้องมักจะเข้าใจความหมายของข้อความที่คัดไว้นั้นอย่างถ่องแท้
4. คนหูหนวกแต่กำเนิดมักจะยิ้มและสบตากับผู้ติดต่อด้วยเป็นประจำ เป็นพฤติกรรมที่แสดงบ่อยกว่าและมากกว่าคนพิการประเภทอื่น

5. ในการเรียนหนังสือ มีนิสัยไม่ชอบจด และจำยาก ซึ่งทำให้เห็นว่า เป็นคนขี้ลืม เวลาเขียนหนังสือได้ตอบกันจะวางรูปประโยคสับสนเป็นประจำ เพราะเขาไม่รู้หลักไวยากรณ์ภาษาเขียนของคนปกติจะเขียนตามไวยากรณ์ของภาษามือ ซึ่งแตกต่างจากภาษาเขียน

6. เวลาทำงานในบ้าน มักทำเสียงดังมากกว่าคนทั่วไป เพราะไม่ได้ยินเสียงและไม่รู้ว่าการทำงานของตนเองนั้นเกิดเสียงดัง เช่น เดินด้วยรองเท้าส้นแข็ง ฝึเท้าจะหนักมาก ในการกินด้วยช้อนส้อม และการทำความสะอาด เช่น ล้างชามมักจะมีเสียงดังมาก

7. เนื่องจากไม่รู้กฎระเบียบอย่างกระจ่าง เมื่อถึงเวลาไปทำงานร่วมกับคนปกติทั่วไปแล้วมักทำผิดกฎบ่อยๆ เช่น ขาดงานบ่อยโดยไม่มีเหตุผล หรืออ้างเหตุผลที่ไม่เหมาะสม

8. คนหูหนวกมักเป็นคนสะอาด แต่งตัวดี มีมารยาทดี แต่ถ้าเวลาโกรธแล้วจะพลุ่งพล่านรุนแรงมาก ยากที่จะทำให้สงบได้โดยง่าย เวลามีความแค้น จะแค้นรุนแรงมาก

9. ชอบใช้อุปกรณ์ทำให้รู้สึกว่ ักเก้ ชอบบอวด ดังนั้นจึงมักถูกสรุปว่าเป็นคนขี้โอ่ มักมีค่านิยมชอบทำตามคนหูหนวกด้วยกัน เช่น ชอบขี่รถจักรยานยนต์ ขับรถ โดยอ้างว่าคนหูหนวกนั้นทำได้ แต่ไม่เข้าใจว่าตนเองควรรู้กฎจราจรและมีใบขับขี่อย่างถูกต้องก่อน จึงจะขับขี่รถยนต์ได้

10. คนหูหนวกจะนิยมเข้ากลุ่มคนหูหนวกด้วยกันเป็นประจำ ดังนั้นเมื่อถึงวัยหนุ่มสาวจะเป็นคนติดเพื่อนมาก เพื่อนนั้นจะสำคัญมากกว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองอาจไม่ยอมกลับบ้านโดยอ้างว่าคนที่บ้านไม่เข้าใจ และพูดไม่รู้เรื่อง จึงถูกกล่าวหาว่า ดื้อ ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ไปเชื่อเพื่อนมากกว่า

11. คนหูหนวกจะตั้งชื่อคนที่เข้ารู้จักเป็นภาษามือ ตามลักษณะเด่นที่เขามองเห็น ซึ่งจะไม่ตรงกับชื่อจริงของคนคนนั้น เช่น ไม่เรียกหรือสะกดชื่อคุณสมศรีด้วยนิ้วมือ แต่จะใช้ภาษามือว่ามีแว่นตาวางบนศีรษะ แทนชื่อ สมศรี เพราะคุณสมศรีจะใส่แว่นตาในลักษณะเช่นนั้นเป็นประจำ และทำภาษามือชื่อคุณสมศรีแบบนี้ จะเป็นที่ยู่จักกว้างขวางในหมู่คนหูหนวกทั่วไป

ผดุง อายะวิญญู (2549: 13–15) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไว้ว่า มีลักษณะดังนี้

1. การพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาทางการพูด เด็กอาจพูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัด ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็ก เด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยอาจพูดได้ เด็กที่สูญเสียการได้ยินในระดับปานกลางสามารถพูดได้แต่อาจไม่ชัด ส่วนเด็กที่สูญเสียการได้ยินมากหรือหูหนวกอาจพูดไม่ได้เลยหากไม่ได้รับการสอนพูดตั้งแต่ในวัยเด็ก นอกจากนี้การพูดขึ้นอยู่กับอายุของเด็กเมื่อสูญเสียการได้ยินอีกด้วย หากเด็กสูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิด ปัญหาในการพูดของเด็กนอกจากจะขึ้นอยู่กับความรุนแรงของการสูญเสียการได้ยินแล้ว ยังขึ้นอยู่กับอายุของเด็กเมื่อเด็กสูญเสียการได้ยินอีกด้วย

2. ภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหาเกี่ยวกับภาษา เช่น มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยคที่ผิดหลักภาษา เป็นต้น ปัญหาทางภาษาของเด็กคล้ายคลึงกับปัญหาในการพูด นั่นคือเด็กยิ่งสูญเสียการได้ยินมากเท่าใดยิ่งมีปัญหาด้านภาษามากขึ้นเท่านั้น

3. ความสามารถทางสติปัญญา ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจคิดว่าเด็กประเภทนี้เป็นเด็กที่มีสติปัญญาต่ำ ความจริงแล้วไม่เป็นเช่นนั้น ระดับสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากรายงานการวิจัยเป็นจำนวนมากพบว่า มีการกระจายคล้ายเด็กปกติ บางคนอาจโง่ บางคนฉลาด บางคนฉลาดถึงขั้นเป็นอัจฉริยะ จึงอาจสรุปได้ว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่ใช่เด็กโง่ทุกคน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิธีการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันเหมาะที่จะนำไปใช้กับเด็กปกติมากกว่า วิธีการบางอย่างจึงไม่เหมาะสมสำหรับ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ยิ่งไปกว่านั้นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาทางภาษา และมีทักษะทางภาษาจำกัด จึงเป็นอุปสรรคในการทำข้อสอบ เพราะผู้ที่จะทำข้อสอบได้นั้นต้องมีความรู้ทางภาษาเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ค่อนข้างต่ำกว่าเด็กปกติ

5. การปรับตัว เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจมีปัญหาในการปรับตัว สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการสื่อสารกับผู้อื่น หากเด็กสามารถสื่อสารได้ดี ปัญหาทางอารมณ์อาจลดลง ทำให้เด็กสามารถปรับตัวได้ แต่ถ้าเด็กไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี เด็กอาจเกิดความคับข้องใจ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต้องปรับตัวมากกว่าเด็กปกติ ซึ่งเด็กที่มีความฉลาดอาจปรับตัวได้ดี ส่วนเด็กที่ไม่ฉลาดอาจมีปัญหาในการปรับตัวได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาทางทักษะชีวิต คือโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย กล่าวคือ จากลักษณะของความบกพร่องส่งผลให้เด็กหุนหวนมักขาดความสามารถในการดำรงชีวิต ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็ก และขณะที่พูดคุยเด็กมักจะจ้องหน้าคู่สนทนาตลอดเวลา และสำหรับเด็กบางคนที่ไม่ได้ เด็กจะทำภาษามือแทนภาษาพูดในการสื่อสาร การใช้ภาษาใช้ค่อนข้างน้อย หรือใช้ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มักเข้าใจเรื่องราวคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงเพราะฟังไม่ชัด บางครั้งการสื่อสารกับผู้อื่นไม่เข้าใจ ทำให้เด็กมีปัญหาทางอารมณ์และการปรับตัว ส่วนความสามารถทางสติปัญญา เด็กจะมีระดับสติปัญญาลดลงกับเด็กปกติ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำกว่าเด็กปกติ เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับ ภาษา ทำให้เป็นอุปสรรคในการเรียน บุคคลใกล้ชิดกับเด็กกลุ่มนี้ โดยเฉพาะเด็กกลุ่มเด็กหุนหวน ควรมีความรู้ด้านภาษามือพื้นฐานในการใช้สื่อสารกับเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่างๆ ที่ดีขึ้น และเป็นการลดปัญหาทางอารมณ์และการปรับตัวของเด็กด้วย

2.2.5 พัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผดุง อายุระวิญญู (2549: 20) พัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีพัฒนาการบางอย่างเช่นเดียวกับเด็กปกติแต่พัฒนาการบางด้านอาจแตกต่างไปจากเด็กปกติบ้าง ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีการเจริญเติบโตทางร่างกายเป็นไปเช่นเดียวกับเด็กปกติ แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาเกี่ยวกับอวัยวะของการได้ยิน สำหรับในเรื่องส่วนสูง น้ำหนักสุขภาพ และสมรรถภาพทางกายไม่มีอะไรแตกต่างจากเด็กปกติ บางทีอาจจะเหนือกว่าเด็กปกติ เด็กจะนำพลังงานส่วนเกินที่ไม่ต้องสูญเสียไปเพราะการพูดมาใช้ในการเล่นต่างๆ เช่น เล่นเกมไม่ชอบนั่ง ไม่ชอบอยู่นิ่ง และมักเล่นรุนแรง จะเห็นได้ว่าพัฒนาการทางร่างกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่จะเหมือนเด็กปกติทั่วไป

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่สามารถพูดระบายความรู้สึกและความคิดให้คนอื่นรู้ได้ ทำให้เกิดภาวะกดดันของอารมณ์ การแสดงอารมณ์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะรุนแรงกว่าเด็กปกติ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะมี ความวิตกกังวลและความรู้สึกอัดอั้นคับข้องใจเก็บตัว ขี้ระแวง ไม่ไว้วางใจใคร ขุนเขี้ยว โกรธง่าย ใจน้อย หวาดกลัวในสิ่งที่ ไม่น่ากลัว เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ที่มีความใกล้ชิดหรือเกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงควรที่จะเข้าใจถึงสภาวะทางอารมณ์ของเด็กเหล่านี้ และจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กเหล่านี้ให้เหมาะสม โดยไม่ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ อันจะเป็นผลต่ออารมณ์จิตใจของเด็กเหล่านี้

3. พัฒนาการด้านสังคมและบุคลิกภาพ ขึ้นอยู่กับกระบวนการติดต่อสื่อความหมาย เป็นสำคัญ ซึ่งมีผลให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางสังคมและบุคลิกภาพแตกต่างจากเด็กปกติ และมีปัญหาในการดำรงชีวิตมากกว่าเด็กปกติทั้งนี้ เนื่องจากไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ มีผลกระทบต่อการสัมพันธ์กับผู้อื่น การปรับตัวของเด็กเหล่านี้จึงแตกต่างจากเด็กปกติ ดังนั้น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงควรได้รับการส่งเสริมมากเป็นพิเศษช่วยให้ปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

4. พัฒนาการทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเริ่มแสดงพัฒนาการที่ล่าช้า ให้ปรากฏในช่วงปลายของวัยก่อนเข้าเรียน เนื่องจากความบกพร่องทางภาษาของเด็ก จึงส่งผลถึงการประมวลข้อมูล และก่อให้เกิดการขาดประสบการณ์ แต่อย่างไรก็ตาม พัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะแตกต่างไปจากเด็กปกติ เพราะมีความบกพร่องในการรับรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถทางภาษา ทำให้ส่งผลต่อสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินย่อมจะมีความล่าช้าทางภาษามากกว่าเด็กปกติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของความบกพร่องทางการได้ยิน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีพัฒนาการด้านร่างกายเหมือนเด็กปกติทั่วไป ส่วนพัฒนาการด้านอารมณ์จะรุนแรงกว่าเด็กปกติ เนื่องจากไม่สามารถพูดระบายความรู้สึก และความคิดให้คนอื่นรู้ได้ เด็กจะมีปัญหาเรื่องการปรับตัวและการยอมรับจากสังคม สำหรับพัฒนาการด้านสติปัญญาเกี่ยวกับความสามารถทางภาษานั้น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีความสามารถทางภาษาล่าช้ากว่าเด็กปกติ ซึ่งความล่าช้านี้ขึ้นอยู่กับระดับการได้ยินของเด็กเป็นสำคัญ ดังนั้นการได้ยินจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.6 การสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

Joan Goodship (2010: Online) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการสอนทักษะชีวิตสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ไว้ว่า ทักษะชีวิตรวมถึงความหลากหลายของความรู้และทักษะการปฏิสัมพันธ์ ทักษะชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอิสระ ปัจจุบันนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจำนวนมากมีความต้องการจำเป็นต้องได้รับการศึกษาทักษะชีวิต เพื่อสนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยในอนาคตเด็กเหล่านี้จะต้องแต่งงานมีครอบครัว ต้องเรียนรู้มารยาททางสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเงินและการใช้บริการขนส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่สำคัญจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างยิ่ง ได้แก่ ทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะความสามารถทางสังคม และทักษะความสามารถในการประกอบอาชีพ

ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน (Diary living skill) ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหลายคนที่แต่งงานและสร้างครอบครัว ส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนที่น้อย ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่พวกเขาเรียนรู้ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน อาทิ วิธีการจัดการบ้าน ครัวครัวและการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องให้ทักษะเหล่านี้ได้รับการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยความรับผิดชอบหลักต่อการเรียนการสอนอยู่กับงานการศึกษาพิเศษ การศึกษาปกติ พ่อแม่และครอบครัว ทักษะดังต่อไปนี้คือบางส่วนที่ได้รับการระบุว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน อาทิ

การจัดการการเงินหรือการใช้เงิน

- การนับเงินที่ถูกต้อง
- การออมเงินและการตรวจสอบเงิน
- การจดบันทึกทางการเงิน
- การตัดสินใจทางการเงินหรือการใช้เงิน
- การตรวจสอบค่าใช้จ่าย

- การคำนวณเงินและการชำระภาษี
- การรักษาเครดิต/ความรับผิดชอบ
- ค่าใช้จ่าย
- การบริหารจัดการการให้เช่าหรือเช่า

การเลือกและการจัดการการใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน

- การดำเนินการหรือจัดให้มีการบำรุงรักษาร้าน
- การปฏิบัติงานทำความสะอาดห้องพัก
- การวางแผนและการเตรียมอาหาร
- การกรอกบัตรรับประกันเครื่องใช้ไฟฟ้าใหม่และการส่งบัตรรับประกัน

การดูแลสุขภาพส่วนบุคคล

- การดูแลสุขภาพที่เหมาะสม
- ชุดที่เหมาะสม
- ได้รับการดูแลสุขภาพ
- หลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติด
- ความรู้เกี่ยวกับโรคทั่วไป การป้องกัน และรักษา การรักษาสมรรถภาพทางกาย

โภชนาการและน้ำหนัก

คำนึงถึงความปลอดภัย

- ระบุสัญญาณความปลอดภัย
- ระบุกลิ่นที่ไม่คุ้นเคย
- ระบุเสียงที่ไม่คุ้นเคย
- แสดงให้เห็นถึงความรู้และความสามารถในการอพยพออกนอกอาคารในกรณีฉุกเฉิน

อ่าน และทำความเข้าใจขั้นตอนความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยเมื่อเดินในระหว่างวันหรือในเวลากลางคืน

ทักษะความสามารถทางสังคม มีความสำคัญในการรักษางาน และการรักษามิตรภาพ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษต้อง เรียนรู้มารยาททางสังคม ซึ่งเป็นความท้าทายสำหรับทุกคน ซึ่งพวกเขามักขาดทักษะความสามารถทางสังคมที่เหมาะสม จึงส่งผลให้เป็นสาเหตุหนึ่งของการอ้างที่จะเลิกจ้างงาน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษต้อง เรียนรู้ทักษะความสามารถทางสังคมโดยผ่านการสังเกต การเรียนการสอนทักษะในพื้นที่นี้ควรจะรวมถึงสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

ทักษะมนุษยสัมพันธ์

- แสดงให้เห็นถึงการฟังและการตอบสนอง
- สร้างและรักษาความสัมพันธ์ใกล้ชิด
- การรักษามิตรภาพ

ทักษะการแก้ปัญหา

- ขอความช่วยเหลือเมื่อมีความจำเป็น
- รับรู้ปัญหา
- ประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหา
- การแก้ปัญหาและการวางแผน

การสื่อสารกับผู้อื่น

- การสื่อสารด้วยการโต้ตอบ
- การติดต่อสื่อสารด้วยความเข้าใจ

ทักษะความสามารถในการประกอบอาชีพ ประมาณ 70% และ 80% ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่สำเร็จการศึกษา ต้องประสบกับปัญหาการตกงาน และทำงานไม่เต็มวัน นักการศึกษา และผู้ปกครองยังคงมีความพยายามในการผลักดันให้ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีทักษะความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาด้านการประกอบอาชีพ ทักษะความสามารถในการประกอบอาชีพที่สำคัญและจำเป็นมีดังต่อไปนี้

รู้และสำรวจตัวเลือกในการประกอบอาชีพ

- สำรวจความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
- ระบุผลตอบแทนของการทำงาน
- ค้นหาแหล่งที่มาของข้อมูลการประกอบอาชีพและการเรียนการสอน

- ประเภทงาน
- ตรวจสอบการประกอบอาชีพในท้องถิ่นและโอกาส
การเลือกและการวางแผนทางเลือกในการประกอบอาชีพ
- ทางเลือกในการประกอบอาชีพจริง
- ระบุความต้องการของงานที่เหมาะสมและสามารถได้
- ระบุความถนัดในการประกอบอาชีพ
- ระบุผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพหลัก
- ระบุความต้องการของการประกอบอาชีพที่สำคัญ

Sharon Dominica (2012: Online) ได้กล่าวถึง ทักษะการดำรงชีวิตอย่างอิสระ (independent living skill) เป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตประจำวัน อย่างอิสระ ทักษะการดำรงชีวิตอย่างอิสระ ได้แก่ ทักษะการดูแลตนเอง เช่นการรับประทานอาหาร , การแต่งกาย, อาบน้ำ, การใช้ห้องส้วม และการดูแลห้องน้ำ นอกจากนี้ยังมีทักษะอื่นๆ เช่น การจัดการบ้าน, การทำความสะอาด, ซักรีด, รีดผ้า, การจัดการเงิน การจัดการยา ฯลฯ การเรียนการสอน ทักษะชีวิตอย่างอิสระเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นตั้งแต่เกิดไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เหล่านี้ มักประสบปัญหาการดำรงชีวิตด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน แต่พวกเขาจะต้องใช้ทักษะเหล่านี้ ดำรงชีวิตอยู่อย่างอิสระ แม้ว่าพวกเขาจะไม่สามารถอยู่ได้อย่างอิสระ ดังนั้นการสอนทักษะชีวิต หรือ ทักษะการดำรงชีวิตอย่างอิสระจึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดสำหรับเด็กเหล่านี้

2.2.7 หลักและวิธีการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผดุง อารยะวิญญู (2549: 74) การจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีหลักและวิธีการที่จะส่งผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การออกแบบการเรียนรู้ การสอน การปรับหลักสูตร และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ คือ สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอนในระยะยาวร่วมกับการลำดับความสำคัญในการจัดเนื้อหา หลักสูตรและการประเมินเด็กตามเนื้อหาหลักสูตร ตลอดจนการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอน จากการกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอนระยะสั้นหรือ เฉพาะแต่ละแผนการเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และมี

ประสิทธิผลดีตามความมุ่งหมายโดยการเลือกใช้ กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาเด็กให้มีทักษะในการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์เต็มศักยภาพของเด็กที่มีความบกพร่องทุกคน ตามความต้องการของพ่อแม่และผู้ปกครอง ตัวเด็กเอง รวมทั้งครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กประเภทนี้ ดังนั้นกลุ่มผู้เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องประสานงานกันในการปฏิบัติดังนี้

1. การออกแบบการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ตามนโยบายการศึกษาพิเศษ เด็กทุกคนจะต้องได้รับการช่วยเหลือทุกคน และควรได้รับการตอบสนองตามความต้องการอย่างเต็มที่ในด้านการศึกษา ด้วยการจัดโครงการและแผนการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ดังกล่าว โดยการดำเนินงานตามแนวคิด ดังนี้

1.1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาวตามลำดับความสำคัญของเนื้อหาหลักสูตร

เพื่อให้ผู้ปฏิบัติในทุกระดับมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กว่าควรจัดให้เด็ก เรียนรู้อะไรบ้างในแต่ละปี และจะต้องจัดเนื้อหาในการเรียนการสอนได้อย่างไรบ้างตลอดปี

การกำหนดลำดับความสำคัญของเนื้อหาหลักสูตรและการกำหนดเป้าหมายระยะยาวจะกระทำโดยการประชุมคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้แก่ ตัวผู้เรียน ครูผู้สอน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และบุคลากรอื่นๆ เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรและจึงทำแผนการสอนรายบุคคลซึ่งเป็นแผนที่เขียนขึ้น โดยระบุเนื้อหาหลักสูตรการเรียนการสอน และเป้าหมายการเรียนการสอน รวมทั้งผลการเรียนรู้ที่คาดว่าจะพัฒนาเด็กได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.2 การประเมินเด็กโดยอิงเนื้อหาหลักสูตร เป็นการประเมินด้วยการทดสอบโดยใช้

กรอบเนื้อหาของหลักสูตรเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถของเด็กแต่ละคน และสมรรถภาพที่ควรได้รับการพัฒนาในเด็กทุกคน การประเมินเด็กด้วยการอิงเนื้อหาหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะต้องกระทำตลอดเวลาในชั้นเรียน โดยการพิจารณาสัมฤทธิ์ผลของเด็กแต่ละคน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้เป็นเป้าหมายสำหรับเด็กที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ในชั้นเรียน ผลการประเมินจะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของเด็กในการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการปรับวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถที่เด็กแต่ละคนมีอยู่ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ

หลักและวิธีการประเมินเด็กโดยอิงเนื้อหาหลักสูตร แบ่งเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

1.2.1 การกำหนดขอบเขตและลำดับเนื้อหาหลักสูตร ขั้นตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดลำดับเนื้อหาหรือทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ข้อมูลที่ได้จะทำให้ครูเห็นภาพรวมและการจัดระเบียบเนื้อหาของหลักสูตรที่เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกันสำหรับเด็ก ภาพรวมดังกล่าวจะทำให้ครู สามารถวิเคราะห์และสรุปเนื้อหาหลักสูตร เพื่อกำหนดเนื้อหาหรือทักษะย่อยๆ ซึ่งจะใช้สอนเด็กตามลำดับที่เรียกว่าการวิเคราะห์กิจกรรม (Task Analysis)

1.2.2 การประเมินความสามารถที่เด็กมีอยู่ในขณะนั้น การประเมินมี 3 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1 การประเมินในชั้นเรียน จะประเมินเด็กเกี่ยวกับความสามารถในการทำกิจกรรมที่จัดให้เด็กในการเรียนรู้ในแต่ละวัน โดยพิจารณาจากวิธีการที่เด็กใช้ในการทำกิจกรรมให้สำเร็จ ผลการเรียนรู้ของเด็กที่ได้ และระดับการพึ่งตนเอง

ระดับที่ 2 การประเมินการเรียนรู้แบบองค์รวม เป็นการประเมินเด็กตามเป้าหมายของหลักสูตรการเรียนการสอน ความชำนาญในการใช้ทักษะจากง่ายไปสู่ทักษะที่ยากขึ้น โดยพิจารณาจากความก้าวหน้าของเด็กตั้งแต่ระดับการรับรู้ จนกระทั่งถึงระดับการจำ และการคงอยู่ของความรู้ รวมถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ตลอดจนความก้าวหน้าตามแนวทางที่กำหนดไว้ในเป้าหมายระยะยาว

ระดับที่ 3 การประเมินการประยุกต์ใช้ความรู้ในสังคม เป็นการประเมินเด็กในรูปแบบของการเรียนรู้ทั้งโครงสร้าง ว่าเด็กมีการพัฒนาทางการศึกษาและสังคมเป็นอย่างไร และมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากความสามารถในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเอง ต่อสังคมเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อการดำรงชีวิตในสังคม

สรุปการประเมินเด็กที่จัดดำเนินการเป็นระดับต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นการประเมินว่าเด็กมีวิธีการในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร ทำกิจกรรมได้ดีเพียงใด โดยพิจารณาตลอดกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอาจใช้การประเมินหลายวิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 การใช้แบบทดสอบ

วิธีที่ 2 การให้เด็กปฏิบัติงานที่เป็นตัวบ่งชี้ทักษะการพัฒนากิจการที่ต้องการ

วิธีที่ 3 การใช้แบบรายงานผลการทำงานของเด็กในช่วงเวลาที่กำหนด

วิธีที่ 4 การใช้แบบบันทึกการประเมิน

วิธีที่ 5 การใช้แบบบันทึกการทำงานต่อเนื่องของเด็กเป็นเครื่องบ่งชี้

ความสามารถและพัฒนาการ

วิธีที่ 6 การใช้แบบบันทึกการสังเกตเด็กทุกด้านโดยการสังเกตและจดบันทึกทุกขั้นตอนและทุกด้านโดยละเอียด

วิธีที่ 7 การใช้เกณฑ์มาตรฐานในการวัด เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพัฒนาทักษะแต่ละด้านตามเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานทางการศึกษา

1.2.3 การกำหนดวัตถุประสงค์การสอบระยะสั้นสำหรับผู้เรียนเป็นขั้นตอนที่ครูจะต้องกำหนดหลังจากการวิเคราะห์หลักสูตรและประเมินเด็กแล้ว โดยการจัดโครงการหรือแผนการดำเนินการเรียนการสอนที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่สนองตอบความต้องการในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน และในการกำหนดวัตถุประสงค์จะต้องเน้นถึงการช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถให้ก้าวหน้าขึ้นทีละขั้นตอนตามลำดับอย่างต่อเนื่อง จากขั้นตอนที่ได้รับการเรียนรู้ให้เสริมสร้างพัฒนาการขึ้นไปสู่ขั้นตอนต่อไป โดยใช้หลักการสอนทักษะตามกระบวนการเรียนรู้ที่เรียกว่า มาสเตอร์ เลิร์นนิ่ง (Mastery Learning)

1.2.4 การใช้วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ เป็นการช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเกิดการเรียนรู้มากที่สุดจากกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งหมายถึงการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางจากตัวของผู้เรียนเอง ด้วยความช่วยเหลือของครู ตามโครงการและแผนการศึกษาที่ออกแบบไว้สำหรับผู้เรียนแต่ละคน โดยใช้วิธีการสอนดังนี้

วิธีการที่ 1 การเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมมือกันในกลุ่ม (Cooperative Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นการให้กลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งมีความสามารถต่างกันร่วมกันแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ กระบวนการนี้ทำให้เด็กได้รับความรู้และทักษะทางสังคมด้วย วิธีการนี้จะเตรียมเด็กให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทของตนเองอย่างชัดเจน และมีการติดตามความก้าวหน้าของเด็กอย่างใกล้ชิดตลอดเวลาในการร่วมกลุ่มทำงาน ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ดีในการส่งเสริมให้เด็กยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และทำให้มีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น แต่ยังมีข้อจำกัดในการใช้เวลาสำหรับการเตรียมการดำเนินการตามโครงการให้สมบูรณ์

วิธีการที่ 2 การเรียนรู้แบบเพื่อนสอนเพื่อน (Peer Tutoring) เป็นวิธีการที่ให้เด็กที่เรียนด้วยกันช่วยเหลือกันในกิจกรรมหรือการเรียนรู้เนื้อหาตามเป้าหมาย โดยใช้วิธีการจัดคู่ระหว่างเด็กในระดับอายุเท่ากันหรือต่างกัน ในการจัดแบบแรกผู้เรียนและผู้สอนจะมีอายุเท่ากัน ส่วนแบบหลังผู้สอนจะมีอายุมากกว่าผู้เรียน เด็กที่เป็นผู้สอนจะมีบทบาทเป็นแม่แบบในการอธิบายเนื้อหา และช่วยเหลือให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจที่จะเรียน ดังนั้นครูที่ปรึกษาจะต้องให้ความสำคัญต่อการฝึกอบรมและติดตามความก้าวหน้าของเด็กที่เป็นผู้สอน ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดการพัฒนาด้านอารมณ์ และทักษะของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการส่งเสริมสัมฤทธิ์ผลของการให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคลในรูปแบบโครงสร้างของการเรียนรวม ข้อดีของการใช้วิธีนี้คือการใช้ทรัพยากรบุคคลในการสอนเพิ่มขึ้น ส่วนข้อจำกัดคืออาจนำมาใช้ได้เฉพาะบางวิชาหรือบางเนื้อหาเท่านั้น นอกจากนี้ครูจะต้องใช้เวลามากในการฝึกและติดตามความก้าวหน้าของเด็กที่สอนและผลสัมฤทธิ์ของเด็กที่เรียน

วิธีการที่ 3 การสอนโดยตรง (Direct Instruction) เป็นวิธีการสอนเนื้อหาซึ่งได้จัดตามวิธีการที่ให้เตรียมไว้อย่างแน่นอนและชัดเจนตามรูปแบบและแนวทางในการดำเนินการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยมีอุปกรณ์การสอนหลัก คือ ความเหมือนและความแตกต่างของตัวอย่างที่เด็กได้เห็น ครูผู้สอนวิธีนี้จะใช้การกระตุ้นและการเสริมแรง การวิเคราะห์หลักสูตร และหลักของการสอนทักษะการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การสอนนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการถ่ายทอดข้อมูลอย่างชัดเจนให้แก่ผู้เรียน และมีผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาเนื้อหาหรือบทเรียนอื่น แต่มีข้อจำกัดในการให้ความสำคัญแก่ครูในการชี้แนะและกำหนดโครงสร้างเนื้อหาและบทเรียน รวมทั้งผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง มักจะถูกกละเลย

วิธีการที่ 4 การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) เป็นวิธีการสอนที่นำเทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสมในการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับรุนแรงอย่างมีประสิทธิภาพดียิ่ง เนื่องจากคอมพิวเตอร์ในโปรแกรมการเรียนการสอนทำให้เด็กเกิดความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดสมาธิในการทำกิจกรรมดีขึ้น เด็กแต่ละคนมีโอกาสฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ตลอดจนช่วยให้เด็กมีแรงจูงใจในระดับสูงขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิด และพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา แต่ข้อจำกัดที่ครูควรตระหนักคือ คอมพิวเตอร์ไม่สามารถจะแทนที่การสอนของครูในการอธิบายแนวคิดและเชื่อมโยงเนื้อหาที่ผ่านมากับเนื้อหาใหม่ได้ รวมถึงการจัดระบบข้อมูลที่ซับซ้อนในชั้นเรียนที่เด็กได้รับในแต่ละวัน

1.2.5 การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ครูที่มีประสิทธิภาพจะทำการทบทวนตรวจสอบความก้าวหน้าและปรับโครงการและแผนการสอนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการศึกษาและเกิดการเรียนรู้มากที่สุด เติบโตตามศักยภาพ การตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนจากบันทึกการสังเกตเด็ก ตัวอย่างการทำงานของเด็ก ดัชนีบ่งชี้ตามแบบการประเมินต่างๆ ทำให้ผู้สอนสามารถตัดสินใจได้ว่าวัตถุประสงค์การสอนใดประสบผลสำเร็จ และจะช่วยนำการตัดสินใจขั้นต่อไปได้ว่าการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับ เด็กใหม่ หรือควรปรับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เดิมอย่างไร ควรทำการวิเคราะห์กิจกรรมเกี่ยวกับทักษะหรือเนื้อหาว่า จะต้องเปลี่ยนวิธีการสอนหรือยกเลิกโครงการหรือแผนทั้งหมดหรือไม่

การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนจะประสบผลสำเร็จได้อย่างดีจะต้องอาศัยความร่วมมือและกา ปรประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พ่อแม่หรือผู้ปกครอง เพื่อนที่เรียนด้วยกัน บุคลากรในโรงเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งบุคคลที่กล่าวมานี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

1.2.6 การวิเคราะห์กิจกรรม เป็นวิธีการในการแตกกิจกรรมออกเป็นส่วนๆ โดยปกติกิจกรรมหนึ่งๆ จะได้จากเนื้อหาซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความคิด และข้อเท็จจริงส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่ง เป็นวิธีการนำเสนอเนื้อหา การวิเคราะห์กิจกรรมเป็นการตอบคำถามว่าถ้าจะทำให้เด็กมีความสามารถทำกิจกรรมใดๆ ได้ สำเร็จจะต้องใช้ทักษะอะไรบ้าง ประโยชน์ที่ครูจะได้รับจากการวิเคราะห์กิจกรรมมี 3 ประการดังนี้

ประการที่ 1 ครูมีความรู้เกี่ยวกับทักษะของเด็กแต่ละคนในแต่ละจุด ด้วยการใช้เครื่องมือในการประเมิน

ประการที่ 2 ครูมีความรู้เกี่ยวกับความต้องการในการเรียนรู้ ของเด็กอย่างตรงจุด และสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ได้ตรงกับความต้องการของเด็ก

ประการที่ 3 ครูมีความรู้และความสามารถในการกำหนดลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนและการปรับให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมอยู่

1.2.7 การเรียนรู้มีทักษะเป้าหมาย เป็นวิธีการในการสอนข้อมูลใหม่หรือสิ่งใหม่ๆ ให้เด็กครั้งละน้อยๆ ในทักษะหรือเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อนจนเกินกว่าความรู้หรือทักษะการทำงานในครั้งก่อนที่เด็กจะถึงเกณฑ์กำหนด โดยเด็กจะต้องได้รับการประเมินอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาหรือทักษะนั้น เพื่อให้ครูสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการสอนและให้ความช่วยเหลือการปรับวิธีการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ 1 มีความชัดเจน เพื่อกำหนดพฤติกรรมที่ตั้งใจจะทำให้เกิดขึ้น ในตัวเด็กที่เรียนคืออะไร และครูสามารถติดตามและช่วยให้ผู้เรียน มีความก้าวหน้าได้อย่างสอดคล้องกับการวิเคราะห์หลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนสามารถเปลี่ยนโครงการหรือแผนการเรียนการสอนได้ตามความจำเป็น

ลักษณะที่ 2 มีการกำหนดความคาดหวังอย่างชัดเจน ในระยะเวลาที่กำหนด ควรแสดงขั้นตอนความก้าวหน้าเป็นระยะตามที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาข้อมูลพฤติกรรมและความสามารถ ที่ได้จากการประเมินเด็กในชั้นเรียน รวมทั้งระยะเวลาที่กำหนด

การออกแบบการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจกล่าวได้ว่ามี ปัจจัยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับหลักสูตรการเรียนการสอน และวิธีการเรียนรู้ของ เด็กกับวิธีการสอน ของครู และในการออกแบบการเรียนการสอนจะประกอบด้วยกระบวนการใหญ่และย่อยดังนี้คือ กระบวนการมหภาคมีกรอบในการออกแบบการสอน มีการวางแผนและดำเนินการเรียนการสอนตาม โครงการหรือแผน ตลอดจนการประเมินความก้าวหน้าของเด็กและความสามารถและความต้องการ ของเด็กเป็นวงจรต่อเนื่องกัน นอกจากนี้กระบวนการจุลภาค เป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่ออกแบบไว้เป็น ขั้นตอนย่อยของการเรียนการสอนตามโครงการและแผนการสอนก่อนจะมีการประเมินความก้าวหน้า ของผู้เรียน โดยประกอบด้วยทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วก่อน แล้วจึงนำเสนอเนื้อหาใหม่ด้วยการ สาธิตและให้คำแนะนำ ต่อไปจึงให้เด็กทำด้วยตนเองโดยไม่มีคำแนะนำ และขั้นตอนสุดท้ายต้องมีการ เชื่อมต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้กับสิ่งที่จะเรียนรู้ต่อไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

2. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

หลักสูตรการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนเพราะเป็นแกนหลักกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ได้แก่ การสอนการ เรียนรู้ด้วยความรู้และทักษะ รวมทั้งทัศนคติ เนื้อหาความรู้ ปรัชญาและวิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล การเรียนการสอน ตลอดจนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการจัดระเบียบและการดำเนินการตาม โครงการและแผนการศึกษา ซึ่งครูการศึกษาพิเศษจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบของหลักสูตรในทุกระดับ มีดังนี้

2.1.1 เนื้อหาวิชา เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของวิชา

2.1.2 ผลการเรียนรู้ที่กำหนดหรือคาดหวังไว้

2.1.3 โครงสร้างของการทำให้เกิดการเรียนรู้เนื้อหาวิชาที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกระบวนการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของวิชา และแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้เพื่อนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

องค์ประกอบดังกล่าวเป็นของหลักสูตรทั่วไปที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจ จัดแบ่งเป็นเอกสารหลักสูตรส่วนย่อยซึ่งกำหนดเนื้อหาความรู้ที่จะต้องทำการประเมิน

2.2 ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรการศึกษาพิเศษและการศึกษาปกติ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเครียดเมื่อเข้าสู่โครงการของการศึกษาปกติ คือความคาดหวังในการปรับความต้องการ ของตนให้เข้ากับโครงสร้างปกติได้ ขณะเดียวกันหลักสูตรในโครงสร้างของการศึกษาพิเศษจะถูกปรับ ให้เข้ากับความต้องการของผู้เรียน และระดับความแตกต่างระหว่างหลักสูตรพิเศษกับหลักสูตรปกติจะ ขึ้นกับระดับความต้องการพิเศษของเด็กด้วย

ในการใช้หลักสูตรการศึกษาปกติสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนับเป็น การกระตุ้นให้เกิดความคิดและวิธีการที่จะทำให้ความต้องการทางการศึกษาของเด็กแต่ละคนได้รับ การสนองตอบอย่างเต็มที่ ในขณะที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนิน ชีวิตในอนาคตด้วย

ในการนำแนวปฏิบัติทางด้านการศึกษาพิเศษมาใช้ในโรงเรียนปกติให้บังเกิด ผลสำเร็จที่ดี บุคลากรของโรงเรียนจะต้องปรับทัศนคติให้มุ่งที่การด้อยความสามารถของเด็กและ วิธีการแก้ไขความบกพร่องของเด็กเท่านั้น จะต้องปรับหลักสูตรทั้งด้านวิชาการและสังคม เพื่อให้เด็กได้ มีเวลาอย่างเต็มที่ในการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ จากพื้นฐานความสามารถและ ทักษะที่เด็กแต่ละคนมีอยู่เดิม

2.3 ความต้องการและความคาดหวังของบุคลากร ในการจัดหลักสูตรที่เน้น มาตรฐานกลางในการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ ส่วนที่สำคัญในการปรับหลักสูตรคือความคาดหวัง ของผู้จัดหลักสูตร ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้เรียน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง ดังนี้

2.3.1 ครู เป็นผู้ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะให้มีการปรับหลักสูตร เนื่องจากมีความวิตก กังวลเกี่ยวกับเวลาที่ต้องใช้ในการปรับ หลักสูตร รวมทั้งความไม่สมดุลระหว่างโอกาสทางการเรียนรู้ และความสามารถในระดับเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้การศึกษารายบุคคลไม่สามารถทำได้ในเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจทำให้เด็กมีความล้าหลังในชั้นเรียนเป็นจำนวนมาก ความสามารถในระดับเกณฑ์มาตรฐานหรือ สูงกว่าก็จะลดลง เนื่องจากเด็กไม่สามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะต่างๆ ได้ทันต่อ แผนการสอนของครู

2.3.2 พ่อแม่ มีความต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรในโครงสร้างของการศึกษาปกติ เพื่อจะได้จัดแผนดำเนินการให้ลูกได้เข้าเรียนในโครงสร้างตามการปรับเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา ซึ่งมีลักษณะที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด

2.3.3 ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต้องการให้มีการปรับหลักสูตรตามความเหมาะสมกับความต้องการด้านการเรียนรู้ของตน โดยที่ครูผู้สอนจะต้องให้ความช่วยเหลือในการเรียนรู้เนื้อหาและทักษะใหม่ๆ รวมทั้งการทำกิจกรรมระหว่างบทเรียนที่เหมาะสมด้วยความเข้าใจที่ครูมีให้แก่ผู้เรียนที่มีความบกพร่องเหล่านี้ โดยจัดความแปลกแยกในด้านเกี่ยวกับการทดสอบ การบ้าน และหนังสือเรียน

2.4 การปรับหลักสูตรเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนในหลักสูตรปกติ การมีส่วนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มี 3 ระดับ คือ

2.4.1 การมีส่วนร่วมในระดับเดียวกัน โดยการใช้จุดเน้น วัตถุประสงค์ และกิจกรรมตามหลักสูตรเหมือนกัน

2.4.2 การมีส่วนร่วมต่างระดับ โดยการใช้กิจกรรมตามหลักสูตรเหมือนกัน แต่ในระดับที่ต่ำกว่า เช่น ให้ทำกิจกรรมการบวกเลขจำนวนน้อยกว่า 10 ในขณะที่คนอื่น ๆ ในชั้นเรียนสามารถบวกเลขหลายหลักได้แล้ว

2.4.3 การมีส่วนร่วมแบบเหลื่อมในหลักสูตร โดยการใช้กิจกรรมเดียวกันแต่มีจุดเน้นต่างกัน เช่น ในการให้งานกลุ่มเหมือนกัน แต่เน้นที่ทักษะทางสังคมแทนที่จะเป็นการบรรลุจุดมุ่งหมายทางวิชาการของการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

ในทุกะดับของการมีส่วนร่วม ผู้เรียนจะเข้าร่วมในการเรียนเนื้อหาหลักสูตร หรือการทำกิจกรรมในหลักสูตรเดียวกัน เพียงแต่ปรับจุดเน้นหรือวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ หรือการทำความเข้าใจของผู้เรียน และในกรณีที่หลักสูตรมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีส่วนร่วมในการเรียนจะต้องคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน เพื่อจัดการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถที่มีอยู่ว่า เด็กคนนั้นมีความสามารถในการมีส่วนร่วมในบทเรียนตามวิธีการเดียวกับเด็กปกติอื่นๆ ได้หรือไม่ และจะต้องมีการปรับหลักสูตรอย่างไรบ้าง หรือจะต้องให้ความช่วยเหลืออย่างไร เพื่อให้ให้นักเรียนคนนั้นสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่

2.5 การปรับเนื้อหาและการนำเสนอหลักสูตรในการพัฒนาหลักสูตรให้สนองตามความต้องการของผู้เรียน มีทางเลือกหลัก 3 วิธีคือ

2.5.1 การปรับเนื้อหาและวัสดุการเรียนการสอนที่มีอยู่แล้ว

2.5.2 การนำเนื้อหาและวัสดุการเรียนการสอนจากหลักสูตรอื่นมาปรับใช้

2.5.3 การสร้างเนื้อหาและวัสดุการเรียนการสอนขึ้นใหม่

การพัฒนาหลักสูตร อาจใช้วิธีการปรับหลักสูตรแบบผสมผสานทั้ง 3 วิธีดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาหลัก สูตร ตามระดับการเรียนรู้และความเข้าใจของผู้เรียน หรือการปรับและพัฒนาหลักสูตรทางด้านวิชาการและสังคม เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาอย่างเต็มที่ในการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ จากพื้นฐานและความสามารถ รวมทั้งทักษะที่ผู้เรียนแต่ละคนมีอยู่เดิม ซึ่งวิธีการนี้เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ด้วยการพัฒนารูปแบบและโครงสร้างการเรียนการสอนให้เป็นไปตามที่กำหนด แล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้บังเกิดผลดีแก่เด็กทั้งที่เป็นปกติและมีความบกพร่องทางการได้ยินให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามระบบ และสนองตอบตามความต้องการของผู้เรียนและพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

2.6 การปรับวัสดุการสอนที่ใช้สอนเนื้อหา วัสดุการสอนที่จะต้องปรับอย่างเร่งด่วนคือ หนังสือตำราเรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้น ด้วยวิธีการลดระดับความยากในการอ่านหนังสือตำราเรียนลงโดยปรับปรุงการเขียนใหม่ให้อยู่ในระดับสูงที่ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้นร่วมกับการปรับโครงสร้างของประโยค และการใช้คำศัพท์ให้มีการใช้ประโยคที่ซับซ้อนน้อยลง และใช้คำศัพท์ที่ง่ายขึ้น และจะต้องใช้ประโยคสั้นในส่วนของการปรับวัสดุการสอน จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

2.6.1 เนื้อหา

ขั้นที่ 1 การปรับเนื้อหา วิธีการนี้แม้จะทำให้ข้อมูลน้อยลงกว่าที่เขียนไว้ในต้นฉบับ แต่ความเข้าใจในภาพรวมของเด็กจะเพิ่มขึ้น เพราะหลักสูตรที่ปรับปรุงจะเน้นเฉพาะเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนสับสนในประโยคขยายความที่ไม่มีความสำคัญต่างๆ

ขั้นที่ 2 การพิจารณาเนื้อหา จะต้องคงเนื้อหาที่เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ไว้ เพราะถ้าหากตัดออกจะทำให้ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของเนื้อหานั้น

2.6.2 คำศัพท์

ขั้นที่ 1 การพิจารณาคำศัพท์ เนื่องจากผู้เรียนจำเป็นจะต้องใช้เวลาในการทำ ความเข้าใจเนื้อหาในภาพรวม จึงควรพิจารณาว่าศัพท์แต่ละคำมีความจำเป็นต้องใช้ หรืออาจเปลี่ยนใช้คำอื่นแทนได้ หรือควรตัดออก

ขั้นที่ 2 การใช้คำศัพท์ที่ปรับ เมื่อมีการปรับใช้คำศัพท์ใด ให้เด็กนำไปใช้ ทุกที่ ทุกเวลาโดยผู้เรียนจะต้องรู้ความหมายของคำศัพท์ตามความเข้าใจ และความหมายตาม พจนานุกรมด้วย มิฉะนั้นจะทำให้เด็กแปลความหมายผิดจากความหมายที่แท้จริงของคำศัพท์นั้น ๆ

2.6.3 การสร้างใบงาน เมื่อเลือกเนื้อหาและคำศัพท์ที่จะใช้ได้แล้ว จะต้องสร้าง ใบงานโดยใช้ภาษาและกิจกรรมการอ่านที่ตรงกับระดับการเรียนรู้และความเข้าใจของผู้เรียน เพื่อให้ โอกาสผู้เรียนในการทำ ความเข้าใจในสาระสำคัญของเนื้อหาและในการสร้างใบงานจะต้องใช้รูปแบบที่ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าจะต้องทำอะไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเขาต้องทำงาน โดยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

2.6.4 การปรับวิธีการนำเสนอ เมื่อปรับใบงานตามรูปแบบและคำศัพท์ตาม ความต้องการแล้ว จึงควรเปลี่ยนแปลงวิธีการนำเสนอ ซึ่งอาจใช้การจับคู่เพื่อต้องการดูว่าผู้เรียนมี ความสามารถรับความรู้ที่ครูสอนได้มากน้อยเพียงใด หรืออาจใช้ภาพวาด การพู ดคุยตัวต่อตัวหรือการ อัดเสียงลงแถบบันทึกเสียง การให้ทำแบบทดสอบ หรือจากการสังเกตของครูผู้สอน แต่ครูจะต้องระวัง ในการใช้คำถามให้ง่ายและสั้นได้ใจความ

2.7 การปรับเอกสารประกอบการสอน ในการปรับเปลี่ยนทั้งโครงสร้างจะเป็นวิธีการ ที่ดีกว่าการปรับเปลี่ยนเฉพาะเอกสารบ างฉบับ และควรประสานความร่วมมือกับครูผู้สอนวิชาอื่นหรือ ชั้นเรียนอื่นๆ ด้วย เพื่อระดมความคิดในการปรับเปลี่ยนเอกสารประกอบการสอนจากประสบการณ์ที่มี ค่าของบุคลากรในกลุ่มเพื่อให้การปรับเปลี่ยนมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยการดำเนินการดังนี้

2.7.1 การเตรียมการ ควรได้มีการเตรียมการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

เรื่องที่ 1 ภาพรวม ควรมีการอ่านเอกสารต่างๆ รวมถึงเอกสารประกอบ เพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าควรมีการปรับเพื่อใช้สำหรับเด็กบางระดับ หรือควรปรับให้เหมาะกับเด็กทุก กลุ่มในโรงเรียน

เรื่องที่ 2 การตัดสินใจด้านเอกสาร ควรพิจารณาว่าเอกสารใดเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับเด็ก โดยลำดับความสำคัญก่อนหลัง

เรื่องที่ 3 การตัดสินใจเกี่ยวกับคำศัพท์ ควรพิจารณาความยากง่ายของคำศัพท์ที่เหมาะสม โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ

เรื่องที่ 4 การเสริมทักษะทางภาษาและความสามารถในการอ่านใบงาน ครูผู้สอนจะต้องตระหนักว่าเด็กจะสามารถสร้างความเข้าใจได้จากการกระทำด้วยตนเองมากกว่าการรับเพียงฝ่ายเดียว จึงควรพิจารณาถึงความซับซ้อนของประโยคและคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยให้พอเหมาะกับความเข้าใจของเด็ก ในขณะเดียวกันก็ต้องพัฒนาเด็กด้วยเช่นกัน

เรื่องที่ 5 การนำเสนอ วิธีการนำเสนอ ควรให้เหมาะกับเด็กแต่ละคน ไม่ควรใช้วิธีการเดียวกันกับเด็กทุกคน

เรื่องที่ 6 การตรวจสอบอุปกรณ์การสอนที่ได้รับการปรับเมื่อมีการปรับเปลี่ยนเอกสาร คำศัพท์ การนำเสนอ และการทำความเข้าใจ ควรมีการตรวจสอบว่าอุปกรณ์เหล่านั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด

เรื่องที่ 7 การใช้วัสดุอุปกรณ์ เมื่อมีการใช้อุปกรณ์การสอนที่มีการปรับเปลี่ยนแล้ว สิ่งที่จะต้องติดตามตรวจสอบ คือ ความสามารถของเด็กที่แตกต่างกันเพื่อครูผู้สอนจะได้หากิจกรรมเสริมให้คนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

เรื่องที่ 8 การปรับตำราเรียน เมื่อตำราเรียนได้รับการปรับแล้ว จะมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย จึงต้องคำนึงถึงการจัดทำแนวการเรียนรู้ การจัดกลุ่มคำศัพท์ และวิธีการอ่านตำรา

เรื่องที่ 9 การปรับหลักสูตรในแนวทางของการปฏิบัติ การปรับหลักสูตรที่มุ่งเน้นการปฏิบัติมี 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูจะต้องเลือกเป้าหมาย ของกิจกรรมนั้นและอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่าสิ่งงานอะไร

ขั้นตอนที่ 2 ครูจะต้องให้ผู้เรียนมีข้อเลือกสำหรับทักษะและการเคลื่อนไหว โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์

ขั้นตอนที่ 3 ครูจะต้องพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 4 ครูจะต้องสอนให้ เด็กเรียนรู้และปฏิบัติตามทักษะ และวิธีการที่เลือกแล้วนั้น เพื่อใช้วัดความสามารถของเด็ก

2.8 การพัฒนาครูผู้สอน ในการปรับหลักสูตร จะทำให้มีข้อจำกัดของเวลาและ แรงจูงใจในการทำงานของครูผู้สอนและคณะทำงาน รวมถึงทักษะที่ใช้ในการทำงานกับเอกสารที่ได้รับ การปรับเปลี่ยน จึงจำเป็นจะต้องจัดโครงการเรียนรู้ทักษะใหม่โดยใช้วิธีการฝึกอบรมเพื่อให้ครูผู้สอนมี ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่ปรับเปลี่ยน ดังนี้

2.8.1 จะต้องระบุให้ชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสอนว่าจะสอนอะไร

2.8.2 จะต้องมีความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรที่ปรับเปลี่ยนแล้วนั้นเหมาะสมกับผู้เรียน ทุกคน

2.8.3 จะต้องเน้นการพัฒนาทักษะให้เด็กที่มีความบกพร่องสามารถเรียนไป พร้อมกับเด็กอื่นในชั้นเรียนเดียวกันได้

2.8.4 จะต้องตระหนักถึงทักษะกระบวนการแก้ปัญหาและวางแผนอยู่ ตลอดเวลาว่าจะทำอย่างไร

2.8.5 จะต้องใช้ทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือให้แผนการเรียนการสอน ดำเนินไปด้วยดี ด้วยการเปลี่ยนตัวเองจากการเป็นครูสอนวิชาต่างๆ ตามปกติมาเป็นครูที่ใช้วิธีการสอน ต่างๆ ที่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ สูงสุด

2.9 การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นคณะ เนื่องจากการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิด สัมฤทธิ์ผล และก่อเกิดประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียน จะต้องมีการแบ่งความรับผิดชอบในกลุ่ม บุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นการเริ่มต้นที่จะนำบุคลากรอื่นเข้ามามีบทบาท ถ้าครูผู้สอนมีความเป็นผู้นำและ ใช้เวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะเสริมความมั่นใจได้ว่าการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องจะดีขึ้น ขณะเดียวกันวินัยในตนเองของเด็กก็จะดีขึ้นด้วย

2.10 การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วนั้นจะต้อง อาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนทั้งหมดนอก เหนือจากครูผู้สอน จะต้องรวมถึงพ่อแม่ หรือ ผู้ปกครอง และตัวผู้เรียน โดยที่บุคลากรดังกล่าวจะต้องตระหนักถึงการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้เพิ่ม มากขึ้น และอาจจะต้องขอการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือครูจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อช่วยเหลือในด้านการสร้างความเข้าใจในระดับความสามารถของเด็ก รวมทั้งการช่วยหาวิธีการ เรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรนั้นๆ ในขณะที่ครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้ความรู้ และคำศัพท์ต่างๆ แก่ ผู้เรียน หรืออาจจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญในการสอนมาช่วยสอนด้วย ดังนั้นการฝึกฝนทักษะการสอนในวิชา ต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภาษาศาสตร์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นบนพื้นฐานของแนวคิด

การจัดการและการเรียนการสอนตามหลักสูตร ซึ่งบุคลากรต่างๆ ควรได้รับการฝึกฝนเช่นเดียวกับ ครูผู้สอน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนที่ทำงานร่วมคณะเดียวกัน และครูช่วยสอน และบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน ซึ่งอาจใช้วิธีการสัมมนาเป็นกลุ่ม การสัมมนาภายนอกกับผู้เชี่ยวชาญ และใช้ การเยี่ยมเยียน การเชิญวิทยากรหรือบุคลากรจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนมา ให้ความรู้

ดังนั้น การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพื่ อให้ เด็กได้พัฒนาทักษะและความสามารถ ด้วยวิธีการพัฒนาเอกสารการสอนและกิจกรรมการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กที่มีความบกพร่อง นอกจากนี้เอกสารการสอนคำศัพท์ที่ ใช้ได้กับเด็กทั้งห้องในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรอื่นในโรงเรียน จะทำให้การ ทำงาน ร่วมกันมีประสิทธิภาพดีขึ้น และอาจใช้การฝึกอบรมเป็นรายบุคคลและโดยรวม ซึ่งเน้นความต้องการของ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะทำงานที่ให้ความช่วยเหลือ

ส่วนการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นคนปกติหรือคนพิการประเภทใด รวมทั้งเด็กที่ มีความบกพร่องทางการได้ยิน สิ่งที่จะ ทำให้การเรียนการสอนมีสัมฤทธิ์ผลคือหลักสูตร ซึ่งเป็น ประสิทธิภาพทั้งหมดที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะและทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิต ในสังคม ในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนให้สอดคล้องกับ เนื้อหาสาระและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่าง เต็มศักยภาพตามความแตกต่างของแต่ละเด็ก จนสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมี ประสิทธิภาพ ไม่ว่าผู้เรียนจะเป็นปกติหรือมีความบกพร่องด้านใดก็ตามแต่มีเด็กที่มีความบกพร่อง ทางทางการได้ยิน ประเภทที่มีก ารสูญเสียการได้ยินรุนแรงมาก ไม่สามารถเรียนตามหลักสูตรปกติได้ เนื่องจากไม่มีความพร้อมในด้านการพัฒนาภาษาพอเพียงที่จะใช้สื่อสารและเรียนรู้ได้ดังเช่นเด็กปกติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษกลุ่มนี้จึงเรียนรู้ไม่ได้ตามจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ จึงเป็น ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เพราะเด็กเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีสิทธิ์เท่าเทียมกับคน ปกติในสังคม รวมทั้งโอกาสในการได้รับการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาและตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญในปัจจุบัน ดังนั้นจึงมีการปรับหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดย ยึด หลักสูตรปกติเป็นแกนแล้วปรับเนื้อหา วิธีการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ที่มี ความจำเป็นเฉพาะเพื่อช่วยให้เด็กกลุ่มนี้ผ่านการประเมินหรือการวัดผลที่ต่างจากคนปกติ โดยจะต้อง กำหนดจุดมุ่งหมายที่สำคัญให้ชัดเจนและแน่นอน คือผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนที่ มีความบกพร่องกลุ่ม นั้นๆ ได้รับผลจากการเรียนการสอนโดยการช่วยเหลือตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ไม่สามารถเรียนได้ตามหลักสูตรปกติจะมีความแตกต่างจากหลักสูตรปกติ คือ ยกเว้นการสอนบางวิชาในหลักสูตรที่กำหนดไว้ในส่วนที่ขัดกับความบกพร่องทางการได้ยิน เช่น จะยกเว้นการอ่านฟังเสียงขับร้องดนตรี แต่จะจัดการเรียนการสอนภาษามือ การสะกดนิ้วมือ การสอนพูดและการอ่านริมฝีปาก โดยครูที่สอนวิชาการปกติจะต้องศึกษาอบรมให้มีความสามารถใช้เทคนิควิธีใด ๆ หนึ่ง เพื่อสำหรับสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และการใช้อุปกรณ์พิเศษเฉพาะ ได้แก่ เครื่องช่วยฟังชนิดเฉพาะตัว และเป็นกลุ่มในชั้นเรียนได้ ส่วนเนื้อหาสาระยังคงใช้ตามหลักสูตรปกติ สื่ออุปกรณ์การสอน รวมทั้งหนังสือแบบเรียนก็ยังคงใช้เหมือนคนปกติตามระดับชั้นตั้งแต่อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ซึ่งในบางวิชา เช่น วิชาภาษาไทย กรมวิชาการร่วมกับคณะกรรมการจากโรงเรียนโสตศึกษา กรมสามัญ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้ปรับเนื้อหาสาระตามความจำเป็น แล้วเพิ่มการสื่อสารด้วยภาษามือร่วมกับตัวอักษร เพื่อให้เด็กที่ใช้ภาษามือมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระได้อย่างสมบูรณ์เท่ากับคนปกติ เพื่อให้สามารถเรียนภาษาไทยด้วยความเข้าใจความหมายได้อย่างลึกซึ้งถูกต้องตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนต่อไป

นอกจากนี้แนวทางการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะเป็นการเรียนร่วมกับคนปกติ โดยเปิดโอกาสให้คนปกติและคนที่มีความบกพร่องทำความเข้าใจกัน เพื่อให้ยอมรับข้อจำกัดและความสามารถของกันและกันเพื่อให้มีการดำรงชีพในสังคมร่วมกันอย่างมีความสุข

2.2.8 ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนปกติทั่วไปและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมถึงจากการเก็บข้อมูลภาคสนามในโรงเรียนโสตศึกษาในเขตภาคเหนือ เพื่อศึกษาทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน ครูเรือนนอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของทักษะชีวิต โดยนำมาจาก 4 แนวคิดใหญ่ๆ ได้แก่ แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (จากคู่มือแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ) แนวคิดต่างประเทศ (จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตามแนวคิดของนักวิชาการในต่างประเทศ) แนวคิดในประเทศไทย (จากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตามแนวคิดของนักวิชาการในประเทศไทย) และจากการเก็บข้อมูลภาคสนามในโรงเรียนโสตศึกษาในเขตภาคเหนือ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน ครูเรือนนอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเก็บข้อมูลจากการตอบ

แบบสอบถามจากครูผู้สอน และครูสอน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 และการเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์จากเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 เพื่อศึกษาทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในสถานการณ์จริง เพื่อใช้ประกอบกับการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต เพื่อหาความสัมพันธ์สอดคล้องของประเด็นทักษะชีวิต ซึ่งจากการพัฒนาทักษะชีวิตมีฐานมาจากโปรแกรมการดำรงชีวิตอย่างอิสระ ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกลำนำช่วยเหลือเด็กที่ถูกทอดทิ้ง และการพัฒนาทักษะชีวิตยังคงเป็นวิธีการที่ได้รับความนิยม (Collins. 2004: 35)

Goldsmith (1995: 75) ได้เสนอองค์ประกอบที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านความปลอดภัย ทักษะชีวิตด้านการศึกษา ทักษะชีวิตด้านชุมชนและสังคม ทักษะชีวิตด้านความภูมิใจในตนเอง

Katherine A. Jankowski (1999: 1-21) ทักษะชีวิตสำหรับเด็กหูหนวก ระบุว่า ทักษะชีวิตสำหรับเด็กหูหนวกที่จำเป็น 5 ลำดับ ได้แก่ ทักษะชีวิตด้าน การทำงานเป็นทีม ทักษะชีวิตด้าน การแก้ปัญหา ทักษะชีวิตด้าน การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทักษะชีวิตด้าน การสื่อสาร และ ทักษะชีวิตด้านการฟัง

ความบกพร่องทางการได้ยินของเด็กหูหนวกจะส่งผลให้เกิด ข้อจำกัด ในความสามารถทางสติปัญญา การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และข้อจำกัดในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กหูหนวก (Hyatt, Filler. 2007: 221)

Jennifer Vogel and other (2010: 39) ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาทักษะชีวิตสำหรับเด็กหูหนวกอายุ 5-10 ปี ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ทักษะชีวิตด้าน ความปลอดภัย อาทิ การข้ามถนนอย่างปลอดภัย การออกภายนอกอาคารเมื่อเกิดไฟไหม้

Aiman Awad Graib (2012) ได้ศึกษาผลการใช้เกมการเล่นที่บ้านที่มีผลต่อการเพิ่มทักษะชีวิต (ความร่วมมือ และการทำงานเป็นทีม , การสื่อสาร, การทำงานด้วยตนเอง และความสามารถในการตอบสนอง) ในเด็กหูหนวก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในประเทศจอร์แดน ผลการศึกษา พบว่า การใช้เกมการเล่นที่บ้านที่มีผลต่อการเพิ่มทักษะชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Abbas Mahvashe Vernofaderani (2014: 99) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กหูหนวกในแอฟริกาใต้ หลังจาก 12 ปีที่ผ่านมา พบว่าเด็กหูหนวกประสบกับปัญหาการจัดการศึกษาที่ตกต่ำ กล่าวคือเด็กหูหนวกยังคงมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน ในระดับที่เป็นที่ยอมรับ นั่นคือผลการอ่านการเขียนไม่ประสบความสำเร็จ และที่สำคัญระดับทักษะชีวิตอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาพฤติกรรม และความจำเป็นในการจัดการกับปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน

Journal of Education and Practice (2012: 139-150) ได้กล่าวถึง ทักษะชีวิตสำหรับเด็กหูหนวก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 ไว้ว่า ทักษะชีวิตสำหรับเด็กหูหนวก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านการทำงานเป็นทีม และความร่วมมือ ทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร และทักษะชีวิตด้านการพึ่งพาตนเองและความรับผิดชอบ

Vernosfaderani and Movallali (2013: 36-41) ได้กล่าวถึง ทักษะชีวิตสำหรับเด็กหูหนวก อายุ 8 ถึง 18 ปี ที่ศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ได้แก่ ความตระหนักในตนเอง , การสื่อสาร , การตัดสินใจ , ความคิด , การจัดการอารมณ์ , ทักษะความสัมพันธ์ , ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน , ทักษะการอยู่รอด , ทางเลือกและผลกระทบ , สัมพันธภาพระหว่างบุคคล / ทักษะทางสังคม , การสบตา , สายตา , น้ำเสียงและระดับเสียงในการพูด , การสนทนา , และความกล้าแสดงออก ซึ่งโปรแกรมนี้ส่งเสริมให้เด็กได้เผชิญปัญหาเพิ่มขีดความสามารถทางสังคม และส่งผลต่อสุขภาพจิต ซึ่งสอดคล้องกับ Journal of Medical Psychology (2014: 94-99) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมว่า การพัฒนาทักษะชีวิตเป็นโปรแกรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งเน้นในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิต เช่น ความตระหนักในตนเอง , การสื่อสาร , การตัดสินใจ , ความคิด , การจัดการอารมณ์ , ทักษะความสัมพันธ์ , ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน , ทักษะการอยู่รอด , ทางเลือกและ ผลกระทบ , สัมพันธภาพระหว่างบุคคล / ทักษะทางสังคม , การสบตา , สายตา , น้ำเสียงและระดับเสียงในการพูด , การสนทนา , และความกล้าแสดงออก ซึ่งโปรแกรม นี้ส่งเสริมให้เด็กได้เผชิญปัญหาเพิ่มขีดความสามารถทางสังคม และส่งผลต่อสุขภาพจิต

Deaf action center (2014) ได้กล่าวถึง โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับ เด็กหูหนวก อาจสามารถสอนทักษะชีวิตของเด็กหูหนวกได้หลายรูปแบบ อาทิ โปรแกรมการฝึกสอนและ การปรับเพื่อการทำงาน โปรแกรมการทำอาหาร โปรแกรมการทำความสะอาด โปรแกรมการซักผ้า โปรแกรมการใช้จ่าย โปรแกรมการซื้อของ โปรแกรมการสื่อสารระหว่างบุคคล (เพื่อนและชุมชน) โปรแกรมเกี่ยวกับความปลอดภัย

Deaf Children Australia (2014) ได้กล่าวถึง การพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กและวัยรุ่นหูหนวกไว้ว่า การพัฒนาเด็กและวัยรุ่นหูหนวกควรมีการพัฒนาให้เขาสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ (Independent Living Skills (ILS)) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสังคมปกติ โดยการฝึกให้เขามีความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยหรืออันตรายจากสังคม ทักษะชีวิตที่จำเป็นได้แก่ ทักษะการสื่อสาร รวมถึงการเรียนรู้ การใช้ SMS, MSN และ อีเมล ทักษะการจัดการส่วนบุคคล ทักษะสุขอนามัยและสุขภาพทางเพศ ทักษะชุมชนและวัฒนธรรมคนหูหนวก ทักษะทรัพยากรชุมชนและการเคลื่อนไหว ทักษะการเงินส่วนบุคคล ทักษะการจัดการบ้าน (ความปลอดภัยในบ้าน และห้องครัวการจัดการ) ทักษะความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น (การพัฒนาความเป็นผู้นำความเป็นอิสระและความเชื่อมั่น และการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม)

Center for Hearing & Deaf Services (2014) ได้กล่าวถึง โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ควรมีการจัดโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตให้มีความเหมาะสมกับระดับอายุ และความจำเป็นของเด็กหูหนวก เพื่อเป็นการฝึกฝนให้เด็กหูหนวกได้รับการพัฒนาเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ การพัฒนาทักษะชีวิตให้เด็กหูหนวกผู้ที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาทักษะชีวิตควรมีความรู้ความเข้าใจในเด็กหูหนวก ทั้งในด้านภาษามือหนวก และความรู้เทคนิคในการฝึกสิ่งนั้นๆ ทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับเด็กหูหนวก ได้แก่ ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งในบ้านและในสถานศึกษา รวมถึงสถานประกอบการ โดยทักษะชีวิตที่สำคัญสำหรับเด็กหูหนวกมี หลายประการ ได้แก่

1. ด้านวิชาการ เพื่อให้เด็กหูหนวกได้เห็นความสำคัญของการอ่าน การเขียน และทักษะคณิตศาสตร์ รวมถึงทักษะพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ เช่น การเรียน รู้ประโยค (การการเขียนประโยค การอ่านหนังสือ)
2. ด้านการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการสื่อสาร
3. ด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เด็กหูหนวกได้เรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น การพิมพ์ในไมโครซอฟเวิร์ด การทำพาวเวอร์พ้อย รวมทั้งทักษะพื้นฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. ด้านวัฒนธรรมของคนหูหนวก เพื่อให้เด็กหูหนวกได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษามือ การมีปฏิสัมพันธ์หรือการสื่อสารระหว่างคนหูหนวก
5. ด้านพลศึกษา เพื่อให้เด็กหูหนวกได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของร่างกาย การรับประทานอาหาร กายวิภาค การออกกำลังกาย
6. ด้านสุขอนามัยส่วนบุคคล และการแต่งตัว
7. ด้านความปลอดภัย
8. ด้านอาชีพ
9. เพศศึกษา
10. ด้านสังคม เพื่อให้เด็กหูหนวกตระหนักถึงความสำคัญในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม รวมถึงการสร้างควมคุ้นเคยในสถานประกอบการ การจัดการเงิน การ สัมภาษณ์งาน ทักษะคติในการทำงาน

11. ด้านชุมชน เพื่อให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักเกี่ยวกับชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 5) ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของกระทรวงศึกษาธิการ ไว้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นหมายถึง การรู้ความถนัด ความสามารถ จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ความคาดหวังระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1: รู้จักความชอบ ความถนัด และความสามารถของตนเอง (รู้สิ่งที่ตนเองชื่นชอบ รู้ความสามารถที่ตนเองภาคภูมิใจและแสดงความสามารถให้ผู้อื่นรับรู้)

องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

ความคาดหวังระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1: รู้จักสังเกต ตั้งคำถาม และแสวงหาคำตอบ
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล รู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลียง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี

ความคาดหวังระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1: รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง (จำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้เหมาะสมกับสถานการณ์)

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความคาดหวังระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1: เป็นผู้ฟังที่ดี (ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด)

จากแผนของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใ้ 4 องค์ประกอบ คือ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

ส่วนทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตามแนวคิดของนักวิชาการไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา หรือลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินตามลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่กล่าวมาข้างต้น แล้วนำประเด็นปัญหาที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อหาความสอดคล้องของประเด็นปัญหาที่มีความเชื่อมโยงกัน โดยสามารถสรุปลักษณะที่เป็นปัญหาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ออกเป็น 4 ด้าน คือ ทักษะชีวิตด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะชีวิตด้านสุขอนามัย ทักษะชีวิตด้านพฤติกรรม และ ทักษะชีวิตด้านความปลอดภัย (ผดุง อารยะวิญญู (2549), ศรียา นิยมธรรม (2544), ไสรัจ พิศชวนชม (2543), วารี ธีระจิตร (2545), พูนพิศ อมาตยกุล (2548), วรวรรณ คงคล้าย (2542))

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยิน การสูญเสียการได้ยินส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา สังคม และที่สำคัญ คือด้านทักษะชีวิต เป็นทักษะ ความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554) เป็นความสามารถของบุคคลที่จะคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และปรับตัวเพื่อให้มีพฤติกรรมที่เป็นไปในทางที่ถูกต้อง สามารถจัดการกับความต้องการ ปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ให้มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ผู้วิจัยศึกษาในประเด็น ความหมาย องค์ประกอบ และลักษณะขององค์ประกอบทักษะชีวิตของทักษะชีวิต

จากข้อมูลทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตามแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาความสอดคล้องของประเด็นปัญหาเช่นเดียวกับของกระทรวงศึกษาธิการ ของประเทศไทย ภายหลังจากที่ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตามแนวคิดของกระทรวง ศึกษาธิการ ตามแนวคิดของต่างประเทศ ตามแนวคิดของประเทศไทยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เพื่อดำเนินการ เก็บข้อมูลภาคสนามในโรงเรียนโสตศึกษาในเขตภาคเหนือ เพื่อศึกษาทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน ครูเรือนนอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของทักษะชีวิต โดยให้ครูและนักเรียนได้ดำเนินการเรียงลำดับประเด็นปัญหาที่ครูและนักเรียนเห็นว่าเป็นประเด็นปัญหามากที่สุด โดยให้ เรียง 5 ลำดับ จาก 12 ลำดับ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแนวคิดจากทุกแนวคิด มาดำเนินการจัดทำกรอบแนวคิดของทักษะชีวิต เพื่อนำมาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มี 4 องค์ประกอบย่อย คือ ทักษะชีวิตด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะชีวิตด้านสุขอนามัย ทักษะชีวิตด้านพฤติกรรม และ ทักษะชีวิตด้านความปลอดภัย

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน

อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา : กรณีสึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน วิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษา : กรณีสึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) วิเคราะห์ ความต้องการของสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง 2) ศึกษาข้อมูลของสถานศึกษา 3) ประชุมชี้แจง คณะผู้บริหารและคณะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา 4) ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 5) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นและกำหนดชั้นปีที่เรียน 6) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้รายปี 7) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี 8) วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังรายปี 9) วิเคราะห์แก่นสาระและหน่วยการเรียนรู้ 10) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ 11) ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ 12) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 13) ประเมินการใช้รูปแบบการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา และพบว่า ครู นักเรียน ผู้ปกครอง พอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา

กัสมัสส์ อาแด (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัด การเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ชุดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดลเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของชุดการเรียนการ สอน E1/E2 เป็นร้อยละ 84.64/74.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70/70 ที่กำหนดไว้ และความสนใจใน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนการสอนสูงกว่าความ สนใจก่อนรับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

สมปอง เพชรโรจน์ (2549) ได้ทำการวิจัย เรื่อง พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบ เพื่อการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย1) องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน องค์ประกอบ ได้แก่ เป้าหมาย ชนิดของการสอน เนื้อหา บทบาทผู้เรียน บทบาทผู้สอน วิธีปฏิสัมพันธ์ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์และเครือข่าย ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนและการประเมินผล2) วิธีการเรียนการสอน ประกอบด้วยประกอบด้วย3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นเรียน ประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ การค้นหา

ความจริงการค้นหาคำตอบ การค้นหาความคิด การค้นหาคำตอบและการค้นหาคำตอบที่เป็นที่ยอมรับ และ 3) ขั้นสรุป ผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

จุติพร อัสวโสวรรณ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มี 4 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอน (4) การวัดและประเมินผล

ณรงค์ศักดิ์ แสงป้อม (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคม เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP ประกอบด้วย (1) หลักการและแนวคิด (2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (3) กระบวนการเรียนการสอน (4) การวัดและประเมินผลประเมินผล

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

Eisner (1993) ทำการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนแบบเน้นประสบการณ์ช่วยให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมดและสามารถเลือกตอบสนองได้หลากหลายวิธี นอกจากนี้การเรียนแบบเน้นประสบการณ์ยังช่วยให้ผู้เรียนฝึกความสามารถในการแก้ปัญหาและทักษะการตีความได้เป็นอย่างดี

Hamer (2000) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ พบว่าเทคนิคการสอนโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ช่วยส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และช่วยให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

Ferrari , Hogue and Scheer (2004) ศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการทักษะชีวิตในโปรแกรม 4-H Cloverbud Program ซึ่งเป็นโปรแกรมออกแบบมาเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่น ความสามารถ และความเป็นพลเมืองสำหรับเด็กอายุ 5-8 ปี พบว่า พ่อแม่ที่ถูกสัมภาษณ์มีความเห็นว่าโปรแกรมนี้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ด้านต่างๆ คล้ายกับวิจัยที่ผ่านมาในอดีตคือ ทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเรียนรู้ และการพัฒนาส่วนบุคคล อย่างไรก็ตามสิ่งที่ต่างจากการศึกษาในอดีตของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือการให้ผู้ปกครองระบุว่ากิจกรรมอะไรที่จะส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิต ซึ่งผู้ปกครองเน้นให้เห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่ทำให้เด็กสนุกสนานขณะที่เรียนรู้ทักษะสำคัญเป็นประโยชน์ต่อชีวิตของเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ผู้ปกครองยังได้กล่าวถึงทักษะหลายอย่างภายใต้หมวดของสุขภาพอนามัยว่าเป็นสิ่งสำคัญ แต่ไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายเฉพาะของโปรแกรมนี้

Schneider (2004) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการสอนทักษะชีวิต : การเชื่อมต่อกับโลกแห่งความเป็นจริง Schneider ได้มีโอกาสทำงานกับเด็กพิเศษ เป็นครูที่สอนในโปรแกรมทักษะชีวิตในโรงเรียนมัธยม Smithers Secondary School มาแล้ว 12 ปี หลักการที่ใช้คือ ทักษะชีวิตต้องเป็นส่วนที่เป็นชีวิตจริง การฝึกทักษะในบริบทของโรงเรียนต้องเป็นการกระทำที่ได้รับคุณค่าอย่างชัดเจนทักษะที่เรียนต้องมีศักยภาพในการนำไปใช้ได้ทันทีและในระยะยาวในชีวิตของนักเรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน เริ่มต้นจากเรื่องง่าย ๆ เช่น การรับประทานอาหาร เด็กได้เรียนรู้เทคนิคการเตรียมอาหารเบื้องต้น วิธีการเสิร์ฟ มารยาทบนโต๊ะอาหาร และการทำความสะอาด เริ่มจากการไปซื้อของที่ซูเปอร์มาร์เก็ต เด็กได้เรียนรู้ การเลือกอาหาร การอ่านฉลาก ประเมินคุณภาพ สรุปรายการที่ต้องการ พบว่า การก้าวออกไปนอกโรงเรียนทำให้เด็กเกิดความตั้งใจที่ดี นักเรียนได้รับประสบการณ์การทำงาน เมื่อเขาออกจากโรงเรียน เขาสามารถใช้ประสบการณ์ที่ได้จากในโรงเรียนไปใช้ในการทำงานจริง

ชนัญญา ไทยนิวัฒน์วิไล (2551) ได้ทำการศึกษาผลของการจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีวิจัยการสืบสอบหาความรู้ที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาล 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการสังเกต ทักษะการจำแนก ทักษะการวัด และทักษะการสื่อความหมาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอายุ 5-6 ปี โรงเรียนเทศบาลวัดโคกสะท้อน จำนวน 64 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ที่ใช้การจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์โดยวิธีวิจัยการสืบสอบหาความรู้ จำนวน 32 คน และกลุ่มควบคุมที่ใช้การจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์แบบปกติ จำนวน 32 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

12 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กอนุบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยพบว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรณนร บุญประเสริฐผล (2553) ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษ หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนสูงกว่าก่อน การสอน

นำโชค วัฒนานัย (2555) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดฝึกที่ใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นฐาน เรื่องวิทยาการหุ่นยนต์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในหลักกลศาสตร์และการควบคุมหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจการทำงานของหุ่นยนต์ได้ ใกล้เคียงกับงานจริงใน อุตสาหกรรม ผลการวิจัยในด้านการทดสอบระบบ พบว่า หุ่นยนต์จำลอง สามารถเคลื่อนที่ได้ถูกต้องตามคำสั่งภายใต้โปรแกรมกลศาสตร์ผกผันที่พัฒนาขึ้นและมีค่าผิดพลาดเชิงตัวเลขน้อยกว่า 1%

อุไร ตั้งวิจิตรพันธ์ (2554) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สื่อสารทางภาษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโป่ง จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ เน้นประสบการณ์ สื่อสารทางภาษาและเรียนแบบปกติ และ 2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สื่อสารทางภาษาและเรียน แบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยการ จัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สื่อสารทางภาษาและการจัดการเรียนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนได้รับการ จัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สื่อสารทางภาษาและนักเรียนที่ได้ รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศศิธร จันทมฤก (2554) ได้ทำการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และวัฏจักรการสืบสอบหาความรู้เพื่อเสริมสร้างจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และวัฏจักรการสืบสอบหาความรู้เพื่อเสริมสร้างจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาล 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และวัฏจักรการสืบสอบหาความรู้เพื่อเสริมสร้างจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาลในการศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการจัดประสบการณ์และการประเมินการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนมีหลักการ 4 ประการ คือ 1) การเรียนรู้เกิดขึ้นจากความสงสัย ความอยากรู้อยากเห็นของเด็กอันนำไปสู่การสืบสอบหาความรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถสร้างเป็นความรู้ของตนเอง 2) การเรียนรู้อาศัยประสบการณ์ตรงที่เด็กได้ลงมือกระทำ ได้สำรวจตรวจสอบในแหล่งเรียนรู้ และได้แสวงหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย 3) การเรียนรู้อาศัยประสบการณ์เดิมเพื่อเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ผ่านการทบทวน ไตร่ตรอง และสะท้อนความคิด นำไปสู่การเรียนรู้เชิงนามธรรมที่ส่งผลต่อความคิดและการปฏิบัติ และ 4) การเรียนรู้อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ทักษะ และจิตวิทยาศาสตร์วัตถุประสงค์คือ เพื่อเสริมสร้างจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาลจัดประสบการณ์ด้วยเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ระดับอนุบาล มีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสร้างความสงสัย 2) ขั้นสำรวจตรวจสอบ 3) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) ขั้นสะท้อนความคิด 5) ขั้นสร้างความเข้าใจ 6) ขั้นประยุกต์การเรียนรู้ และ 7) ขั้นประเมิน เครื่องมือที่ใช้ประเมินการเรียนรู้ คือ แบบประเมินมิติคุณภาพจิตวิทยาศาสตร์เด็กอนุบาล และ 2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และวัฏจักรการสืบสอบหาความรู้เพื่อเสริมสร้างจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาล ผลการทดลองใช้พบว่าเด็กอนุบาล กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของจิตวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กอนุบาลกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของจิตวิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถเสริมสร้างจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาลได้

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทักษะชีวิต

Ferrari , Hogue and Scheer (2004) ศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการทักษะชีวิตในโปรแกรม 4-H Cloverbud Program ซึ่งเป็นโปรแกรมออกแบบมาเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่น ความสามารถ และความเป็นพลเมืองสำหรับเด็กอายุ 5-8 ปี พบว่า พ่อแม่ที่ถูกสัมภาษณ์มีความเห็นว่าโปรแกรมนี้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ด้านต่างๆ คล้ายกับวิจัยที่ผ่านมาในอดีตคือทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเรียนรู้ และการพัฒนาส่วนบุคคล อย่างไรก็ตามสิ่งที่ต่างจากการศึกษาในอดีตของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือการให้ผู้ปกครองระบุว่ากิจกรรมอะไรที่จะส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิต ซึ่งผู้ปกครองเน้นให้เห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่ทำให้เด็กสนุก กสณานขณะที่เรียนรู้ทักษะสำคัญ เป็นประโยชน์ต่อชีวิตของเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ผู้ปกครองยังได้กล่าวถึงทักษะหลายอย่างภายใต้หมวดของสุขภาพอนามัยว่าเป็นสิ่งสำคัญ แต่ไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายเฉพาะของโปรแกรมนี้

Schneider (2004) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการสอนทักษะชีวิต : การเชื่อมต่อกับโลกแห่งความเป็นจริง Schneider ได้มีโอกาสทำงานกับเด็กพิเศษ เป็นครูที่สอนในโปรแกรมทักษะชีวิตในโรงเรียนมัธยม Smithers Secondary School มาแล้ว 12 ปี หลักการที่ใช้คือ ทักษะชีวิตต้องเป็นส่วนที่เป็นชีวิตจริง การฝึกทักษะในบริบทของโรงเรียนต้องเป็นการกระทำที่ได้รับคุณค่าอย่างชัดเจนทักษะที่เรียนต้องมีศักยภาพในการนำไปใช้ได้ทันทีและในระยะยาวในชีวิตของนักเรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน เริ่มต้นจากเรื่องง่ายๆ เช่น การรับประทานอาหาร เด็กได้เรียนรู้เทคนิคการเตรียมอาหารเบื้องต้น วิธีการเสิร์ฟ มารยาทบนโต๊ะอาหาร และการทำความสะอาด เริ่มจากการไปซื้อของที่ซูเปอร์มาร์เก็ต เด็กได้เรียนรู้การเลือกอาหาร การอ่านฉลาก ประเมินคุณภาพ สรุปรายการที่ต้องการ พบว่า การก้าวออกไปนอกโรงเรียนทำให้เด็กเกิดความตั้งใจที่ดี นักเรียนได้รับประสบการณ์การทำงาน เมื่อเขาออกจากโรงเรียนเขาสามารถใช้ประสบการณ์ที่ได้จากในโรงเรียนไปใช้ในการทำงานจริง

วัชรพล วิวรรณ เกวพันธ์ (2552) ได้ทำการศึกษาการประยุกต์ใช้ทักษะชีวิตร่วมกับทฤษฎีความสามารถตนเองเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น โดยกลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมให้ความรู้ การระดมสมอง เกมส์ การสาธิต บทบาทสมมติ พบว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนและความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้านความรู้เรื่องโรคเอดส์ ความตระหนักรู้ในตนเอง ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการตัดสินใจ การรับรู้ความสามารถเพื่อป้องกันโรคเอดส์สูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$)

อรอนันท์ ไสแสง (2552) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันกา รติเตเกมในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยกลุ่มทดลองได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นเวลา 3 วัน รูปแบบกิจกรรมได้แก่ การบรรยาย เกม อภิปรายกลุ่ม ระดมสมอง เสนอตัวแบบ บทบาทสมมติ สาธิตปฏิบัติ พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิต แรงสนับสนุนทางสังคม พฤติกรรมในการป้องกันการติเตเกม สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<0.001$)

เบญจวรรณ กิจวรดี (2552) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการประยุกต์การสร้างเสริมทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนแห่งหนึ่ง จังหวัดอุดรธานี พบว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมโปรแกรมการสร้างเสริมทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมมีคะแนนด้านความตั้งใจปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และดีขึ้นกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

พัฒน์วดี ธรรมรัตน์พฤกษ์ (2554) ได้ทำการทดลอง เรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กสถานสงเคราะห์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ของพ่อแม่ แม่บ้านในเรื่องทักษะชีวิตและวิธีการเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กสถานสงเคราะห์ ลักษณะการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายในการดูแลเด็ก และความต้องการในการพัฒนาตนเองของพ่อแม่ แม่บ้านในการปฏิบัติงานเสริมสร้างทักษะชีวิตให้แก่เด็กสถานสงเคราะห์ ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี นับถือศาสนาพุทธ สมรสอยู่ด้วยกัน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปฏิบัติหน้าที่แม่บ้าน ระหว่าง 16-20 ปีเคยเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กสถานสงเคราะห์ 1-5 ครั้ง พ่อแม่บ้านแม่บ้าน มีความรู้ในเรื่องความหมายของทักษะชีวิต องค์ประกอบของทักษะชีวิต และวิธีการเสริมสร้างทักษะชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติงานการควบคุมดูแลเด็กในเรื่องความเป็นอยู่ของเด็กรให้เรียบร้อย การอยู่เฝ้าควบคุมดูแลเด็กในเวลากลางคืน อยู่ในระดับมากที่สุดการควบคุมดูแลเด็กให้ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันตามที่สถานสงเคราะห์กำหนดไว้ การสังเกตพฤติกรรมเด็ก ตามคำแนะนำของแพทย์และนักสังคมสงเคราะห์ อยู่ในระดับมาก รวมถึงพ่อแม่บ้านแม่บ้านต้องการที่จะพัฒนาตนเองในการดูแลเด็ก โดยต้องการให้สถานสงเคราะห์จัดศึกษาดูงานทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก เพื่อจะได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับกลับมาใช้ในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็ก ส่วนผลการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่าง

ตัวแปร พบว่า เพศ ศาสนา ระดับการศึกษา และลักษณะตำแหน่งงานที่แตกต่างกันของพ่อบ้าน แม่บ้านมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ ลักษณะการปฏิบัติงาน และความต้องการในการพัฒนาตนเองของพ่อบ้าน แม่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก (พัฒน์วดี ธรรมรัตน์พฤษ. 2554; อ้างอิงจาก กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ, สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก, และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม. 2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์ องค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพเด็กด้านทักษะชีวิตนอกระบบโรงเรียน พบว่า เป้าหมายสำคัญของสถานสงเคราะห์ คือ เด็ก ซึ่งจะอยู่ภายใต้การดูแล แก้ไขส่งเสริมและพัฒนาเด็ก เยาวชนที่ประสบปัญหาที่ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ ทั้งทางด้านสุขภาพอนามัย จิตใจ วิชาความรู้ การประกอบอาชีพและทักษะชีวิต โดยครอบครัวและสังคมมีส่วนร่วมจนช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่บางครั้งหลักการและแนวทางการพัฒนาเด็กก็มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามแต่ละยุคสมัย ตามนโยบายของผู้บริหารทั้งในระดับกระทรวง กรม และผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ตามประสบการณ์และความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้วยกล่าวได้ว่า โครงสร้างการทำงานของสถานสงเคราะห์โดยทั่วไปมัก จะไม่แตกต่าง แต่รูปแบบของการให้บริการ การบริหาร การปกครอง และการทำกิจกรรมของสถานสงเคราะห์แต่ละแห่งมีความแตกต่างกันไปตามเทคนิค ความสามารถ และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่และบุคลากร

เมื่อพิจารณาถึงผลของการพัฒนาเด็กให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยทั้งทางด้านพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์ของเด็กก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ เช่น บางคนในขณะที่อยู่ในท้องได้รับสารอาหารไม่ครบถ้วน บางคนแมกินยาคุมกำเนิดขณะตั้งครรภ์ บางคนถูกทำร้ายร่างกาย ถูกทารุณกรรม ซึ่งกลุ่มที่มีปัญหาดังกล่าวบางส่วนก็ไม่สามารถพัฒนาได้เนื่องจากระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ หรือถูกทำร้ายทารุณจนเด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวและมีอารมณ์รุนแรง ส่วนเด็กกลุ่มที่ไม่มีปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่ถ้าเด็กสามารถเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และได้มีโอกาสเรียนต่อในสายสามัญหรืออาชีวศึกษาหรือพาณิชย์ โดยได้เลือกทางเดินเพื่ออนาคตของตนเองได้ก็ถือว่าสามารถเลี้ยงดูตนเองได้มีแนวโน้มสูงที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้หากเด็กได้รับการส่งตัวและถูกขจัดเกลารออยู่สถานสงเคราะห์ตั้งแต่ยังเด็ก เด็กก็มีโอกาสสูงที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นคนที่มีจิตใจอ่อนโยนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาผลจากเด็กและเยาวชนที่ออกจากสถานสงเคราะห์ พบว่า สถานสงเคราะห์ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือญาติ สามารถเข้ามาทำเรื่องขอรับเด็กออกไปได้ตามกฎเกณฑ์ที่ทางสถานสงเคราะห์วางไว้ โดยทางสถานสงเคราะห์จะพิจารณาความพร้อมของครอบครัว และติดตามผลภายหลังจากนำเด็กออกไปอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้เด็กที่บรรลุนิติภาวะและคิดว่าตนเองพร้อมที่จะออกไปใช้ชีวิตด้วยตนเองแล้วยังสามารถขอออกจากสถานสงเคราะห์ได้ ดังนั้น การพัฒนาทักษะชีวิตเป็นการเน้นเรื่องการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง และเสริมเรื่องการรับรู้และเห็นใจผู้อื่น ด้านการให้ความช่วยเหลือและรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ผ่านการสงเคราะห์และพัฒนาเด็ก โดยให้บริการด้านปัจจัย 4 ด้านการศึกษา ทั้งสายสามัญและสายอาชีพตามความสามารถและความถนัด โดยมีเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือตนเองได้ รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมภายนอกได้อย่างปกติสุข

ปานทอง อังคณิษฐ์ (2558) ได้ทำการทดลอง เรื่อง การเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้การ วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบมีส่วนร่วมและเพื่อศึกษาผลการเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการวิจัยที่ระดมความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ผลการใช้กิจกรรมนักเรียนในการเสริมสร้างทักษะชีวิตใน 6 ด้าน นักเรียนมีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

Altshuler (1962) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นไปในลักษณะเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง ขาดความเห็นอกเห็นใจคนอื่น ต้องพึ่งพาผู้อื่นตลอดเวลา ไม่รู้จักควบคุมอารมณ์ และไม่เข้าใจตนเอง ผลพบว่า เด็กหรือผู้ใหญ่ที่หูหนวกมักเป็นคนที่ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีบุคลิกภาพที่อ่อนแอ และมีปัญหาในการควบคุมอารมณ์ตนเอง จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางจิตวิทยาและสังคมของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแล้ว อาจกล่าวสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหาเกี่ยวกับวุฒิภาวะทางอารมณ์ค่อนข้างมาก

Levine (1971) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคนหูหนวก พบว่า คนหูหนวกจะมีปัญหาทางจิตวิทยาและสังคมอยู่บ้าง แต่ปัญหาดังกล่าวมิได้เกิด จากระดับสติปัญญาของคนหูหนวกเอง แต่เกิดจากพัฒนาการทางจิตวิทยาล่าช้านั่นเอง ที่เขาเป็นเช่นนั้นเนื่องจากครู ผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมชั้นมิได้ให้ความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตแก่คนหูหนวกอย่างเพียงพอ การขาดความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตทำให้คนหูหนวกมีพัฒนาการทางจิตวิทยาล่าช้ากว่าคนปกติ

Sceoin (1975) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคนที่สูญเสียการได้ยินน้อยหรือหูตึงจะมีลักษณะคล้ายคนหูหนวก เช่น ได้ศึกษาลักษณะทางจิตวิทยาและสังคมของคนหูตึง พบว่า คนเหล่านี้มีปัญหาหลายประการ ได้แก่ ความไม่มั่นคงทางอารมณ์ มีอาการทางระบบประสาท และมีปัญหาในการปรับตัวมากกว่าคนปกติด้วยเดียวกัน การไม่ได้ยินเสียงทำให้คนหูหนวกมีภาษาจำกัด การมีภาษาจำกัดทำให้คนหูหนวกไม่เข้าใจสิ่งที่อยู่รอบตัว ทำให้เกิดความปั่นป่วนทางอารมณ์ มีความว้าวุ่น ต้องการอยู่เดียวดายและสิ้นหวัง อย่างไรก็ตามปัญหาดังกล่าวมิได้ เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทุกคน เช่น ยังได้กล่าวอีกว่าแม้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีปัญหาในการปรับตัวมากกว่าคนปกติมากก็ตาม แต่คนเหล่านี้มิได้แสดงออกให้เห็นอย่างเด่นชัด ปัญหาในการปรับตัวย่อมมีกันทั้งนั้น มากบ้าง น้อยบ้าง กระจายกันทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นคนปกติคนหูหนวก คนหูหนวกมีปัญหาในการปรับตัวก็จริง แต่ไม่สามารถจะสืบหาหลักฐานมาอ้างอิงได้ว่า ปัญหาการปรับตัวเกิดการสูญเสียการได้ยินเพียงอย่างเดียว เพราะคนที่มีการได้ยินปกติก็มีปัญหาในการปรับตัวเช่นกัน

Emerton Hurwitz; & Bishop (1979) ได้ทำการศึกษา เพื่อรายงานความแตกต่างของวุฒิภาวะทางสังคม ระหว่างคนปกติกับคนหูหนวกนั้นเป็นผลมาจากความรู้อันจำกัดเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตของคนหูหนวกความแตกต่างมิได้เกิดจากความบกพร่องทางจิตวิทยาของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแต่อย่างใด

Renee Nealy (2007: abstract) ได้ทำศึกษามุมมองและการรับรู้ของคนหูหนวกเกี่ยวกับการศึกษา, ครอบครัว และชีวิตการทำงาน โดยการศึกษาครั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของการสัมภาษณ์ในเชิงลึกกับ 13 คนหูหนวกที่ใช้ภาษามือเป็นหลักในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจมุมมองและการรับรู้ของคนหูหนวกเกี่ยวกับการศึกษา , ครอบครัว และชีวิตการทำงาน ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าคนหูหนวกเผชิญกับความหลากหลายของปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการศึกษาครอบครัว และชีวิตการทำงาน การค้นพบนี้มีความสัมพันธ์กับการทบทวนวรรณกรรมเชิงประจักษ์ อุปสรรคที่พบ

มากที่สุด คือการเลือกปฏิบัติ ซึ่งถูกจำกัดความสามารถในการมีส่วนร่วมในการทำงานและในการอยู่ร่วมกันในสังคม การค้นพบนี้ยังเผยว่า การสื่อสารกับผู้ปกครองเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกในเชิงบวก ผลการวิจัยเหล่านี้สามารถบ่งชี้ได้ว่าประสบการณ์ชีวิตของคนหนุ่มสาวมีผลมาจากมุมมองของคนหนุ่มสาวเอง และสิ่งทีพวกเขาต้องพบเจอในสังคมของคนปกติ

Moore (2009) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนหนุ่มสาวในสหรัฐอเมริกา พบว่า คนหนุ่มสาวมิใช่เป็นคนว่างงานเลยทีเดียวแต่มีว่าผู้จ้างคนหนุ่มสาวทำงานน้อย จากการที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็วประกอบกับการที่เด็กหนุ่มสาวยังมีปัญหาทางด้านจิตวิทยาและสังคม บางประการ ดังนั้นปัญหาการจ้างงานสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ยังคงจะมีต่อไป อยู่ในอนาคตเป็นที่คาดการณ์กันว่า ในราวปี ค .ศ. 2000 ครึ่งหนึ่งของประชากรในสหรัฐอเมริกา จะทำงานในแขนงวิชาซึ่งยังไม่ค้นพบ หากเป็นเช่นนั้นจริงคนหนุ่มสาวก็ต้องปรับตัวอีกมากเพื่อให้เข้ากับเหตุการณ์เช่นนั้น เพื่อให้คนหนุ่มสาวมีงานทำคงต้องมีการเตรียมตัวด้านการประกอบอาชีพและการให้การศึกษาเพื่อการทำงาน

Melissa A. Trapp-Petty (2014: abstract) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้อง สุขภาพ การเชื่อมโยงความรู้สึกของคนหนุ่มสาวจากเด็กสู่วัยรุ่น ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผลกระทบทางสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อายุมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

อนุชา ภูมิสิทธิพร (2550) ได้ทำการทดลอง เรื่อง การศึกษาปัญหาและ ความต้องการของ นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหา ดังต่อไปนี้ ปัญหาโดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการโดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านการเรียน อยู่ในระดับมาก

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีปัญหา ทักษะชีวิตด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะชีวิตด้านสุขอนามัย ทักษะชีวิตด้านพฤติกรรม และทักษะชีวิตด้านความปลอดภัย รวมถึงด้านอื่นๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของ นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากสาเหตุดังกล่าวท่ามกลาง กระแสแห่งความเจริญเติบโตทางสังคมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงควรได้รับการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษา ษาปีที่ 1 จึงเป็นการวิจัยเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ และผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยแบบ Single Subject Design

ปัทมา บันเทิงจิต (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาทักษะทางสังคมด้านการเล่นกับเพื่อนของเด็กออทิสติก โดยการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้านของไทยประกอบกับการสื่อด้วยภาพโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กออทิสติกชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สามารถพูดได้แต่พูดไม่ชัดสามารถฟังคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งได้ ชอบเล่นตามลำพัง ไม่สามารถเล่นกับผู้อื่นได้ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้และไม่รู้จักกฎกติกาการปฏิบัติตนในการเล่น โดยใช้เครื่องมือได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคมด้านการเล่นกับเพื่อนของเด็กออทิสติก โดยการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้านไทย ประกอบกับการสื่อด้วยภาพ และแบบบันทึกพฤติกรรม การพัฒนาทักษะทางสังคมด้านการเล่นกับเพื่อน ใช้แบบแผนการวิจัยคือ รูปแบบหลายเส้นฐานข้ามสถานการณ์(Multiple Baseline Design across Conditions) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะทางสังคมด้านการเล่นกับเพื่อนโดยการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้านของไทยประกอบกับการสื่อด้วยภาพนั้น มีทักษะทางสังคมด้านการเล่นกับเพื่อนสูงขึ้น

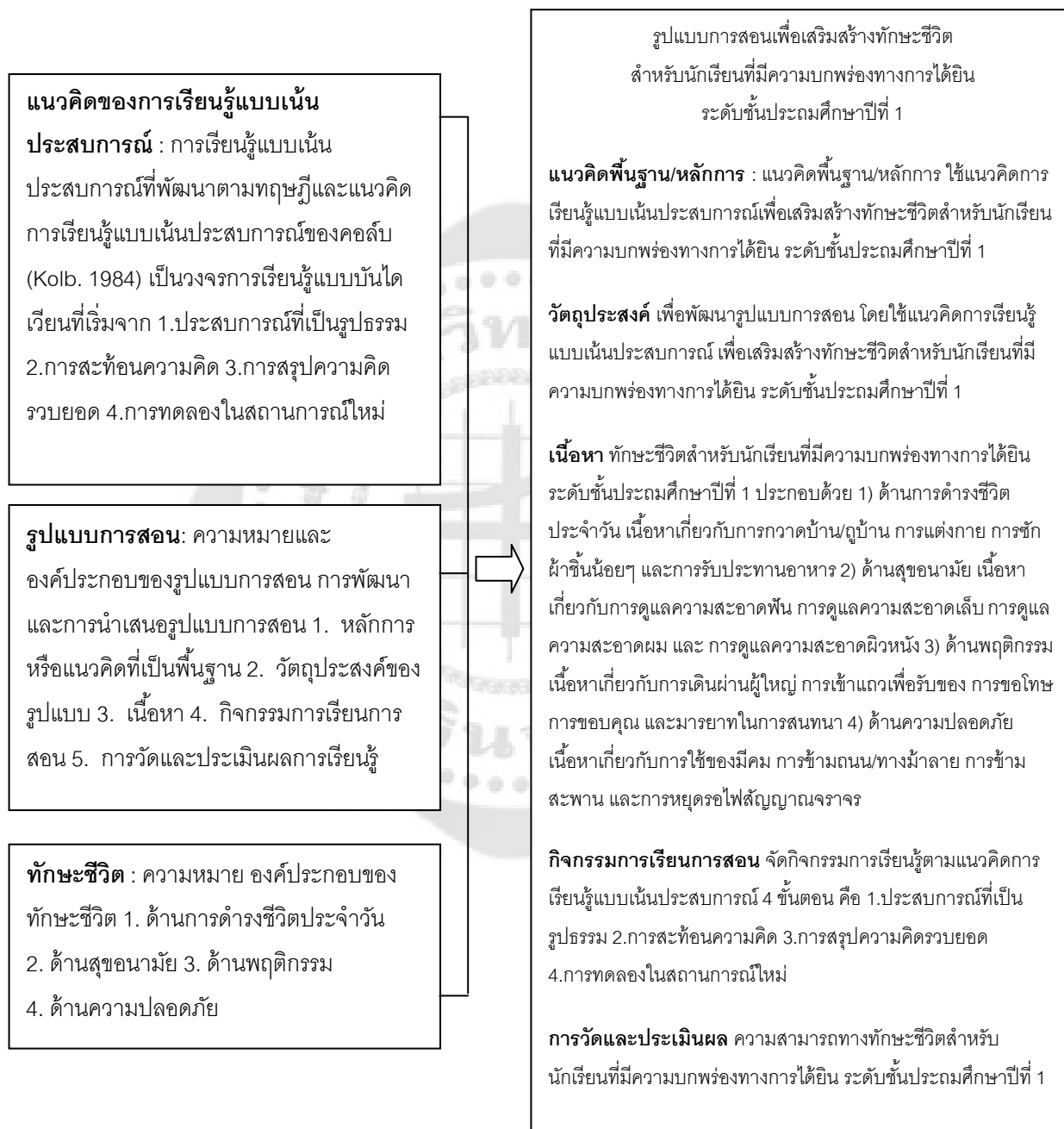
กัลยาณี อินตะสิน (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกในระดับปฐมวัย จากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบการเล่นเกม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็ก ออทิสติกเพศชายอายุ 3 ปี 2 เดือน 1 ราย มีความบกพร่องในด้านสังคม กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นบริหารภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ทำการศึกษาโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ A-B-A การรวบรวมข้อมูล ใช้วีดิทัศน์ถ่ายภาพบันทึกพฤติกรรมขณะที่เด็กร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น รวมถึงการใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม และสรุปผลการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม แล้วนำเสนอเป็นรูปกราฟประกอบการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า การสอนทักษะทางสังคม ให้กับเด็กออทิสติกจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบการเล่นเกม ด้านการเล่นร่วมกับเพื่อน ด้านการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม เด็กมีพฤติกรรมทักษะทางสังคมอยู่ในระดับดีและเพิ่มมากขึ้น

Laushey & Heflin (2000) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเพิ่มทักษะทางสังคมในเด็กอนุบาลออทิสติก โดยใช้เพื่อนๆ ตามที่ครูสอน และใช้การวิจัยแบบ ABAB โดยการจัดเพื่อนคู่หูที่สามารถเข้ากันได้ดีกับเด็กนักเรียนอนุบาล เพื่อให้มีปฏิริยาต่อกันเพิ่มขึ้น ข้อมูลที่รวบรวมได้จากนักเรียนอนุบาลออทิสติก 2 คน ทำให้เห็นว่า เพื่อนคู่หูสามารถทำให้มีการเพิ่มทักษะทางสังคมในการมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นการดำเนินการโดยใช้ กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยทั้ง 4 ระยะ สามารถสรุปเป็นขั้นตอนการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยทั้ง 4 ระยะ เพื่อการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากภาพประกอบ 3 การดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะ สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 1 นี้เป็นการดำเนินการเพื่อศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต โดย ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การศึกษาเอกสาร 2) การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต แต่ละกิจกรรมมีรายละเอียด การดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร มีรายละเอียดดังนี้

1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความหมายของทักษะชีวิต และองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากตำรา เอกสาร งานวิจัย ทั้งจากต่างประเทศ และในประเทศเกี่ยวกับความหมายของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากนั้นทำการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้ร่างขององค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) เพื่อค้นหาคำประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนำมาร่างเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในขั้นตอนต่อไป

2. การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต มีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 10 คน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งเลือกแบบเจาะจง จากผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน ผู้ปกครอง จาก 3 หน่วยงาน ใน 3 จังหวัด คือ โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก (รายละเอียดดังภาคผนวก ข หน้า 241-242) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

2.1.1 ผู้บริหาร เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา และมีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนโสตศึกษาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน ได้แก่ สังกัดโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก จำนวน 1 คน และโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกระทรวงศึกษาธิการ

2.1.2 ครูผู้สอน เป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และมีประสบการณ์ในการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน ได้แก่ สังกัดโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก จำนวน 1 คน และโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ

2.1.3 ครูประจำเรือนนอน เป็นครูประจำเรือนนอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และมีประสบการณ์ในเป็นครูเรือนนอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน ได้แก่ สังกัดโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก จำนวน 1 คน และโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ

2.1.4 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษและคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน สังกัดสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

2.1.5 ผู้ปกครอง เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งได้รับการวินิจฉัยทางการแพทย์ว่ามีระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป และไม่มีคามพิการ และมีบุตรหลานที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก จำนวน 1 คน และโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (รายละเอียด ดังภาคผนวก ข 1 หน้า 281) ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ

ความหมายของทักษะชีวิต และองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.2 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ 3 ประเด็น

คือ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา และ 3) แนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

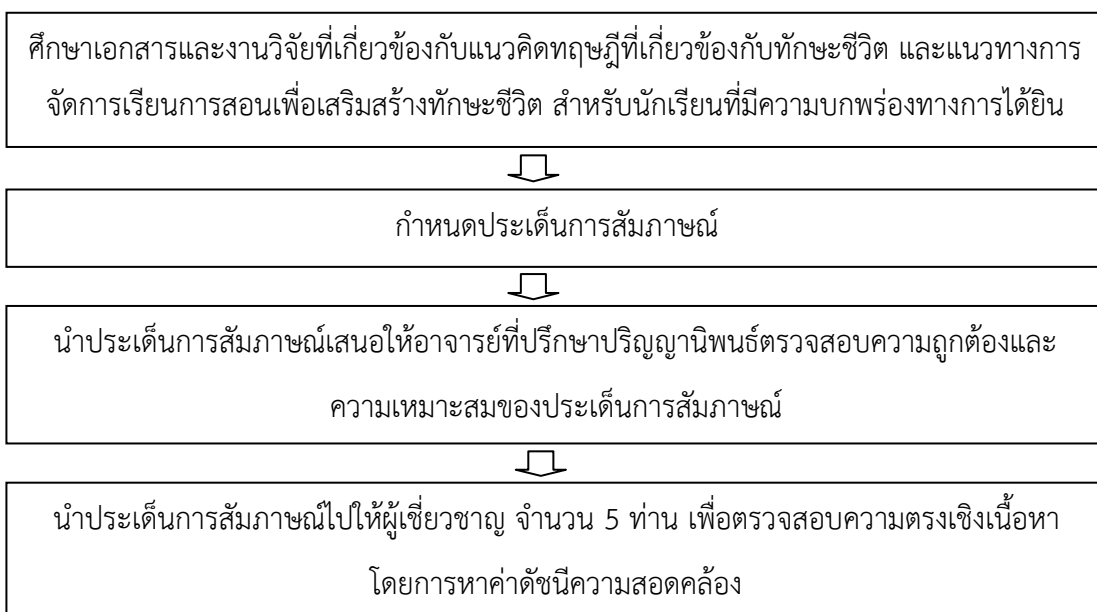
2.2.3 นำประเด็นการสัมภาษณ์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบ

ความถูกต้องและความเหมาะสม ของประเด็นการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งดำเนินการจัดทำและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

2.2.4 นำประเด็นการสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลทาง

การศึกษา ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านจิตวิทยาการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ก หน้า 236) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ทำการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของประเด็นการสัมภาษณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย และนำผลคะแนนที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC พบว่า ประเด็นคำถามทุกข้อมี ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขประเด็นการสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 265)

จากขั้นตอน การสร้าง แบบสัมภาษณ์ องค์ประกอบของทักษะชีวิต และแนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปขั้นตอนการสร้างได้ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบของทักษะชีวิต และแนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.3 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ทำจดหมายถึงผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน ผู้ปกครอง และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยในช่วงเวลาของการสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการจดบันทึกการสัมภาษณ์ และจัดพิมพ์ข้อมูลผลการสัมภาษณ์ แล้วนำผลการสัมภาษณ์ส่งให้กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ตรวจทาน เพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน ผู้ปกครอง และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นที่กำหนดในแบบสัมภาษณ์ โดยดำเนินการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

จากขั้นตอน ระยะเวลาที่ 1 การศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 ขั้นตอนระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	ศึกษาเอกสาร	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	แบบวิเคราะห์เอกสาร	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	องค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	การสัมภาษณ์	ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ 1. ผู้บริหาร 2. ครูผู้สอน 3. ครูประจำเรือนนอน 4. ผู้ปกครอง 5. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษในจังหวัดเชียงใหม่ ตาก และพิษณุโลก	แบบสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	องค์ประกอบและแนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 2 นี้ เป็นการดำเนินการ เพื่อสร้างรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบไปด้วย 1) คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) แบบประเมินพฤติกรรม ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 4) แบบประเมิน ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 5) แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

การดำเนินการวิจัยในระยะนี้มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน แนวคิดของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ผลของการศึกษาทั้งหมดนำมาสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนในครั้งนี้

2. สร้างรูปแบบการสอนตามกรอบแนวคิดในระยะที่ 1 ซึ่งจากผลของการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีในเบื้องต้น ทำให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบการสอน 6 องค์ประกอบ คือ แนวคิดพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา และการประเมินผล จากนั้นผู้วิจัยได้พัฒนาโครงร่างรูปแบบการสอนในแต่ละองค์ประกอบดังกล่าว

3. ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นจากการขอความคิดเห็นของ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อให้ได้รูปแบบการสอนที่เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

4. สร้างเครื่องมือประกอบการเรียนการสอน ประกอบด้วย

4.1 แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (รายละเอียดดังภาคผนวก จ 3 หน้า 298)

4.1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ เสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

4.1.2 นำข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นแผนการสอน จำนวน 16 แผน โดยเขียนแผนการสอนตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์ทั่วไป
3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. เนื้อหา
5. สื่อการสอน
6. กิจกรรมการเรียนการสอน

ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม, การสะท้อนความคิด, การสรุปความคิดรวบยอด, การทดลองในสถานการณ์ใหม่
7. เกณฑ์การวัดและประเมินผล
8. กิจกรรมเสนอแนะ
9. บันทึกหลังการสอน

4.1.3 นำแผนการสอน เสนอต่อประธาน และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 คน ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

โดยกำหนดเกณฑ์ การเลือกผู้เชี่ยวชาญ ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวัดประเมินผล ไม่ต่ำกว่า 5 ปี และเคยควบคุมปริมาณนิพนธ์ของนิสิต นักศึกษาที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 1 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ในการ จัดการเรียนการสอนด้านการศึกษาพิเศษ ไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 2 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา ที่มีผลงานหรือ ประสบการณ์ทางด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับป ระถมศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้านการสอนหลักสูตรและการสอน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ก หน้า 236-237)

4.1.4 นำแผนการสอน ที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ว่ารายละเอียดของแผนการสอนในแต่ละข้อ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 269) โดยกำหนดคะแนน

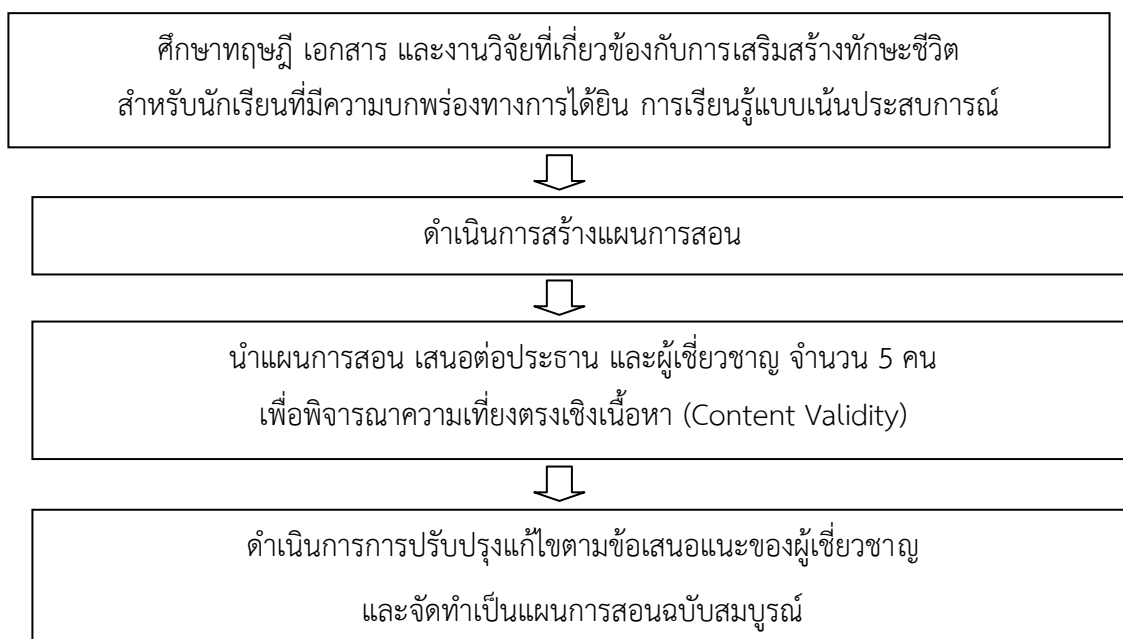
คะแนน +1 หมายถึง แผนการสอนที่วัดแน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน 0 หมายถึง แผนการสอนที่วัดไม่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน -1 หมายถึง แผนการสอนที่วัดแน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

4.1.5 นำแผนการสอน ที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วมาจัดทำเป็นแผนการสอนฉบับสมบูรณ์ต่อไป

จากขั้นตอนระยะที่ 2 การสร้างแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการสร้างแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.2 คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (รายละเอียดดังภาคผนวก ข 2 หน้า 285)

4.2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคู่มือผู้สอน

4.2.2 นำข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็น คู่มือผู้สอน

ประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยคู่มือผู้สอน มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา การประเมินผล และแนวทางการนำรูปแบบการสอนไปใช้

4.2.3 นำคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เสนอต่อประธาน และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 คน ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวัดประเมินผลไม่ต่ำกว่า 5 ปี และเคยควบคุมปฏิญานิพนธ์ของนิสิต นักศึกษาที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 1 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนด้านการศึกษาพิเศษ ไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 2 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา ที่มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับประถมศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้านการสอนหลักสูตรและการสอน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ก หน้า 237)

4.2.4 นำคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ว่ารายละเอียด ของคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 267) โดยกำหนดคะแนน

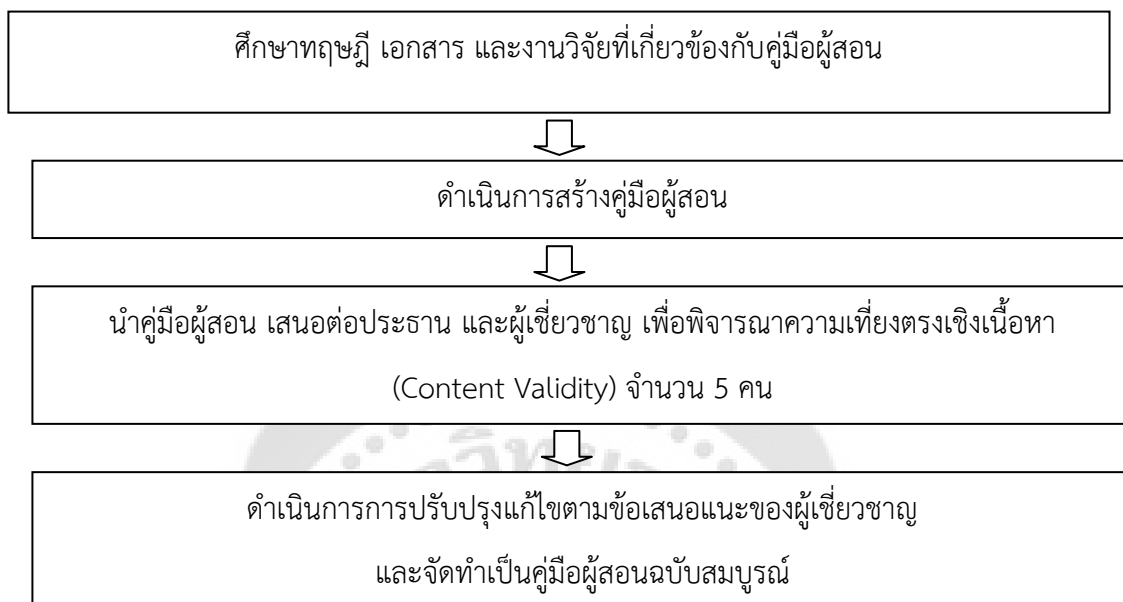
คะแนน +1 หมายถึง คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่วัดแน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน 0 หมายถึง คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่วัดไม่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน -1 หมายถึง คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่วัดแน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

4.2.5 นำคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วมาจัดทำเป็น คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

จากขั้นตอนการสร้างคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปขั้นตอนการสร้างได้ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการสร้างคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.3 แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (รายละเอียดดังภาคผนวก ข 4 หน้า 309) มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

4.3.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง แบบประเมินพฤติกรรม และการวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

4.3.3 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาสร้าง แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.3.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดทำเรียบร้อยแล้วไปให้ประธาน และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 คน ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยในค รึ่งนี้ ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวัดประเมินผล ไม่น้อยกว่า 5 ปี และเคยควบคุมปริมาณนิพนธ์ของนิสิต นักศึกษาที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 1 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนด้านการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 2 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา ที่มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน ระดับประถมศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้านการสอนหลักสูตรและการสอน ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ก หน้า 238)

4.3.5 นำแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปว่า รายละเอียดของ แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 271) โดยกำหนดคะแนน

คะแนน +1 หมายถึง แบบประเมินที่วัดแน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน 0 หมายถึง แบบประเมินที่วัดไม่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน -1 หมายถึง แบบประเมินที่วัดแน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

4.3.6 นำแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาจัดทำเป็น แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.3.6.1 จัดทำ แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.3.6.2 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการทำ แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยกำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับ และให้คะแนนตามลำดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนนั้นจะต้องสังเกตตามลำดับขั้นตอนในแต่ละระดับคะแนน อาทิ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่องการกวาดบ้าน/ถูบ้าน เกณฑ์ระดับดีมาก 5 คะแนน นักเรียนจะต้องทำถูกทุกขั้นตอน คือ 10 ขั้นตอน ถึงจะได้ 5 คะแนน หากทำผิด 1 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 4 คะแนน หากทำผิด 2 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 3 คะแนน หากทำผิด 3 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 2 คะแนน และทำผิด 4 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 1 คะแนน ตามลำดับ และบันทึกผลคะแนนตามที่สังเกตเห็นลงในช่องสรุปผลระดับคะแนนโดยไม่เพิ่มเติมความรู้สึกหรือความคิดเห็นใดๆ ของผู้สังเกต

4.3.7 นำแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการหาความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นสอดคล้องของการสังเกต ของสกอต ดังสูตรคำนวณ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2530: 125)

การหาความเชื่อมั่นของการสังเกต ในการสังเกตใดๆ มีวิธีการหาความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต (Intra and Inter Observer Reliability) ของ สกอต สูตรคำนวณ ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2551: 262)

$$\pi = \frac{Po - Pe}{1 - Pe}$$

π = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต

P_o = เป็นความแตกต่างระหว่าง 1.00 กับผลรวมของสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างผู้สังเกต 2 คน (รวมทั้งข้อหรือทุกลักษณะของการสังเกต)

P_e = เป็นผลบวกของกำลังสองของค่าสัดส่วนของคะแนนจากลักษณะที่สังเกตได้สูงสุดกับค่าที่สุ่มรองลงมา โดยจะเลือกเอาจากผลของการสังเกตคนใดคนหนึ่งก็ได้

ซึ่งผู้วิจัยนำ แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปให้ผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาพิเศษ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการสังเกต จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ดำเนินการเลือกทักษะชีวิตจากแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 จำนวน 2 พฤติกรรม คือ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน /ถูบ้าน และ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่องการรับประทานอาหาร กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป และไม่มีควมพิการซ้อน โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1 คน เพื่อทำการสังเกตพฤติกรรม โดยผลค่าดัชนีความเชื่อมั่นสอดคล้องของการสังเกต เท่ากับ 1.00

จากขั้นตอน การสร้าง แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปขั้นตอนการสร้างได้ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (รายละเอียดดังภาคผนวก ข 5 หน้า 318) มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

4.4.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

4.4.3 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ดังนี้

3 หมายถึง พึงพอใจในระดับมาก

2 หมายถึง พึงพอใจในระดับปานกลาง

1 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อย

สำหรับ เกณฑ์การตัดสินความพึงพอใจต่อ ของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของทั้งฉบับ มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน กำหนดเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน ดังนี้

ตาราง 4 เกณฑ์การตัดสินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คะแนนความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ
24 - 30	พึงพอใจในระดับมาก
18 - 23	พึงพอใจในระดับปานกลาง
น้อยกว่า 17	พึงพอใจในระดับน้อย

4.4.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดทำเรียบร้อยแล้วไปให้ประธาน และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 คน ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวัดประเมินผล ไม่น้อยกว่า 5 ปี และเคยควบคุมปริมาณนิพนธ์ของนิสิต นักศึกษาที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 1 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนด้านการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 2 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา ที่มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับประถมศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้านการสอนหลักสูตรและการสอน ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ก หน้า 238-239)

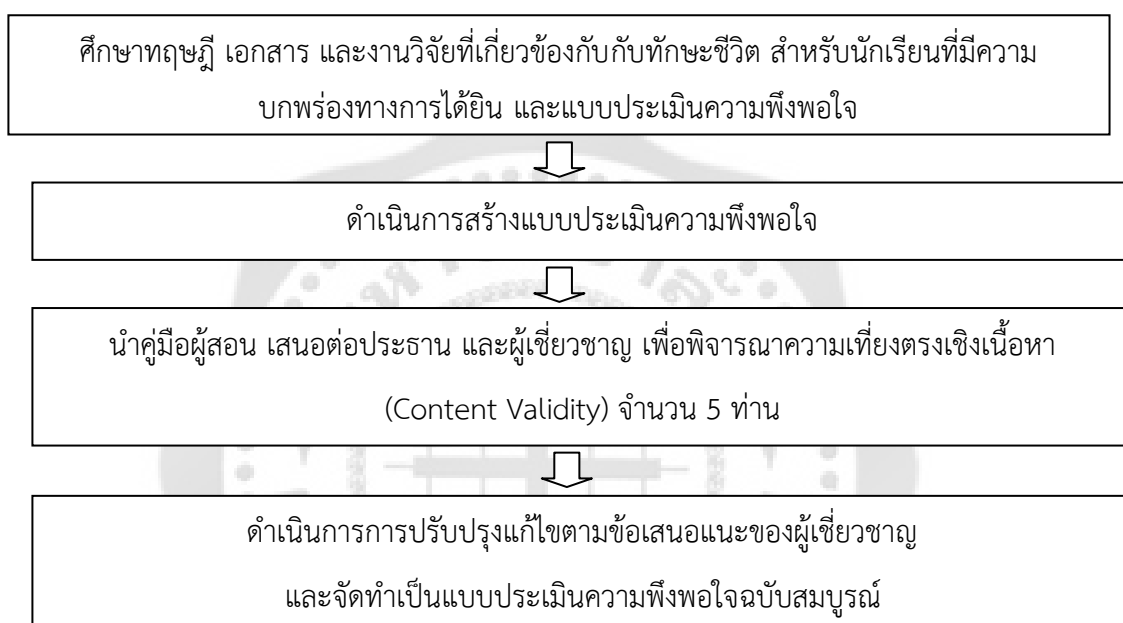
4.4.5 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ว่ารายละเอียดของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 274) โดยกำหนดคะแนน

คะแนน+1 หมายถึงแบบประเมินความพึงพอใจที่วัดแน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์
 คะแนน0 หมายถึงแบบประเมินความพึงพอใจที่วัดไม่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์
 คะแนน-1 หมายถึงแบบประเมินความพึงพอใจที่วัดแน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

4.4.6 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาจัดทำเป็นแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.4.7 จัดทำ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฉบับสมบูรณ์

จากขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปขั้นตอนการสร้างได้ภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอน การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.5 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (รายละเอียดดังภาคผนวก ข 6 หน้า 322) มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.5.1 ศึกษาเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

4.5.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง แบบสัมภาษณ์ และประเด็นการสนทนากลุ่ม

4.5.3 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาสร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่องการพัฒนารูปแบบ การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ (ประเด็นการสนทนากลุ่ม) ซึ่งกำหนดประเด็น การสัมภาษณ์ 3 ประเด็น คือ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 3) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการ ปรับปรุงรูปแบบการสอน

4.5.4 นำแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดทำเรียบร้อยแล้วไป ให้ประธาน และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 คน ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน

โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยใน ครั้งนี้ ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการวัดประเมินผล ไม่น่า กว่า 5 ปี และเคยควบคุมปฏิญานิพนธ์ของนิสิต นักศึกษาที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 1 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้าน การศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ในการ จัดการเรียนการสอนด้านการศึกษาพิเศษ ไม่น่ากว่า 5 ปี และมีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 2 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา ที่มีผลงานหรือ ประสบการณ์ทางด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร ่องทางการได้ยิน ระดับประถมศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน มีผลงานหรือประสบการณ์ทางด้าน การสอนหลักสูตรและการสอน ไม่น่ากว่า 5 ปี จำนวน 1 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ก หน้า 239)

4.5.5 นำแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ว่ารายละเอียดของแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 276) โดยกำหนดคะแนน

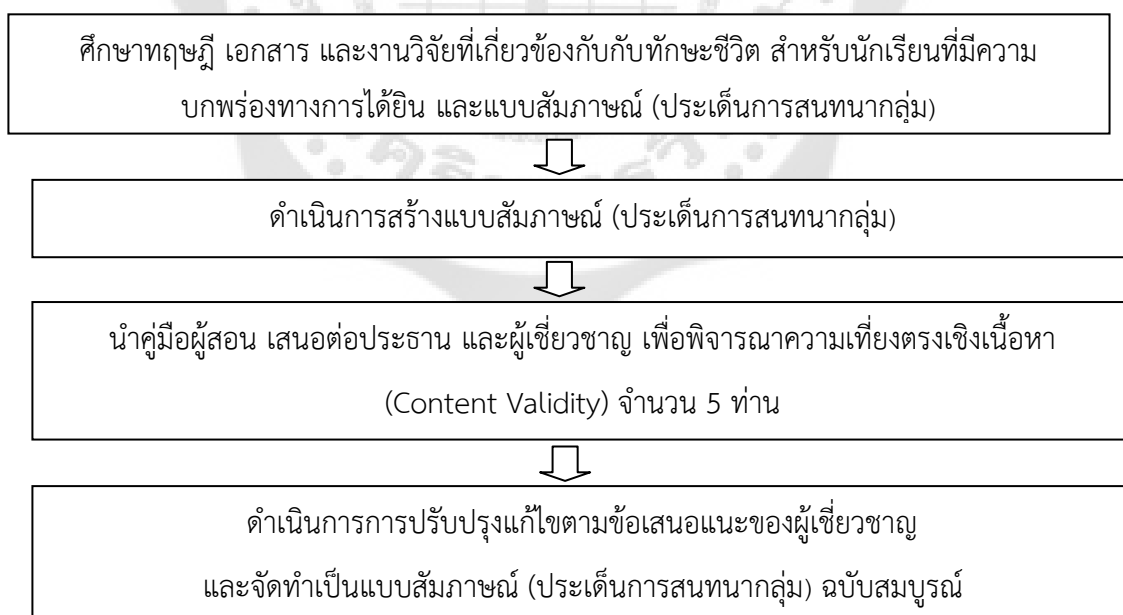
คะแนน +1 หมายถึง แบบสัมภาษณ์ที่วัดแน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์
 คะแนน 0 หมายถึง แบบสัมภาษณ์ที่วัดไม่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์
 คะแนน -1 หมายถึง แบบสัมภาษณ์ที่วัดแน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

4.5.6 นำแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาจัดทำเป็น แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.5.7 จัดทำ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฉบับสมบูรณ์

5. สรุปผลและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอนให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้จริง

จากขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปขั้นตอนการสร้างได้ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากขั้นตอนระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปได้ดังตาราง 5

ตาราง 5 ขั้นตอนระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อสร้างแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	สร้างและหาคุณภาพของแผนการสอน	1.ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2.ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 3.ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา 4.ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง	แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณภาพ
2. เพื่อสร้างคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	สร้างและหาคุณภาพของคู่มือผู้สอน	1.ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2.ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 3.ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา 4.ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง	คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณภาพ

ตาราง 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
3. เพื่อสร้างแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	สร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินพฤติกรรม	1.ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2.ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 3.ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา 4.ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องและหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกต	แบบประเมินพฤติกรรมและผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และผลการหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกต
4. เพื่อสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	สร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินความพึงพอใจ	1.ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2.ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 3.ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา 4.ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง	แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณภาพ
5. เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	สร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ (ประเด็นการสนทนากลุ่ม)	1.ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2.ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 3.ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา 4.ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง	แบบสัมภาษณ์ เรื่องการพัฒนาแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณภาพ

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมิน รูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 3 นี้ เป็นการดำเนินการเพื่อนำรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการ วิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ว่ามีระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป ไม่มีความพิการซ้อน และ กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโสตศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ว่ามี ระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป ไม่มีความพิการซ้อน และ กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดตาก จำนวนทั้งหมด 3 คน กลุ่มเป้าหมายใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 เด็กหญิง จากแฟ้มประวัติระบุว่า อายุ 8 ปี ได้รับการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ว่ามีระดับการได้ยิน 95 เดซิเบล ไม่มีความพิการซ้อน มีปัญหาทักษะชีวิต กล่าวคือ 1) ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน พบว่า นักเรียนยังไม่สามารถ การกวาดบ้าน/ถูบ้านได้อย่างถูกต้อง การแต่งกายพบว่าในบางครั้งยังไม่สามารถแต่งกายได้และใช้เวลานาน การซักผ้าเด็กไม่สามารถซักผ้าได้ และรับประทานอาหาร เสี่ยงดังและเลอะเทอะ 2) ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย พบว่า นักเรียนขาด การดูแลความสะอาดฟัน เล็บ และผมไม่สะอาด ไม่หวีให้เรียบร้อย ผิวหนังยังไม่สะอาด 3) ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม พบว่า นักเรียนยังขาดความสามารถใน การเดินผ่านผู้ใหญ่ที่ถูกต้อง ในบางครั้งการรับของมักแข่งคิวกัน ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ส่วนเรื่องการกล่าวการขอโทษ การขอบคุณพบว่านักเรียนยังขาดทักษะนี้ และการสนทนามักจะพูดแข่ง (ใช้ภาษามือ) โดยไม่รอให้เพื่อนพูดเสร็จ และ 4) ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย พบว่า นักเรียนขาดความระมัดระวังใน การใช้ของมีคม เช่น มีดเหลาดินสอ เวลาข้ามถนนไม่ค่อยมองซ้ายขวา

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2 เด็กชาย จากแฟ้มประวัติระบุว่า อายุ 8 ปี ได้รับการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ว่ามีระดับการได้ยิน 98 เดซิเบล ไม่มีความพิการซ้อน มีปัญหาทักษะชีวิต กล่าวคือ 1) ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน พบว่า ขณะที่นักเรียนกวาดบ้าน/ถูบ้าน มักกวาดไปเล่นไป โดยไม่สนใจทิศทางลม การใส่เสื้อผ้ากางเกง พบว่าใน บางครั้งการใส่กระดุมยังไม่ถูกต้องใส่ผิดเม็ด และมักใส่เข็มขัดโดยไม่ตรงกับหูกางเกง การซักผ้าเด็กไม่สามารถซักผ้าได้ และการรับประทานอาหาร ยังมีเสียงดัง เลอะเทอะ และใช้เวลานาน 2) ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย พบว่า นักเรียนขาด การดูแลความสะอาดฟัน แปรงฟันไม่ถูกต้อง หรือไม่ค่อยแปรงฟัน ขาดการดูแล เล็บ เนื่องจากเล็บมีขนาด ยาวเกินไป และมีความสกปรก (เล็บดำ) ผมยังไม่สะอาด ไม่หวีให้เรียบร้อย ผิวหนังยังไม่สะอาด 3) ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม พบว่า นักเรียนยังขาดความสามารถใน การเดินผ่านผู้ใหญ่ที่ถูกต้อง ขณะที่นักเรียนเข้าแถวเพื่อรับของนักเรียน มักแซงคิวเพื่อน การกล่าวการขอบคุณ ขอโทษ พบว่าเด็กยังขาดทักษะนี้ และในเวลาที่เพื่อนๆ กำลังสนทนากับนักเรียนมักไม่สนใจ และมี การพูดแซง (ใช้ภาษามือ) โดยไม่รอให้เพื่อนพูดเสร็จ และ 4) ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย พบว่า นักเรียนขาดความระมัดระวังในการใช้ของมีคม เช่น มีดเหลาดินสอ เวลาข้ามถนนเด็กขาดความระมัดระวัง

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3 เด็กชาย จากแฟ้มประวัติระบุว่า อายุ 8 ปี ได้รับการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ว่ามีระดับการได้ยิน 95 เดซิเบล ไม่มีความพิการซ้อน มีปัญหาทักษะชีวิต กล่าวคือ 1) ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน พบว่า นักเรียนยังไม่สามารถ กวาดบ้าน/ถูบ้านได้อย่างถูกต้อง และขณะที่กวาดมักไม่สนใจว่าสะอาดหรือไม่ ส่วน การแต่งกายพบว่าใน บางครั้งยังไม่สามารถแต่งกายได้ เช่นใส่เข็มขัดไม่ได้ หรือไม่ถูกต้อง และใช้เวลานาน การซักผ้าเด็กไม่สามารถซักผ้าได้ และการรับประทานอาหาร ยังมีเสียงดัง เลอะเทอะ และใช้เวลานาน 2) ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย พบว่า นักเรียนขาด การดูแลความสะอาดฟัน แปรงฟันไม่ถูกต้อง ขาดการดูแล ความสะอาดของเล็บ ผมไม่สะอาด ผิวหนังยังไม่สะอาด 3) ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม พบว่า นักเรียนยังขาดความสามารถใน การเดินผ่านผู้ใหญ่ ที่ถูกต้อง ส่วนการรับของในบางครั้ง มักแซงคิว ไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และยังขาดทักษะที่ถูกต้องเหมาะสมในเรื่อง การกล่าวการขอโทษ การขอบคุณ และ ยังขาดความสามารถในการสนทนา กล่าวคือ มักจะพูดแซง (ใช้ภาษามือ) ขณะที่ครูหรือเพื่อนๆ กำลังสนทนา โดยไม่รอให้ครูหรือเพื่อนพูดเสร็จ และ 4) ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย พบว่า นักเรียนขาดความระมัดระวังใน การใช้ของมีคม เช่น มีดเหลาดินสอ เวลาข้ามถนนไม่ค่อยมองซ้ายขวา หรือขาดความระมัดระวัง และไม่นิยมใช้สะพานลอย ซึ่งผลอาจไม่มีความปลอดภัย

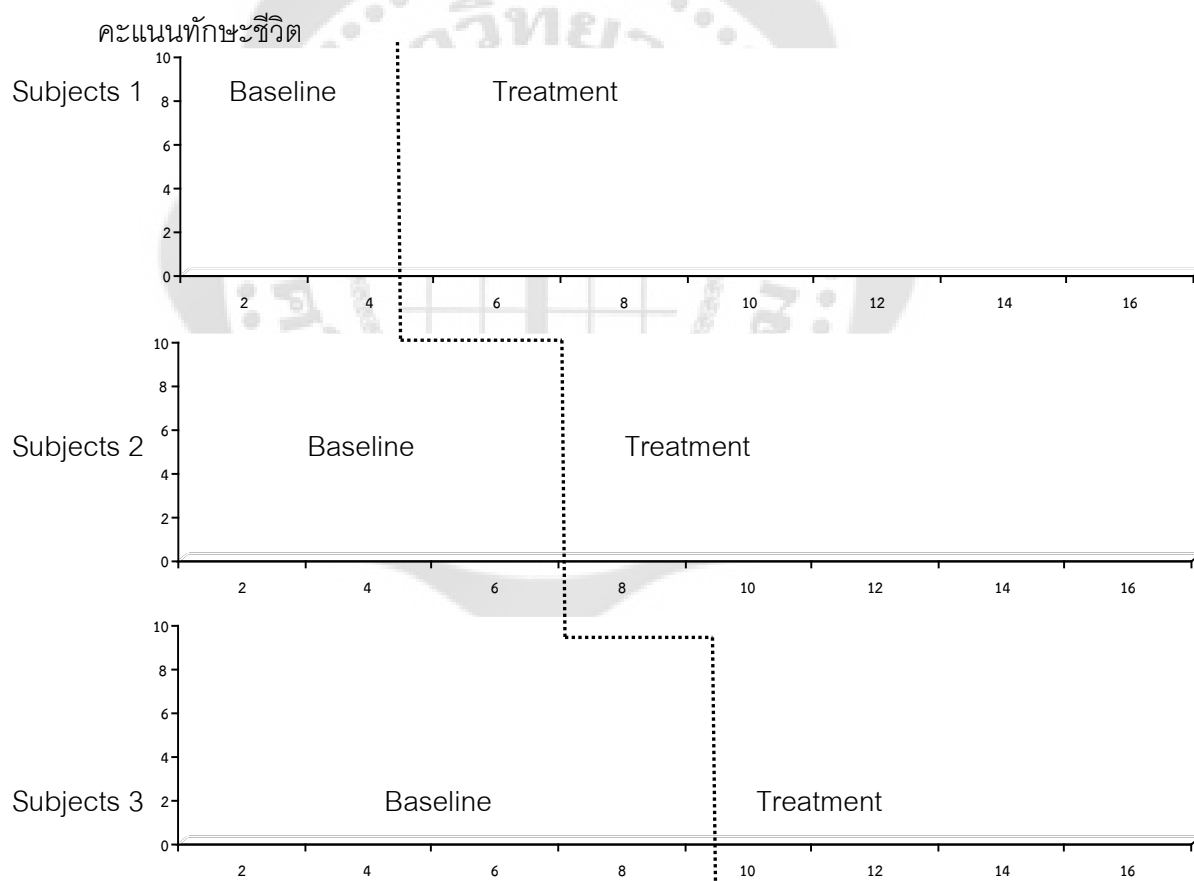
วิธีดำเนินการวิจัย

การนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้จริง ดำเนินการตามแบบแผนการทดลอง ดังนี้

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ Multiple-Baseline Design across Subjects (Heiman. 1995: 322-332)

กราฟแสดงแบบแผนการทดลองแบบ Multiple-Baseline Design across Subjects เป็นการบันทึกข้อมูลในช่วงเส้นฐาน และการบันทึกคะแนนช่วงการจัดกระทำจาก แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในกลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 ราย

กราฟแสดงทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน

ภาพประกอบ 10 กราฟแสดงทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน

จากภาพประกอบ 10 กราฟแสดงทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แสดงให้เห็นขั้นตอนการดำเนินการตามแบบแผนการทดลอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. บันทึกข้อมูลช่วงเส้นฐานของ กลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน โดยเริ่มจากนักเรียนคนที่ 1 ใน สัปดาห์ที่ 1 จนกระทั่งได้ข้อมูลที่คงที่ของพฤติกรรมของคนที่ 1
2. เริ่มให้วิธีการจัดกระทำสำหรับคนที่ 1 แต่ยังคงบันทึกช่วงเส้นฐานของคนที่ 2 และ 3
3. เริ่มให้วิธีการจัดกระทำสำหรับคนที่ 2 เมื่อพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 1 ถึงเกณฑ์ที่กำหนดโดยจะต้องได้คะแนนถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน และจนกระทั่งได้ข้อมูลที่คงที่ของพฤติกรรมของคนที่ 2
4. เริ่มให้วิธีการจัดกระทำสำหรับคนที่ 3 เมื่อพฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 2 ถึงเกณฑ์ที่กำหนด โดยจะต้องได้คะแนนถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน
5. นำข้อมูลมาเสนอในรูปของกราฟ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาต ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก ที่มีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการทดลอง
2. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ก่อนดำเนินการทดลอง

ขั้นดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการทดลองประมาณ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง วันจันทร์ถึง วันพฤหัสบดี วันละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ในช่วงเช้า เวลา 08:00-09:00 น. และในช่วงบ่าย เวลา 12:00-13:00 น. และช่วงเย็น เวลา 16:00-17:00 น. รวมทั้งสิ้น 96 ครั้ง

1. บันทึกข้อมูลช่วงเส้นฐานของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการคัดกรองพฤติกรรมทักษะชีวิตกับกลุ่มเป้าหมายเบื้องต้น โดยใช้วิธีการคัดกรองเบื้องต้นจากครูประจำชั้น และผู้วิจัยดำเนินการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน ด้านสุขอนามัย เรื่องการดูแลความสะอาดพื้น ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเข้าแถวเพื่อรับของ และด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามถนน /ทางม้าลาย กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินร่วมกับผู้สังเกตร่วม อีก 1 คน โดยการบันทึกข้อมูลช่วงเส้นฐาน เริ่มจากนักเรียนคนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต จนกระทั่งได้ข้อมูลที่คงที่ของพฤติกรรมของคนที่ 1 และเริ่มใช้การสอนตามรูปแบบการสอนฯ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร สำหรับนักเรียนคนที่ 1 เมื่อข้อมูลของนักเรียนคนที่ 1 ถึงเกณฑ์ที่กำหนด โดยจะต้องได้คะแนนถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน

2. เริ่มบันทึกช่วงเส้นฐานของคนที่ 2 และ 3 โดยใช้วิธีการสุ่ม 4 ครั้ง เมื่อข้อมูลของนักเรียนคนที่ 1 ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

3. เริ่มใช้การสอนตามรูปแบบการสอนฯ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร สำหรับนักเรียนคนที่ 2 เมื่อข้อมูลทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร ของนักเรียนคนที่ 1 ถึงเกณฑ์ที่กำหนด โดยจะต้องได้คะแนนถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน และเริ่มการสอนนักเรียนคนที่ 1 ตามรูปแบบการสอนฯ ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดพื้น การดูแลความสะอาดเล็บ บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร โดยในการสอนแต่ละเรื่องจะเริ่มต้นการสอนได้ต่อเมื่อ คะแนนเกณฑ์ที่กำหนด โดยจะต้องได้คะแนนถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน

4. เริ่มการสอนนักเรียนคนที่ 2 ตามรูปแบบการสอนฯ ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดพื้น การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง เมื่อข้อมูล ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน /ถูบ้าน การแต่งกาย

การชักผ้า และการรับประทานอาหาร ถึงเกณฑ์ที่กำหนด และดำเนินการสอนทักษะชีวิต ด้าน พฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทใน การสนทนา ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม การข้ามถนน /ทางม้าลาย การข้าม สะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ตามลำดับ โดยในการสอนแต่ละเรื่องจะเริ่มต้นการสอนได้ ต่อเมื่อคะแนนเกณฑ์ที่กำหนด โดยจะต้องได้คะแนนถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน

5. เริ่มใช้การสอนตามรูปแบบการสอนฯ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การ กวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การชักผ้า และการรับประทานอาหาร สำหรับคนที่ 3 เมื่อข้อมูลทักษะ ชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน /ถูบ้าน การแต่งกาย การชักผ้า และการ รับประทานอาหาร ของนักเรียนคนที่ 2 ถึงเกณฑ์ที่กำหนด โดยจะต้องได้คะแนนถูกต้องทุกขั้นตอน ใน ระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน และเริ่มการสอนทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง ทักษะชีวิต ด้าน พฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทใน การสนทนา ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม การข้ามถนน /ทางม้าลาย การข้าม สะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร โดยในการสอนแต่ละเรื่องจะเริ่มต้นการสอนได้ต่อเมื่อ คะแนนเกณฑ์ที่กำหนด โดยจะต้องได้คะแนนถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน

6. ดำเนินการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะ ชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนโดยการ พิจารณาด้วยสายตา (Visual Inspection)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลด้วยกราฟ

จากขั้นตอนระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปได้ดังตาราง 6

ตาราง 6 ขั้นตอนระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/ กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
เพื่อทดลองใช้และ ประเมินรูปแบบ การสอนเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิต สำหรับ นักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1	1.การทดลอง 2.การประเมิน พฤติกรรม 3.การประเมิน ความพึงพอใจ ของนักเรียน	นักเรียนที่มี ความบกพร่อง ทางการได้ยิน ที่ มีระดับการได้ยิน ตั้งแต่ 90 เดซิเบล ขึ้นไป และไม่มี ความพิการซ้อน กำลังศึกษาใน ระดับชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1 ในปี การศึกษา 2558 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดตาก จำนวนทั้งหมด 3 คน	1) แผนการ สอน 2) คู่มือ ผู้สอนประกอบการ ใช้รูปแบบการ สอน 3) แบบ ประเมิน พฤติกรรม ทักษะชีวิต 4) แบบประเมิน ความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการ สอน	ดำเนินการ วิเคราะห์การ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของ ผู้เรียนโดยการ พิจารณาด้วย สายตา (Visual Inspection) และใช้วิธีการ นำเสนอข้อมูล ด้วยกราฟ	รูปแบบ การสอนเพื่อ เสริมสร้างทักษะ ชีวิต สำหรับ นักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการ ได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 4 นี้ เป็นการดำเนินการเพื่อ ปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความสมบูรณ์ โดยผ่านกระบวนการ ใช้วิธีการ สอนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ หรือ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาศาสตร์ เลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คน และผู้จัดบันทึก จำนวน 2 คน และผู้จัดการกลุ่ม จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ข หน้า 243) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนโสตศึกษา และมีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนโสตศึกษาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป สังกัดโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก สำนักบริหารงานการศึกษาศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 คน

ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก สำนักบริหารงานการศึกษาศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 คน แบ่งเป็นครูที่มีระดับการได้ยินปกติ 2 คน และครูหูหนวก 1 คน

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ พิเศษ หรืออาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาศาสตร์ และคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน โดยแบ่งเป็นอาจารย์ประจำ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2 คน

ผู้จัดบันทึก เป็นอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ และมีประสบการณ์ด้านการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 1 คน และอาจารย์ล่ามภาษามือ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก โดยมีประสบการณ์ ในการทำหน้าที่ล่ามภาษามือ และขึ้นทะเบียนเป็นล่ามภาษามือ ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 2 คน

ผู้จัดการกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (รายละเอียดดังภาคผนวก ข 6 หน้า 322)

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ทำจดหมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน ผู้ปกครอง และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษที่เป็น กลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการ สทนากลุ่ม (Focus group) ในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม มาจากแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด ประกอบไปด้วย แนวคำถามที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในด้านคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ ขั้นตอนกระบวนการ ความสำคัญ ประโยชน์ต่อ การจัดการสอน และการนำไปประยุกต์ใช้ รวมถึงความพึงพอใจโดยรวม ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้จากวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

จากขั้นตอนระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปได้ดังตาราง 7

ตาราง 7 ขั้นตอนระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล/ กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
เพื่อปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	วิธีการสอนหน้ากลุ่ม (Focus group)	รูปแบบการสอน	1) รูปแบบการสอนฯ 2) แบบสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	รูปแบบการสอนที่สมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบ การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ผลการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. การสร้าง แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนาแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้

จากตาราง 8 แสดงว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 จึงสรุปได้ว่าแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพด้านความตรงตาม เชิงเนื้อหา เนื่องจากค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์มีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 265)

2. ผลการศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน ผู้ปกครองของโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีระยะเวลาการเก็บข้อมูลในระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน 2558 และนำผลการศึกษาที่ได้ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

จำนวนข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน ครูประจำเรือนนอน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน ซึ่งมาจากโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 คน และจากโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก จำนวน 4 คน และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน

ตาราง 9 จำนวนและความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์	จำนวน
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก	
ผู้บริหาร	1
ครูผู้สอน	1
ครูประจำเรือนนอน	1
ผู้ปกครอง	1
โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร	
ผู้บริหาร	1
ครูผู้สอน	1
ครูประจำเรือนนอน	1
ผู้ปกครอง	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ	2

จากตาราง 9 แสดงว่า ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน ครูประจำเรือนนอน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน ซึ่งมาจากโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 คน และจากโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดตาก จำนวน 4 คน และอาจารย์ประจำสาขาวิชา ภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของทักษะชีวิต ที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญใน ประเด็นปัญหาของทักษะชีวิต ที่มีผลต่อกระทบต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 10 จำนวนและความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาของทักษะชีวิต ที่มีผลต่อกระทบต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

องค์ประกอบของทักษะชีวิต	จำนวน/ความถี่
1. ด้านการสื่อสาร	4
2. ด้านสังคม	4
3. ด้านพฤติกรรม	6
4. ด้านความปลอดภัย	6
5. ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด	2
6. ด้านการเรียนรู้	2
7. ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน	9
8. ด้านวัฒนธรรมคนหูหนวก	-
9. ด้านสุขอนามัย	7
10. ด้านคอมพิวเตอร์	-
11. ด้านอาชีพ	-
12. ด้านเพศศึกษา	-

จากตาราง 10 แสดงว่า จำนวนและความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับ ประเด็นปัญหาของทักษะชีวิต ที่มีผลต่อกระทบต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ประกอบด้วย องค์ประกอบของทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน รองลงมา คือ ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย ตามลำดับ

2. องค์ประกอบของทักษะชีวิต ที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

จากการสัมภาษณ์องค์ประกอบที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ถูก สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นว่าองค์ประกอบของทักษะชีวิตทั้ง 12 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะชีวิต ด้าน การสื่อสาร ด้านสังคม ด้านพฤติกรรม ด้านความปลอดภัย ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ด้านการเรียน ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านวัฒนธรรมคนหูหนวก ด้านสุขอนามัย ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านอาชีพ ด้านเพศศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และองค์ประกอบของทักษะชีวิต ที่สำคัญ และจำเป็นต่อการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้าน สุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...องค์ประกอบของทักษะชีวิตทุกด้านมีความสำคัญ มาก แต่ที่มีความสำคัญที่สุด 4 อันดับแรก คือ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้าน สุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย เนื่องจากนักเรียนเหล่านี้มี ลักษณะของความบกพร่อง หรือความพิการที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิต รวมทั้ง องค์ประกอบเหล่านี้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับพัฒนาการในช่วงวัยของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีปัญหา ทางด้านการได้ยิน ดังนั้นความบกพร่องทางการได้ยินของนักเรียนเหล่านี้จะมี ผลกระทบต่อทักษะชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้าน สุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย ซึ่งเขาจะมีความล่าช้ากว่าคน ปกติ หรือแม้กระทั่งล่าช้ากว่านักเรียนหูตึง...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3 “...นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนควรได้รับการส่งเสริมทักษะชีวิต ไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบ อะไรก็ตาม เพราะทุกองค์ประกอบล้วนมีความสำคัญจำเป็นต่อตัวนักเรียน ประกอบ กับองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ล้วนผ่านการศึกษาค้นคว้ามาอย่างดีอยู่แล้ว...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4 “...นักเรียนหูหนวกที่เข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ในบางรายจะไม่มีความรู้ด้านภาษามือเลย ดังนั้นในเวลาเข้าเรียนในช่วงปีแรก มักจะมีปัญหาในด้านการดำรงชีวิต...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5 “...ผู้ปกครองบางราย มีแนวคิดที่มองความบกพร่องของ นักเรียน ว่าน่าสงสาร ดังนั้นการดำรงชีวิตต่างๆ ผู้ปกครองมักทำให้ หรือช่วยเหลือ นักเรียนทุกอย่าง...”

3. องค์ประกอบของทักษะชีวิต ที่ไม่สำคัญและจำเป็นต่อการ จัดการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

จากการสัมภาษณ์องค์ประกอบที่ ไม่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ถูก สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นว่า จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตทั้ง 12 องค์ประกอบ มีความสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งสิ้น ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1 “...นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนควรได้รับการส่งเสริมทักษะชีวิต ไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบ อะไรก็ตาม เพราะทุกองค์ประกอบล้วนมีความสำคัญจำเป็นต่อตัวนักเรียน ประกอบ กับองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ล้วนผ่านการศึกษาค้นคว้ามาอย่างดีอยู่แล้ว...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2 “...หากนักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริม หรือการสอนทักษะ ชีวิต เพราะคิดว่าองค์ประกอบเหล่านั้นไม่มีความสำคัญจำเป็น ก็อาจเปรียบเสมือน ได้ว่า เรากำลังจำกัดสิทธินักเรียน เพื่อไม่ให้เขาได้รับการพัฒนา...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3 “...ทุกองค์ประกอบไม่มีองค์ประกอบใด ที่ไม่มีความสำคัญจำเป็น เพราะ นักเรียนควรได้รับการพัฒนา เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนได้รับการ พัฒนาไปในทางที่ดี...”

ตอนที่ 3 แนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการสัมภาษณ์ แนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการกวาดบ้าน / ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหาร 2) ด้านสุขอนามัย ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และ การดูแลความสะอาดผิวหนัง 3) ด้านพฤติกรรม ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา 4) ด้านความปลอดภัย ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ของมีคม การข้ามถนน / ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการกวาดบ้าน / ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก เช่น ผ้าเช็ดหน้า และการรับประทานอาหาร เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ต้องอยู่หอพักหรือเรือนนอนของโรงเรียน ดังนั้นนักเรียนต้องสามารถปฏิบัติได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...ด้านสุขอนามัย ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และ การดูแลความสะอาดผิวหนัง เพราะประเด็นเหล่านี้ นักเรียนต้องสามารถเรียนรู้ให้ได้ ก่อนที่จะไปเรียนรู้ทักษะอื่นๆ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...ด้านพฤติกรรม ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา เพราะเนื่องจากประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นพื้นฐานที่มีความสำคัญจำเป็นกับนักเรียน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...ด้านความปลอดภัย ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร เพราะเนื่องจากประเด็นเหล่านี้สามารถช่วยป้องกันความปลอดภัยให้นักเรียนได้ อยู่ในสังคมด้วยความปลอดภัย...”

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบ การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 2 นี้ เป็นการดำเนินการเพื่อสร้างรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบไปด้วย 1) แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 5) แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การสร้าง แผนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 11 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	0	+1	5	1	นำไปใช้ได้

จากตาราง 11 แสดงว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 จึงสรุปได้ว่า แผนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพด้านความตรงตามเชิงเนื้อหา เนื่องจากค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการสอนมีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 269)

2. การสร้าง คู่มือผู้สอน ประกอบการใช้รูปแบบ การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการหา ค่าดัชนี ความสอดคล้อง ของคู่มือผู้สอน ประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 12 ค่าดัชนีความสอดคล้องของคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้

จากตาราง 12 แสดงว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 จึงสรุปได้ว่าคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพด้านความตรงตามเชิงเนื้อหา เนื่องจากค่าดัชนีความสอดคล้อง ของคู่มือผู้สอน ประกอบการใช้รูปแบบการสอนมีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำ ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 267)

3. การสร้างแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การสร้างแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกตของแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.1 ผลการหาค่าดัชนี ความส อดคล้อง ของ แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 13 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
14	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
18	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้

จากตาราง 13 แสดงว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 จึงสรุปได้ว่าแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพด้านความตรงตามเชิงเนื้อหา เนื่องจากค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตมีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 271)

3.2 ผลการหา ค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกต ของ แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตาราง 14 ค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกตของแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

พฤติกรรมทักษะชีวิต	ผลการสังเกต				ความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของผู้สังเกต
	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
1. ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน					
1.1 พฤติกรรมการกวาดบ้าน/ถูบ้าน	3	0.6	3	0.6	0
2. ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน					
1.1 พฤติกรรมการรับประทานอาหาร	2	0.4	2	0.4	0
รวม	5	1	5	1	0

จากตาราง 14 แสดงว่า แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกข้อ มีความเชื่อมั่นจากการสังเกต เท่ากับ 1

4. การสร้าง แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 15 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	นำไปใช้ได้

จากตาราง 15 แสดงว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 จึงสรุปได้ว่า แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพด้านความตรงตามเชิงเนื้อหา เนื่องจากค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนมีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 274)

5. การสร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	นำไปใช้ได้

จากตาราง 16 แสดงว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 จึงสรุปได้ว่าแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพด้านความตรงตามเชิงเนื้อหา เนื่องจากค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์มีค่ามากกว่า เกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 276)

จากระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ว่า รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 1) แนวคิดพื้นฐาน 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม และทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย 5) กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ขั้นตอน คือ 1.ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2.การสะท้อนความคิด 3.การสรุปความคิดรวบยอด 4.การทดลองในสถานการณ์ใหม่ และ 6) การวัดและประเมินผล

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ระดับคะแนนความสามารถทาง ทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ระดับคะแนนความสามารถทาง ทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระดับคะแนนความสามารถทาง ทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ที่ได้จากผลการทดลอง และแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

A แทน ข้อมูลระยะเริ่มต้น

B แทน ข้อมูลทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหาร

C แทน ข้อมูลทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง

D แทน ข้อมูลทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา

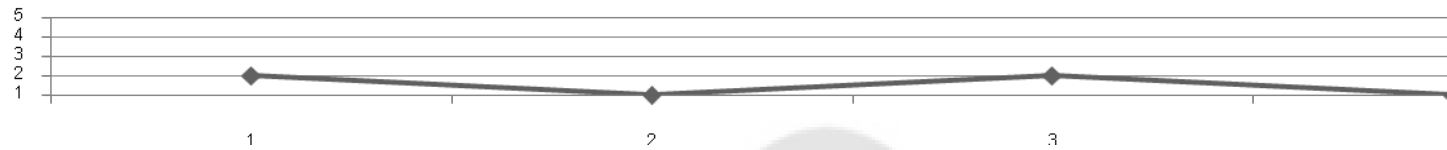
E แทน ข้อมูลทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม การข้ามถนนม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ Multiple –Baseline Design across Subjects

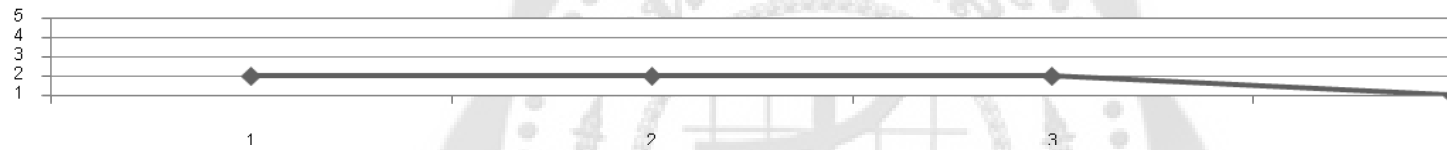
กราฟแสดงแบบแผนการทดลองแบบ Multiple –Baseline Design across Subjects เป็นการบันทึกข้อมูลในช่วง ระยะเริ่มต้น และการบันทึกคะแนนช่วงการจัดกระทำจาก การประเมิน พฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 คน ดังนี้

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1

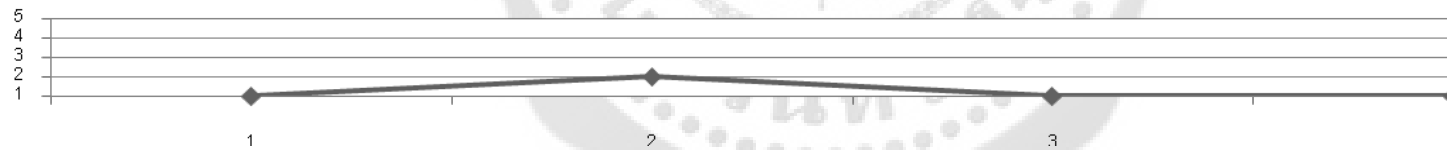
(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

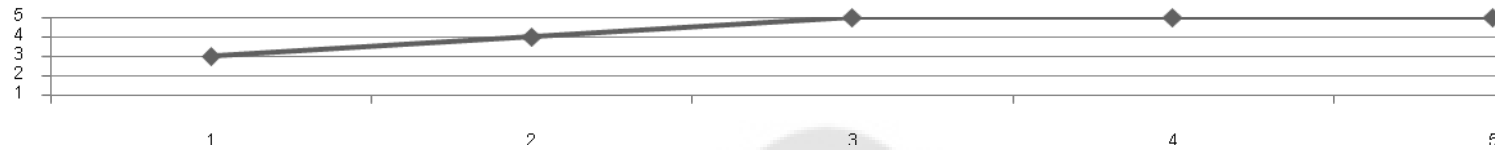
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3

ภาพประกอบ 11 กราฟระยะเส้นฐานแสดงข้อมูลระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

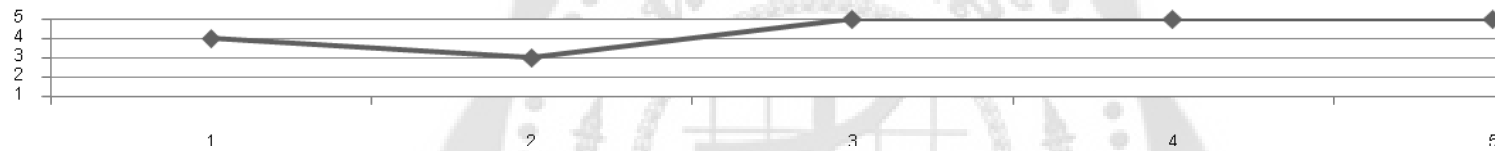
(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1

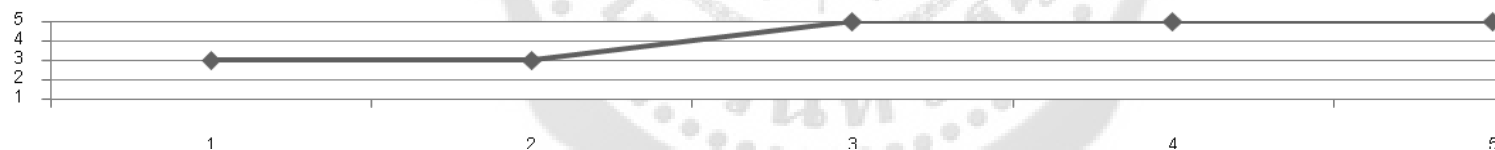
(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

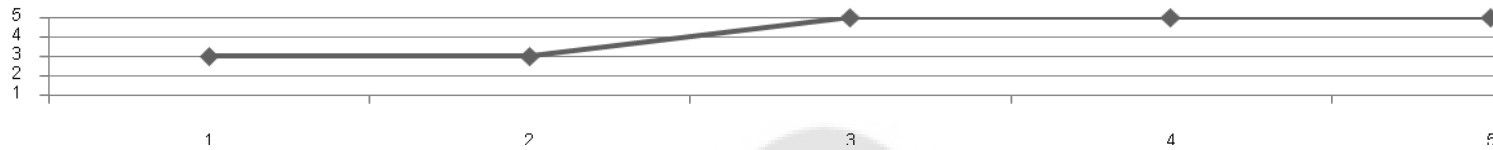
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3

ภาพประกอบ 12 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

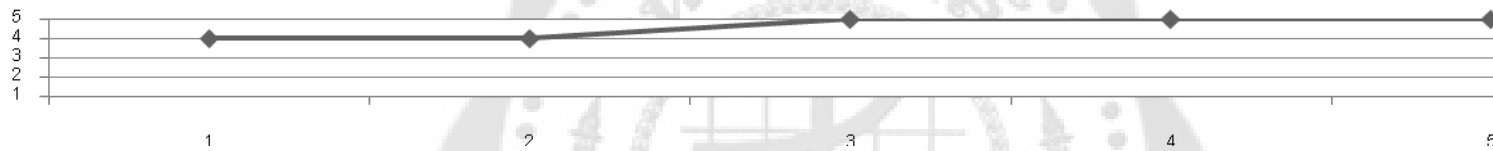
(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1

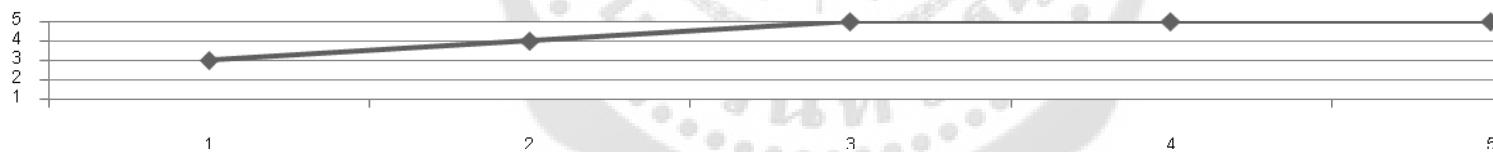
(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3

ภาพประกอบ 13 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 13 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านการ ดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ที่ระดับคะแนน 3,3,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ที่ระดับคะแนน 4,4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การแต่งกาย ที่ระดับคะแนน 3,4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 14 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 14 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านการ ดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ที่ระดับ คะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

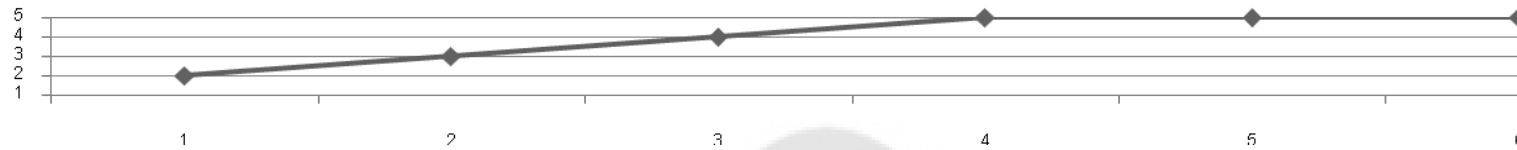
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ที่ระดับ คะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

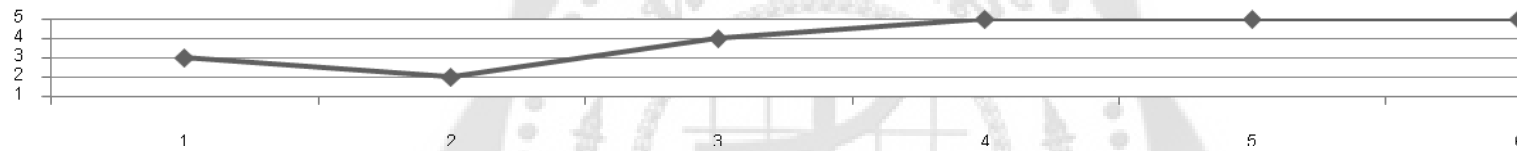
จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การซักผ้าชิ้นเล็ก ที่ระดับ คะแนน 4,3,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1

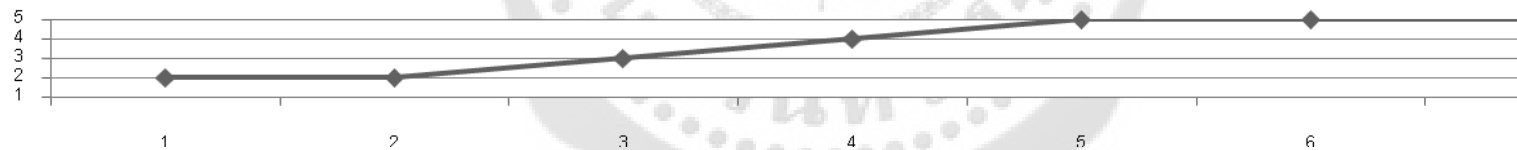
(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3

ภาพประกอบ 15 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การรับประทานอาหาร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การรับประทานอาหาร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การรับประทานอาหาร ที่ระดับคะแนน 2,3,4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 4-6

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การรับประทานอาหาร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การรับประทานอาหาร ที่ระดับคะแนน 3,2,4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 4-6

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การรับประทานอาหาร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การรับประทานอาหาร ที่ระดับคะแนน 2,2,3,4,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 5-7

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 16 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 16 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน ที่ระดับคะแนน 3,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3

ภาพประกอบ 17 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดเล็บ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 17 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลสุขภาพสะอาดเล็บ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดเล็บ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดเล็บ ที่ระดับคะแนน 4,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดเล็บ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดเล็บ ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดเล็บ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดเล็บ ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 18 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 18 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลสุขภาพสะอาดผม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาด ผม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาด ผม ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาด ผม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาด ผม ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาด ผม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาด ผม ที่ระดับคะแนน 3,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 19 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผิวหนัง ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 19 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผิวหนัง ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผิวหนัง ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผิวหนัง ที่ระดับคะแนน 3,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

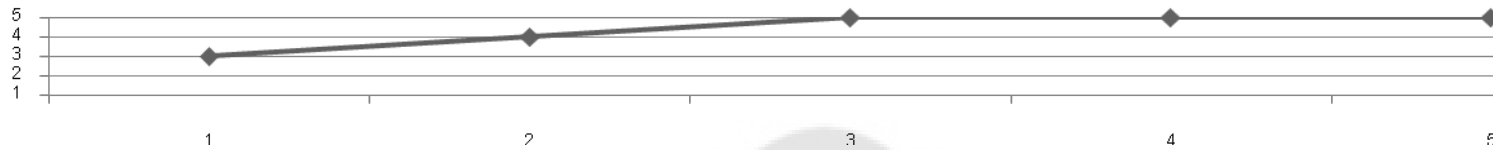
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผิวหนัง ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาด ผิวหนัง ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

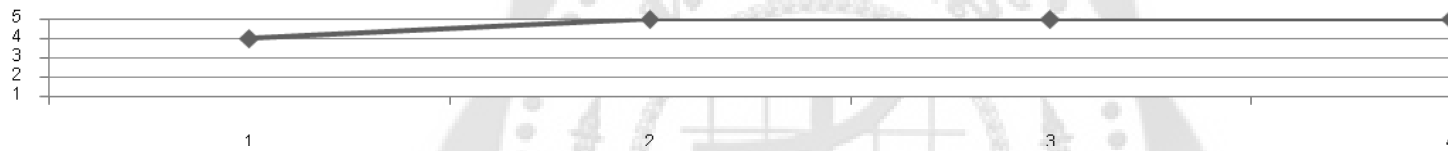
จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผิวหนัง ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย เรื่อง การดูแลความสะอาดผิวหนัง ที่ระดับคะแนน 3,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1

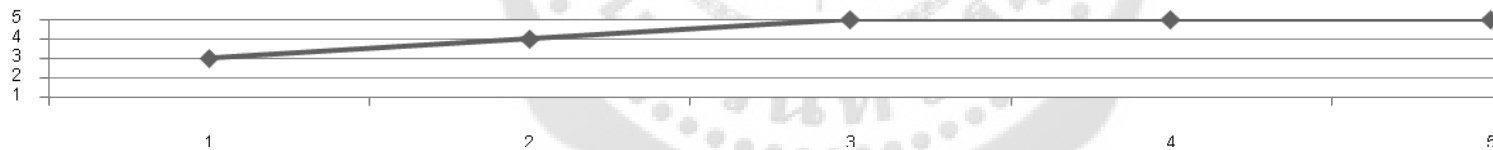
(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3

ภาพประกอบ 20 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 20 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ที่ระดับคะแนน 3,4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

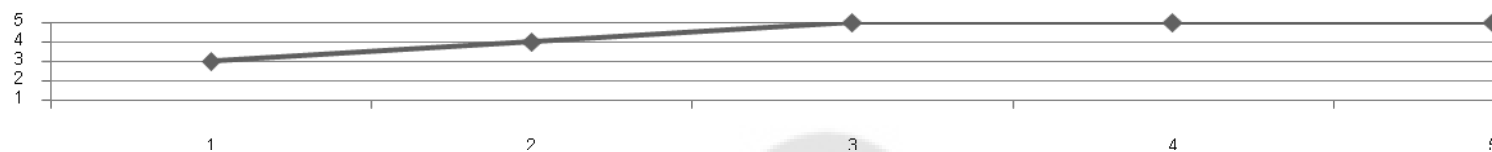
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

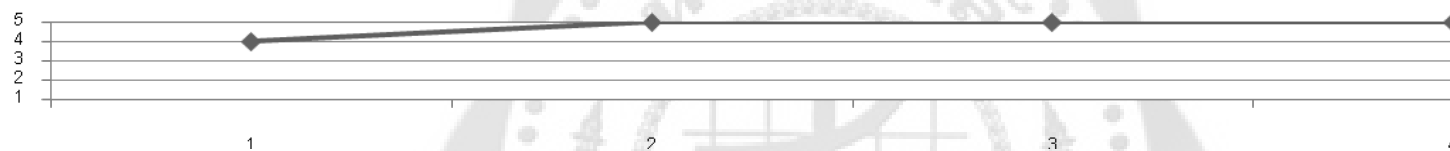
จากกราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ ที่ระดับคะแนน 3,4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1

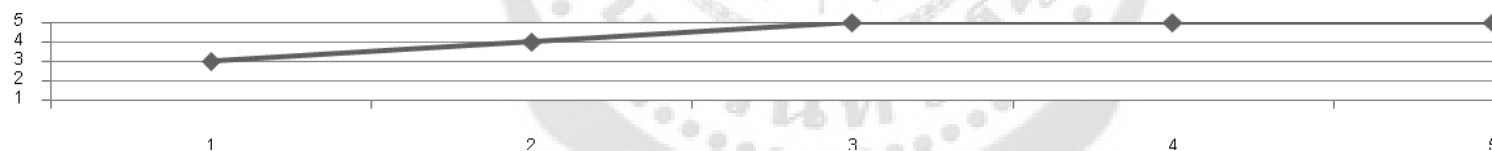
(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3

ภาพประกอบ 21 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การเข้าแถวเพื่อรับของ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 22 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง การขอโทษ การขอบคุณ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 23 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง มารยาทในการสนทนา ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 23 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม
เรื่อง มารยาทในการสนทนา ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

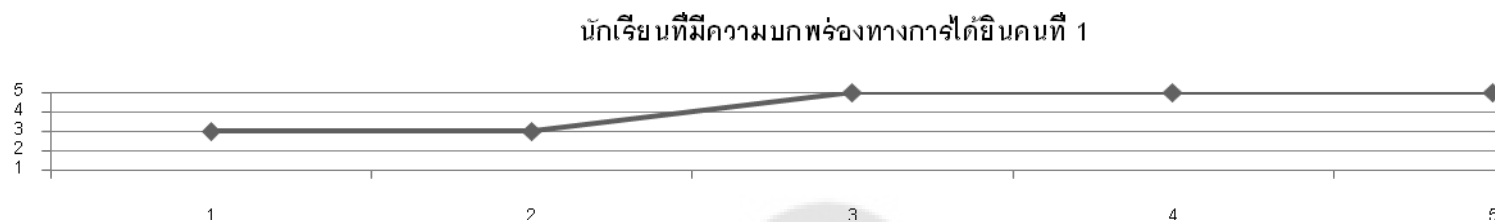
จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง มารยาทใน การสนทนา ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง มารยาทในการสนทนา ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถ ปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง มารยาทในการสนทนา ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง มารยาทในการสนทนา ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง มารยาทในการสนทนา ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม เรื่อง มารยาทในการสนทนา ที่ระดับคะแนน 3,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 2-4

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 24 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 24 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความ
ปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ที่ระดับคะแนน 3,3,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ที่ระดับคะแนน 3,4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การใช้ของมีคม ที่ระดับคะแนน 3,4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 25 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามถนน/ทางม้าลาย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3

ภาพประกอบ 26 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 26 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความ
ปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ ยืน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยืน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยืน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การข้ามสะพาน ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 2)

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 3)

ภาพประกอบ 27 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรอไฟสัญญาณจราจร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 - 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 27 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

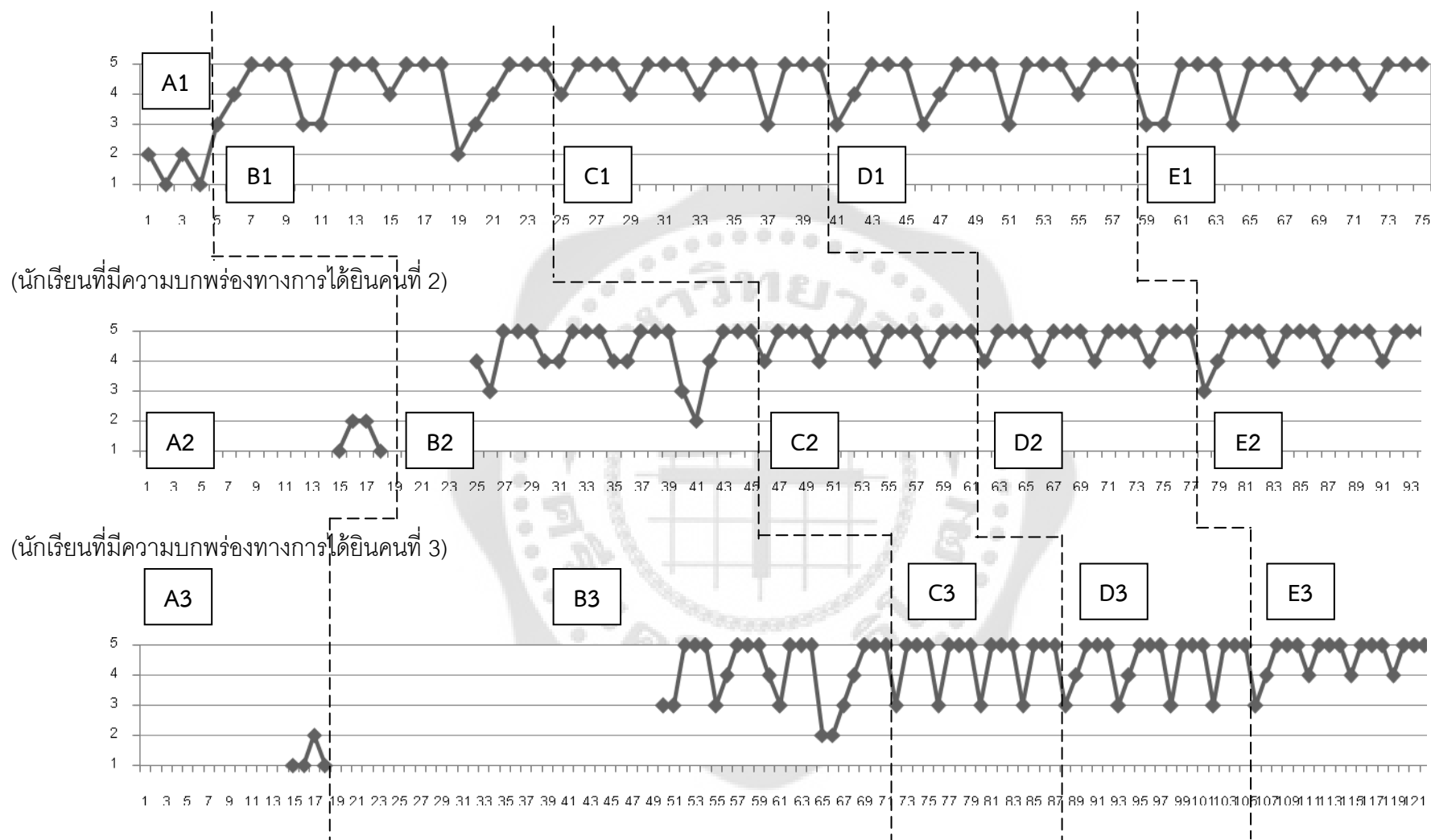
จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

จากกราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทาง ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรถไฟ สัญญาณจราจร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่อง การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ที่ระดับคะแนน 4,5,5,5 จากการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ในครั้งที่ 3-5

ภาพประกอบ 28 กราฟแสดงระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 – 3

(นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนที่ 1)

จากภาพประกอบ 28 กราฟแสดงระดับคะแนน ความสามารถทางทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1-3 แสดงว่า

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1

ระยะพื้นฐาน (A1) พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ที่ระดับคะแนน ดังนี้ 2,1,2,1

ระยะการจัดกระทำ พบว่า เมื่อได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนใช้เวลาในการเรียนรู้ 20 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน (B1) เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหารเช้าได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ใช้เวลา 16 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย (C1) เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ใช้เวลา 18 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม (D1) เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก และใช้เวลา 17 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย (E1) เรื่อง การใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2

ระยะพื้นฐาน (A2) พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ที่ระดับคะแนน ดังนี้ 1,2,2,1

ระยะการจัดกระทำ พบว่า เมื่อได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนใช้เวลาในการเรียนรู้ 20 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน (B1) เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหารเช้าได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ใช้เวลา 16 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย (C1) เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ใช้เวลา 17 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม (D1) เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา ได้อย่างถูกต้องทุก

ขั้นตอน ในระดับดีมาก และใช้เวลา 17 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย (E1) เรื่อง การใช้ของมีคม การข้ามถนน /ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3

ระยะพื้นฐาน (A3) พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสามารถทางทักษะชีวิต ที่ระดับคะแนน ดังนี้ 1,1,2,1

ระยะการจัดกระทำ พบว่า เมื่อได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนใช้เวลาในการเรียนรู้ 22 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอน การเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน (B1) เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหาร ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ใช้เวลา 16 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย (C1) เรื่อง การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก ใช้เวลา 18 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม (D1) เรื่อง การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก และใช้เวลา 17 ครั้ง จึงสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย (E1) เรื่อง การใช้ของมีคม การข้ามถนน /ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร ได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก

ผลโดยรวมของความสามารถทางทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 1 ใช้เวลาทั้งหมด 75 ครั้ง ในการเรียนรู้ทักษะชีวิตจนถึงเกณฑ์ที่สามารถ ปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิตได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอนในระดับดีมากตามที่กำหนด นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 2 ใช้เวลาทั้งหมด 74 ครั้ง ในการเรียนรู้ทักษะชีวิตจนถึงเกณฑ์ที่สามารถ ปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะชีวิตได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอนในระดับดีมากตามที่กำหนด และ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คนที่ 3 ใช้เวลาทั้งหมด 77 ครั้ง ในการเรียนรู้ทักษะชีวิตจนถึงเกณฑ์ที่สามารถ ปฏิบัติตามขั้นตอน การเรียนรู้ทักษะชีวิตได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมากตามที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 17 ตารางแสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	นักเรียนคนที่		
	1	2	3
1. ประโยชน์ของรูปแบบการสอน	3	3	3
1.1 มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในโรงเรียน			
1.2 มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตภายนอกโรงเรียน	3	3	3
1.3 มีประโยชน์ต่อการนำประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3	3	3
2. กระบวนการเรียนการสอน	3	3	3
2.1 การปฐมนิเทศ ชี้แจง หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบทำให้เราเข้าใจมากขึ้น			
2.2 กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนานและทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น	3	3	3
2.3 เนื้อหาสาระการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับวัย	3	3	3
2.4 สื่อการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้	3	3	3
2.5 ระยะเวลาของการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	3	3	3
2.6 รูปแบบการสอนสามารถช่วยส่งเสริมทักษะชีวิตให้ดียิ่งขึ้น	3	3	3
2.7 ความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรมการเรียนการสอน	3	3	3
รวมคะแนนความพึงพอใจ	30	30	30
ระดับความพึงพอใจ	มาก	มาก	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระดับ มาก ทุกรายการประเมิน

ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 4 นี้ เป็นการดำเนินการเพื่อ ปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งผ่านกระบวนการใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยมีระยะเวลาการเก็บข้อมูลในเดือนกันยายน 2558 ผู้วิจัยดำเนินการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

จำนวนข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 8 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน (ครูที่มีระดับการได้ยินปกติ จำนวน 2 คน และครูหูหนวก จำนวน 1 คน) ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2 คน และผู้จัดบันทึก จำนวน 2 คน และผู้จัดการกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง

ตาราง 18 จำนวนและความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์	สังกัด	จำนวน
ผู้บริหารสถานศึกษา	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก	1
ครูผู้สอน (ครูที่มีระดับการได้ยินปกติ 2 คน และครูหูหนวก 1 คน)	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก	3
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	2
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาพิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	2

จากตาราง 18 แสดงว่า ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 8 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก อาจารย์ประจำสาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้สอน ราย วิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2 คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ด้านคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านความสำคัญและเป็นประโยชน์ ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1 ด้านเนื้อหาสาระ

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นว่า คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ และภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย อธิบายได้ดีมาก ละเอียดทุกขั้นตอน ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านทำความเข้าใจได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง ในการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ เพราะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ส่วนใหญ่อยู่โรงเรียนประจำ ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...อธิบายได้ดีมากทุกขั้นตอน ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เพราะมีการอธิบายรายละเอียดไว้ทุกขั้นตอน หากไม่เข้าใจตรงไหน สามารถย้อนกลับไปอ่านใหม่ได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เพราะ มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ และภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับการนำไปใช้ศึกษาเป็นแนวทางในการสอนทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...คู่มือผู้สอนฯ มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ และภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับพัฒนาการและวัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 “...คำอธิบาย เนื้อหาสาระ และภาษาที่ใช้ สามารถทำความเข้าใจได้โดยง่าย เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจากสภาพความบกพร่อง จึงส่งผลต่อการดำรงชีวิตทำให้ทักษะชีวิตของเด็กน้อยกว่าคนปกติ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้...”

1.2 ด้าน ความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า โดยภาพรวมคิดว่า คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญมากสำหรับการนำไปใช้จริง และเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...คู่มือผู้สอนมีความสำคัญมาก เพราะสามารถนำไปใช้จริงให้เกิดประโยชน์ได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...มีความจำเป็นมาก เพราะเนื้อหา สาระของคู่มือผู้สอนสามารถใช้เป็นแนวทางในการสอนทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ และสามารถดำเนินการสอนให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้ และตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...คู่มือผู้สอนมีประโยชน์ต่อผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะใช้เป็นแนวทางในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...คู่มือผู้สอนมีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อผู้สอนเป็นอย่างมาก เพราะทำให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการสอนตามแนวทางที่วางไว้ได้ และสามารถทำความเข้าใจได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 “...โดยรวมคู่มือผู้สอน มีความสำคัญ อย่างยิ่ง อันจะเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างดียิ่ง และมีประสิทธิภาพ...”

2. ด้านแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านความสำคัญและเป็นประโยชน์ ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 ด้านเนื้อหาสาระ

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคำอธิบายเนื้อหาสาระ และภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เพราะในแต่ละแผนล้วนมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทั้งสิ้น ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...เป็นแผนการสอนที่มีหลักการ และขั้นตอนในการสอนที่ดี เพราะมีรายละเอียดที่ครบถ้วน และสามารถนำไปใช้ได้จริง...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...เนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพราะแต่ละด้านที่เลือกมาล้วนมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของ นักเรียน เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจนดี...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง เพราะมีเนื้อหาสาระที่เข้าใจง่าย เหมาะกับการ นำไปใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทุกระดับชั้น...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “มีประโยชน์มาก เพราะทักษะเหล่านี้จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 “...แผนการสอนสามารถทำความเข้าใจได้ มีคำอธิบายเนื้อหาสาระ และภาษาที่ใช้ สด สามารถทำความเข้าใจได้โดยง่าย ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เด็กจะเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้...”

2.2 ด้าน ความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าโดยภาพรวมคิดว่าแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนเป็นอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะหากครูนำไปใช้และดำเนินการตามขั้นตอนที่เขียนไว้ในแผนการสอนฯ เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์งาน มีหลักการ และทฤษฎีครบถ้วน ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...มีสาระและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หากพวกเขาได้เรียนรู้ทักษะเหล่านี้ และสามารถนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องก็จะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ได้เหมือนคนปกติทั่วไป และป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นต่อพวกเขาได้อีกด้วย...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากครูนำไปใช้ และดำเนินการตามขั้นตอนที่เขียนไว้ในแผนการสอนฯ เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์งาน มีหลักการ และทฤษฎีครบถ้วน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...มีความสำคัญและจำเป็น เพราะเนื้อหาสาระของแผนการสอน เป็นการให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะชีวิตที่ดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างดีเยี่ยม เช่น การรับประทานอาหาร การกวาดบ้านถูบ้าน การเข้าแถวเพื่อรับของ และการขอบคุณ การขอโทษ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะแผนการสอนจะเป็นแนวทางในการสอน หรือช่วยให้ครูสามารถเข้าใจได้ว่า เราจะสอนเรื่องอะไร และผลที่ได้รับจะเป็นอย่างไร...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 “...โดยรวมแผนการสอนสามารถมีความคิดเห็นว่า มีความพึงพอใจอย่างยิ่ง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดี...”

3. ด้านแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านความสำคัญและเป็นประโยชน์ ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.1 ด้านเนื้อหาสาระ

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย ชัดตอนกระบวนกร ประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง เพราะ รายละเอียด ทุกด้านในแบบประเมินพฤติกรรมมีความละเอียดและชัดเจนดีมาก สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ทุกระดับชั้น ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสม ครบถ้วน ทุกรายละเอียดดีมาก...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ทุกระดับชั้น...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีเนื้อหา สาระ ภาษาที่ใช้ เข้าใจง่าย เหมาะกับการนำไปใช้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย ขั้นตอนกระบวนการ ประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง เพราะ รายละเอียด ทุกด้านในแบบประเมินพฤติกรรมมีความละเอียดและชัดเจนดีมาก...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 “...แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย ขั้นตอนกระบวนการ ประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง เพราะ รายการประเมิน เกณฑ์การประเมิน มีความละเอียดชัดเจนดี...”

3.2 ด้าน ความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อ การจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการ สอนทบทวน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า โดยภาพรวมคิดว่า แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะ ทำให้ครูทราบถึงความสามารถในการเรียนรู้ของ นักเรียน แต่ละคนอย่างชัดเจน และสามารถบอกได้ว่ามีขั้นตอนใดบ้างที่ นักเรียน ไม่สามารถปฏิบัติได้ ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...แบบประเมินพฤติกรรมมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งต่อการประเมิน นักเรียน เพราะจะทำให้ครูทราบถึงความสามารถของ นักเรียนแต่ละคนได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...แบบประเมินพฤติกรรมมีความจำเป็น เนื่องจากเป็น การสรุปผลความสามารถทางทักษะชีวิตของ นักเรียน ส่งผลให้ครูสามารถนำผลการประเมินนี้ มาปรับปรุง ช่วยเหลือ และส่งเสริมนักเรียนให้มีความสามารถที่ดียิ่งขึ้น.”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...เป็นประโยชน์มาก เพราะทำให้ทราบว่า นักเรียนแต่ละคนทำได้มากน้อยเพียงใด อันจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...โดยรวมมีความพึงพอใจมาก แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สามารถนำไปได้...”

4. ด้าน แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านความสำคัญและเป็นประโยชน์ ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.1 ด้านเนื้อหาสาระ

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย รายการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง เพราะรายละเอียดทุกด้านในแบบประเมินความพึงพอใจ มีความละเอียดและชัดเจน เหมาะสม ดีมาก สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุก รายละเอียด เหมาะสม ดีมาก...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย รายการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมชัดเจนดีมาก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นอื่นๆ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใช้ได้ อธิบายรายละเอียดชัดเจนดีแล้ว...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 “...แบบประเมินความพึงพอใจอธิบายรายละเอียดชัดเจนดี...”

4.2 ด้าน ความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการ สทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า โดยภาพรวมคิดว่า แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ อย่างมากต่อผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการพัฒนา การประเมินจะทำให้ครูทราบถึงผลการจัดการเรียนรู้ อันจะส่งผลดีต่อการปรับปรุงให้มีคุณภาพต่อไป ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...มีความสำคัญและจำเป็น เพื่อทำให้ครูทราบถึงความพึงพอใจของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำผลการประเมินมาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างเสริมทักษะชีวิตให้ดียิ่งขึ้น...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...แบบประเมินความพึงพอใจมี ความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการพัฒนา”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ อย่างยิ่ง และสามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินในลักษณะเดียวกัน สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมาก เพราะจะทำให้ทราบว่านักเรียนพอใจกับการเรียนการสอน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 “...โดยรวมมีประโยชน์ต่อการวัดความพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนมาก เพราะครูอาจนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น...”

5. ความคิดเห็นต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวม

จากการ สทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมจำนวนทั้งสิ้น 8 คน จากจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 19 ความพึงพอใจโดยรวมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้เชี่ยวชาญคนที่	ระดับความพึงพอใจ
1	มาก
2	มากที่สุด
3	มากที่สุด
4	มากที่สุด
5	มาก
6	มากที่สุด
7	มากที่สุด
8	มากที่สุด
ร้อยละของความพึงพอใจ	95

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 95 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้เชี่ยวชาญ 6 คน มีความพึงพอใจมากที่สุด และผู้เชี่ยวชาญ 2 คน มีความพึงพอใจมาก

โดยเหตุผลในความพึงพอใจโดยรวม ของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีเนื้อหาที่ครอบคลุมการดำรงชีวิต หรือทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในทุกๆ ด้าน เน้นการสอนที่มีขั้นตอน ชัดเจน รวมถึงเน้นการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ หรือการปฏิบัติ ซึ่งนับได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อันจะส่งผลที่ดีต่อการดำรงชีวิตใน สังคมได้อย่างปกติ ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “...เน้นการสอนที่มีขั้นตอน เน้นการปฏิบัติ และรูปแบบการสอนนี้ นับได้ว่าเป็นพื้นฐานชีวิตที่ดี อันจะส่งผลให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพต่อไป...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “...มีเนื้อหาครอบคลุมทักษะการดำรงชีวิต หรือทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในทุกๆ ด้าน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “...เพราะนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้เป็นอย่างดี เป็นการสร้างพื้นฐาน ในการใช้ชีวิตให้กับ นักเรียน และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับชั้นอื่นๆ ได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 “...เพราะเป็นเนื้อหาที่ต้องนำมาใช้ในการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพราะถ้าครูฝึกนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทักษะชีวิตเหล่านี้ก็จะเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตต่อไป...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 “...ความพึงพอใจโดยรวม มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนประจำ ผิดกับเป็นเด็กที่มีสภาพความพิการคือ การสูญเสียการได้ยิน ดังนั้น เด็กมักมีปัญหาทักษะชีวิต และเด็กบางคนก็ไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะชีวิตจากทางครอบครัว จึงส่งผลให้เด็กไม่สามารถขาดทักษะชีวิต ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ด้วยเหตุผลนี้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในครั้งนี้ จึงเป็นเครื่องมือทางการศึกษาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษให้มีความเจริญก้าวหน้า...”

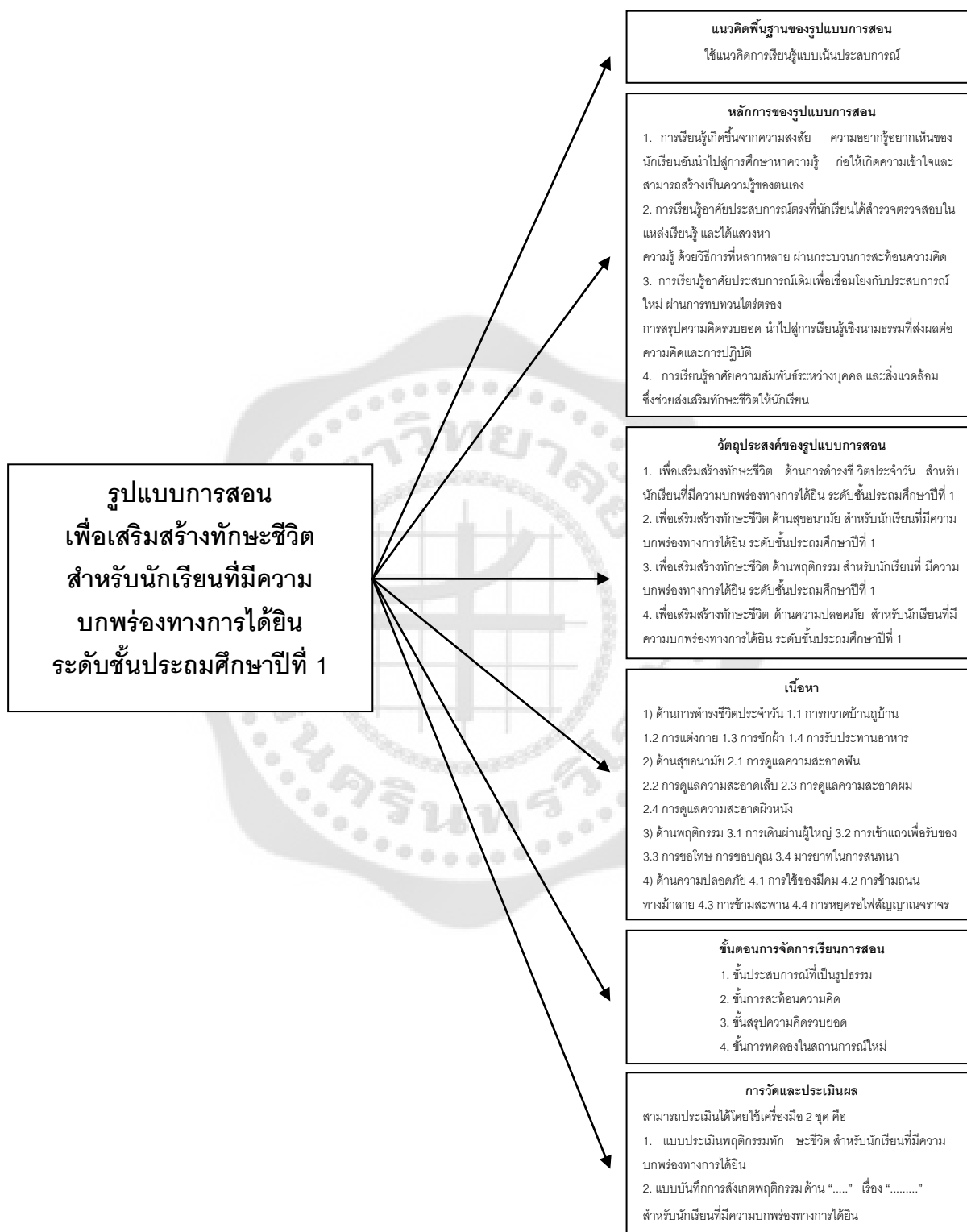
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการปรับปรุงรูปแบบ

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในรูปแบบการสอนแล้ว โดยไม่ได้มีการเสนอให้ปรับปรุงแก้ไข เนื่องจากโดยภาพรวมรูปแบบมีความเหมาะสมดี ทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และด้านความสำคัญและเป็นประโยชน์ ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยในการนี้ มีผู้เชี่ยวชาญ 2 คน มีข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการปรับปรุง แก้ไข รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังตาราง 21 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการปรับปรุงรูปแบบการสอน

ตาราง 20 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีการปรับปรุงรูปแบบการสอน

ประเด็น	ข้อความเดิม	ข้อความใหม่
1. คู่มือผู้สอนฯ (ควรมีการอธิบายแนวคิด พื้นฐานเพิ่มเติม)	ไม่มีเนื้อหาเรื่องเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน และเนื้อหาเรื่องทักษะ ชีวิต	1. เพิ่มเนื้อหาเรื่องเด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน 2. เพิ่มเนื้อหาเรื่องทักษะชีวิต
2. คู่มือผู้สอนฯ (ควรสลับหัวข้อใหม่)	หัวข้อที่ 4 “ขั้นตอนการจัด การเรียนการสอน” หัวข้อที่ 5 “เนื้อหา”	หัวข้อที่ 4 “เนื้อหา” หัวข้อที่ 5 “ขั้นตอนการจัด การเรียนการสอน”
3. แบบประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการ สอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 (ควรมีการอธิบายคำชี้แจง เพิ่มเติม)	คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ มี จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการเรียนรู้ ตามรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ประเมินความพึง พอใจ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะต่อ รูปแบบการสอนดังกล่าว การประเมิน ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด และไม่มี ผลกระทบแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะประมวล ข้อมูลและนำเสนอในภาพรวมโดยไม่ เปิดเผยข้อมูลของท่านเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะได้นำไปเป็นแนวทางในการ ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการ สอนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอให้ นักเรียนพิจารณาการประเมิน แล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด	คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ มี จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการเรียนรู้ ตามรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ประเมินความพึง พอใจ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะต่อ รูปแบบการสอนดังกล่าว การประเมิน ควรดำเนินการประเมินนักเรียนเป็น รายบุคคล โดยผู้ประเมินเป็นผู้ทำหน้าที่ ในการอ่านข้อความ พร้อมทั้งแปลเป็น ภาษามือ เพื่อใช้ในการสื่อสารให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น โดย ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด และไม่มี ผลกระทบแต่อย่างใดต่อผลการเรียน ผู้วิจัยจะประมวลข้อมูลและนำเสนอใน ภาพรวมโดยไม่เปิดเผยข้อมูลของท่าน เป็นรายบุคคล เพื่อที่จะได้นำไปเป็น แนวทางในการปรับปรุงรูปแบบการ จัดการเรียนการสอนให้มีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ขอให้นักเรียนพิจารณาการ ประเมิน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก ที่สุด

รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ภาพประกอบ 29 รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา องค์ประกอบของ ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อทดลองใช้ และประเมินรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยมีลำดับขั้นตอนในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน ผู้ปกครองของโรงเรียน โสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน เลือกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ องค์กรประกอบของทักษะชีวิต และแนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์กรประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยนำประเด็นการสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด ประเมินผลทางการศึกษา ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านจิตวิทยาการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โดยผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ทุกข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และผลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมา วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำไปใช้ในการสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบ การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านจิตวิทยาการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา

การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบไปด้วย 1) แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 5) แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด ประเมินผลทางการศึกษา ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านจิตวิทยาการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โดย ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการหาความเชื่อมั่นของการสังเกต กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป และไม่มีความพิการซ้อน โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1 คน 2 พฤติกรรม คือ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน และทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่องการรับประทานอาหาร โดยผลที่ได้เพื่อนำไปใช้ในการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 3 ต่อไป

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ว่า มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป ไม่มีความพิการซ้อน และกำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2558 ภาคการศึกษาที่ 1 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก จำนวนทั้งหมด 3 คน กลุ่มเป้าหมายใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดำเนินการตามแบบแผนการทดลอง แบบ Single Subject Design รูปแบบ Multiple –Baseline Design across Subjects (Heiman. 1995: 322-332) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนโดยการพิจารณาด้วยสายตา (Visual Inspection)

ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ คือ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน (ครูที่มีระดับการได้ยินปกติ จำนวน 2 คน และครูหูหนวก จำนวน 1 คน) ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2 คน และผู้จัดบันทึก จำนวน 2 คน และผู้จัดการกลุ่ม เลือกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group)

การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 4 นี้ เป็นการดำเนินการเพื่อ ปรับปรุงรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความสมบูรณ์ โดยผ่านกระบวนการ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน (ครูที่มีระดับการได้ยินปกติ จำนวน 2 คน และครูหูหนวก จำนวน 1 คน) ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2 คน และผู้จัดบันทึก จำนวน 2 คน และผู้จัดการกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ผลการศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.90 และมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

2. ผลการศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน ผู้ปกครอง ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก และโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ระบุว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สำคัญและจำเป็นต่อการนำไปจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน 2) ด้านสุขอนามัย 3) ด้านพฤติกรรม และ 4) ด้านความปลอดภัย

2.2 แนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการกวาดบ้าน / ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้าชิ้นเล็ก และการรับประทานอาหาร 2) ด้านสุขอนามัย ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง 3) ด้านพฤติกรรม ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับ การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา 4) ด้านความปลอดภัย ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ของมีคม การข้ามถนน / ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร

จากระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ว่า รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 1) แนวคิดพื้นฐาน 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม และทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย 5) กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ 1.ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2.การสะท้อนความคิด 3.การสรุปความคิด รวบรวม 4.การทดลองในสถานการณ์ใหม่ และ 6) การวัดและประเมินผล

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) ระดับคะแนนความสามารถทางทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ระดับคะแนนความสามารถทาง ทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นในระดับดีมาก
2. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 4 นี้ เป็นการดำเนินการเพื่อ ปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความสมบูรณ์ ผลจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 95 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้เชี่ยวชาญ 6 คน มีความพึงพอใจมากที่สุด และผู้เชี่ยวชาญ 2 คน มีความพึงพอใจมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลจำนวน 4 ประเด็น คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 4) การปรับปรุงรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 1 การศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ผลการศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ผลการศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1 องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับ Vernosfaderani & Movallali (2013. 36-41) ได้กล่าวถึง ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อายุ 8 ถึง 18 ปี ที่ศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับ Vernosfaderani (2014. 94-99) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมว่า การพัฒนาทักษะชีวิตเป็นโปรแกรม เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งเน้นในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิต เช่น ความตระหนักรู้ในตนเอง การสื่อสาร การตัดสินใจ ความคิด การจัดการอารมณ์ ทักษะความสัมพันธ์ ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะการอยู่รอด ทางเลือกและ ผลกระทบ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล /ทักษะทางสังคม การสบตา สายตา น้ำเสียงและระดับเสียงในการพูด การสนทนา และความกล้าแสดงออก ซึ่งโปรแกรมนี้ส่งเสริมให้เด็กได้เผชิญปัญหาเพิ่มขีดความสามารถทางสังคม และส่งผลต่อสุขภาพจิต และสอดคล้องกับ Deaf Action Center (2014) ได้กล่าวถึง โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียน

ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจสามารถสอนทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้หลายรูปแบบ อาทิโปรแกรมการฝึกสอนและการปรับเพื่อการทำงาน โปรแกรมการทำอาหาร โปรแกรมการทำความสะอาด โปรแกรมการซักผ้า โปรแกรมการใช้จ่ายเงิน โปรแกรมการซื้อของ โปรแกรมการสื่อสารระหว่างบุคคล (เพื่อนและชุมชน) โปรแกรมเกี่ยวกับความปลอดภัย และสอดคล้องกับ Jankowski (1999. 1-21) ที่กล่าวถึงทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่จำเป็น 5 ลำดับ ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหา ทักษะชีวิตด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร และ ทักษะชีวิตด้านการฟัง และสอดคล้องกับ (Goldsmith, 1995. 8) ได้เสนอองค์ประกอบที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านความปลอดภัย ทักษะชีวิตด้าน การศึกษา ทักษะชีวิตด้าน ชุมชนและสังคม ทักษะชีวิตด้าน ความภูมิใจในตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสอดคล้องกับทักษะชีวิตด้านความปลอดภัย

1.2 แนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน แนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบนี้ ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการกวาดบ้านถูบ้าน การแต่งกายการซักผ้าขึ้นเตียง และการรับประทานอาหาร) ด้านสุขอนามัย แนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบนี้ ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง 3) ด้านพฤติกรรม แนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบนี้ ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา และ 4) ด้านความปลอดภัย แนวทางในการจัดการศึกษาตาม องค์ประกอบนี้ ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ของมีคม การข้ามถนน /ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร ซึ่งสอดคล้องกับ Vogel, Bowers, Meehan, Hoeft & Bradley (2004: 39-50) ได้ศึกษาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อายุ 5-10 ปี ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ทักษะชีวิตด้าน ความปลอดภัย อาทิ การข้ามถนนอย่างปลอดภัย การออกภายนอกอาคารเมื่อเกิดไฟไหม้ ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับ Deaf Children Australia (2014) ได้กล่าวถึง การพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กและวัยรุ่นหูหนวกไว้ว่า การพัฒนาเด็กและวัยรุ่นหูหนวกควรมีการพัฒนาให้เขาสามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระ (Independent Living Skills: ILS) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสังคมปกติ โดยการฝึกให้เขามีความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยหรืออันตรายจากสังคม ทักษะชีวิตที่จำเป็นได้แก่ ทักษะการสื่อสาร รวมถึงการเรียนรู้ การใช้ SMS, MSN และอีเมล ทักษะการ

จัดการส่วนบุคคล ทักษะสุขอนามัยและสุขภาพทางเพศ ทักษะชุมชนและวัฒนธรรมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทักษะทรัพยากรชุมชนและการเคลื่อนไหว ทักษะการเงินส่วนบุคคล ทักษะการจัดการบ้าน ได้แก่ ความปลอดภัยในบ้านและห้องครัวการจัดการ ทักษะความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพัฒนาความเป็นผู้นำความเป็นอิสระและความเชื่อมั่นและการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงสอดคล้องกับ Center for Hearing & Deaf Services (2014) ได้กล่าวถึง โปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ควรมีการจัดโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตให้มีความเหมาะสมกับ ระดับอายุ และความจำเป็นของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อเป็นการฝึกฝนให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้รับการพัฒนาเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ การพัฒนาทักษะชีวิต ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้ที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาทักษะชีวิตควรมีความรู้ความเข้าใจในนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งในด้านภาษามือ และความรู้เทคนิคในการฝึก สิ่งนั้นๆ ทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ ทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งในบ้านและในสถานศึกษา รวมถึงสถานประกอบ การ โดยทักษะชีวิตที่สำคัญสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีหลายประการ ได้แก่ ด้านวิชาการ เพื่อให้ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้เห็นความสำคัญของการอ่าน การเขียน และทักษะคณิตศาสตร์ รวมถึงทักษะพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้ประโยค ได้แก่ การเขียนประโยค และการอ่านหนังสือ ด้านการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมให้มีความสามารถในการสื่อสาร ด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้เรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น การพิมพ์ในMicrosoft Word การทำ Powerpoint รวมทั้งทักษะพื้นฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษามือ การมีปฏิสัมพันธ์หรือการสื่อสารระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ด้านพลศึกษา เพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของร่างกาย การรับประทานอาหาร ภาวะสุขภาพ การออกกำลังกายด้านสุขอนามัยส่วนบุคคล และการแต่งตัว ด้านความปลอดภัย ด้านอาชีพ ด้านเพศศึกษา และด้านสังคม เพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินตระหนักถึงความสำคัญในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม รวมถึงการสร้างควมคุ้นเคยในสถานประกอบการ การจัดการเงิน การสัมภาษณ์งาน ทักษะการทำงาน ด้านชุมชน เพื่อให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักเกี่ยวกับชุมชน

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบไปด้วย 1) แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 5) แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยแผนการสอนประกอบด้วยขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ขั้นตอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วย คือ 1) ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2) ขั้นการสะท้อนความคิด 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด 4) ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่ โดยได้มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการ จัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ของ คอลบ์ (Kolb, 1984); ดีน (Dean, 1993); เคมพ์ทและคณะ (Kempt, et al., 1996); ทินยาลา (Tynjala, 1998); เบียร์ดและวิลสัน (Beard and Wilson, 2002); เอนเดอเวล และวายเอ็มซีเอ (Endeavour and YMCA, Site in Greenway, 2002); มูน (Moon, 2004); เคลลี (Kelly, 2007); และทิสนา แซมมณี (2547) ซึ่งแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง ระหว่าง 0.80 - 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญควรมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (Steven J. Osterlind. 1998: 263; ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 249) และสอดคล้องกับ เบญจวรรณ ใจแก้ว (2556) ที่ได้ดำเนินการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผลการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน แผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.89 และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 5-6) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการจัดการ

เรียนรู้ คือ การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ การเรียนรู้ย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับสภาพที่เป็นจริงในท้องถิ่น และยังสอดคล้องกับเชียร พานิช (2544, หน้า 129) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีว่า ควรประกอบด้วยกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ให้โอกาสผู้เรียนค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง เน้นกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้ด้วยตนเอง นำกระบวนการไปใช้จริง และส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น จึงถือได้ว่าแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างดี

2. คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 โดยคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริม สร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีส่วนประกอบด้วยสาระสำคัญ 7 ประการ คือ 1) แนวคิดพื้นฐาน 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา 5) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 6) การประเมินผล 7) แนวทางการนำรูปแบบการสอนไปใช้ โดยได้มาจากการวิเคราะห์ของ Joyce and Weil (1986: 2000); Gunter, Estes and Schwab (1995: 55); Anderson (1997: 87); Arends (1997: 56); Kemp, Morrison and Ross (1998: 82) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้ เชี่ยวชาญควรมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (Steven J. Osterlind. 1998: 263; ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 249) และสอดคล้องกับ Joyce and Weil (1986: 2000); ทิศนา แคมมณี (2545: 4-5) ที่สรุปไว้ว่า การพัฒนารูปแบบการสอนจะต้องผ่านการจัดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนให้เป็นระบบ โดยคำนึงถึงทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องจัดองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Kruse, K (2014: 1) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพิจารณาความเหมาะสมของการเรียนการสอนต้อง ประเมินทุกองค์ประกอบ และนำสิ่งที่บกพร่องมาปรับปรุง เพื่อให้รูปแบบการสอนมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ จึงถือได้ว่า คู่มือผู้สอน ประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างดี

3. แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกต แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.1 แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษาจำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง ระหว่าง 0.80 - 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญควรมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (Steven J. Osterlind. 1998: 263; ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2543: 249)

3.2 ผลการหาค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกต ของแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกตเท่ากับ 1 โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความเชื่อมั่นในการสังเกต (Interobserver Reliability: IOR) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า คุณภาพของเครื่องมือวิจัยควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5 ถึง 1.00 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นในการสังเกต (IOR) ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. 2552: 61, 89; พิสนุ พงศ์ศรี. 2552: 20-21; พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117, 130; Tawney; & Gast. 1984: 137- 140) จึงทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรงในสิ่งที่ต้องการวัด ดังนั้นจึงถือได้ว่าแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ เพราะมีการสร้างที่เป็นไปตามขั้นตอนการหาคุณภาพของเครื่องมือ และให้ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหาถึง 5 คน ซึ่งโดยทั่วไปกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญควรมีอย่างน้อย 3 ท่าน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117) จึงถือได้ว่าแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างดี

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษาจำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง ระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งถือว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้

เป็นไปตามแนวคิดที่ว่า คุณภาพของเครื่องมือวิจัยควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ ระหว่าง 0.5 ถึง 1.00 (ยุทพงษ์ กัวยวรรณ์. 2552: 6, 89, 91; พิสนุ ฟองศรี. 2552: 20-21; พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117, 130, 211) ดังนั้นจึงถือได้ว่าแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างดี เพราะผ่านขั้นตอนการสร้างที่เป็นระบบและมีคุณภาพตามแนวทางการสร้างเครื่องมือวิจัย จึงถือได้ว่าแบบประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างดี

5. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง ระหว่าง 0.80 - 1.00 ซึ่งถือว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้เป็นไปตามแนวคิดที่ว่า คุณภาพของเครื่องมือวิจัยควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5 ถึง 1.00 (ยุทพงษ์ กัวยวรรณ์. 2552: 61, 91, 89; พิสนุ ฟองศรี. 2552: 20-21; พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117, 130, 211) และสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญควรมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (Steven J. Osterlind. 1998: 263; ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2543: 249) ดังนั้นจึงถือได้ว่าแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างดี

จากระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ว่า รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 1) แนวคิดพื้นฐาน 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหา ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย ทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม และทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย 5) กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ 1.ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2.การสะท้อนความคิด 3.การสรุปความคิดรวบยอด 4.การทดลองในสถานการณ์ใหม่ และ 6) การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ จุติพร อัสวโรรณ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยการจัดประสบการณ์

ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มี 4 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอน (4) การวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับ องค์กรศักดิ์ แสงป้อม (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคม เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP ประกอบด้วย (1) หลักการและแนวคิด (2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (3) กระบวนการเรียนการสอน (4) การวัดและประเมินผล ประเมินผล

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การสร้างเครื่องมือวิจัย “รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ที่มีคุณภาพ ส่งผลให้งานวิจัยมีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือ เพราะมีแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่ให้การสนับสนุน

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า

1. ระดับคะแนนความสามารถทาง ทักษะชีวิต ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พรณวร บุญประเสริฐผล (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษ หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนสูงกว่าก่อนการสอน และสอดคล้องกับ Sharon Dominica (2012: Online) ได้กล่าวถึง ทักษะการดำรงชีวิตอย่างอิสระ (independent living skill) เป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตประจำวันอย่างอิสระ ทักษะการดำรงชีวิตอย่างอิสระ ได้แก่ ทักษะการดูแลตนเอง เช่นการรับประทานอาหาร , การแต่งกาย, อาบน้ำ, การใช้ห้องส้วม และการดูแลห้องน้ำ นอกจากนี้ยังมีทักษะอื่นๆ เช่น การจัดการบ้าน , การทำความสะอาด, ซัปปิ้ง, ร้านซักรีด , การจัดการเงิน การจัดการยา ฯลฯ การเรียนการสอนทักษะชีวิตอย่างอิสระเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นตั้งแต่เกิดไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้ มักประสบปัญหา

การดำรงชีวิตด้วยเหตุผลที่ต่างกัน แต่พวกเขาจะต้องใช้ทักษะเหล่านี้ดำรงชีวิตอยู่อย่างอิสระ แม้ว่าพวกเขาจะไม่สามารถอยู่ได้อย่างอิสระ ดังนั้นการสอนทักษะการดำรงชีวิตอย่างอิสระจึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดสำหรับเด็กเหล่านี้ และสอดคล้องกับ Joan Goodship (2010: Online) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการสอนทักษะชีวิตสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ไว้ว่า ทักษะชีวิตรวมถึงความหลากหลายของความรู้ และทักษะการปฏิสัมพันธ์ ทักษะชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอิสระ ปัจจุบันนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจำนวนมากมีความต้องการจำเป็นต้องได้รับการศึกษาทักษะชีวิต เพื่อสนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยในอนาคตเด็กเหล่านี้จะต้องแต่งงานมีครอบครัว ต้องเรียนรู้มารยาททางสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเงินและการใช้บริการขนส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่สำคัญจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างยิ่ง ได้แก่ ทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะความสามารถทางสังคม และทักษะความสามารถในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Junge, Manglallan; & Raskauskas. (2003) ที่ได้ศึกษาเรื่องทักษะชีวิตผ่านการมีส่วนร่วมในโปรแกรมการสอนเชิงประสบการณ์และการเรียนแบบร่วมมือหลังเลิกเรียน โดยกลุ่มเป้าหมาย เป็นเด็กตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงเกรด 6 ที่ลงทะเบียนในโปรแกรม 4-H หลังเลิกเรียน ซึ่งเป็นโปรแกรมที่เน้นการสอนเชิงประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และให้โอกาสเด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพ พบว่าเด็กที่ลงทะเบียนมีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานทอง อังคณิตย์ (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบมีส่วนร่วมและเพื่อศึกษาผลการเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น การวิจัยที่ระดมความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ผลการใช้กิจกรรมนักเรียนในการเสริมสร้างทักษะชีวิตใน 4 องค์ประกอบ คือ 1) ความตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น นักเรียนมีทักษะชีวิตเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้แบบแผนการวิจัยแบบ Single Subject Design จึงมีความเหมาะสมสอดคล้องกับการทดลองกับกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ Laushey & Heflin (2000) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การเพิ่มทักษะทางสังคมในเด็กอนุบาลออทิสติก โดยใช้เพื่อนๆ ตามที่ครูสอน โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ ABAB โดยการจัดเพื่อนคู่หูที่สามารถเข้ากันได้ดีกับเด็กนักเรียนอนุบาล เพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์กันเพิ่มขึ้น ข้อมูลที่รวบรวมได้จากนักเรียนอนุบาลออทิสติก จำนวน 2 คน ทำให้เห็นว่า เพื่อนคู่หูสามารถทำให้มีการเพิ่มทักษะทางสังคมในการมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กัลยาณี อินตะสิน (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษา

ทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกในระดับปฐมวัย จากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบการเล่นเกมน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กออทิสติกเพศชายอายุ 3 ปี 2 เดือน 1 ราย มีความบกพร่องในด้านสังคม กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นบริหารภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ทำการศึกษาโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ A-B-A การรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีทัศน์ถ่ายภาพบันทึกพฤติกรรมขณะที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น รวมถึงการใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม และสรุปผลการสังเกต พฤติกรรมทางสังคม แล้วนำเสนอเป็นรูปกราฟประกอบการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า การสอนทักษะทางสังคมให้กับเด็กออทิสติกจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบการเล่นเกมน ด้านการเล่นร่วมกับเพื่อน ด้านการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม เด็กมีพฤติกรรมทักษะทางสังคมอยู่ในระดับดีและเพิ่มมากขึ้น รวมถึงสอดคล้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิต จำนวน 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ของเพียเจต์ เพียเจต์ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ของแบนดูรา และ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ ของสกินเนอร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการทางสติปัญญา การเรียนรู้ผ่านตัวแบบ หรือต้นแบบ และการใช้การเสริมแรงทางบวก จึงมีส่วนในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการสอนโดยใช้ รูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมี ความพึงพอใจ ในระดับมาก ความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการสอนจึงเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิธร จันทมฤก (2554: 39-42) ได้ทำการศึกษาระบบการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนั้นต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยศึกษา สภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎีหรือความเชื่อที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน กำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการประเมินประสิทธิภาพว่าสามารถทำให้เด็กบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และสอดคล้องกับ Mcgriff and Other (2000) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการศึกษา และวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมากำหนดกรอบของการเรียนการสอนที่สามารถยืดหยุ่น ได้ตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อารี พันธุ์มณี (2542: 198) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการเรียนรู้นั้น มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งครูควรส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ โดยสร้างความ

พึงพอใจให้เกิดแก่นักเรียน ได้แก่ การเชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้มาก่อน จะทำให้นักเรียนสนใจ เข้าใจบทเรียนง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และเป็นความพึงพอใจของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพลภัทร พองโนนสูง (2550: 51) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง วัสดุและสมบัติของวัสดุโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียน มีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ เรื่องวัสดุและสมบัติของวัสดุ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ระยะที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระยะที่ 4 นี้ เป็นการดำเนินการเพื่อ ปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความสมบูรณ์ ผลจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 95 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้เชี่ยวชาญ 6 คน มีความพึงพอใจมากที่สุด และผู้เชี่ยวชาญ 2 คน มีความพึงพอใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับศศิธร จันทมฤก (2554: 39-42) ได้ทำการศึกษา กระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนั้นต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาสภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎีหรือความเชื่อที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน กำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้นจำเป็นต้องได้รับการประเมิน ประสิทธิภาพว่าสามารถทำให้เด็กบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และสอดคล้องกับ McGriff and Other (2000) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมากำหนดกรอบของการเรียนการสอนที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับอารีวรรณ เข้มสะอาด (2546) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา : กรณศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โดย อารีวรรณ เข้มสะอาด ได้ดำเนินการ ประเมินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อเป็นการดำเนินการส่วนหนึ่งในขั้นตอนของการวิจัย เพื่อดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาตามมาตรฐาน

การศึกษา: กรณีศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) วิเคราะห์ความต้องการของสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง 2) ศึกษาข้อมูลของสถานศึกษา 3) ประชุมชี้แจงคณะผู้บริหารและคณะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา 4) ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 5) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นและกำหนดชั้นปีที่เรียน 6) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้รายปี 7) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี 8) วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี 9) วิเคราะห์แก่นสาระและหน่วยการเรียนรู้ 10) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ 11) ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ 12) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 13) ประเมินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา และพบว่า ครู นักเรียน ผู้ปกครองพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการ ควรตระหนัก และเห็นความสำคัญ ของการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจาก การจัดการศึกษาส่วนใหญ่ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักมุ่งเน้นการพัฒนา การพูด และการพัฒนาภาษา ส่วนด้านคุณภาพของชีวิตความเป็นอยู่ หรือทักษะชีวิต รวมทั้งการยอมรับนับถือในตนเองยังน้อย
2. รัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการ ควรมีนโยบาย กลาง หรือการกำหนดมาตรการในการส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท
3. รัฐบาลหรือกระทรวงศึกษา ธิการ ควรมีการส่งเสริมครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนโสตศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน อันจะนำไปสู่การพัฒนางานการศึกษาพิเศษที่ดี และมีคุณภาพที่เทียบเท่านานาชาติ
4. รัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาทุกประเภท ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดี และมีคุณภาพ อันจะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนที่จะนำเอารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ ควรมีการศึกษา รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อย่างละเอียด เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หากครูผู้สอนจะนำไปใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นอื่นๆ ก็สามารถทำได้ โดยดำเนิน การประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ของนักเรียนก่อน เพื่อให้ครู สามารถทราบได้ว่านักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ทักษะชีวิตด้านใด หรือเรื่องใดบ้าง

3. ครูผู้สอนควรมีความรู้ความสามารถทางภาษามือในระดับดี เพื่อให้สามารถสื่อสารกับนักเรียนได้ เนื่องจาก รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบเน้น ประสบการณ์ ดังนั้นในกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นขั้นตอนการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องสะท้อนความคิด และสรุปความคิดรวบยอด ผ่านการสื่อสารด้วยภาษามือ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นอื่นๆ และควรศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินใหม่ โดยเฉพาะในระดับชั้นที่สูงขึ้น เนื่องจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจมีปัญหาและความต้องการทักษะชีวิตที่แตกต่างกัน

2. ควรศึกษารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีอื่นๆ อาทิ การสอนแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Directed Learning) หรือการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem Based Learning)

3. ควรศึกษารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีความพิการซ้อน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4. ควรศึกษารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอื่นๆ อาทิ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กออทิสติก

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ สິนรัตน์. (2552). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
ต่อทักษะชีวิตด้านการ ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ. วิทยานิพนธ์. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
ถ่ายเอกสาร.
- กุลยา ก่อสุวรรณ. (2548). การวิจัยทางการศึกษาพิเศษ. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ:
ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- (2548). การสอนทักษะทางสังคม. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: ภาควิชา
การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- (2548). การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว Single Subject Design. (เอกสารประกอบ
คำสอน). กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- (2548). การวิจัยแบบหลายเส้นฐาน Multiple Baseline Design. (เอกสารประกอบ
คำสอน). กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2532). การพัฒนารูปแบบการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลเน้นชุมชน
สำหรับนักศึกษา พยาบาล : วิธีการเชิงสมรรถนะ. วิทยานิพนธ์ (หลักสูตรและการสอน).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติคม คาวีรัตน์. (2553). การพัฒนารูปแบบการสอนเชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะ
สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- กฤษณา เลิศสุขประเสริฐ. (2535). ความผิดปกติของการได้ยิน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น:
ขอนแก่นธุรกิจ.
- กรมวิชาการ. (2544). การบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.
- กรองกาญจน์ อรุณรักษ์. (2536). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ใน
ระดับชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงยุติธรรม. (2549). คู่มือเทคนิคการจัดกิจกรรมเพื่อสอนทักษะชีวิตสำหรับเยาวชน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2541). คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับประถม สำหรับครู.
กรุงเทพฯ: บริษัทชูเวียร์เนียร์ (ไทยแลนด์).

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ กลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- (2545). **หลักสูตรมาตรฐานแห่งชาติ...สู่ชั้นเรียน** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2554). **แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี พ.ศ.2555-2559**.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- (2543). **การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง**. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.
- กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข. (2539). **การสอนทักษะชีวิตด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**.
ประจวบคีรีขันธ์: โรงแรมหัวหินแกรนด์.
- กันตวรรณ มีสุมสาร. (2554). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการแนว
สมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของ
นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยาณี อินตะสิน. (2550). **การศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกในระดับปฐมวัยจาก
การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบการเล่นเกม**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กัสมัสส์ อาแด. (2548). **การสร้างชุดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ
CIPPA MODEL เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิต 2 มิติ และ 3 มิติ สำหรับ
นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงไกร ลีลาพนาสวัสดิ์. (2553). **การใช้โปรแกรมทักษะชีวิตในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
การติดเกมคอมพิวเตอร์ของสามเณรโรชเรียนสามัคคีวิทยาทาน อำเภอเมืองเชียงใหม่**
วิทยานิพนธ์. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

จุติพร อัครโสวรรณ. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยการจัด
 ประสพการณ์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
 การเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3. วิทยานิพนธ์. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

จุฬารักษ์ โสตะ. (2552). แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาสุขภาพ. ขอนแก่น:
 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เจตนิพัทธ์ สมมาตย์. (2550). ประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมทักษะชีวิตร่วมกับกระบวนการ
 เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่อพฤติกรรมกำหนัดการป้องกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์.
 ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

จินตมาศ โกศลชื่นวิจิตร. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการ
 หลักพุทธธรรมเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทรของนักศึกษาพยาบาล.
 ปริญญาโท. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชบา พันธุ์ศักดิ์. (2550). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์และการเรียนรู้
 แบบร่วมมือโดยการร่วมงานอย่างร่วมรู้สึกระหว่างผู้ปกครองและครูเพื่อเสริมสร้าง
 ทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ชนัญญา ไทยนิวัฒน์ไฉ. (2551). ผลของการจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์โดยใช้วิธีปฏิบัติการ
 สืบสอบหาความรู้ที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาล.
 วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ชาย โพธิ์สีดา. (2550). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นท์ติ้ง
 แอนด์พับลิชชิ่ง.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. กรุงเทพฯ: วี พริ้นท์ (1991).

ชวนพิศ สันตโรจน์ประไพ. (2534). การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่มีการ
 รับรู้บทบาททางเพศแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2524). การวัดทางจิตวิทยาและการศึกษา. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.

ชมรมผู้ปกครองและอาสาสมัครคนหูหนวก. (2545, 17 พฤศจิกายน). รายงานสัมมนาเชิง
 ปฏิบัติการ เรื่องปัญหาคนพิการ. กรุงเทพฯ.

จิตประภา ศรีอ่อน. (2549). **คู่มือเจ้าหน้าที่บริการสนับสนุนนักเรียนพิการ**. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยมหิดล.

ทศนา เขมมณี. (2545). **กระบวนการเรียนรู้ ความหมาย แนวทางการพัฒนาและปัญหาข้อข้องใจ**

กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

----- . (2545) **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี**

ประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- . (2548). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี**

ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.

----- . (2550). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**

พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.

ทศนา เขมมณี; และคณะ. (ม.ป.ป.). **“การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด” เอกสาร**

ประกอบการนำเสนอแนวคิดและแนวทางเรื่องการคิดและการสอนเพื่อพัฒนา

กระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

----- . (2554). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**

พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศไน วงศ์วรรณ. (2542). **ผลการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาเหตุผลอารมณ์**

และพฤติกรรมต่อความโกรธของนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ (จิตวิทยาการศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ทองคุณ หงส์พันธ์. (2547). **กระบวนการเรียนรู้กับการพัฒนาทักษะชีวิต**. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม

2558, จาก www.rajabhat.ac.th/edunews/skill

ธีราพร กุลนันทน์. (2544). **การพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ทฤษฎี**

แนวคิด และแนวปฏิบัติ. นครสวรรค์: คอมพิวเตอร์แอนดกราฟฟิค.

ธนพัชร แก้วปฏีมา. (2547). **การพัฒนาแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา**

ปีที่ 4- 6. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ธีระ ชัยยุทธยรรยง. (2545). **วิธีการฝึกทักษะการดำเนินชีวิตแก่เด็กและเยาวชน**. วารสารวิชาการ.

เถียร พานิช. (2544). **4 MAT: การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ**

การเรียนรู้ของผู้เรียน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

ณรงค์ศักดิ์ แสงป้อม. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบอิงประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ MIAP. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

ดุษฎี เจริญสุข. (2540). ผลการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปริญญานิพนธ์ (ศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ดวงละภา กุดนอก. (2551). ยุทธศาสตร์การพัฒนาค่ายเยาวชนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนตำบลเนินหอม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ถ่ายเอกสาร.

ดวงใจ วรรณสังข์. (2541). การศึกษาความสามารถในการจำพญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพญชนะไทย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ตรีสุข ธงไชย. (2540). ปัญหาความเครียดภายในครอบครัวและวิธีการจัดการปัญหาของวัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงดูเพียงคนเดียว และครอบครัวปกติ. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

นิติพัฒน์ พิสุทธิพงศ์. (2556). การสังเคราะห์รูปแบบการสอนแบบบูรณาการโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นชุดปฏิบัติการวัดเสมือนเรื่อง วงจรกรองความถี่แบบแอกทิฟ. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.

นงนุช เพชรบุญวัฒน์. (2549). ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

นำโชค วัฒนนัย. (2555). การพัฒนาชุดฝึกที่ใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นฐานเรื่อง วิทยาการหุ่นยนต์เบื้องต้น. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 3(2): 90-99.

บั้งอร ต้นปาน. (2542). การเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

บุญล้อม ดั่งวิเศษ. (2550). การศึกษาความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยหนังสือการ์ตูน. ปริญญานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บุญเรียง ขจรศิลป์ และคณะ. (2543). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนา
การเลี้ยงโคนม: กรณีศึกษาจังหวัดราชบุรี. กรุงเทพฯ: หจก. พี.เอ็น. การพิมพ์.
- เบญจวรรณ กิจควรดี. (2552). ประสิทธิผลของการประยุกต์การสร้างเสริมทักษะชีวิตร่วมกับ
แรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนแห่งหนึ่ง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจวรรณ ใจแก้ว. (ม.ป.ป.). การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบุบผาราม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่:
วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ปณิชา จีรพรชัย. (2553). การพัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมทักษะการตัดสินใจในการดำเนินชีวิต
ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาปริญญาโท
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปณิตา นิรมล. (2546). การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เทคโนโลยีวิทยาการศึกษา). ชลบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ปริญญาธรณ์ อุไรรัมย์. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พิช่นารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบวัฏจักร 5E สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
วารสารศรีวนาลัยวิจัย. 2 (4): 10-19.
- ปัทมา บันเทิงจิต. (2548). การศึกษาทักษะทางสังคมด้านการเล่นกับเพื่อนของเด็กออทิสติก
โดยการจัดกิจกรรมที่บ้านของไทยประกอบกับสื่อสารด้วยภาพปริญญาโท. กศ.ม.
(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- ประไพ ประดิษฐ์สุทธาวร. (2558). พัฒนาการด้านสติปัญญา: วัยประถมต้น (Primary school
children cognitive development). สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2558, จาก <http://taamkru.com/th>.
- ประเสริฐ ตันสกุล วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์; และคณะ. (2538). “ยุทธศาสตร์ ทักษะชีวิตเพื่อการพัฒนา
บุคลิกภาพเยาวชน,” ในรายงานการประชุมสัมมนา เพื่อหาแนวทางการนำยุทธศาสตร์
ทักษะชีวิตมาใช้ในการป้องกันยาเสพติด วันที่ 15-16 สิงหาคม 2538. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามสารเสพติด.

ปานทอง อังคนิษฐ์. (2558). **การเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม**. วิทยานิพนธ์. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.

ผดุง อารยะวิญญู. (2542). **หลักการสอนพูด**. กรุงเทพฯ: แว่นแก้ว.

----- (2549). **การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ**. กรุงเทพฯ: จำไพเพรส.

ผ่องพรรณ ตรีมงคลกุล. (2543). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2548). **“รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์” การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย**. กิ่งแก้ว อารีรักษ์, ละเอียด จุฑานันท์, ทิศนา แหมมณี และชาวิณี ตรีวิญญู. บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: อัลฟ่า มิเลินเนียม.

พิสนุ ฟองศรี. (2552). **วิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พรีน.

พิสมัย สุขอมรรตน์ (2540). **การประยุกต์โปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร** ปรินญาณิพนธ์ (สุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

พูนพิศ อมาตยกุล. (2542). **เอกสารประกอบการสอน ความรู้เรื่องเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก** **สะดวกสำหรับคนพิการ**. นครปฐม: วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล.

----- (2542). **เอกสารประกอบการสอน หลักการและความรู้เรื่องอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ**. นครปฐม: วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล.

----- (2545). **สัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องคนหูหนวก**. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลราชานุกูล.

----- (2545). **เอกสารประกอบการสอนความรู้เกี่ยวกับคนพิการ**. นครปฐม: วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล.

พูนพิศ อมาตยกุล; และคณะ. (2549). **เอกสารประกอบการสอน ความรู้ทั่วไปเรื่องความพิการและคนพิการ**. นครปฐม: วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล.

พจน์ปรีชา คำมี. (2552). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การศึกษาแบบเรียนรวม**. ลำปาง: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

พรรณวร บุญประเสริฐผล. (2553). **การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง** วิทยานิพนธ์. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

- พรศรี ใจงาม. (2534). **ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนวิทยาลัยพลศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง**. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พลภัทร พองโนนสูง. (2550). **รายงานการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง วัสดุและสมบัติของวัสดุโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พัชรินทร์ เสรี. (2553). **การพัฒนารูปแบบการสอนเขียนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน**. ปริญญาโท กศ.ด. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒน์วดี ธรรมรัตน์พุกษ์. (2554). **การพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กสถานสงเคราะห์**. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัฒนชญา งามดีเลิศวงศ์. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในปัจจัยควบคุมด้านการทำงานต่อการกำกับตนเองโดยมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการทำงานเป็นตัวแปรสื่อ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ภูมิภัทร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2547). **ผลของโปรแกรมแนะแนวกลุ่มต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและการเปลี่ยนเจตคติต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนบ้านมุกดา**. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ยุทพงษ์ กัยวรรณ. (2552). **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์สันติ. (2538). **“การสอนทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพติด”** ใน รายงานการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางการนำยุทธศาสตร์ทักษะชีวิตมาใช้ในการป้องกันยาเสพติด. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ส.ป.ส. กรุงเทพฯ.
- รจเรข รัตนอาจารย์. (2547). **ผลของการฝึกการกำกับตนเองในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- รักษิณา หดย้อย. (2549). **การพัฒนาทักษะเขียนคำโดยใช้กิจกรรมบูรณาการสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ปานทอง. (2547). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กที่มีปัญหาทางการเขียนโดยใช้วิธีการทางศิลปะ**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โรจน์ กิมสูงเนิน. (2537). **พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่**. กรุงเทพฯ: ธเนศวรการพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วารี ธีระจิตร (2545). **การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา เลิศศิลป์. (2543). **การศึกษาแบบเรียนรวม**. กรุงเทพฯ: จำไพโรเพรส.
- วงศ์เดือน ชัยทอง. (2557). **การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ง 14101 (งานเกษตร) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- วรวรรณ คงคล้าย. (2542). **เด็กที่มีความบกพร่อง**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ส.
- วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี. (2546). **หลักการสอนการพัฒนาทักษะชีวิต**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรษญา ซาลี. (2554). **โลกของคนหูหนวก**. วิทยานิพนธ์ (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรวิทย์ วรภัทรากุล. (2015). **สาเหตุหูหนวกและเป็นใบ้**. สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2558, จาก <http://board.postjung.com/703140.html>.
- วินัยธร วิชัยดิษฐ์. (2555). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มภูมิศาสตร์ที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา**. วิทยานิพนธ์. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรพล วิวรรณ เกวี่พันธ์. (2552). **การประยุกต์ใช้ทักษะชีวิตร่วมกับทฤษฎีความสามารถตนเองเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรีย์ ร่วมคิด. (2551). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูอนุบาลในการออกแบบและการ จัดกิจกรรม การเรียนการสอน**. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- วัฒนา มัคคสัน. (2539). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนแบบโครงการ เพื่อการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วันดี โต๊ะดำ. (2547). **การพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วันทา มลาศรี. (2554). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน โดยใช้ กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(หลักสูตรและการสอน). ปุริรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- แหวดดาว ดวงจันทร์. (2551). **การใช้กิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. การค้นคว้าแบบอิสระ. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร จันทมฤก. (2554). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้จาก ประสบการณ์และวัฏจักรการสืบสอบหาความรู้เพื่อเสริมสร้างจิตวิทยาศาสตร์ของ เด็กอนุบาล**. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร โอภาวดีชัย. (2531). **ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด ของพยาบาลจิตเวชในการปฏิบัติพยาบาล**. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์. (2551). **การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 3 ที่มีภาวะการอ่านบกพร่อง**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวิมล ใจงาม. (2549). **เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ภาษามือ**. พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ศิริธรรม ธนะภูมิ (2535). **โครงการช่วยเหลือผู้เสีย**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- ศรียา นิยมธรรม. (2544). **ความบกพร่องทางการได้ยิน ผลกระทบทางจิตวิทยา การศึกษา และสังคม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2558). **กิจกรรมแนะแนว**. 2558: ออนไลน์
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2546). **การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.

- สุชีริน เย็นสวัสดิ์. (2548). การศึกษาทักษะการสื่อสารของเด็กออทิสติกจากการสอนโดยใช้
ป้ายกระดานสื่อสาร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันท์เอม. (2540). **เด็กที่มีความต้องการพิเศษ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ช.
- สุพร ชัยเดชสุริยะ. (2526). **พัฒนาหลักสูตรและการสอน**. มหาสารคามมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุภาพร ดาวดี. (2537). **การศึกษาความตระหนักในตนเองของพยาบาล และพฤติกรรมการดูแล**
ผู้ป่วยระยะสุดท้าย. วิทยานิพนธ์ (พยาบาลผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2552). **จิตวิทยาการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2554). **จิตวิทยาการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรินทร์ ยอดคำแปง. (2547). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ความรู้ทางการศึกษาพิเศษ**.
เชียงใหม่: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมศักดิ์ เจริญศรี. (2543). **ผลการสอนตามแนวคิดนีโอฮิวแมนที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง**
ของนักเรียนการศึกษานอกโรงเรียนแบบทางไกล. วิทยานิพนธ์ (การศึกษานอกระบบ
โรงเรียน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2544). **การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง**.
พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่. โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- สมศักดิ์ สันธุระเวช. (2530, มกราคม-มีนาคม 2). “การวัดด้านปฏิบัติ,” **วารสารวัดผลทาง**
การศึกษา. 1: 97 - 124 ; 530.
- สมปอง เพชรโรจน์. (2549). **การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บโดยใช้การจัดการ**
เรียนรู้แบบสืบสอบเพื่อการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ เรื่องภาวะมลพิษทางอากาศ
สำหรับนิสิตปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ (โสตทัศนศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมพร เพ็งคำ. (2544). **การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตร**
พยาบาล ศาสตร์แบบบูรณาการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาล ใน
สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมโภชน์ เข้มมสุภาสิต. (2549). **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- เสาวภา สุขเฉลิมชัย. (2550). **การศึกษาทักษะการรอยของเด็กรอทิสติกโดยการสอนด้วย
เรื่องราวทางสังคม** ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร.
- โสรัจ พิศพนม. (2543). **หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา**. อุตรธานี: สถาบันราชภัฏอุตรธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวคิดเรื่องทักษะชีวิตและการพัฒนา
ทักษะชีวิตในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). **รายงานปฏิรูปการศึกษาต่อประชาชน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์
พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานโครงการพิเศษ. (2541). **ก้าวสู่มาตรฐานการเรียนรู้ทักษะชีวิต**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชิน เย็นสวัสดิ์. (2548). **การศึกษาทักษะการสื่อสารของเด็กรอทิสติกจากการสอนโดยใช้ป้าย
กระดานสื่อสาร**. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันทรเฒ. (2540). **เด็กที่มีความต้องการพิเศษ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ส.
- สิทธิกร กาญจนโพธิ์. (2550). **การพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดการฝึกฟัง เรื่องการจำแนก
เสียง สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน**. วิทยานิพนธ์. พิษณุโลก:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- หลุย จำปาเทศ. (2540). **“การประยุกต์ใช้จิตวิทยาการศึกษา” ในเอกสารสมาคมแนะแนวแห่ง
ประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พรินติ้ง.
- อติพร ศรียมก. (2525). **เทคโนโลยีทางการศึกษา: ทฤษฎีและการวิจัย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อนุชา ภูมิสิทธิพร. (2548). **การศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทาง
การได้ยิน ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
----- (2554). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ**.
พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- (2554). **ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน** พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- อาภรณ์ ชูดวง. (2534). การสร้างแบบสอบถาม อี คิว เพื่อวัดความสามารถในการแก้ปัญหา
ทางการพยาบาลของนักเรียนพยาบาล. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มณี. (2542). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน.
- อารีวรรณ เขี่ยมสะอาด. (2546). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา: กรณีศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย ดุลยเกษม. (2547). ยุทธศาสตร์สังคมไทยในการสร้างวิถีแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ:
องค์การคำครุสภา.
- อุไร ตั้งวิจิตรพันธ์. 2554. ผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สื่อสารทางภาษาที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนวัดโป่ง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- อมรรัตน์ วัฒนาร. (2547). การวิจัยแบบร่วมมือที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน ในกระบวนการพัฒนา
หลักสูตร: กรณีศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ระดับประถมศึกษาที่บ้านถวาย
จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัปสรสิริ เขี่ยมประชา. (2542). การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง
นักเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- อรอนันท์ ไสแสง. (2552). ประสิทธิภาพของการประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตร่วมกับ
แรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันการติดเกมในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์.
ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- Abbas Mahvashe Vernofaderani. (2014). The Effectiveness of Life Skills Training on Enhancing
the Self-Esteem of Hearing Impaired Students in Inclusive Schools. *Journal of
Medical Psychology*. 3, 94-99.
- Aiman Awad Graib. (2012). The Effect of Using Small Educational Folk Games on
Improving Life Skills of the Deaf in the First, Second and Third Graders in the
Elementary Stage in Jordan. *Journal of Education and Practice* ISSN 2222-1735
(Paper) ISSN 2222-288X (Online) Vol 3, No.9, 2012.

- Altshuler, K. (1962). **Psychiatric considerations in the adult deaf**. American Annals of Deaf, 107, 560-561.
- Anderson, T.P. (1999). Using Models of Instruction. In C.R. Drill and A.J. Romiszowsky (eds.), **Instructional development paradigms**. New Jersey: Educational Publication. 521-536.
- Arends, R. (1999). **Classroom instruction and management**. New York: McGraw-Hill.
- Asher, S. R.; & Taylor, A. R.. (1983). Social Skill Training with Children: Evaluating Processes and Outcomes. **Studies in Educational Evaluation**. 8, 237-245.
- Bandura, A. (1997). **Self-efficacy: The exercise of control**. New York: W. H. Freeman.
- Barones, L.W. (1997, April). "The Effect of Group Counseling on Self Concept and Achievement of Primary Grade Mexican-American Pupils," **Dissertation Abstracts International**. 38: 5290 – A.
- Baumeister, R. F.; Heatherton, T. F.; & Tice, D. M. (1994). **Losing control: How and why people fail at self-regulation**. San Diego, CA: Academic Press.
- Beard and Wilson. (2006). **Experiential learning: A best practice handbook for educators and trainers**. 2nd ed. India: Replika Press, 2006.
- Bourne, L.E.; Ekstrand, B.R.; & Dominowski. (1971). **The psychology of thinking**. New Jersey: Prentice Hall.
- Boydell, T. H. (1976). **A Guide to Job Analysis**. Bacie. London.
- Brolin. (2011). **Life Skill training Psycho educational training as mental health Treatment**. Retrieved 12, 2014, from <http://www.edu.nu.ac.th/selfaccess/researches/admin/upload/373211010101901is.pdf>.
- Burnard. (1996). **Acquiring interpersonal skills : A handbook of experiential learning for health professionals**. 2nd ed. London: Chapman & Hall.
- Carolyn Walton Robinson. (2001). **Growing leaders in the garden: the effects of school gardens on the life skills and volunteerism attitudes of elementary school children**. Texas A&M University.
- Center for Hearing; & Deaf Services. (2014). **Life skills for Deaf**. Retrieved 29, 2014, from http://www.hdscenter.org/life_skills.asp.
- Chickering, A.W, & McCormick, J. (1973). **Personality development and the college experience**. **Researching Higher Education**. 1, 43-7.

- Collins. (2004). Coaching life skills through football: A study of award winning high school coaches. **Journal of Applied Psychology**.
- Collins,A.; Brown,J.S.; & Newman,S. (1989). **Cognitive apprenticeship :teaching the crafts of reading,writing, and mathematics**. In L.B. Resnick (Ed.),knowing,learning,and instruction :Essays in honor of Robert Glaser (pp 453-494)Hillsdale, NJ Erlbaum
- Corpersmith. S. (1984). **SEI : Self-esteem inventories**. Pllo Alto: California Consulting Psychologists.
- Deaf Action Center. (2014). **Life Skills for Deaf**. Retrieved November 29, 2014, from <http://www.deafactioncenter.org>.
- Deaf Children Australia. (2014). **Life Skills for Deaf**. Retrieved November 29, 2014, from <http://deafchildrenaustralia.org.au/>.
- Dean, G. J. (1993). **Developing experiential learning activities for adult learners**. American Association for Adult and Continuing Education National Conference, Dallas, TX.
- Dewey, J. (1974). **John Dewey on education: Selected writings**. In R. D. Archambault (Ed.), Chicago: University of Chicago Press.
- E. Jambor and M. Elliot, (2005). **Self-Esteem and Coping Strategies among Deaf Students**. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, Vol. 10, No. 1, 2005, pp. 63-81. <http://dx.doi.org/10.1093/deafed/eni004>
- Eisner, E.W. (1993). "Reshaping assessment in education: Some criteria in search of practice". **Journal of Curriculum Studies**. 25 (3): 219-233.
- Elizabeth Suzanne Peisner. (2011).**The internationalization of experiential learning for deaf and hard of hearing college students: a case study of accessibility and globalization**. a dissertation presented to the faculty of the USC Rossier school of Education University of Southern California In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree doctor of education.
- Felman, R.S. (1992). **Element of psychology**. New York: McGraw-Hill.
- Emerton, G., T. A. Hurwitz, E., M. E. Bishop. (1979). "Development of social maturity in deaf adolescents and adults", en L. J. Bradford e W. G. Hardy (eds.), **Hearing and hearing impairment**, New York, Grune & Stratton.

- Endeavour and YMCA, Site in Greenway. (2002). **Experiential Learning Cycles**. London: Cassell.
- Ferrari, Hogue and Scheer. (2004). Effectiveness of the 4-H Program as Perceived by Parents of 4-H Participants. **The Journal of Extension**. 51(4).
- Ferrari, T. M., Hogue, C. A., & Scheer, S. D. (2004). Parents' perceptions of life skills development in the 4-H Cloverbud program. **Journal of Extension** [On-line], 42(3)
- Fitzsimons, G. M.; & Bargh, J. A. (2004). **Automatic self-regulation**. In R. F. Baumeister & K. D. Vohs (Eds.), *Handbook of self-regulation: Research, theory and applications* (pp. 151-170). New York: Guilford.
- Goldsmith, Heidi. (1995). **Residential Education: An Option for America's Youth**. Oak Brook, IL: North Central Regional Educational Laboratory.
- Greenaway, R. (2002). **Powerful Learning Experience**. Retrieved November 19, 2014, from: <http://www.reviewing.co.uk/research/learning.cycles.htm>
- Gunter, M.A.; Estes, T.H.; & Schwab, J.H. (1996). **Instruction: a models approach**. Boston: Allyn and Bacon.
- Kingsnorth. H.; Healy. S.; & Macarthur. C. (2007). "Preparing for Adulthood: A Systematic Review of Life Skill Programs for Youth with Physical Disabilities," **Journal of Adolescent Health**. 41(2007): 323-332.
- Hamer, L.O. (2000). The additive effects of semi-structured classroom Activities on Student Learning: An application of classroom-based Experiential Learning techniques. **Journal of Marketing Education**. 22(1): 25-34.
- Heiman, Gray W. (1995). **Research Methods in Psychology**. Boston : Houghton Mifflin.
- Hendrick, Patricia A. (2011). **Developing Youth Curriculum Using the Targeting Life Skills Model**. Retrieved 12 December 2557, from: http://thesis.swu.ac.th/swudis/Coun_Psy/Skol_V.pdf.
- Hindley, P. A.; Hill, P. D.; McGuigan, S.; & Kitson, N. (1994). Psychiatric Disorder in Deaf and Hearing Impaired Children and Young People: A Prevalence Study. **J Child Psychol Psychiat**. 5(35): 917-934.

- Huber, M. (2015). Health-Related Quality of Life of Austrian Children and Adolescents with Cochlear Implants. **International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology**. 8(69): 1089-1101.
- Hyatt, Keith; & Filler, John. (2007). A Comparison of the Effects of Two Social Skill Training Approaches on Teacher and Child Behavior. **Journal of Research in Childhood Education**. 22(1): 221.
- Maghsoudi. J.; Hashemisabour. N.; Yazdani. M.; & Mehrabi., T. (2010). The Effect of Acquiring Life Skills through Humor on Social Adjustment Rate of the Female Students. **Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research**. 15(4): 195-201.
- Jackson. L. (1994). **Experiential Learning**. A New Approach (pp. 5-16). San Francisco: Jossey-Bass.
- Jankowski, Katherine. (1999). **Student Life in the New Millennium: Empowering Education for Deaf Students**. Washington: Laurent Clerc National Deaf Education Center Gallaudet University.
- Jennifer Vogel; Clint Bowers; Cricket Meehan; Raegan Hoeft; Kristy Bradley. (2004, 1 February). **Virtual reality for life skills education: Program evaluation**. 6(1): 39-50.
- Johnson, D.W.; & Johnson, R.T. (1974). Instructional Goal Structure: Competitive, or Individualistic. **Review of Educational Research**. 44, 213-240.
- Joan Goodship. (2010). **Special Education Life Skills**. Educational Resource Information Center (U.S. Department of Education). Retrieved February 21, 2015, from http://www.education.com/reference/article/Ref_Life_Skills_Mastery/
- Journal of Education and Practice. (2012). **The Effect of Using Small Educational Folk Games on Improving Life Skills of the Deaf in the First, Second and Third Graders in the Elementary Stage in Jordan**. 3(9).
- Joyce, B., Weil, M. with Showers, B. (1992). **Model of teaching**. 4th ed. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.
- Joyce, B. and Weil, M. (1986). **Models of Teaching**. 3th ed. Englewood cliffs: Prentice Hall.
- (2000). **Model of Teaching**. 6th edition. Boston: Allyn and Bacon.
- (2004). **Model of Teaching**. 7th edition. Boston: Allyn and Bacon.

- Junge, Sharon K.; Manglallan, S.; et al. (2003). **Building Skills Through After School Participation in Experiential and Cooperative Learning**. Child Study Journal 33.
- Katherine A. Jankowski. (1999). **Student Life in the New Millennium: Empowering Education for Deaf Students**. Washington, D.C.: Gallaudet University.
- Kelly, E. F. (2007). **Unusual experiences near death and related phenomena**. Lanham, MD: Rowman and Littlefield.
- Kemp, J.; Morrison, G.; & Ross, S. (1998). **Designing Effective Instruction**. New York: Macmillan College Publishing Company.
- Kingsnorth, S; Healy, H.; & Macarthur, C. (2007). Preparing for Adulthood: A Systematic Review of Life Skill Programs for Youth with Physical Disabilities. **Journal of Adolescent Health**. 7(41): 323-332.
- Kolb, D.A. (1984). **Organizational Psychology: Reading on Human Behavior in Organizations**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- (1984). **Experiential Learning : experience as the source of learning and development**. Englewood Cliff, N.J.: Pretice – Hall.
- Krulik, S,R. and J.A.Rodnick. (1993). **Resoning and problem solving**. Massachusetts:Allyn and Bacon.
- Kruse, K. (2014). **Introduction to Instructional Design and the ADDIE Model**. Retrieved September 25, 2014, from <http://www.transformativedesigns.com>
- Laushey, K. M., & Heflin, L. J. (2000). Enhancing social skills of kindergarten children with autism through the training of multiple peers as tutors. **Journal of Autism and Developmental Disorders**. 30,183-193.
- Lazarus, R.S.; & S.Folkman. (1984). **stress, appraisal and coping**. New York: Spriger Publishing company.
- Leary, Mark R. (1995). **Introduction to Behavioral Research Method**. 2nd ed. Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing.
- Lehman, Richards. (1991). **Statistics and Research Design in the Behavioral Sciences**. Belmont: Wadsworth.
- Leshin, C.; Pollock, J.; & Reigeluth, C. (1992). **Instructional Design Strategies and Tactics**. New Jersey: Educational Technology Publications.

Levine (1971). **Quality of supporter can influence non-conformity**. Chicago and London.

University of Chicago Press.

Lewiz, J. (1994). **Experiential learning : a new approach**. San Francisco : Jossey-Bass.

Lucker and Nadler. (2013). **Why experiential is so effective ?**. Retrieved August 23, 2013,
from <http://www.Sabrehg.com>

Luckner, J. and Nadler, R. (1999). **Why Experiential Learning is so Effective**. Retrieved
February 25, 2013, from [http://www.sabrehq.com/team_building_articles/
teambuildingcomponents.htm](http://www.sabrehq.com/team_building_articles/teambuildingcomponents.htm)

M. Huber. (2005). **"Health-Related Quality of Life of Austrian Children and Adolescents
with Cochlear Implants,"** International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology,
Vol. 69, No. 8 2005, pp. 1089-1101. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijporl.2005.02.18>.

Mabena, Simangele. (2012). **Play for change: Including the Performing Arts in Teaching
Life Skills to Deaf Adolescents**. Retrieved December 17, 2014,
from: <http://jeannesauve.org/portfolio/simangele-mabena-portfolio-en-1/>.

Maghsoudi, Jahangir; Hashemisabour, Nazanin; Yazdani, Mohsen & Mehrabi, tayebeh.
(2010). The Effect of Acquiring Life Skills through Humor on Social Adjustment Rate
of the Female Students. **Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research**. 4(15):
195-201.

Mcgriff, J.s.; Others. (2000). **A Problem Solving Assessment Instrument**. Retrieved September
6, 2014, from [http://www.personal.psu.edu/faculty/s/j/sjm256/portfolio/
kbased/idd/idd.html](http://www.personal.psu.edu/faculty/s/j/sjm256/portfolio/kbased/idd/idd.html)

Melissa A. Trapp-Petty. (2014). **Health-Related Quality of Life and Sense of Coherence in
Deaf Children and Adolescents**. 2014. Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy Public Health Walden
University.

Maslow, A.M. (1970). **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York: Harper & Row, 1970.

McCrae, R. R.; Costa, P. T.; & Piedmont, R. L. (1993). Folk concepts, natural language, and
psychological constructs: The California personality inventory and the five-factor
model. **Journal of Personality**. 61, 1-26.

- Melaville, A.; Berg, A. C.; & Blank, M. J. (n.d.). (2007). **Community-based learning: Engaging students for success and citizenship**. Washington, DC: Coalition for Community Schools. Retrieved May 29, 2007, from <http://www.communityschools.org/CCSDocuments/CBLFinal.pdf>.
- Mize, Jacquelyn; Ladd, Gary W. (1988). **Developmental Psychology**. 24(6): 782-788.
- Moon, J. (2004). **A handbook of reflective and experiential learning**. London: Routledge Falmer.
- Moore, Matthew. (2009). **Great Deaf Americans**. (3th ed.). Rochester, NY: Deaf Life P.
- Neill, J. (n.d.). **Experiential learning cycles**. Retrieved 2013, August 23. from <http://www.wilderdom.com>
- Nelson-Jones. (1997). **Life skill counseling**, in R. Nelson-Jones, **The Theory and Practice of counseling**. London: Cassell.
- Owens, T. A. (1994). **Model for Restructuring Education for the 21st. Century**. Paper presented at the World Future Society Meeting, Washington, DC.
- Patton, Robyn. (2004). **Social Skills Issues of Mainstreaming Hearing Impaired Children**. St. Louis: Washington University School of Medicine.
- Renee Nealy. (2007). **People who are deaf: Perceptions and Perspectives on Education, Family, and Work Life**. College of Health and Human Services California State University, Fresno.
- Robinfeld , Illian A. (1960, November). "An Appraisal of Guidance Services of The Newark Secondary School Through a Follow – up Study of Selected School Leaves"
Dissertation Abstracts International. 21: 1104-A.
- Ross, A.O. (1992). **The sense of self: research and theory**. New York: Spring.
- Saylor, J.; others. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**. Japan: Holt-Saunders International Edition.
- Sceoin. (1975). The Effectiveness of Life Skills Training on Enhancing the Self-Esteem of Hearing Impaired Students in Inclusive Schools. **Journal of Medical Psychology**, 2014, 3, 94-99.
- Schneider, F., Enste D. (2002). **The Shadow Economy: Theoretical Approaches, Empirical Studies, and Political Implications**, Cambridge (UK): Cambridge University Press.

- Schunk, D. H. (1991). **Learning theories: An education perspective**. New York: Macmillan.
- Sharon, D. **Teaching Independent Living Skills to Disabled Students**. (2012). Retrieved February, 21 2015, from <http://www.brighthubeducation.com/special-ed-inclusion-strategies/71939-teaching-independent-living-skills/>
- Shaughnessy, John J.; Zechmeister, Eugene B.; & Zechmeister, Jeanse S. (2000). **Research Methods in Psychology**. 5th ed. Singapore: McGraw-hill.
- Skinner, B.F. (1953). **Science and Human Behavior**. New York: Macmillan.
- Steven J. Osterlind. (1998). **Constructing Test Items: Multiple – Choice. Constructed – Response, Performance, and Other Formats**. 2nd Boston: Kluwer Academic Publishers.
- Stocks, J. T. (2002). **Introduction to Single Subject Designs**. Retrieved July 17, 2005, from <http://www.home.attbi.com/~inference/ssd/issd01.htm>.
- Simangele mabena. (2012). **Playing for change: including the performing arts in teaching life skills to deaf adolescents**: Online.
- Tawney, J.W.; & Gast, D.L. (1984). **Single subject research in special education**. Columbus: Merrill.
- The Association for Experiential Education (AEE). (2010). **What is Experiential Education?**. Retrieved March 6, 2013, from: <http://www.aee.org/customer/pages.php?pageid=47>.
- Tynjala, P. (1998). Traditional Studying for Examination Versus Constructivist Learning Task: do Learning Outcomes Differ?. **Studies in higher education**. 23(20): 173-190.
- UNICEF. (2001). **What is the Life Skills Approach?. Explore Ideas Articles, Opinions, and Research about Teaching and Learning**. Retrieved July 17, 2005, from <http://www.unicef.org/teachers/teacher/lifeskill/htm>.
- Vernosfaderani, Abbas; & Movallali, Guita . (2013). The Effectiveness of Life Skills Training in Hearing Impaired Students for the Reduction of Social Phobia. **Iranian Journal of Clinical Psychology**. 1(2): 36-41.
- Vogel, Jennifer; Bowers, Clint; Meehan, Cricket ; Hoeft, Raegan; & Bradley, Kristy. (2004). Virtual Reality for Life Skills Education: Program Evaluation. **Journal of Deafness & Education International**. 6(1): 39-50.

Vohs, K. D.; & Baumeister, R. F. (2004). **Understanding self-regulation: An introduction.**

Handbook of self-regulation: Research, theory, and applications (pp. 1–9).

Weil, Joyce; & Kluwin. (1978). **Personal models of teaching** . Englewood Cliffs, N.J.:

Prentice-hall.

World Health Organization. (1994). **Life skills educations in schools.** Geneva: WHO

WHO. (1997). **Life Skill Education for Children and Adolescents in School.** Geneva: World Health Organization.

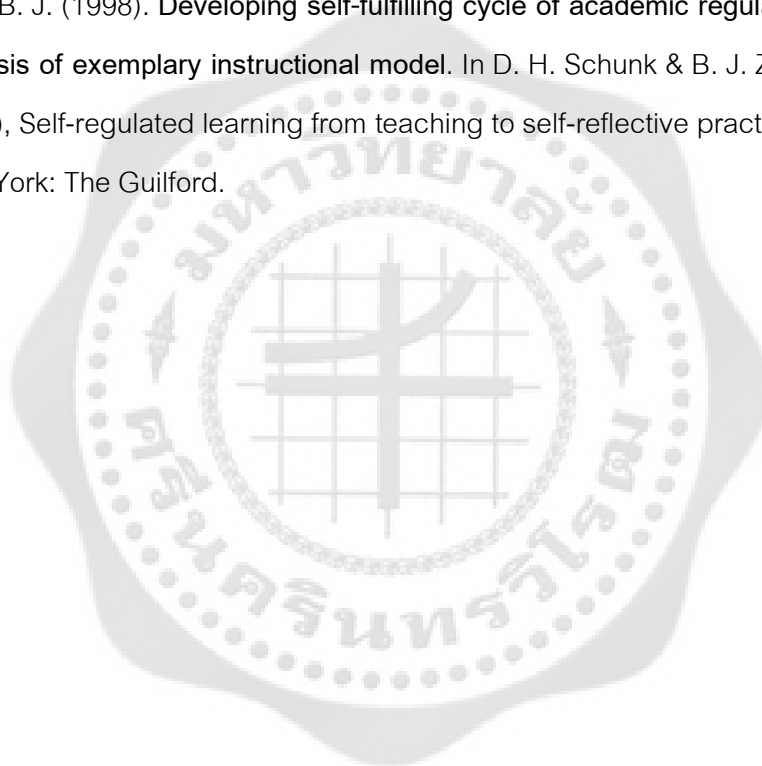
Zinza, Jason. (2009). **Master ASL - Level One.** Burtonsville: Sign Media.

Zimmerman, B. J. (1998). **Developing self-fulfilling cycle of academic regulation: An**

analysis of exemplary instructional model. In D. H. Schunk & B. J. Zimmerman

(Eds.), *Self-regulated learning from teaching to self-reflective practice* (pp. 1-19).

New York: The Guilford.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์องค์ประกอบของทักษะชีวิตและแนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนัญชิตา ศิรีเอก

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทธนันท์ วงษ์วิษุฒม์

อดีตหัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1.3 อาจารย์ ดร. พัชรารัตน์ มีทรัพย์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สลักจิต ตีรวัฒนโสภาส

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.5 อาจารย์ ดร. อารีย์ ปรีดีกุล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2. แผนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 อาจารย์บุญล้อม ดั่งวิเศษ

หัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทธนันท์ วงษ์วิษุฒม์

อดีตหัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.3 อาจารย์ ดร. พัทธราวัลย์ มีทรัพย์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สลักจิต ตีรวัฒนโสภาส

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2.5 อาจารย์ ดร. อารีย์ ปรีดีกุล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3. คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.1 อาจารย์บุญล้อม ดั่งวงวิเศษ

หัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทธนันท์ วงษ์วิษุฒม์

อดีตหัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.3 อาจารย์ ดร. พัทธราวัลย์ มีทรัพย์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สลักจิต ตีรวัฒนโสภาส

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.5 อาจารย์ ดร. อารีย์ ปรีดีกุล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4. แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.1 อาจารย์บุญล้อม ดั่งวงวิเศษ

หัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทธนันท์ วงษ์วิษุฒม์

อดีตหัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.3 อาจารย์ ดร. พัชรารัตน์ มีทรัพย์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สลักจิต ตีร์ธณโณภาส

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.5 อาจารย์ ดร. อารีย์ ปรีดีกุล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

5. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5.1 อาจารย์บุญล้อม ดั่งวงวิเศษ

หัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทธนันท์ วงษ์วิษุฒม์

อดีตหัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

5.3 อาจารย์ ดร. พ็ชรวาลัย มีทรัพย์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

5.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สลักจิต ตีรวัฒนโสภาส

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

5.5 อาจารย์ ดร. อารีย์ ปรีดีกุล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

6. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

6.1 อาจารย์บุญล้อม ดั่งวงวิเศษ

หัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทธนันท์ วงษ์วิชัยตม์

อดีตหัวหน้าสถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

6.3 อาจารย์ ดร. พ็ชรวาลัย มีทรัพย์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

6.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สลักจิต ตีรวัฒนโสภาส

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

6.5 อาจารย์ ดร. อารีย์ ปรีดีกุล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูล
โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อการศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต
และแนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ของโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่

1.1 อาจารย์พิมลพร จันทรสมบัติ

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ

1.2 อาจารย์จันทร์แรม แก้วคำน้อย

ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.3 อาจารย์กรรณิการ์ สืบสกุล

ครูประจำเรียนนอน

1.4 นางชไมพร คำปิ่น

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

2.1 อาจารย์นิภา เกิดแพร่

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ

2.2 อาจารย์อัศนีญา จิตรกล้า

ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.3 อาจารย์ศิริินภา ช้างทอง

ครูประจำเรียนนอน

2.4 นายพงษ์พันธ์ ภูมิ

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิมล ใจงาม

ในนามอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1.2 อาจารย์ ดร.สุวิทย์ ช่างพินิจ

ในนามอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูล
โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group interviews)
เพื่อการปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก
 - 1.1 อาจารย์นิภา เกิดแพร่ : รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 อาจารย์ปาริชาติ แก้วคง : ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 1.3 อาจารย์ทิวา แสงสว่าง : ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 1.4 อาจารย์ภาวิณี เทียนวันวิสาข์ (ครูที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน)
: ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 - 2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิมล ใจงาม: อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 - 2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนัญชิตา ศิริเอก : ประธานสาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 - 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทธนันท์ วงษ์วิชุดม์ : อดีตหัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษาศึกษาพิเศษ และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 - 3.2 อาจารย์บุญล้อม ดั่งวงวิเศษ : หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาศึกษาพิเศษ
และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.1 นายอนุชา ภูมิสิทธิพร ทำหน้าที่เป็น ผู้จัดการกลุ่ม (The moderator)

4.2 อาจารย์สิริวรรณ สิริวนิชย์ : อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ทำหน้าที่เป็น ผู้จดบันทึก (Note - taker)

4.3 อาจารย์วันทนา สอนเศรษฐ์ : อาจารย์ล่ามภาษามือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ทำหน้าที่เป็น ผู้จดบันทึก

ภาคผนวก ค

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/๑๘๘7

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑. เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร. ชนิตา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ชนัญชิตา ศิริเอก เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายอนุชา ภูมิสิทธิพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศร 0519.12/1888

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร. ชนิดา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.อารีย์ ปรีดีกุล
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายอนุชา ภูมิสิทธิพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/ 1889

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร. ชนิดา มีตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สลักจิต ตรีณโสภาส เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายอนุชา ภูมิสิทธิพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/4890

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พงศ์ วัฒนรัตน์ และ อาจารย์ ดร. ชนิดา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พัทธนันท์ วงษ์วิชัยคุณ เป็นผู้ช่วยฯ ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้ช่วยฯ ให้
นายอนุชา ภูมิสิทธิพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/1497

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร. ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร. ชนิตา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.พัชรพล มัทธย
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายอนุชา ภูมิสิทธิพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-6744442.

ที่ ศธ 0519.12/3535

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

จก กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนรัตน์ และ อาจารย์ ดร. ชนิดา มิตรานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สลักจิต ตีร์ธณโสภาส อาจารย์ ดร.พัชรพล มีทรัพย์ และ อาจารย์ ดร.อารีย์ ปรีดีกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ ดังนี้ 1) แผนการสอน 2) คู่มือผู้สอน และ 3) เครื่องมือประเมินผลการใช้รูปแบบการสอน ได้แก่ 3.1) แบบประเมินพฤติกรรม 3.2) แบบประเมินความพึงพอใจ 3.3) แบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอนุชา ภูมิสิทธิพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ลันตีวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 086-674-4442

ที่ ศธ 0519.12/ 3 541

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๘ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประทีปพงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิตา มิตรานั้นท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ท่อนันท์ วงษ์วิชัยวัฒน์ และ อาจารย์บุญล้อม ดั่งวิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ ดังนี้ 1) แผนการสอน 2) คู่มือผู้สอน และ 3) เครื่องมือประเมินผลการใช้รูปแบบการสอน ได้แก่ 3.1) แบบประเมินพฤติกรรม 3.2) แบบประเมินความพึงพอใจ 3.3) แบบสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอนุชา ภูมิสิทธิพร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัทพ์ 086-674-4442

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/1902

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 เมษายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ครูสอนประจำห้องเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และขอใช้สถานที่ ณ ห้องประชุมขนาดเล็กโรงเรียนโสตศึกษา
จังหวัดตาก ในระหว่างวันที่ 26 - 31 มีนาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายอนุชา ภูมิสิทธิพร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และ
ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/๑๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๐ เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตขอเก็บข้อมูล
โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ครูสอนประจำห้องเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และขอใช้สถานที่ ณ ห้องประชุม ขนาดเล็กโรงเรียนโสตศึกษา
อนุสารสุนทร ในระหว่างวันที่ 26 - 31 มีนาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอเก็บข้อมูลให้ นายอนุชา ภูมิสิทธิพร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และ
ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/1905

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มีตรานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย โดยขอความเห็นชอบจากอาจารย์ ดร.สุวัชร ช่างพินิจ และขอใช้สถานที่ ณ ห้องประชุมขนาดเล็ก คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในระหว่างวันที่ 6 เมษายน 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอความเห็นชอบให้ นายอนุชา ภูมิสิทธิพร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และ ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศาสตร์ โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/1906

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10. เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูล
โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวิมล ใจงาม และขอใช้สถานที่ ณ ห้องประชุมขนาดเล็ก
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นายอนุชา ภูมิสิทธิพร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และ
ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/ 3539

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๔ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบและสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยวิธีการทดลองใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และขออนุมัติขอความเห็นชอบครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงขอใช้สถานที่ ณ โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2558

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความขออนุมัติ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-674-4442, 089-680-9560

ที่ ศธ 0519.12/ 3541

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๘ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบและสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยวิธีการทดลองใช้แบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และขออนุญาตขอความเห็นชอบครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงขอใช้สถานที่ ณ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก ในระหว่างเดือนสิงหาคม – กันยายน 2558

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความขออนุญาต และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-674-4442, 089-680-9560

ที่ ศธ 0519.12/ 43๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ กันยายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตใช้สถานที่เพื่อจัดสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตใช้สถานที่โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก ในวันที่ 29
กันยายน 2558 เวลา 10:00 - 12:00 น. ณ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม
(Focus group) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Focus group interviews) ในหัวข้อเรื่อง
“การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์สถานที่ ตามวัน เวลาดังกล่าว และ
ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/ 4314

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กันยายน 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญ ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก หรือ รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 ท่าน และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 คน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
(Focus group) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Focus group interviews) ในหัวข้อเรื่อง
“การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ในวันที่ 29 กันยายน 2558 เวลา 10:00 – 12:00 น. ณ โรงเรียนโสตศึกษา
จังหวัดตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ตามวัน เวลา และ
สถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/ 4315

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ กันยายน 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา
ศักยภาพมนุษย์ (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิมล ใจงาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ชนัญชิตา ศิริเอก และ อาจารย์วันทนา สวนเศรษฐ์ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยใช้วิธีการ
สัมภาษณ์กลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Focus group interviews) ในหัวข้อเรื่อง “การปรับปรุงรูปแบบการสอน
เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1”
ในวันที่ 29 กันยายน 2558 เวลา 10:00 – 12:00 น. ณ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ตามวัน เวลา และ
สถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0866744442 และ 0896809560

ที่ ศธ 0519.12/

๕3๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๗ กันยายน 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เนื่องด้วย นายอนุชา ภูมิสิทธิพร นิติระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์(การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ และ อาจารย์ ดร. ชนิกา มิตรานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัทธนันท์ วงษ์วิชัยตม์ อาจารย์บุญล้อม ดั่งวิเศษ และ อาจารย์สิริวรรณ สิริวนิชย์ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Focus group interviews) ในหัวข้อเรื่อง “การปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ในวันที่ 29 กันยายน 2558 เวลา 10:00 – 12:00 น. ณ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรทัศน์ 0866744442 และ 0896809560

ภาคผนวก จ
เครื่องมือประเมินความสอดคล้อง

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)

ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

ขอให้ท่านได้กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอยู่ในระยะที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต และแนวทางในการจัดการศึกษา ตาม องค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 = แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม
0 = ไม่แน่ว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่
-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. ความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์				
2. ความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะชีวิต 2.1 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่าประเด็นปัญหาของทักษะชีวิต ประเด็นต่อไปนี้ประเด็นใดมีผลต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินมากที่สุด โดยกำหนดให้ท่านเลือก 4 ลำดับจาก 12 ลำดับ และ เรียงลำดับตามความสำคัญของประเด็นปัญหาจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดตามลำดับ โดยระบุหมายเลข 1-4 เรียงลำดับความสำคัญ 1 = มีปัญหามากที่สุด 2 = มีปัญหา มาก 3 = มีปัญหาน้อย 4 = มีปัญหาน้อยที่สุด 1 ด้านการสื่อสาร 7 ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน 2 ด้านสังคม 8 ด้านวัฒนธรรมคนหูหนวก 3 ด้านพฤติกรรม 9 ด้านสุขอนามัย 4 ด้านความปลอดภัย 10 ด้านคอมพิวเตอร์ 5 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ... 11 ด้านอาชีพ 6 ด้านการเรียนรู้ 12 ด้านเพศศึกษา				
2.2 ท่านคิดว่าองค์ประกอบของทักษะชีวิต องค์ประกอบใดที่มีความ สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะสาเหตุใด				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
2.3 ท่านคิดว่าองค์ประกอบของทักษะชีวิต องค์ประกอบใดไม่มีความสำคัญและจำเป็นต้องการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะสาเหตุใด				
3 ความสอดคล้องของแนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต 3.1 จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกในตอนต้นที่ 2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกลำดับที่ 1 ควรสอนเนื้อหาอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใด				
3.2 จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกในตอนต้นที่ 2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกลำดับที่ 2 ควรสอนเนื้อหาอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใด				
3.3 จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกในตอนต้นที่ 2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกลำดับที่ 3 ควรสอนเนื้อหาอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใด				
3.4 จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกในตอนต้นที่ 2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกลำดับที่ 4 ควรสอนเนื้อหาอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใด				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)
ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. นิยามปฏิบัติการ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มุ่งเน้นเสริมสร้างทักษะชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย แนวคิดพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา การประเมินผล และแนวทางการนำรูปแบบการสอนไปใช้ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ขั้นการสะท้อนความคิด ขั้นสรุปความคิดรวบยอด และขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่

2. ขอให้ท่านได้กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 = แน่ใจว่าประเด็นประเมินมีความเหมาะสม
- 0 = ไม่แน่ว่าประเด็นประเมินมีความเหมาะสมหรือไม่
- 1 = แน่ใจว่าประเด็นประเมินไม่มีความเหมาะสม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน มีความสัมพันธ์สอดคล้องส่งเสริมซึ่งกันและกัน และมีความเหมาะสมครอบคลุม				
2. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม สามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์				
3. รายละเอียดในคู่มือผู้สอนมีความชัดเจนเข้าใจง่าย				
4. มีการใช้ภาษา เรียบเรียงถ้อยคำ ที่เหมาะสม				
5. มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน				
6. ขั้นตอนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์สามารถช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิต				
7. การนำคู่มือผู้สอนฯ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงในภาคสนาม				
8. ผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบการสอนการสอนไปใช้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
9. ความสอดคล้องเหมาะสมโดยรวมของรูปแบบการสอน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)

ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. นิยามปฏิบัติการ แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล บันทึกหลังการสอน และแบบประเมินพฤติกรรม ทักษะชีวิต ด้าน “.....” เรื่อง “.....” สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. ขอให้ท่านได้กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อ แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงใน ช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 = แน่ใจว่าประเด็นประเมินมีความเหมาะสม
- 0 = ไม่แน่ว่าประเด็นประเมินมีความเหมาะสมหรือไม่
- 1 = แน่ใจว่าประเด็นประเมินไม่มีความเหมาะสม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. แผนการสอนมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ สาระสำคัญ จุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต				
2. แผนการสอนระบุถึงกิจกรรมขั้นตอนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ได้ถูกต้องตามกระบวนการ และสอดคล้อง อกับจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม				
3. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ คำชี้แจง วิธีบันทึกผลการประเมินผล ข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลรายการประเมิน				
4. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน และสอดคล้อง แผนการสอน				
5. เนื้อหา ภาษา มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน และสอดคล้องกับ กระบวนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)

ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความสามารถทางทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบย่อย คือ

- 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การกวาดบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร
- 2) ด้านสุขอนามัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง
- 3) ด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา
- 4) ด้านความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร

2. ขอให้ท่านได้กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1	= แน่ใจว่าประเด็นประเมินมีความเหมาะสม
0	= ไม่แน่ว่าประเด็นประเมินมีความเหมาะสมหรือไม่
-1	= แน่ใจว่าประเด็นประเมินไม่มีความเหมาะสม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตความสอดคล้องกัน ตั้งแต่ คำชี้แจง วิธีการบันทึกผล และการประเมินผล				
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น				
ตอนที่ 2 ข้อมูลรายการประเมินทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน				
1. ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน				
1.1 การกวาดบ้าน/ถูบ้าน				
1.2 การแต่งกาย				
1.3 การซักผ้า				
1.4 การรับประทานอาหาร				
2. ด้านสุขอนามัย				
2.1 การดูแลความสะอาดฟัน				
2.2 การดูแลความสะอาดเล็บ				
2.3 การดูแลความสะอาดผม				
2.4 การดูแลความสะอาดผิวหนัง				
3. ด้านพฤติกรรม				
3.1 การเดินผ่านผู้ใหญ่				
3.2 การเข้าแถวเพื่อรับของ				
3.3 การขอโทษ การขอบคุณ				
3.4 มารยาทในการสนทนา				
4. ด้านความปลอดภัย				
4.1 การใช้ของมีคม				
4.2 การข้ามถนน/ทางม้าลาย				
4.3 การข้ามสะพาน				
4.4 การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร				
ตอนที่ 3 บันทึกเพิ่มเติม				
ตอนที่ 4 สรุปผลการประเมิน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)
ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอน
เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

ขอให้ท่านได้กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อ แบบประเมินความพึงพอใจต่อ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 = เห็นว่าประเด็นประเมินมีความเหมาะสม
 0 = ไม่เห็นใจว่าประเด็นประเมินมีความเหมาะสมหรือไม่
 -1 = เห็นว่าประเด็นประเมินไม่มีความเหมาะสม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. ประโยชน์ของรูปแบบการสอน				
1.1 มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในโรงเรียน				
1.2 มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตภายนอกโรงเรียน				
1.3 มีประโยชน์ต่อการนำประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน				
2. กระบวนการเรียนการสอน				
2.1 การปฐมนิเทศ ชี้แจงหลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบทำให้เราเข้าใจมากขึ้น				
2.2 กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนานและทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น				
2.3 เนื้อหาสาระการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับวัย				
2.4 สื่อการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้				
2.5 ระยะเวลาของการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน				
2.6 รูปแบบการสอนสามารถช่วยส่งเสริมทักษะชีวิตให้ดียิ่งขึ้น				
2.7 ความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรมการเรียนการสอน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)

ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

ขอให้ท่านได้กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 = แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม
0 = ไม่แน่ว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่
-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. ความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์				
2. ความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2.1 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” 2.1.1 ด้านเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่า คู่มือผู้สอนฯ มีคำอธิบายเนื้อหาสาระ และภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด 2.1.2 โดยภาพรวมท่านคิดว่าคู่มือผู้สอนฯ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่ เพราะสาเหตุใด				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
2.2 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” 2.2.1 ด้านเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่า แผนการสอนฯ มีคำอธิบายเนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่ และขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด				
2.2.2 โดยภาพรวมท่านคิดว่าแผนการสอนฯ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่ เพราะสาเหตุใด				
2.3 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” 2.3.1 ด้านเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่า แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตฯ มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่ และขั้นตอนกระบวนการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด				
2.3.2 โดยภาพรวมท่านคิดว่าแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตฯ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่ เพราะสาเหตุใด				
2.4 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มี ต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” 2.4.1 ด้านเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่า แบบประเมินความพึงพอใจฯ มีคำชี้แจง ภาษาที่ใช้ที่ และรายการ ประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด				
2.4.2 โดยภาพรวมท่านคิดว่า แบบประเมินความพึงพอใจฯ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่ เพราะสาเหตุใด				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
2.5 โดยภาพรวมตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” 2.5.1 ท่านมีความพึงพอใจโดยรวมต่อรูปแบบการสอนฯ หรือไม่ กรุณาระบุระดับความพึงพอใจ () มีความพึงพอใจมากที่สุด () มีความพึงพอใจมาก () มีความพึงพอใจปานกลาง () มีความพึงพอใจน้อย () มีความพึงพอใจน้อยที่สุด เพราะสาเหตุใด				
3. ความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการปรับปรุงรูปแบบการสอน

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก จ 1
แบบสัมภาษณ์องค์ประกอบของทักษะชีวิต และแนวทางในการจัดการศึกษาตาม
องค์ประกอบ
ของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

**ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบของทักษะชีวิต และแนวทางในการจัดการศึกษา
ตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ซึ่งอยู่ในระยะที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต และแนวทางในการจัดการศึกษา ตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ชื่อ – สกุล ผู้ถูกสัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว).....
ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)
2. สถานภาพความเกี่ยวข้องกับนักเรียน
() ผู้อำนวยการสถานศึกษา () ครูผู้สอน () ครูประจำเรือนนอน
() นักวิชาการ/อาจารย์ประจำภาควิชา/สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ () ผู้ปกครอง
3. สถานที่ที่สังกัด () โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก () โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร
() มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม () อื่นๆ ระบุ.....
4. หมายเลขโทรศัพท์.....
5. สถานที่สัมภาษณ์ () โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก () โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร
() มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม () มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
() บ้านเลขที่.....
6. วันที่สัมภาษณ์ วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2558
7. ระยะเวลาเริ่มต้นในการสัมภาษณ์..... น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา..... น.

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา

2.1 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่าประเด็นปัญหาของทักษะชีวิต ประเด็นต่อไปนี้เป็นประเด็นใดที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมากที่สุด โดยกำหนดให้ท่านเลือก 4 ลำดับจาก 12 ลำดับ และเรียงลำดับตามความสำคัญของประเด็นปัญหาจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดตามลำดับ โดยระบุหมายเลข 1-4 เรียงลำดับความสำคัญ 1 = มีปัญหามากที่สุด 2 = มีปัญหามาก 3 = มีปัญหาน้อย 4 = มีปัญหาน้อยที่สุด

..... A ด้านการสื่อสาร	 G ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน
..... B ด้านสังคม	 H ด้านวัฒนธรรมคนหูหนวก
..... C ด้านพฤติกรรม	 I ด้านสุขอนามัย
..... D ด้านความปลอดภัย	 J ด้านคอมพิวเตอร์
..... E ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด	 K ด้านอาชีพ
..... F ด้านการเรียนรู้	 L ด้านเพศศึกษา

2.2 ท่านคิดว่าองค์ประกอบของทักษะชีวิต องค์ประกอบใดที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะสาเหตุใด

.....

.....

ตอนที่ 3 แนวทางในการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.1 จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกในตอนที่ 2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกลำดับที่ 1 ควรสอนเนื้อหาอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใด

.....

.....

3.2 จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกในตอนที่ 2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกลำดับที่ 2 ควรสอนเนื้อหาอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใด

.....

.....

3.3 จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกในตอนต้นที่ 2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกลำดับที่ 3 ควรสอนเนื้อหาอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใด

.....

.....

3.4 จากองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกในตอนต้นที่ 2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ท่านเลือกลำดับที่ 4 ควรสอนเนื้อหาอะไรบ้าง เพราะสาเหตุใด

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์ : นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก จ 2

คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนฯ

ตัวอย่างคู่มือผู้สอน

ประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จัดทำโดย

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2558

คำนำ

คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้น เพื่อใช้อธิบายรายละเอียดของรูปแบบการสอนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องสำหรับผู้ที่จะนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้ในสถานการณ์จริง รวมทั้งทำให้การจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของรูปแบบการสอนนี้ คู่มือการใช้รูปแบบการสอนนี้ ดำเนินการตามแนวทางการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2) ขั้นการสะท้อนความคิด 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด 4) ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่ เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โดยในคู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีส่วนประกอบด้วยสาระสำคัญ 7 ประการ คือ 1) แนวคิดพื้นฐาน 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 5) เนื้อหา 6) การประเมินผล 7) แนวทางการนำรูปแบบการสอนไปใช้

อนุชา ภูมิสิทธิพร

ตัวอย่างคู่มือผู้สอน

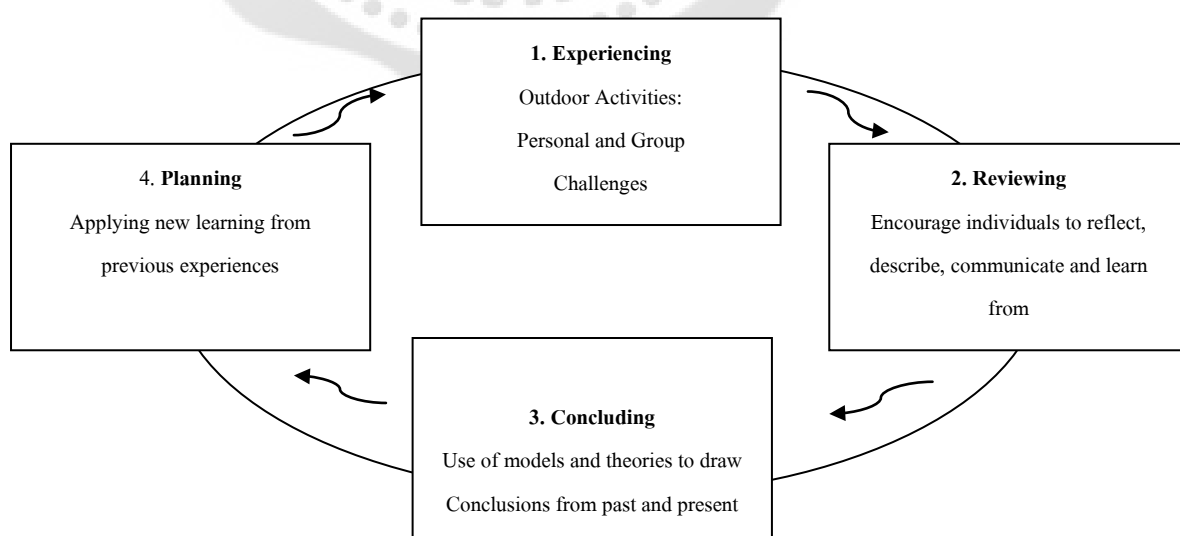
ประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. แนวคิดพื้นฐาน

รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นี้ ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบประสบการณ์มาวิเคราะห์เป็นแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential learning) หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์หรือการเรียนรู้โดยการลงมือกระทำ โดยการดึงเอาประสบการณ์จากตัวผู้เรียน แล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้นออกมา เพื่อพัฒนาความคิด เจตคติ และทักษะใหม่ ผลนำไปสู่ความรู้ใหม่ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์. 2548)

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการ จัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ของ คอลบ์ (Kolb. 1984) ดีน (Dean. 1993) เคมพ์ทและคณะ (Kempt, et.e. 1996) ทินยาลา (Tynjala. 1998) เบียร์ด และวิลสัน (Beard; & Wilson. 2002) เอนเดอล และวายเอ็มซีเอ (Endeavour and YMCA, Site in Greenway. 2002) มูน (Moon. 2004) เคลลี (Kelly. 2007) และทีศนา แซมมณี (2547) สามารถสรุปขั้นตอนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2) ขั้นการสะท้อนความคิด 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด 4) ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่

ภาพที่ 1 วงจรการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของ Kolb (1984)

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือเด็กที่สูญเสียการได้ยิน ระดับของการสูญเสียการได้ยินจะมีผลต่อการดำรงชีวิตของเด็ก ซึ่งหากเด็กมีการสูญเสียการได้ยินในระดับรุนแรง หรือหูหนวก เด็กจะมีปัญหาที่หนักขึ้น อาทิปัญหาทางภาษา อารมณ์ สังคม การปรับตัว ปัญหาทางทักษะชีวิต ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีวิตของเด็ก (ศิริวิมล ใจงาม . 2549: 45) และความบกพร่องทางการได้ยินของเด็กหูหนวกจะส่งผลให้เกิดข้อจำกัด ในความสามารถทางสติปัญญา การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และข้อจำกัดในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กหูหนวก (Hyatt, Filler. 2007: 221) การจัดการศึกษาส่วนใหญ่สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักมุ่งเน้นการพัฒนา การพูด และการพัฒนาภาษา ส่วนด้านคุณภาพของชีวิตความเป็นอยู่ หรือทักษะชีวิต รวมทั้งการยอมรับนับถือในตนเองยังน้อย (Huber. 2005: 1) ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก ก็จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับของการสูญเสียการได้ยิน และอายุของเด็กที่เริ่มการสูญเสียการได้ยิน รวมถึงระดับสติปัญญาของเด็ก ซึ่งลักษณะของปัญหาอาจแตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ข้างต้น (R. Patton. 2004)

จากการศึกษาทักษะชีวิตของคนหูหนวกพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักมีปัญหาด้านทักษะชีวิต ในประเด็น ที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย(ผดุง อารยะวิญญู. 2542; ศรียา นิยมธรรม. 2544; ไสรัจ พิศพนวชนม. 2543; วารี ธีระจิตร. 2544; พูนพิศ อมาตยกุล. 2548; วรวรรณ คงคล้าย . 2542) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิต สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และองค์ประกอบของทักษะชีวิต ที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม และด้านความปลอดภัย

การพัฒนาทักษะชีวิต เป็นสิ่งสำคัญจำเป็น ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ว่า ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความรู้สึนึกคิด ให้รู้จักสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล รู้จักจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี พุทธศักราช 2555-2559 ผลลัพธ์ที่คาดหวังสูงสุดของ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ คือ คนพิการได้รับโอกาสการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะสังคม และทักษะวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้ มีเจตคติที่ดี เห็นคุณค่าวิถีวัฒนธรรมไทยและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ดังนั้นเพื่อให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีแนวทางในการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้าพเจ้าจึงดำเนินการจัดทำ รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขึ้น โดยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบประสบการณ์มาวิเคราะห์เป็นแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู และผู้ที่สนใจในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. หลักการ

1. การเรียนรู้เกิดขึ้นจากความสงสัย ความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนอันนำไปสู่การศึกษาหาความรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถสร้างเป็นความรู้ของตนเอง
2. การเรียนรู้อาศัยประสบการณ์ตรงที่นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบในแหล่งเรียนรู้ และได้แสวงหาความรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผ่านกระบวนการสะท้อนความคิด
3. การเรียนรู้อาศัยประสบการณ์เดิมเพื่อเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ ผ่านการทบทวนไตร่ตรอง การสรุปความคิดรวบยอด นำไปสู่การเรียนรู้เชิงนามธรรมที่ส่งผลต่อความคิดและการปฏิบัติ
4. การเรียนรู้อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยส่งเสริมทักษะชีวิตให้นักเรียน

3. วัตถุประสงค์

รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ด้านสุขอนามัย สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ด้านพฤติกรรม สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4. เนื้อหา

เนื้อหาของรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้จากการศึกษาองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครูประจำเรือนนอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ของโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก โดยเนื้อหาในการเรียนรู้ทักษะชีวิต แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ตามลำดับดังนี้

- 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน
 - 1.1 การกวาดบ้านถูบ้าน
 - 1.2 การแต่งกาย
 - 1.3 การซักผ้า
 - 1.4 การรับประทานอาหาร
- 2) ด้านสุขอนามัย
 - 2.1 การดูแลความสะอาดฟัน
 - 2.2 การดูแลความสะอาดเล็บ
 - 2.3 การดูแลความสะอาดผม
 - 2.4 การดูแลความสะอาดผิวหนัง
- 3) ด้านพฤติกรรม
 - 3.1 การเดินผ่านผู้ใหญ่
 - 3.2 การเข้าแถวเพื่อรับของ
 - 3.3 การขอโทษ การขอบคุณ
 - 3.4 มารยาทในการสนทนา
- 4) ด้านความปลอดภัย
 - 4.1 การใช้ของมีคม
 - 4.2 การข้ามถนน ทางม้าลาย
 - 4.3 การข้ามสะพาน
 - 4.4 การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ทักษะชีวิต “รายด้าน”	สาระการเรียนรู้ “เรื่อง”	ระยะเวลา (วัน)
1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน	1.1 การกวาดบ้านถูบ้าน 1.2 การแต่งกาย 1.3 การซักผ้า 1.4 การรับประทานอาหาร	4
2) ด้านสุขอนามัย	2.1 การดูแลความสะอาดฟัน 2.2 การดูแลความสะอาดเล็บ 2.3 การดูแลความสะอาดผม 2.4 การดูแลความสะอาดผิวหนัง	4
3) ด้านพฤติกรรม	3.1 การเดินผ่านผู้ใหญ่ 3.2 การเข้าแถวเพื่อรับของ 3.3 การขอโทษ การขอบคุณ 3.4 มารยาทในการสนทนา	4
4) ด้านความปลอดภัย	4.1 การใช้ของมีคม 4.2 การข้ามถนน ทางม้าลาย 4.3 การข้ามสะพาน 4.4 การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร	4

5. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นี้ ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน เพื่อให้ได้ขั้นตอนการจัด การเรียนการสอนตามหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน โดยสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

ครูจัดกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ท้าทาย โดยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงได้เข้าไปมีส่วนร่วม และรับรู้ประสบการณ์ใหม่ ด้วยการลงมือปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง โดยสร้างสถานการณ์จำลองและพานักเรียนไปสังเกตสถานการณ์จำลอง

2. ขั้นการสะท้อนความคิด

ครูจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ทบทวน สังเกตประสบการณ์ที่ตนได้รับอย่างรอบคอบ เพื่อสร้างความเข้าใจกับความหมายต่างๆ โดยการสังเกตการคิด และการมองสิ่งต่างๆ ได้อย่างหลายแง่หลายมุม และช่วยให้นักเรียนมีการแสดงออกเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยนักเรียนเป็นฝ่ายริเริ่มแล้วครูช่วยเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ หรือครูอาจเป็นผู้นำ ริเริ่มแล้วนักเรียนสานต่อจนเกิดความคิดรวบยอด

3. ขั้นสรุปความคิดรวบยอด

ครูจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้วิเคราะห์ข้อมูล หรือประสบการณ์ที่ตนได้รับ เพื่อนำมาสรุปองค์ความรู้ของตนเอง ก่อให้เกิดความเข้าใจในประสบการณ์ที่ตนได้รับและนำไปสู่ความคิดรวบยอด อาจเกิดขึ้นโดยนักเรียนเป็นฝ่ายริเริ่มแล้วครูช่วยเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ หรือครูอาจเป็นผู้นำ ริเริ่มแล้วนักเรียนสานต่อจนเกิดความคิดรวบยอด

4. ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่

ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนได้ทดลอง ทดสอบองค์ความรู้ของตนเอง เป็นการประยุกต์หรือทดลองใช้ความรู้ โดยให้นักเรียนนำความรู้ที่เกิด ขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของนักเรียนเอง

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง ๕ ประการเป็นไปอย่างพลวัตidyอาจเริ่มจากจุดใดจุดหนึ่ง และเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างองค์ประกอบ ดังนั้นในการสอนสามารถเริ่มต้นที่จุดใดก่อนก็ได้ที่สำคัญคือต้องจัดให้ครบทุกองค์ประกอบ

6. การประเมินผล

การประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถประเมินได้โดยใช้เครื่องมือ 2 ชุด คือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ด้าน “.....” เรื่อง “.....” สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรจัดเตรียมรายละเอียดดังนี้

1. จัดเตรียมสถานการณ์ และสถานที่ภายในห้องเรียน หรือสถานที่ที่จัดขึ้นเฉพาะโดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน คือ

1.1 พื้นที่สำหรับให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบสิ่งต่างๆ เพื่อการเรียนรู้ โดยครูควร มีการจัดสถานที่ที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายในการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่สำหรับเรียนรู้ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านสุขอนามัย ด้านพฤติกรรม รวมทั้งด้านความปลอดภัย หรือแม้กระทั่งและวัสดุ อุปกรณ์ ควรมีความปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะชีวิต ด้านความปลอดภัย เรื่องการใช้ของมีคม ครูไม่ควรใช้มีดที่มีความแหลมคม ส่วนเรื่องการข้ามถนน /ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ควรอยู่ในความดูแลอย่างดียิ่งจากครู เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

1.2 พื้นที่สำหรับการทดลอง จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้นักเรียนได้ทำการทดลองง่ายๆ ด้วยตนเอง เช่น การเรียนการสอน เรื่อง การกวาดบ้าน /ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร เป็นต้น หากผู้สอนเลือกการทดลองใดๆ ควรจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ให้ครบถ้วน

1.3 พื้นที่สำหรับให้ นักเรียน ได้บันทึกข้อมูล และการบันทึกการเรียนรู้อย่างเหมาะสม จัดเตรียมกระดาษปฎิรูป ดินสอดำ ดินสอสี สีเทียน

2. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการเรียนการสอน 16 ครั้ง ครั้งละ 1 แผนการสอน วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 16 ครั้ง โดยดำเนินการสอนครั้งละ 1 คน ผู้ประเมิน 2 คน โดยดำเนินการสอนตามรูปแบบนี้ ข้าพเจ้า ดำเนินการสอนตามแบบแผน การวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ Multiple –Baseline Design across Subjects (Heiman. 1995: 322-332)

3. การประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนการจัดการเรียนการสอน (Baseline) ผู้ประเมินดำเนินการประเมินนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ด้วยวิธีการสุ่มเลือกรายการที่จะประเมิน จำนวน 3 ครั้ง และระหว่างการเรียนการสอน (Treatment) ผู้ประเมินดำเนินการจัดให้นักเรียนเข้าสู่ห้องประเมิน หรือสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อทำกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะชีวิต ในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้ ซึ่งภายหลังการทำกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง ให้ทำการประเมินนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ด้าน “.....” เรื่อง “.....” สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ในทุกชั้นตอนควรมีผู้ประเมิน 2 คน ร่วมกันสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่ปรากฏโดยมีแบบแผนการสังเกต และบันทึกข้อมูล

4. ผู้ประเมินควรประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามความเป็นจริงโดยปราศจากอคติ กล่าวคือ บันทึกทุกชั้นตอนที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม โดยไม่ใส่ความคิดความรู้ สึก หรือการตัดสินใดๆ ของผู้ประเมินลงในแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต

5. ภายหลังการประเมินเสร็จสิ้นในแต่ละวัน ผู้ประเมินสรุปผลการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียนที่ปรากฏในแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต จากนั้นนำผลการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตมาสรุปผล

7. แนวทางการนำรูปแบบการสอนไปใช้

การนำรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ควรดำเนินการดังนี้

1. ทำความเข้าใจรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้สอนควรทำความเข้าใจองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อย่างละเอียด โดยศึกษา แนวคิด พื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา การประเมินผล แนวทางการนำรูปแบบการสอนไปใช้ เพื่อให้สามารถนำรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. การเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาในการเรียนรู้ทักษะชีวิต

ผู้สอนควรเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาในการเรียนรู้ทักษะชีวิต อย่างครอบคลุมตามเนื้อหา โดยเน้นการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานการณ์จริง สถานที่จริง และเน้นการนำนักเรียนออกไปสถานการณ์จริง สถานที่จริง เป็นหลัก

การใช้ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานการณ์จริง สถานที่จริง เป็นสื่อในการจัดประสบการณ์มีข้อสังเกต คือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานการณ์จริง สถานที่จริง อาจมีอันตราย และอาจส่งผลกับนักเรียน ผู้สอนควรสำรวจสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานการณ์จริง สถานที่จริง หรือพื้นที่ก่อนการนำนักเรียนไปทำกิจกรรม เพื่อตรวจสอบความปลอดภัยของวัสดุ อุปกรณ์ สถานการณ์จริง สถานที่จริง หรือพื้นที่ก่อนนำนักเรียนออกไปเรียนรู้

3. การนำแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้

ผู้สอนศึกษารายละเอียดของแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามขั้นตอนของรูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ และส่งผลที่ดีต่อประสิทธิภาพของการสอน

4. การเตรียมตัวนักเรียน

ก่อนการใช้รูปแบบการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

5. การศึกษาเพิ่มเติม

รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นี้ ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน เพื่อให้ได้ขั้นตอน การจัดการเรียนการสอนตามหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน โดยสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนได้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ขั้นการสะท้อนความคิด ขั้นสรุปความคิดรวบยอด และขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ดังนั้นความสัมพันธ์ของขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ประการเป็นไปอย่างพลวัตร โดยอาจเริ่มจากจุดใดจุดหนึ่ง และเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างองค์ประกอบ ดังนั้นในการสอนสามารถเริ่มต้นที่จุดใดก่อนก็ได้ ที่สำคัญคือต้องจัดให้ครบทุกองค์ประกอบ ดังนั้นผู้สอน จึงควรมีการศึกษารูปแบบการสอนฯ นี้ ให้เข้าใจอย่างละเอียด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6. ข้อควรคำนึง

เนื่องจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นี้ เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ดังนั้นผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน รวมถึงสามารถใช้ภาษามือไทยในการสื่อสารได้ เนื่องจากหากผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และไม่สามารถใช้ภาษามือไทย อาจส่งผลให้ประสิทธิภาพในการสอนลดลง และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

7. ขอบเขตในการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คู่มือครูผู้สอนฯ นี้ ใช้สำหรับเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับการได้ยิน ตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป

ภาคผนวก จ 3
แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

ตัวอย่างแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จัดทำโดย

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2558

คำชี้แจง

แผนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแผนการสอนที่จัดทำขึ้น เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งแผนการสอนนี้ดำเนินการตามแนวทางการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม 2) ขั้นการสะท้อนความคิด 3) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด 4) ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่

เนื้อหาของรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฉบับนี้ประกอบด้วยเนื้อหาในการเรียนรู้ทักษะชีวิต แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ตามลำดับดังนี้

1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน

- 1.1 การกวาดบ้านถูบ้าน
- 1.2 การแต่งกาย
- 1.3 การซักผ้า
- 1.4 การรับประทานอาหาร

2) ด้านสุขอนามัย

- 2.1 การดูแลความสะอาดฟัน
- 2.2 การดูแลความสะอาดเล็บ
- 2.3 การดูแลความสะอาดผม
- 2.4 การดูแลความสะอาดผิวหนัง

3) ด้านพฤติกรรม

- 3.1 การเดินผ่านผู้ใหญ่
- 3.2 การเข้าแถวเพื่อรับของ
- 3.3 การขอโทษ การขอบคุณ
- 3.4 มารยาทในการสนทนา

4) ด้านความปลอดภัย

- 4.1 การใช้ของมีคม
- 4.2 การข้ามถนน ทางม้าลาย
- 4.3 การข้ามสะพาน
- 4.4 การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร

โดยแผนการสอนฉบับนี้มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1. สาระสำคัญ 2. จุดประสงค์ทั่วไป 3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 4. เนื้อหา 5. สื่อการสอน 6. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 7. การวัดและประเมินผล 8. บันทึกหลังการสอน และ 9. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน “.....” สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

อนุชา ภูมิสิทธิพร

**ตัวอย่างแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน**

1. สาระสำคัญ

ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเรียนการสอนในเรื่องการกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร เนื่องจากทักษะเหล่านี้เป็นทักษะพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. จุดประสงค์ทั่วไป

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน” ที่ถูกต้อง

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามองค์ความรู้ “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน” ได้อย่างถูกต้อง

4. เนื้อหา

ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน”

5. สื่อการสอน

5.1 สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับ “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน”

6. กิจกรรมการเรียนการสอน (ผู้สอนดำเนินการตามขั้นตอนในแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต)

6.1 ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

1. ครูสร้างสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับ “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน”
2. ครูนำนักเรียนไปสังเกตสถานการณ์จำลอง เกี่ยวกับ “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน”

6.2 ขั้นการสะท้อนความคิด

1. ครูให้เด็กอธิบายเกี่ยวกับ “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน” จากการสังเกตสถานการณ์จำลอง
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมหรือชี้แนะเกี่ยวกับ “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน”

6.3 ขั้นสรุปความคิดรวบยอด

ครูให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับ “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน” ด้วยการวาดภาพและอธิบาย

6.4 ขั้นการทดลองในสถานการณ์ใหม่

1. ครูสร้างสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับ “การกวาดบ้าน/ถูบ้าน” โดยกำหนดให้นักเรียนนำองค์ความรู้ที่สรุปได้ไปทดลองในสถานการณ์จริง

2. นักเรียนสรุปผลการปฏิบัติตามสถานการณ์ที่ครูกำหนด และนำเสนอด้วยวาจา (ภาษามือ)

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีการ

การสังเกตพฤติกรรม

7.2 เครื่องมือ

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

7.3 เกณฑ์การประเมินผล

7.3.1 เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกทุกขั้นตอน	= 5 คะแนน
ทำผิด 1 ขั้นตอน	= 4 คะแนน
ทำผิด 2 ขั้นตอน	= 3 คะแนน
ทำผิด 3 ขั้นตอน	= 2 คะแนน
ทำผิด 4 ขั้นตอน	= 1 คะแนน

7.3.2 เกณฑ์การแปลผล

5 คะแนน	= อยู่ในระดับดีมาก
4 คะแนน	= อยู่ในระดับดี
3 คะแนน	= อยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	= อยู่ในระดับพอใช้
1 คะแนน	= อยู่ในระดับปรับปรุง

7.3.3 เกณฑ์การผ่าน

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการ
กวาดบ้าน/ถูบ้านได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ในระดับดีมาก 3 ครั้งติดต่อกัน

8. บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

(.....)

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

ครูผู้สอน

ตัวอย่างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน
“การกวาดบ้าน/ถูบ้าน” สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

คำชี้แจง

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความสามารถทางทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบย่อย คือ

- 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร
- 2) ด้านสุขอนามัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง
- 3) ด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา
- 4) ด้านความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร

วิธีการบันทึกผล

1. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ฉบับนี้ ใช้ประเมินพฤติกรรมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป และกำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ประเมินนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครั้งละ 1 คน

2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต ประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3 ตอน และมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ ชื่อ /ชื่อสกุล ของผู้ประเมินทั้ง 2 ท่าน ชื่อ/ชื่อสกุล/ชื่อเล่น ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หรือผู้รับการประเมิน และวัน/เดือน/ปี ที่ประเมินพฤติกรรม และโปรดกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนก่อนประเมินในตอนี่ 2

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายการประเมิน ประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ รายการประเมิน

พฤติกรรมทักษะชีวิต 4 ด้าน คือ 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกายการซักผ้า และการรับประทานอาหาร) ด้านสุขอนามัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง 3) ด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา 4) ด้านความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร รวมรายการประเมินพฤติกรรมทั้งสิ้น 16 ประเด็น และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสรุปผล () ที่ตรงกับระดับคะแนนความสามารถทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยกำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับ และให้คะแนนตามลำดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนนั้น จะต้องสังเกตตามลำดับขั้นตอนในแต่ละระดับคะแนน อาทิ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน /ถูบ้าน เกณฑ์ระดับดีมาก 5 คะแนน นักเรียนจะต้องทำถูกทุก ขั้นตอน คือ 10 ขั้นตอน ถึงจะได้ 5 คะแนน หากทำผิด 1 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 4 คะแนน หากทำผิด 2 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 3 คะแนน หากทำผิด 3 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 2 คะแนน และทำผิด 4 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 1 คะแนนตามลำดับ และบันทึกผลคะแนนตามที่สังเกตเห็นลงในช่องสรุป ผลระดับคะแนน โดยไม่เพิ่มเติมความรู้สึกหรือความคิดเห็นใดๆ ของผู้สังเกต

ตอนที่ 3 บันทึกเพิ่มเติม ประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกเพิ่มเติมเพื่อบันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่นอกเหนือจากข้อมูลการประเมินในตอน ที่ 2 อาทิ ลักษณะพฤติกรรมขณะประเมิน พร้อมทั้งลงชื่อผู้ประเมิน

การประเมินผล

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ฉบับนี้ มีเกณฑ์การประเมินผลดังนี้

ทำถูกทุกขั้นตอน	= 5 คะแนน	อยู่ในระดับดีมาก
ทำผิด 1 ขั้นตอน	= 4 คะแนน	อยู่ในระดับดี
ทำผิด 2 ขั้นตอน	= 3 คะแนน	อยู่ในระดับปานกลาง
ทำผิด 3 ขั้นตอน	= 2 คะแนน	อยู่ในระดับพอใช้
ทำผิด 4 ขั้นตอน	= 1 คะแนน	อยู่ในระดับปรับปรุง

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายการประเมิน

คะแนน ประเด็น	ระดับดีมาก (5 คะแนน)	ระดับดี (4 คะแนน)	ระดับปานกลาง (3 คะแนน)	ระดับพอใช้ (2 คะแนน)	ระดับปรับปรุง (1 คะแนน)	รวม คะแนน
ทักษะชีวิต 1. ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน 1.1 การกวาดบ้าน/ถูบ้าน	(1) เริ่มกวาดจากด้านบน เช่น หยากไถ่ (2) กวาดไปทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดออกแรงกดพอประมาณ (4) กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกดพอประมาณ (9) แล้วเดินไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (ทำถูกต้องทุกขั้นตอน)	(1) ไม่กวาดจากด้านบน เช่น หยากไถ่ (2) กวาดไปทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดออกแรงกดพอประมาณ (4) กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกดพอประมาณ (9) แล้วเดินไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (หรือมิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียงจุดเดียว)	(1) ไม่กวาดจากด้านบน เช่น หยากไถ่ (2) ไม่กวาดไปทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดออกแรงกดพอประมาณ (4) กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกดพอประมาณ (9) แล้วเดินไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (หรือมิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียงจุดเดียว) (หรือมิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียงจุดเดียว)	(1) ไม่กวาดจากด้านบน เช่น หยากไถ่ (2) ไม่กวาดไปทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดไม่ออกแรงกดพอประมาณ (4) กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกดพอประมาณ (9) แล้วเดินไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (หรือมิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียงจุดเดียว) (หรือมิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดรวมกันสามจุด)	(1) ไม่กวาดจากด้านบน เช่น หยากไถ่ (2) ไม่กวาดไปทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดไม่ออกแรงกดพอประมาณ (4) ไม่กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกดพอประมาณ (9) แล้วเดินไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (หรือมิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียงจุดเดียว) (หรือมิดมากกว่าสามจุด)	
สรุปผล	() ระดับดีมาก	() ระดับดี	() ระดับปานกลาง	() ระดับพอใช้	() ระดับปรับปรุง	

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จัดทำโดย

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2558

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความสามารถทางทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบย่อย คือ

- 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร
- 2) ด้านสุขอนามัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง
- 3) ด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา
- 4) ด้านความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรถไฟสัญญาณจราจร

วิธีการบันทึกผล

1. แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฉบับนี้ ใช้ประเมินพฤติกรรมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป และกำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ประเมินนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครั้งละ 1 คน

2. แบบประเมิน พฤติกรรมทักษะชีวิต ประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 4 ตอน และมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ ชื่อ /ชื่อสกุล ของผู้ประเมินทั้ง 2 ท่าน ชื่อ/ชื่อสกุล/ชื่อเล่น ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หรือผู้รับการประเมิน และวัน/เดือน/ปี ที่ประเมินพฤติกรรม และโปรดกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนก่อนประเมินในตอนที่ 2

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายการประเมิน ประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ รายการประเมิน พฤติกรรมทักษะชีวิต 4 ด้าน คือ 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การกวาดบ้าน/ถูบ้าน การแต่งกาย การซักผ้า และการรับประทานอาหาร 2) ด้านสุขอนามัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การดูแลความสะอาดฟัน การดูแลความสะอาดเล็บ การดูแลความสะอาดผม และการดูแลความสะอาดผิวหนัง 3) ด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การเดินผ่านผู้ใหญ่ การเข้าแถวเพื่อรับของ การขอโทษ การขอบคุณ และมารยาทในการสนทนา 4) ด้านความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ การใช้ของมีคม การข้ามถนน/ทางม้าลาย การข้ามสะพาน และการหยุดรอไฟสัญญาณจราจร รวมรายการประเมินพฤติกรรมทั้งสิ้น 16 ประเด็น และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสรุปผล () ที่ตรงกับระดับคะแนนความสามารถทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยกำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับ และให้คะแนนตามลำดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนนั้น จะต้องสังเกตตามลำดับขั้นตอนในแต่ละระดับคะแนน อาทิ ทักษะชีวิต ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เรื่อง การกวาดบ้าน/ถูบ้าน เกณฑ์ระดับดีมาก 5 คะแนน นักเรียนจะต้องทำถูกทุกขั้นตอน คือ 10 ขั้นตอน ถึงจะได้ 5 คะแนน หากทำผิด 1 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 4 คะแนน หากทำผิด 2 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 3 คะแนน หากทำผิด 3 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 2 คะแนน และทำผิด 4 ขั้นตอน นักเรียนจะได้ 1 คะแนนตามลำดับ และบันทึกผลคะแนนตามที่สังเกตเห็นลงในช่องสรุปผลระดับคะแนน โดยไม่เพิ่มเติมความรู้สึกหรือความคิดเห็นใดๆ ของผู้สังเกต

ตอนที่ 3 บันทึกเพิ่มเติม ประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกเพิ่มเติม เพื่อ บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่นอกเหนือจากข้อมูลการประเมินในตอนี่ 2 อาทิ ลักษณะพฤติกรรมขณะประเมิน

ตอนที่ 4 สรุปผลการประเมิน ประกอบด้วยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการสรุปผล การประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่ มีความบกพร่องทางการได้ยิน รายประเด็น รายด้าน พร้อมทั้งลงชื่อผู้ประเมิน

การประเมินผล

แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินฉบับนี้ มีเกณฑ์การประเมินผลดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกทุกขั้นตอน	= 5 คะแนน
ทำผิด 1 ขั้นตอน	= 4 คะแนน
ทำผิด 2 ขั้นตอน	= 3 คะแนน
ทำผิด 3 ขั้นตอน	= 2 คะแนน
ทำผิด 4 ขั้นตอน	= 1 คะแนน

2. เกณฑ์การแปลผลรายข้อ/รายประเด็น

5 คะแนน	= อยู่ในระดับดีมาก
4 คะแนน	= อยู่ในระดับดี
3 คะแนน	= อยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	= อยู่ในระดับพอใช้
1 คะแนน	= อยู่ในระดับปรับปรุง

3. เกณฑ์การแปลผลรายด้าน

17-20 คะแนน	= อยู่ในระดับดีมาก
13-16 คะแนน	= อยู่ในระดับดี
9-12 คะแนน	= อยู่ในระดับปานกลาง
5-8 คะแนน	= อยู่ในระดับพอใช้
น้อยกว่า 4 คะแนน	= อยู่ในระดับปรับปรุง

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

ชื่อผู้ประเมินคนที่ 1

ชื่อผู้ประเมินคนที่ 2

ชื่อผู้รับการประเมิน (เด็กชาย/เด็กหญิง) ชื่อเล่น.....

ประเมินผลวันที่..... เดือน พ.ศ.

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายการประเมิน

คะแนน ประเด็น	ระดับดีมาก (5 คะแนน)	ระดับดี (4 คะแนน)	ระดับปานกลาง (3 คะแนน)	ระดับพอใช้ (2 คะแนน)	ระดับปรับปรุง (1 คะแนน)	รวม คะแนน
ทักษะชีวิต 1. ด้านการดำรงชีวิต ประจำวัน 1.1 การกวาดบ้าน/ดู บ้าน	(1) เริ่มกวาดจากด้านบน เช่น หยากไย่ (2) กวาดไปทิศทางเดียวกับ ทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดออกแรงกด พอประมาณ (4) กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกด พอประมาณ (9) แล้วดันไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (ทำ ถูกต้องทุกขั้นตอน)	(1) ไม่กวาดจากด้านบน เช่น หยากไย่ (2) กวาดไปทิศทางเดียวกับ ทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดออกแรงกด พอประมาณ (4) กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกด พอประมาณ (9) แล้วดันไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (หรือผิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียง จุดเดียว)	(1) ไม่กวาดจากด้านบน เช่น หยากไย่ (2) ไม่กวาดไปทิศทางเดียวกับ ทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดออกแรงกด พอประมาณ (4) กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกด พอประมาณ (9) แล้วดันไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (หรือผิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียง จุดเดียว) (หรือผิดเพียงจุดหนึ่ง จุดใดเพียงจุดเดียว)	(1) ไม่กวาดจากด้านบน เช่น หยากไย่ (2) ไม่กวาดไปทิศทางเดียวกับ ทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดไม่ออกแรงกด พอประมาณ (4) กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกด พอประมาณ (9) แล้วดันไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (หรือผิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียง จุดเดียว) (หรือผิดเพียงจุดหนึ่ง จุดใดรวมกันสามจุด)	(1) ไม่กวาดจากด้านบน เช่น หยากไย่ (2) ไม่กวาดไปทิศทางเดียวกับ ทิศทางที่ลมพัด (3) ขณะกวาดไม่ออกแรงกด พอประมาณ (4) ไม่กวาดไล่ที่ตักขยะ (5) นำขยะไปทิ้งลงถังขยะ (6) นำผ้าไปชุบน้ำบิดให้หมาด (7) นำมาถูไปในทิศทางเดียวกัน (8) ขณะถูควรออกแรงกด พอประมาณ (9) แล้วดันไม้ถูไปข้างหน้า (10) ตรวจสอบความสะอาด (หรือผิดเพียงจุดหนึ่งจุดใดเพียง จุดเดียว) (หรือผิดมากกว่าสาม จุด)	
สรุปผล	() ระดับดีมาก	() ระดับดี	() ระดับปานกลาง	() ระดับพอใช้	() ระดับปรับปรุง	

ตอนที่ 3 บันทึกเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 สรุปผลการประเมิน

- 1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ

การกวาดบ้าน/ถูบ้าน ระดับคะแนน

การแต่งกาย ــ ระดับคะแนน

การชักผ้า ระดับคะแนน

การรับประทานอาหาร ระดับคะแนน

ระดับผลคะแนนรวม ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน

ผลคะแนนรายด้านอยู่ในระดับ.....

2) ด้านสุขอนามัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ

การดูแลความสะอาดพื้น ระดับคะแนน

การดูแลความสะอาดเล็บ ระดับคะแนน

การดูแลความสะอาดผม ระดับคะแนน

การดูแลความสะอาดผิวหนัง ระดับคะแนน

ระดับผลคะแนนรวม ด้านสุขอนามัย

ผลคะแนนรายด้านอยู่ในระดับ

3) ด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ

การเดินผ่านผู้ใหญ่ ระดับคะแนน

การเข้าแถวเพื่อรับของ ระดับคะแนน

การขอโทษ การขอบคุณ ระดับคะแนน

มารยาทในการสนทนา ระดับคะแนน

ระดับผลคะแนนรวม ด้านพฤติกรรม

ผลคะแนนรายด้านอยู่ในระดับ

4) ด้านความปลอดภัย ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ

การใช้ของมีคม ระดับคะแนน

การข้ามถนน/ทางม้าลาย ระดับคะแนน

การข้ามสะพาน ระดับคะแนน

การหยุดรถไฟสัญญาณจราจร ระดับคะแนน

ระดับผลคะแนนรวม ด้านความปลอดภัย

ผลคะแนนรายด้านอยู่ในระดับ

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก จ 5
แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

**ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**

คำชี้แจง :

แบบประเมินฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการเรียนรู้ตาม รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มี
ความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประเมินความพึงพอใจ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ
ต่อรูปแบบการสอนดังกล่าว การประเมินควรดำเนินการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยผู้ประเมินเป็น
ผู้ทำหน้าที่ในการอ่านข้อความ พร้อมทั้งแปลเป็นภาษามือ เพื่อใช้ในการสื่อสารให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ
ที่ดียิ่งขึ้น โดยไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด และไม่มีผลกระทบแต่อย่างใดต่อผลการเรียน ผู้วิจัยจะประมวล
ข้อมูลและนำเสนอในภาพรวมโดยไม่เปิดเผยข้อมูลของท่านเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะได้นำไปเป็นแนวทางใน
การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอให้นักเรียน พิจารณารายการ
ประเมิน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ชื่อผู้ประเมิน (เด็กชาย/เด็กหญิง) ชื่อเล่น.....

ประเมินผลวันที่ เดือน พ.ศ. 2558

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ			ข้อเสนอแนะ
	มาก 😊	ปานกลาง 😐	น้อย 😞	
1. ประโยชน์ของรูปแบบการสอน				
1.1 มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในโรงเรียน				
1.2 มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตภายนอกโรงเรียน				
1.3 มีประโยชน์ต่อการนำประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน				
2. กระบวนการเรียนการสอน				
2.1 การปฐมนิเทศ ที่แจ้งหลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบทำให้เราเข้าใจมากขึ้น				
2.2 กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนานและทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น				
2.3 เนื้อหาสาระการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับวัย				
2.4 สื่อการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้				
2.5 ระยะเวลาของการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน				
2.6 รูปแบบการสอนสามารถช่วยส่งเสริมทักษะชีวิตให้ดียิ่งขึ้น				
2.7 ความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรมการเรียนการสอน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก จ 6
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จัดทำโดย
นายอนุชา ภูมิสิทธิพร
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2558

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต
สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ประกอบด้วยประเด็นการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการปรับปรุงรูปแบบการสอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ชื่อ – สกุล ผู้ถูกสัมภาษณ์ (นาย/นาง/นางสาว).....
2. สถานที่สัมภาษณ์ () โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก () อื่นๆ.....
3. วันที่สัมภาษณ์ วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2558
4. ระยะเวลาเริ่มต้นในการสัมภาษณ์..... น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา..... น.

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “คู่มือผู้สอนประกอบการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1”

2.1.1 ด้านเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่า คู่มือผู้สอนฯ มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ และภาษาที่ใช้ที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2.1.2 โดยภาพรวมท่านคิดว่าคู่มือผู้สอนฯ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2.2 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “แผนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1”

2.2.1 ด้านเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่า แผนการสอนฯ มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่และขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2.2.2 โดยภาพรวมท่านคิดว่าแผนการสอนฯ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2.3 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “แบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1”

2.3.1 ด้านเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่าแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ๙ มีคำอธิบาย เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ที่ และขั้นตอนกระบวนการ ประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2.3.2 โดยภาพรวมท่านคิดว่าแบบประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิต ๙ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2.4 ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “แบบประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1”

2.4.1 ด้านเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่า แบบประเมินความพึงพอใจ ๙ มีคำชี้แจง ภาษาที่ใช้ที่ และรายการประเมินพฤติกรรมทักษะชีวิตที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2.4.2 โดยภาพรวมท่านคิดว่า แบบประเมินความพึงพอใจ ๙ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2.5 โดยภาพรวมตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า “รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1”

2.5.1 ท่านมีความพึงพอใจโดยรวมต่อรูปแบบการสอนฯ หรือไม่ กรุณาระบุระดับความพึงพอใจ

- () มีความพึงพอใจมากที่สุด () มีความพึงพอใจมาก () มีความพึงพอใจปานกลาง
() มีความพึงพอใจน้อย () มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

เพราะสาเหตุใด

.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการปรับปรุงรูปแบบการสอน

.....
.....

ผู้สัมภาษณ์ : นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

นายอนุชา ภูมิสิทธิพร

นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายอนุชา ภูมิสิทธิพร
วันเดือนปีเกิด	19 สิงหาคม 2524
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	149/1 ถนนวิสุทธิกษัตริย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์พิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์พิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก 65000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	ระดับประถมศึกษา จาก โรงเรียนวัดศรีวิสุทธิธาราม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2539	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนวัดอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2542	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนพุทธชินราชพิทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2547	ระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์พิเศษ แขนงวิชาการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2550	ระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์พิเศษ แขนงวิชาการเรียนร่วมระหว่าง เด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2558	ระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาการศึกษาศาสตร์พิเศษ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ